ז' תשרי תשמ"כ, 5.10.1981 מיספר 2301 ... 46 המחיר 18 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העול...זה

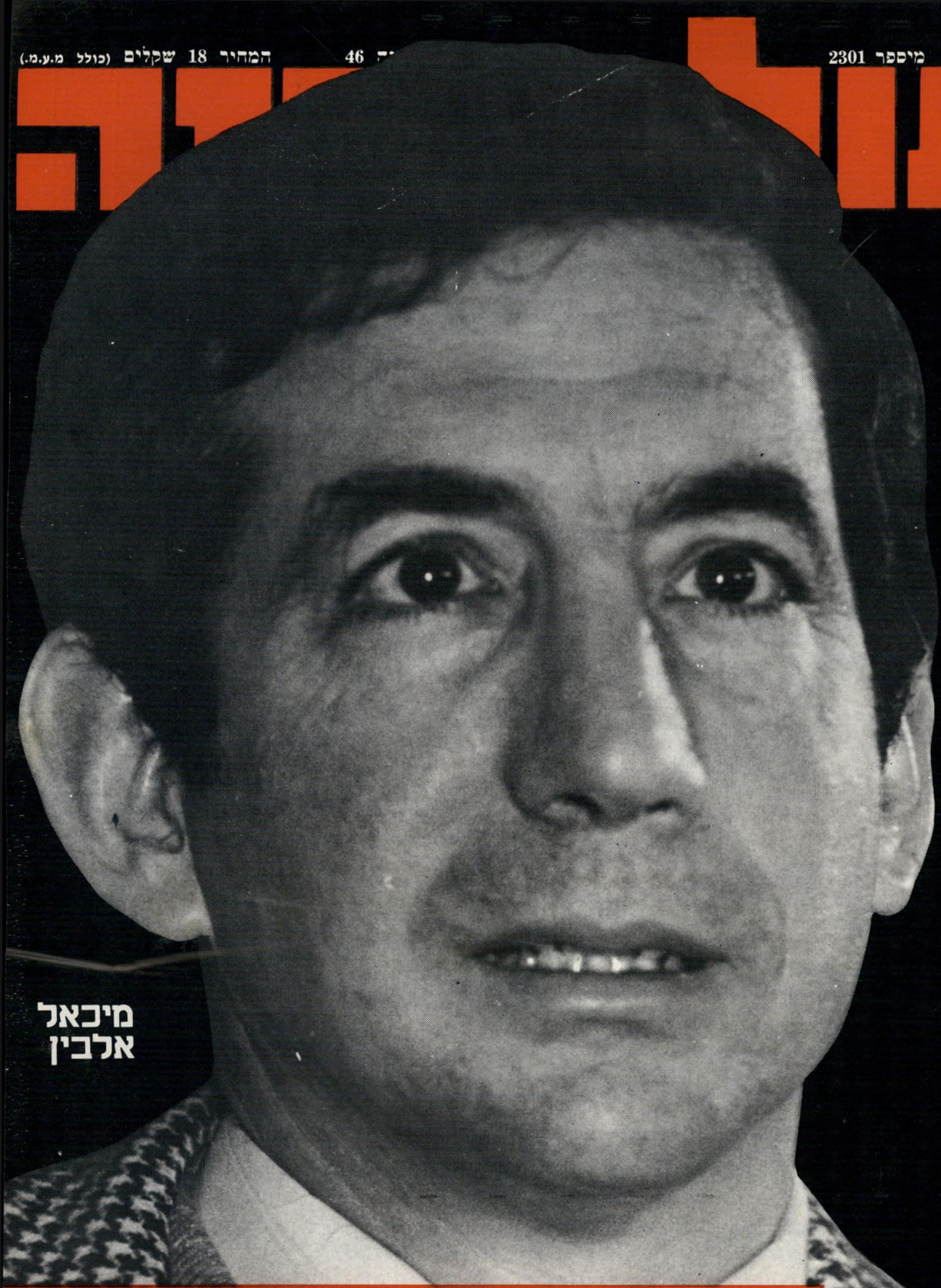

מיכאל אלבין

העולם הזה

...ושך שערורייה

...ל זיופים

...לני קולות

...פשות מתות

...מיפלגה הליברלית

מיליונרים קונים את הליכוד

בזול

אל תתן ללקוח שלך לחכות

מערכת ACD מאתרת במהירות את השלוחה הפנויה במשרד

מערכת ACD (AUTOMATIC CALL DISTRIBUTION) פיתוח חדשני במרכזת הטלפונים החדשה.
תדקס 60XF מאפשר מענה אוטומטי מוקלט ומוסיקת רקע ללקוח הממתין,
כאשר כל השלוחות תפוסות, השיחה הממתינה תנותב מיד כאשר תתפנה השלוחה הראשונה.

פיתוח זה מיועד בעיקר לחברות הנותנות שרות כמו:
משרדי נסיעות, חברות גז, חברות תעופה, סניפי בנקים,
מחלקות ניירות ערך ומחלקות של תיקונים ושירות.

ניתן להוסיף מערכת ACD ושאר תכונות XF לכל מרכזיית תדקס 60.

תדיראן חטיבת תקשורת רח' הסיבים 18, אזור התעשיה, פ"ת טל. 928585, 03-926641
"סברלופון" בע"מ, רח' צה"ל 10 קרית אליעזר חיפה; טל. 04-539227
"ירמ־טל" בע"מ - מערכות תקשורת, רח' תפוצות ישראל 3 גבעתיים, טל. 03-770141/2
שמרד אלקטרוניקה (1977) בע"מ רח' השומר 72 בני ברק; טל. 03-772171
"איילת תקשורת" — רח' ינאי 3 ירושלים טל. 240404, 02-224697
"אורטלקו" בע"מ — רח' לוינסקי 56 תל־אביב, טל. 823731, 824882
"טל־גל" — רח' ביאליק 137 רמת גן טל. 03-732094

תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ
חטיבת התקשורת

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנקר • עורכת כיתוב: תמי מוטוביץ • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גליונות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה,

החודש תמלאנה 25 שנים למילחמת־סיני, הידועה בשם „מיבצע קדש". אך לפני שיום־השנה היה עלול להניב יבול של מאמרי־הידד סלפניים, הטיל שר־הביטחון, אריאל שרון, פצצה.

שרון, שהיה אחראי לפעולה שבה נפתחה המילחמה — הצנחת הצנחנים ליד מעבר־המיתלה — בחר דווקא במועצת תנועת־החרות כדי להשמיע דיעה של כפירה. הוא אמר שבמיבצע זה שלחה ממשלת־ישראל (בראשות דויד בן־גוריון, מנהיג מפא"י, ובהשתתפות מפ"ם) את צה"ל ללחום למען האינטרסים של שתי מדינות קולוניאליות, בריטניה וצרפת.

השר לא תקף את המיבצע עצמו, אלא אמר שישראל יכולה היתה וצריכה היתה לבצע אותו לבדה, בלי קשר לזרים.

למי שלא היה אז עדיין בחיים — וייתכן כי כמה וכמה מקוראי גליון זה שייכים לסוג זה — יש להזכיר כי נשיא מצריים, גמאל עבד־אל־נאצר, הלאים אז את חברת־המניות שהיתה בעלת־התעלה. הוא לא „הלאים את התעלה", שהיתה שייכת תמיד למצריים, אלא את המניות שהיו בידי איליההון של שתי המדינות הקולוניאליות. על כך יצא זעמן, ועל כן התקשרו עם בן־גוריון (ועוזריו דאז, שימעון פרס ומשה דיין) ותיכננו את המיבצע. מנחם בגין תמך במיבצע בהתלהבות.

אם יש בין קוראי גליון זה אנשים בעלי זיכרון ארוך מאוד, יזכרו כי דעתו של שרון בפרשה זו אינה מקורית. את אותה הדיעה השמיע העולם הזה — ולא כעבור 25 שנים, אלא שבוע אחד בילבד אחרי תום־המיבצע.

הקטע הבא לקוח, מיוה במילה, מן המאמר „הלוך וחזור" שהופיע במדור „הגרון":

שלוש מדינות התקיפו את מצריים בחודש האחרון: בריטניה, צרפת וישראל.

האנגלים והצרפתים שנואים כיום במרחב הערבי, ובכל רחבי אסיה ואפריקה, יותר מן השטן. הם מסמלים את כל הרע, את כל המשפיל, את כל המדכא, אשר עמי אסיה ואפריקה, והעמים הערביים בכללם, מרדו בו בדור האחרון.

אנגליה וצרפת לוחמות עתה על שרידי פירותיהן הקולוניאליים, על הנפט הבריזי בעיראק, כוויית, בחריין וקאטאר, ועל השילטון הצרפתי באלג'יריה. אין אנשים נאורים רבים בעולם הרוחשים אהדה למילחמה זו. ברור לכל כי לאורך ימים זוהי מילחמה אבודה.

במשך דור שלם טענו מנהיגי התנועה הלאומית הערבית כי ישראל והציונות אינם אלא זנב של העולם האימפריאליסטי. הם טענו כי הצהרת־בלפור ניתנה על־ידי הבריטים אך ורק כדי שיהיה להם תירוץ להשתלט על ארץ־ישראל, וכי ישראל הוקמה על־ידי האימפריאליזם הבריטי כמישקל נגד לתנועת־השיחרור הערבית.

אנחנו ידענו שאין זו אמת: ישראל היא פרי תנועת־שיחרור אמיתית ומקורית של העם העברי. היא קמה על ברכיה של מילחמת־שיחרור נגד הבריטים. אנשי־מחתרת עבריים הרגו בקאהיר את הלורד מוין, שסימל את השילטון האימפריאליסטי במרחב כולו. ידענו כי כל סיכויינו להכות שורשים במרחב, ולהגיה יסוד לשלום של אמת, תלוי ומותנה ביכולתנו להנחיל אמת זו לעמי ערב.

עתה השגנו את ההיפך. תהיה האמת ההיסטורית כאשר תהיה, בעיני המוני הערבים, וגם בעיני העולם הגדול, לבש הסיבוב השני צורה של קנוניה בין ישראל לבין בריטניה וצרפת.

טאנק בשיירה

הסיפור המוזר ביותר של מיבצע סיני הוא סיפורו של הטאנק המצרי, מתוצרת סובייטית, שטעה בלילה במידבר. בראותו שיירת־שירין ישראלית שנעה בכביש לעבר מצריים, היו אנשי־הטאנק בטוחים שזו שיירה מצרית, והצטרפו אליה. רק כעבור כמה שעות גילו הטאנקים הישראליים כי טאנק אוייב נמצא בקירבם וירו בו.

המדיניות הישראלית מזכירה במיקצת טאנק אומלל זה. היא נכנסה בטעות לשיירה, שהאינטרסים שלה מנוגדים ניגוד מוחלט לאינטרסים של ישראל.

לבריטים ולצרפתים אין מה להפסיד. עמדותיהם במרחב אבודות ממילא, הם מבקשים להציל את אשר ניתן להציל, לדחוק את הקץ. אולם אם יסולקו מעיראק ומאלג'יריה, לא יבוא הקץ על בריטניה וצרפת. הם ימשיכו להתקיים. יש להן ממה להיסוג.

לישראל אין ממה להיסוג. עמדתה הראשונה היא גם עמדתה האחרונה. היא לא תוכל לנטוש את נוף המרחב, ולעבור לגדות הסיינה או התמזה. היא תצטרך לחיות כאן, בין הפרת והיאור, בשכנות עם עמי־ערב. היא תצטרך, במוקדם או במאוחר, לפתור את בעיית יחסיה עם עמי־ערב בצורה שתאפשר חיים משותפים.

זהו ההבדל העקרוני, התהומי, בין ישראל ובין שתי מעצמות המערב. על כן היה זה מישגה היסטורי להצטרף לשיירה זו. כי ההצטרפות תשאיר אחריה זרע של שינאה ואי־אמון שלא יחוסל בנקל.

עד כאן המאמר של העולם הזה. הוא הופיע בגליון העולם הזה (996) שנשא את תאריך ה־14 בנובמבר 1956, ושנכתב ארבעה ימים בילבד אחרי שנדמו התותחים.

מאמרי מערכת

שער קידמי:

המיליונר ואיגוד העובדים

מיקי אלבין, איש־עסקים צעיר, כשירותו של שאול אייזנברג, מנסה להשתלט על איגוד־העובדים של המיפלגה הליברלית. והעולם הזה גילה שזוייפו חתימות, ד' הוגשו כרטיסי־חבר של אנשים שנפטרו.

6

שער אחורי:

אסיר־זמר מת

בשעה שריכבות ישראליים זימזמו את שירו „פסולייה", התייחיל שושי — האסיר־הזמר — לעשות את צעדיו הראשונים כאדם חופשי. המעבר מן הכלא אל החופש, ההצלחה והפירסום היה מהיר וחד, ושושי נמצא מת. מה גרם למותו של שושי?

42

הכוכב מאיים בירידה

הזמר הפופולארי שימי תבורי מספר בראיון חושפני על התסבכויותיו עם המישטרה, על פרשת יחסיו עם פלאטו־שרון, על דמותו בעיני עצמו ובעיני הציבור, על תקופת מעצרו במישטרה, והוא מאיים: אני מתכונן לרדת מן הארץ!

49

הממציאים של תורגמן

לצבי שדה, מ ישהיה ניצב־מישנה במישטרת חיפה, יש חשבון ישן עם מפקד מישטרת תל־אביב, אברהם תורגמן. מה האמת מאחרי האשמותיו של שדה? מה גילו ועדות הבדיקה אשר מונו במישטרה? מה האמת בפרשת הממציאים? מהי פרשת הסמיות? על כך בכתבה המכהירה את הפרשה.

10

לראות את ואגנר בגרמניה

הישראלי דויד לנדאו מספר כיצד הצליח „להתפלח" להצגת אופרה של המלחין השנוי במחלוקת רייכארד ואגנר. ההצגה נערכה בביירויט, עירו של המלחין המוחרם בישראל, והישראלי מספר על מה שאירע על הבימה ובקהל.

57

עירום מאחרי הקלעים

הקהל רואה אותם מתפתלים על הבימה, יפים ועירומים. אלה הם החשפנים המופיעים במופעי־מין ומגיעים גם לארץ. אך ההצגה האמיתית מתרחשת מאחרי הקלעים. מהם היחסים האמיתיים בין הגברים והנשים המסעירים את הקהל?

60

התגלית החדשה

לפני שמונה שנים זכתה שולי לסרי מיפו בתואר „ליידי יוניברס", בתחרות־יופי שנערכה באיטליה. היא היתה בכל העולם ועתה חזרה לארץ. היום שמה שרון לסלי, והיא מתכוונת לכבוש את הארץ. העולם הזה מציג את התגלית החדשה בשטח היופי.

38

מדורים קבועים:

תשקיף	4
כמדינה	5
מכתבים, תשבץ	13
זה היה העולם הזה שהיה — מטוס סילון ראשון בלוד, ואבא אחימאיר בוועידת חירות	18
עוזם קטן — ארצות־הברית ומילחמת 1956, סיירה ליאונה וישראל	20
הזרוסקופ	23
יומן אישי — דולצין וגרניקה, מיס יוניברס וריכארד ואגנר	24
הנדון: חיבוקו של דוב שילנסקי	25
אנשים בעולם	27
אנשים	31
ממסיבה למסיבה	32
בלונים	34
שידור	44
מדריך שידורים	45
חשבון עובר ושב	46
קולנוע — על שודדי התיבה האבודה, האריסון פורד וקארן אלן	52
מה הם אומרים — שבח וויס, אורי פירסט, ליאורה לפידות, שרגא צור, שלמה תרשיש ונורית גלרון	55
איש ממאדים	59
נמר של ניור	62
כלבוטק	64
אתה והשקל	67
רחל המרחלת	70
ספורט	73

דף תשקיף

עשוייה להיפתח חקירה בפרשת "קרן גרמניה"

מיחמת־הסיעות במיפלגה הליברלית שבקיבוד עלולה להביא לכך שתיפתח חקירה משטרתית סביב הוצאת כספים מ„קרן גרמניה".

קרן מיסתורית זאת נוסדה על־ידי כמה אילי־הון יהודיים־גרמניים, והיא נועדה לממן פעילויות שונות של מיפלגות ישראליות. נציגי אחת הסיעות במיפלגה הליברלית טוענים שאנשי סיעה אחרת השתמשו בכספי הקרן כדי לממן שהייה של עסקנים ובני משפחתם בסופי־שבוע בבתי־מלון מפוארים ברחבי הארץ, ומאיימים בהגשת תלונה למישטרה.

המצרים מהדקים קשרים עם ערבים ישראליים

אנשי השגרירות המצרית בתל־אביב עוסקים עתה בארוח אינטנסיבי בהידוק קשריהם עם ערבים ישראליים, ממקורבי ממשלת־הליכוד.

במיסגרת זאת עומדת להתארח מישלחת מטעם השגרירות באחד הכפרים הערביים בארץ ביום־הכיפורים. בכפר זה זכה הליכוד בקולות רבים בבחירות האחרונות.

אבא אבן מועמד המערך כיו"ר הנהלת הסוכנות

כאשר ייתכנס בחודש פברואר 1982 הקונגרס הציוני העולמי יהיה מועמדו של המערך לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות ח"כ אבא אבן.

במערך מעריכים שטובים סיכוייו של אבן לזכות בתפקיד. יחסי הכוחות בקונגרס הציוני משקפים את יחסי הכוחות בכנסת, אך בקונגרס הציוני יש גם נציגות של הקונפדרציה של הציונים הכלליים וזו נוטה באופן מסורתי לתמוך במועמד המערך.

מחפני פיתחת־רפיח יפתחו במאבק נגד נחמקין

עם השלמת פינוי המושבים בפיתחת־רפיח, עומדים כמה מחברי המושבים לפתוח במאבק ציבורי נגד הח"כ החדש אריק נחמקין, מי שהיה מזכיר תנועת־המושבים.

לחברי המושבים יש טענות רבות נגד נחמקין על דרך טיפולו בהם ובפינויים, אך הם חוששים להעלות טענות אלה עתה, כל־עוד לא הסתיים תהליך הפינוי. מחליפו של נחמקין כמזכיר תנועת־המושבים הוא הח"כ לשעבר עמוס הדר, איש־אמונו של נחמקין, שכמוהו גם הוא בן־נהלל.

הטענות נגד נחמקין אינן נוגעות רק לעניינים הקשורים בפינוי הפיתחה.

תיבת־פנדורה בפרשת „העיתונאי הוותיק"

אם יוגש כתב־אישום נגד „העיתונאי הוותיק" שהוחשד בסחיטה, שידיעות עליו הודלפו לעיתונות על־ידי המישטרה, יתכן שאחד הנפגעים העיקריים מכך יהיה איל־עיתונות ישראלי, הקשור לאחת המיפלגות.

הרקע לכך: עיסקי יבוא נייר מאיטליה, ש„העיתונאי הוותיק" ואיל־העיתונות היו מעורבים בהם.

רייסר מקבל מכונית מאייזנברג

הח"כ הצעיר מיכה רייסר (חרות) מונה לאחרונה כחבר מועצת־המנהלים של קונצרן הטכסטיל „אתא". קונצרן זה נשלט על־ידי המיליארדר היהודי־יפאני שאול אייזנברג.

לרשות רייסר הועמדה, מטעם הקונצרן, מכונית שברולה, שהוא משתמש בה לעתים מזומנות.

רייסר נמנה על מיסדי „הייקב" — מועדון חברתי חדש של הליכוד, שיקיים את פעולותיו ב„בית אסיה" של אייזנברג. מיכאל אלבין, אחד ממנהלי החברות של אייזנברג, נמנה גם הוא עם מיסדי המועדון.

משבר בהשקעות אמריקאיות למחקר

שינוי שהוכנס בחוקי המס בארצות־הברית, ביוזמתה של ממשלת רגן, עלול לחסל את ההשקעות האמריקאיות בתעשיות מחקר ופיתוח בישראל.

עד כה היה כדאי ליזמים אמריקאים להשקיע בענף זה בישראל, שכן השקעותיהם זכו לפטוריי־מס בארצות־הברית. תוך כמה חודשים ייכנס לתוקפו השינוי בחוק האמריקאי, ומיפעלים ישראליים פתחו עתה במירוץ אחרי משקיעים אמריקאים ומזרזים אותם להשקיע לפני שהחוק יהיה בתוקף.

רק שינוי בחקיקה הישראלית יוכל לאפשר המשך של השקעות אמריקאיות אחרי שהחוק האמריקאי החדש ייכנס לתוקפו.

הידרדרות נוספת בענף ההילומים

השפל העולמי העמוק בענף־ההילומים ישפיע בצורה חמורה גם על תעשיית ההילומים בישראל. בניגוד לתחזיות אופטימיות שרווחו בחודשים האחרונים, צפוייה הידרדרות נוספת.

המאבי שברשות הסינדיקאט של „דח־בירם" מגיע כבר עתה להיקף־שיא, המשתווה ל־90% מכלל המכירות של 1980. לאחרונה הקטין הסינדיקאט בחמישה אחוזים נוספים את היקף הכרייה של יהלומים חדשים במיכרותיו, זו הפעם השלישית השנה.

גורם נוסף למשבר: ברית־המועצות עומדת למכור יהלומי־תעשייה ויהלומי־נוי במחירי היצף (דאמפינג), כדי להשיג מטבע זר לקניית גרעינים. השנה היה יבול־החיטה בברית־המועצות גרוע ביותר, ובברית־המועצות זקוקה לדגנים רבים.

החשוד בגניבת דלק - בעל פרקליטה

מישפטם של הנהגים החשודים בגניבות דלק בהיקף עצום מצה"ל ייערך כנראה בבית־המישפט בתל־אביב. הסיבה לכך היא שאחד הנהגים החשודים בגניבות הוא בעזה של פרקליטה מפרקליטות מחוז באר־שבע. לכן, למרות שהגניבות בוצעו באיזור פיני והדרום, ייערך המישפט במרכז הארץ.

המר בודק האפשרות לערוץ שני בטלוויזיה

שר־התיגון־והתרבות, זבולון המר, נפגש בערב ראש־השנה עם מנהל רשת־הטלוויזיה הגרמנית בקלן, הנריך פונסאל.

פונסאל הגיע לארץ בהזמנת הממשלה, והשיחה עם המר נסבה על האפשרויות להקמת ערוץ שני לטלוויזיה בישראל.

יועץ חדש־ישן לשר־הרווחה

דויד כנפו התפטר לאחרונה ממישרתו כמנהל המחלקה לבתי־כנסת במישרד־הדתות, ועל־פי הזמנת שר־הרווחה, אהרון אבו־חצירא, יהיה יועץ לשר־הרווחה. כנפו, שהוא קרוב מישפחתו של אבו־חצירא, היה גם יועצו כאשר היה שר־הדתות. כאשר עזב אבו־חצירא את מישרד־הדתות, דאג למנות את כנפו כמנהל המחלקה לבתי־כנסת.

ביניתיים לא מונה לכנפו מחליף. כל המינויים במישרד־הדתות הוקפאו עד לאחר שיוחלף מנכ"ל המישרד, גדליה שרייבר, ברב משה סלומון, מועמדו של השר החדש יוסף בורג.

מו"מ חשאי על צירוף חמיר לליברלים

אחרי שהוכשל ניסיונו של שמואל תמיר לחזור לתנועת החרות, והתברר סופית שאין כל כוונה למנותו כשגריר ישראל בוושינגטון, כפי שקיווה, מבקש עתה תמיר להיכנס למיפלגה הליברלית שבליכוד.

בימים אלה מגששים מקורביו של תמיר אצל אחד משרי המיפלגה הליברלית, ומנסים לשכנעו שצירוף שמואל תמיר לסיעתו יחזק גם אותו.

הגיליון הבא של השולח הזה

יופיע באיחור של יממה אחת, ביגלל חג־הסוכות. הוא יימכר ברחובות תל־אביב ביום הרביעי (14.10) בערב, ויהיה מצוי למכירה בקיוסקים ברחבי הארץ ביום החמישי.

גיליון זה יכלול את הסקירה השנתית המסורתית של הסרט הטוב והסרט הרע של השנה שחלפה, וכן את המשך הסידרה על מאמרה של האשה האוסטרלית.

העם

צל"ש

„החוזרים בתשובה" זונחים את דרכי אביהו הנביא, כדי להיות לטפילים נלוזים

צל"ש השבוע הגיע לרב יהודי, שהיה לו אומץ־לב נדיר. באוזני מאות־אלפי צופי הטלוויזיה תקף שמואל אביזדור הכהן כחרב שלו־פה את אבירי האופנה התורנית: החוזרים־בתשובה.

הוא לא עשה זאת בשם אידיאלים חילוניים, אלא דווקא מנקודת־השקפה דתית. למעשה טען כי אין לתופעה זו ולא כלום עם דת־ישראל.

טען הכהן, בנו של רב ירושלמי וחבר במישפחת־רבנים: אילו היו החוזרים־בתשובה רציניים וכנים, הם היו נשארים בעיסוקיהם הקודמים, מיטיבים את דרכיהם ועושים מעשים טובים. תחת זאת הם נטשו את עבודתם וסמוכים על שולחן הציבור. הם גיבנו את גבם, חובשים מיגבעות ועוסקים בפעולות־ראווה קיצוניות נגד המדינה ונגד הציבור.

רות ארכיאולוגיות ובמעשי־הבל דומים.

דווקא כאיש חילוני הלך זוהר בדרכי אליהו הנביא, שקרא לעבר אחאב: „הרצחת וגם ירשת?" אחרי ש„חזר בתשובה" הוא הפך טפיל גלותי — דוגמה ומופת לעדה גדלה והולכת של מכורים־לסמים ורודפי־פירסומת המוכנים להמיר את ה־ג'ינס בארבע־כנפות בולטות ומופגנות, לפי מיצוות האופנה האחרונה.

ראש הממשלה

מי שונא את הקיבוץ?

כהתקיפו את חברי הקיבוצים נגע מנחם בגין בעצב חשוף

האזרח הישראלי זקוק לסקנדל אחד לשבוע — שערוריה עסיסית, מרגשת, השואבת נהרות של אדרנלין לתוך העורקים הציבוריים.

בשבוע הראשון של תשמ"ב סופק הסקנדל התורני על־ידי ראש־הממשלה. בראיון ברדיו אמר מה שאמר. התנועה הקיבוצית התפוצצה מזעם. מנחם בגין, כך נאמר, טען כי חברי־הקיבוצים הם „מיליונרים מתנשאים".

בגין נגע — במתכוון או שלא במתכוון — בעצב חשוף. בעוד שחברי־הקיבוצים וידידיהם מחו בזעם, הסתבר כי יש במדינה רובד עמוק של שינאה לקיבוצים.

חברי־הקיבוצים עצמם נדהמו למראה תופעה זו. בעולמם החסוי והמבודד־יחסית לא חלמו על קיומה. לשווא שאלו את עצמם כיצד נולדה שינאה זו, ומה מקורה.

שמרנים של מחר. קשה לאדם לראות את עצמו כפי שאחרים רואים אותו. לחברי־קיבוצים זה קשה שיבעתיים.

אנשי־הקיבוצים זוכרים את ימי העמל המפרך, את היסורים שעברו; ימים של רעב ועוני. אם הגיעו לבסוף למה שהגיעו — חדר־אוכל יפה, בריכת־שחייה, דיור הוגן — זה נראה להם רק כשכר צודק לעמלם.

אין הם מבינים כי בעיני האיש בעיירת־הפיתוח הסמוכה, הגדל ורחי ברמה הרבה יותר ירודה, הם נראים כקאפיטליסטים מתחסדים, כנצלנים חסרי־מצפון, כאנשים שזכו בכל־טוב בעזרת המדינה וה־תקציב הממלכתי, בעוד שהעולים החדשים ובניהם הוזנחו וקופחו.

עצם הסענה הזאת מדהימה את חברי־הקיבוצים. הם רואים בעצמם את חלוצי העם העובד, מגשימי הסוציאליזם הצרוף, עמודי־התווך של תנועת־העבודה, נושאי המהפכה הציונית־הסוציאליסטית.

הסיפור כולו הוא טראגי — אך אין הוא יוצא־דופן. הוא חזר על עצמו פעמים אין־ספור בהיסטוריה האנושית, בארצות שונות ובתקופות שונות. דור מבצע מהפכה למען אידיאל, מקריב וסובל למענו. כאשר הוא מגשים את מטרתו ובא לנוח על הישגיו, בא דור חדש ומבקש לחולל מהפכה חדשה. המהפכנים של אתמול הם השמרנים של היום, המהפכנים של היום יהיו השמרנים של מחר. שהרי טיבעי הוא שדור אשר ביצע מהפכה רוצה לשמר את המישטר שעיצב.

אצילים מוך גילוטינה. בעיני האיש בקריית־שמונה ובבית־שאן, חברי־הקיבוצים הבלונדיים, תכולי־העיניים, היושבים על טרקטורים, המנהלים את המיפעלים, המלמדים בבתי־הספר הנסרדים שלהם, הם אצולה בעלת זכויות־יתר.

הקיבוצניקים רואים את עצמם כאנשים טובים יותר — או לפחות כחברים בחברה טובה יותר — בזכות שירותם למדינה בימי מילחמה ושלום, בזכות מישטרם החברתי ובזכות קורבנותיהם בעבר.

בני־קיבוץ*

גזע עליון ומתנשא?

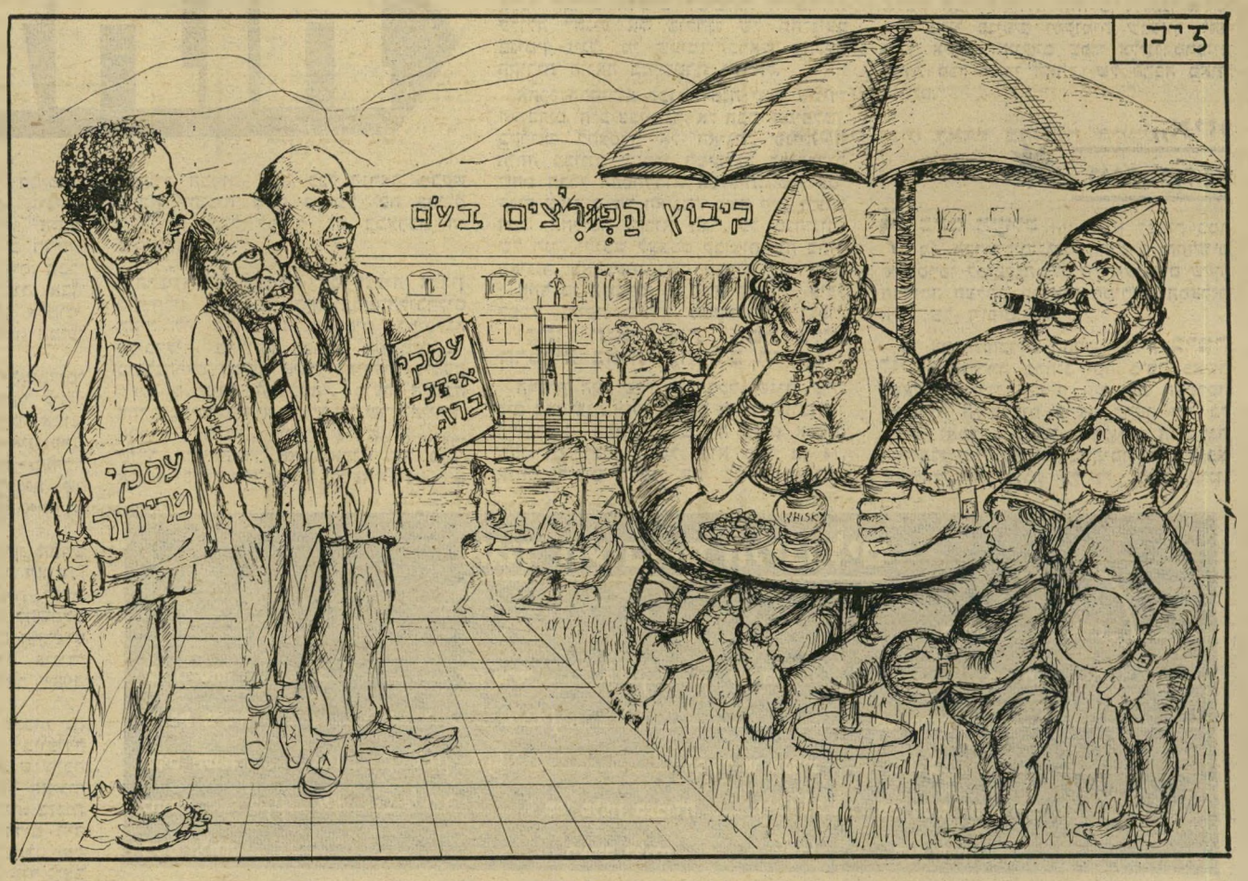

„נדבה למען הליכוד..."

למעשה אלה הם שני הצדדים של אותו המטבע.

האצולה האירופית נולדה בימי־הביניים. טובי בניה היו אידיאליסטים. היא היתה מורכבת מגיבורי־חיל, שקיבלו על עצמם משימה קשה ומסוכנת להגן על הארץ בשדה־הקרב. המלך העניק להם אחוזות ב„השאלה" (המילה „פיאר־דל" נגזרה מן המילה הלאטינית „פיאודום", שפירושה אחוזה מושאלת), כדי שיוכלו לממן בעזרת הכנסותיה את הציוד המילחמתי היקר שלהם ולקיים כוח צבאי סדיר, בהתאם לגודל האחוזה וחשיבותה. בעיתות מילחמה התאספו האצילים, כשכל אחד מביא עימו את פלוגתו; על חשבונו, כדי להגן על המדינה בשדות־קרב שהיו לא פעם שדות־טבח.

כעבור מאות בשנים שכחה אצולה זו את משימותיה המקוריות. תפקידה הצבאי עבר, בהדרגה, לידי הצבאות הסדירים של המדינות. שוב לא היה צורך ישיר בשירותיהם. לעומת זאת גדלו זכויות־היתר שלהם.

האצילים והאצילות, שראשיהם נערפו על־ידי הגילוטינה של המהפכה הצרפתית, נפלו קורבן לזעמם של ההמונים חסרי־הזכויות וחסרי־הרכוש כלפי שיכבה שנאתה להם כטפילית — בעוד שהאצילים ראו את עצמם כשומרי המסורת והתרבות של המדינה, מפקדי צבאה והטובים בבניה.

יקיצה בדתי־נעימה. מנחם בגין אינו מודע לתהליכים עמוקים. הוא שייך למיפלגה ששנאה תמיד את הקיבוצים, מכיוון שהיו מעוזי־הכוח של מיפלגת יריבה ואידיאולוגיה יריבה. שינאה ישנה זו מתמזגת עתה עם השינאה החדשה של השכנים העניים, העובדים כשכירים במיפעלים הקיבוציים, המשרתים בצבא תחת פקודתם של קציני בני־קיבוצים, הרואים בקיבוצניקים גזע עליון ומתנשא.

נראה כי בשעה זו רווחים רגשות כאלה בקרב המונים רחבים — וכי דבריו של מנחם בגין מהווים, חוץ מהכל, גם טכסיס פוליטי כדאי מאוד. ואילו תגובת הקיבוצניקים, המותקפים כיום גם בקרב מיפלגת־העבודה עצמה, היא תערובת של זעם, מבוכה, אפתעה, תדהמה ויקיצה בלתי־נעימה.

* תצלום של פטר מרום.

עברו כמה ימים עד שנקבע בצורה מוסמכת שבגין לא אמר בדיוק מה שנטען כי אמר. הוא הגיב על דבריו של איש־קיבוץ אחד, שרואיין בטלוויזיה על בעייה העדתית. כשהוא נופש במימיה של בריכת־השחייה של קיבוצו. בגין התייחס אליו כאל „מיליונר" הנהנה מתנאי־מחייה שכמותם אין לבגין עצמו, והגדיר את דבריו כדיברי־התנשאות. לאחר מכן דיבר על „ההתנשאות" של הקיבוצים ביכלל.

זה היה חומר דל למדי לסקנדל־רבתי. אך בעונת־החגים, שהיא דלה במאורעות, גם זה הספיק.

מה גם כשהתברר חיש־מהר כי

דו"ח מיוחד

איש־אמונו של המיליארדר המיסתורי שאול אייזנברג מנסה להוכיח:

אפשר לקנות במחיר זול את הסיעה החשובה ביותר במיפלגה

מרכזית של הליכוד - וכך לשים יד על מוקד־ההשפעה במדינה

הפשוה הליברלית המתוה

עסקני איגוד העובדים של המיפלגה הליברלית נדהמו למראה עיניהם. בתוך מעטפות חומות, גדולות, הובאו אליהם אלפי כרטיסים של חברים חדשים המבקשים להצטרף לאיגוד־העובדים. הכרטיסים הובאו למישרדים שברחוב אבן גבירול בתל־אביב על־ידי עסקן אלמוני, שהיה פעיל עוד קודם לכן בשורות המיפלגה, משה קינן.

עד מהרה התברר לאנשי איגוד־העובדים־הליברלים מי האיש שניצב מאחורי קינן: זהו המיליונר מיקי אלבין, איש אמונו של המיליארדר המיסתורי שאול אייזנברג, ומי שטווה בחריצות רבה את מערכת הקשרים שבין האימפריה הכלכלית של אייזנברג ובין המערכת הפוליטית הישראלית (העולם הזה 2295).

המשמעות המאיימת של המהלך החדש של אלבין היתה ברורה לעסקני האיגוד, שבראשם עומד מזה שנים רבות הח"כ הקשיש צבי רנר — אלבין מבקש להשתלט על האיגוד שלהם. אלפי החברים החדשים יוכלו להכריע את הכף בוועידת איגוד־העובדים שתתקיים בחודש ינואר 1982, ולבחור מנהיגות חדשה.

למהלך כזה יכולות להיות השלכות גם מעבר לאיגוד־העובדים עצמו. בוועידה האחרונה של המיפלגה הליברלית, שנערכה במאי 1980, התברר כי בכוחו של האיגוד להמליך מלכים במיפלגה הליברלית. בזכות תמיכתו האיתנה של איגוד־העובדים היה זה או השר יצחק מודעי שהשתלט על המיפלגה, ושילטונו בה נמשך כל עוד ניצב איגוד־העובדים־הליברלים מאחוריו.

עמדת־כוח ומניות הצבעה

בעוד העסקים ידועה היטב שיטת „המנוף": לעתים די להשתלט על חבילת מניות שמקנה שליטה בחברה אחת, קטנה יחסית, ובאמצעות חברה זו לקנות קבוצות־מניות בחברות גדולות יותר.

שיטה זו מאפשרת לאדם אחד, או לקבוצת אנשי־עסקים להשתלט באמצעות השקעה קטנה על נתחים נכבדים מן המשק, כאשר לכאורה אינם אלא בעלי חברה קטנה ולא־חשובה.

שיטה זו ידועה היטב גם למיליונר הצעיר (37) והחייכן מיקי אלבין. הוא עצמו השתמש בה לא מכבר, כאשר רכש בסכום מגוחך חברה „רדומה" בשם פירון, והפך אותה לחברת השקעות גדולה המגלגלת מיליונים רבים של לירות בבורסה, קונה ומוכרת חברות. עתה, ככל הנראה, מבקש אלבין להוכיח שמה שפועל יפה בעולם העסקים, יכול לפעול גם במערכת הפוליטית.

הרעיון הוא פשוט: אם יצליח אלבין להשתלט על איגוד־העובדים־הליברלים תהיה לו עמדת־כוח עצמאית במיפלגה הליברלית. בחלוקת הכוחות הפנימית ב־מיפלגה יש לסיעת איגוד־העובדים כימעט 20% מ„מניות ההצבעה". סיעה חשובה אחרת במיפלגה היא סיעתו של שר־התיירות אברהם (אברשה) שריר, שלרשותה 25%. שריר הוא ידידו ואיש אמונו של מיקי אלבין, וכבר ניהל למענו ולמען האינטרסים המיסחריים שלו מאבקים במיסדרונות השילטון. מערך כוחות כזה — כמעט ללא צורך בשותפים — יוכל להבטיח לבעליו את השליטה במיפלגה הליברלית.

המיפלגה הליברלית אמנם שמטה מידה את עמדת הכוח הכלכלית החשובה ביותר — מישרד־האוצר — אך היא שולטת בכל המישרדים הכלכליים האחרים, ובמיגוון רחב של תפקידים כלכליים בכירים. מי ששולט במיפלגה הליברלית שולט, למעשה, כימעט בכל מיגזרי המשק הישראלי, ואם יהיה שילטון זה מרוכז ביד אחת, ייאלץ גם שר־האוצר להתחשב בו.

„לרענן את השורות"

אך חישוביו של אלבין עלולים להשתבש. פרשת ההתפקדות שבמיסגרתה מבקשים אלבין וחבריו להביא עשרת אלפי חברים חדשים למיפלגה הליברלית עלולה להגיע אל שולחנו של תת־ניצב בנימין זיגל, מי שעומד בראש מחלקת חקירות הונאה במישטרת ישראל.

אחרי הבחירות לכנסת פנה יו"ר איגוד־העובדים, ח"כ צבי רנר, אל חברי המיפלגה, בקריאה להצטרף אל האיגוד. פנייה זו היתה מכוונת לחברי המיפלגה הליברלית שהם חברי ההסתדרות הכללית. שני עסקנים צעירים של האיגוד, משה קינן ויעקב דקל, החליטו לקרוא תגר על מנהיגותו של רנר, ולגבש לעצמם קבוצות־כוח בתוך האיגוד, באמצעות גיוס חברים לשורותיו.

אחד מן השניים — משה קינן — קיבל לפתע זריקת עידוד ממקור בלתי־צפוי.

קינן תיאר את השתלשלות הדברים באוזני „העולם הזה":

הרעיון היה שלי ושל דקל. שנינו שייכים מאז שנת 1969 לסיעת איגוד־העובדים־הליברלים. ההנהגה שם, זה כולם אנשים מבוגרים. רנר, למשל, הוא כבר בן 74. אנחנו רוצים לרענן את שורות האיגוד. הפוטנציאל שם אינו יכול להיות סגור בפנינו.

מיקי אלבין הצטרף לרעיון. הסתבר שגם הוא חבר הסתדרות. היום אנחנו מחזיקים מישרד שכור, מכונית שכורה, ויש לי שבעה עובדים, מכשיר ווקי־טוקי ומסוף של מחשב. ברור שיש לזה גם השלכות לגבי המיפלגה הליברלית.

עד כאן דברי קינן.

השיטה היתה גיוס חברים חדשים למיפלגה הליברלית, ולאיגוד־העובדים־הליברלים שבמיפלגה זו. כך הובאו לפני כשבועיים כמה אלפי כרטיסים שעליהם הוחתמו החברים החדשים אל יו"ר מחלקת האירגון של המיפלגה, הח"כ אלי קולס, ויומיים לאחר מכן הובאו הכרטיסים למישרדי איגוד־העובדים.

מי הם אלפי החברים החדשים, שלפתע גילו את קיסמה של המיפלגה? מיקי אלבין אמר להעולם הזה כך: „פנו אלינו מכל מיני סניפים ומקומות שנעזור להם ונלך איתם. האנשים שפנו אלינו מרכזים פניות מכל רחבי הארץ, של הרבה מאוד אנשים."

„איזו מיפלגה?"

כתב העולם הזה ניתן לבדוק כמה מן הכרטיסים של החברים החדשים שהצטרפו למיפלגה ולאיגוד־העובדים שלה. הבדיקה העלתה תוצאות חמורות, המעלות חשד של זיופים.

● אחת החברות החדשות היא ברטה לוי, המתגוררת ברחוב יפת ביפו. כאשר נשאלה על־ידי העולם הזה אם הצטרפה למיפלגה הליברלית פרצה ברטה לוי בצחוק, ואמרה: „איזו מיפלגה? המיפלגה הרילברלית?" כרטיס „בחתימת־ידה" הובא למישרדי המיפלגה על־ידי משה קינן.

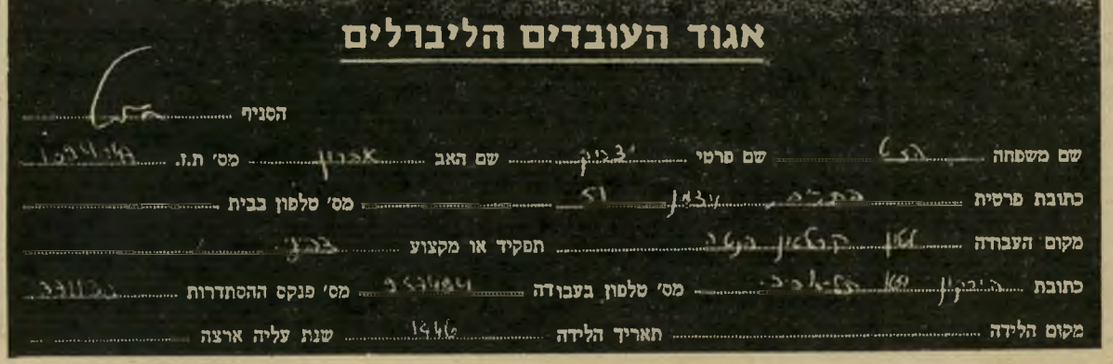

שניים שהם אחד

שני טפסים הנושאים את שמו של יצחק הזס. בשני המיקרים למזכירות איגוד־העובדים הגיעו מדובר באותו יצחק הזס, המתגורר ברחוב וייצמן 51 בבת־ים. שם האב זהה, וגם מיספר תעודת־הזהות זהה. באחד הכרטיסים מיקצועו של האיש „צבעי" ובשני הוא עובד „אחזקה".

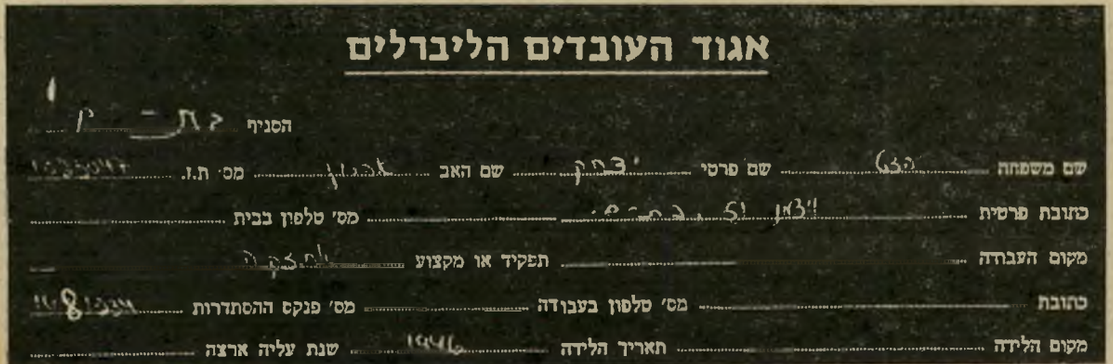

אגוד העובדים הליברלים

הסניף

שם משפחה ... שם פרטי ... שם האב ... מס' ת.ז. ...

כתובת פרטית ... מס' טלפון בבית ...

מקום העבודה ... תפקיד או מקצוע ...

כתובת ... מס' טלפון בעבודה ... מס' סניף ההסתדרות ...

מקום הלידה ... תאריך הלידה ... שנת עליה ארצה ...

חבר הסתדרות הליברלית עיצנת ... בסניף ...

ציין בקיצור ממוסדות המפלגה הנך חבר ...

חבר ועד עובדים — כן / לא (מחק את המיותר) —

ציין בקיצור פוסדות הסתדרותיים הנך חבר ...

שם האישה / הבעל ... תאריך לידה ... העיסוק ...

ילדים מעל גיל 18 ... כתובתם ... האם הוא חבר או אוהד ?

...

...

...

הריני מבקש(ת) בזה להצטרף כחבר לאגוד העובדים הליברלים

תאריך ... חתימה

● **ריקה דואנים**, גם היא מרחוב יפת ביפו, השיבה להעולם הזה כך: „אני לא פעילה בנושא הזה, אני לא יודעת כלום. לא חתמתי על שום דבר.“

● **כותה רחמים** מרחוב נורדאו בבני־ברק, שכרטיס בחתימת־ידה הובא אל איגוד־העובדים על־ידי משה קינן, הכחישה מכל וכל שהצטרפה אי־פעם לאיגוד. לאיגוד־העובדים־הליברלים הובאו לא

● החתימה על הכרטיס של **זהייה קונדם** היא: „עומר“.

● החתימה על הכרטיס של **רשיד בואב** היא: „מישל“.

● החתימה על הכרטיס של **סעיד בואב** היא: „עאדל“.

כתב העולם הזה שוחח עם **מחמוד דסוקי**, שהוא עצמו, אחד מאחיו ואמו הזקנה „הוחתמו“ כמתפקדים חדשים ל־

מועמד להדחה

הוא החי"כ החדש צבי רנר, שמזה שנים הוא יו"ר איגוד־העובדים־הליברלים. אלבין וחבריו גילו שרנר הוא יריב קשוח, שאינו מתכוון לוותר ללא מאבק על עמדת־הכוח שלו.

מזוייף

כרטיס חבר באיגוד־העובדים־הליברלים, על שמו של חיים זכלינסקי, עובד מלון **קרלטון־פנטה** בתל־אביב. זכלינסקי אמר לכתב **העולם הזה** שמעולם לא הצטרף למיפלגה הליברלית או לאיגוד־העובדים שלה. חתימתו זוייפה.

מיפלגה. דסוקי פרץ בצחוק כששמע על המיפלגה החדשה שלו, הכחיש כל קשר לעניין, וטען שאין זה סביר שאמו הקשישה הצטרפה לפתע לאיגוד־העובדים־הליברלים.

אך המיפלגה הליברלית לא התברכה בעיקבות יוזמתם של משה קינן ומיקי אלבין רק בחברים חדשים כדי „רענן את שורות האיגוד“ — אלא גם בנציגים מן העולם הבא. יו"ר ועד־ההקדש־המוסלמי ביפו, **עבד קבוב**, שעימו שוחח כתב העולם הזה, טען בתוקף שבין החברים החדשים יש גם „נפשות מתות“:*

● **זהייה קונדם** נפטרה, לדברי קבוב,

* כשם הרומן הידוע של הסופר הרוסי **ניקולאי גוגול**. „הנפשות המתות“ היו רשימות של איכרים שנפטרו ועברו מן העולם, אך גיבורי הרומן הציגו אותם כאילו הם חיים עדיין, כדי לזכות על חשבונם בסכומי כסף גדולים מידי הממשלה, שניתנו לפי־גולגולת.

לפני 15 שנים. היא מופיעה עתה כחברת איגוד־העובדים־הליברלים.

● **חבר אחר של איגוד־העובדים הזה הוא מזחמד בואב**, אשר נפטר, לדברי קבוב, לפני שבע שנים תמימות.

כאשר פנה כתב העולם הזה שוב, בעיקבות מימצאים אלו, אל משה קינן, נענה במילים הבאות:

„קיבלתי הוראה שאתה מדבר רק עם מיקי אלבין. אני לא מדבר איתך. לגבי הכרטיסים, אני הבאתי אותם, אבל אין עליהם חתימת המחתים, אז לא צריך לקבל אותם במיפלגה.“

קינן מתייחס למילים „אישור הסניף“ ו„חתימה“ (של איש המיפלגה או האיגוד) המופיעות בתחתית כל כרטיס הצטרפות, לאחר בדיקה.

ספק אם לאחר מימצאי העולם הזה

(המשך בעמוד 72)

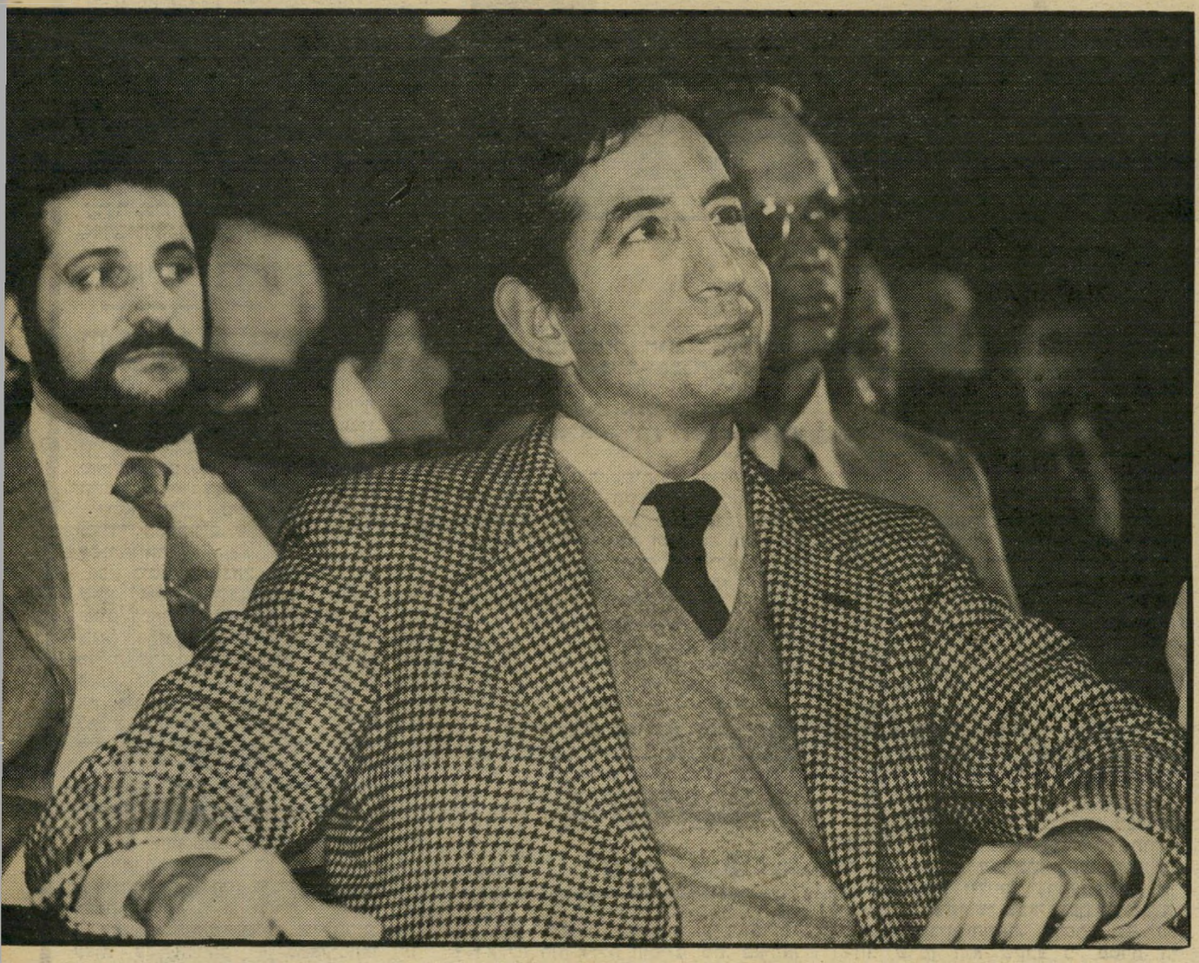

פחות מתריסר כרטיסי־חבר שבהם היו רשומים פרטים אישיים של אנשים מעובדי מלון קרלטון־פנטה החדש שבכיכר אתרים בתל־אביב. כתב העולם הזה פנה להנהלת המלון לקבלת תגובה, אך עד עתה נמסר לו רק שהאנשים ששמותיהם מופיעים עתה בכרטסת של המיפלגה הליברלית אכן עובדים במלון, או עבדו בו עד לאחרונה. כתב העולם הזה התקשר אל כמה מהם:

● **עדה גבר** מרחוב צבי ברוק בתל־אביב אמרה שמעולם לא הצטרפה לאיגוד־העובדים־הליברלים. היא אמרה שלפני כמה חודשים חתמה על תמיכה בח"כ (דאז) יצחק יצחקי, כמוה כעובדים אחרים במלון, ושאלה אם לא יתכן שאירע כאן בילבול, כי „יצחקי היה חבר הליכוד, לא?“

● **חיים זכלינסקי**, המתגורר ברחוב שטנד בתל־אביב ועובד במלון קרלטון־פנטה אמר שמעולם לא הצטרף לאיגוד־העובדים־הליברלים או למיפלגה הליברלית. לדבריו הוא „בלתי־מיפלגתי“.

● פרטיו של **יצחק הזט**, עובד ה־מלון, הובאו בשני כרטיסים שונים.

כרטיסי חבר (ראה גלופות) בחתימת־ידם של כל האנשים הללו הובאו למיפלגה הליברלית ביום ראשון, ה־20 בספטמבר, על־ידי משה קינן.

„נפטרה לפני 15 שנים“

למיפלגה **הובאו** גם כרטיסי־חבר רבים של אזרחים ערבים. הובאה קבוצה גדולה של טופסי־מתפקדים חדשים מאבו־גוש, וקבוצה אחרת של טופסי־מתפקדים חדשים מיפו. בין השאר, הוחתמו רבים מבני מישפחתו של איש כנופיית „המפוצצים“ **מוחמד שניר**.

בבדיקת העולם הזה לגבי טפסים אחרים של מתפקדים ערבים מיפו, עלו מימצאים מעניינים. בטפסים רבים אין התאמה בין השמות והפרטים המופיעים בכרטיס, ובין החתימה המופיעה בו כחתימת המתפקד:

מיליונר באיגוד העובדים

מיקי (מיקי) אלבין גילה שהוא חבר בהסתדרות, הצטרף לאיגוד־העובדים־הליברלים, והפעיל מערכת שלמה לגיוס מתפקדים חדשים לשורות האיגוד, בניסיון להשתלט עליו, ועל המיפלגה הליברלית. אלבין טוען שגיוס המתפקדים החדשים לא עלה בכסף רב.

הדיבורים על „שיתוף־הפעולה האיסטראטגי" הם רציניים הרבה יותר מכפי שנראה במבט הראשון - הם מבטאים תפיסה מרחיקת־לכת של אריק שרון

עם קרני הדיבה

חיפה סברו הכל שאין זה אלא טכסיס. מנחם בגין עמד לנסוע לארצות־הברית, לפגישתו הראשונה עם הנשיא רונאלד רגן. היתה דרושה לו סיסמה שתסבר את האוזן, כדי להעניק לביקור סתמי זה הילה של חשיבות. משהו חדש ורענן.

כך נולדה הסיסמה של „שיתוף־הפעולה האיסטראטגי" בין ארצות־הברית וישראל.

יתכן מאוד שהאמריקאים אכן סברו שאין זו אלא סיסמה־לשעה. בעת הביקור ואחריו לא יצאו מגידרם כדי להעניק לסיסמה תוכן ממשי מרשים. הם השתמשו בה, בעיקר, כדי ללחוץ על בגין ואנשיו, כדי שיחדלו מלנהל תעמולה נגד מכירת מטוסי אייוואקס לסעודיה.

לא ברור גם באיזו מידה התייחס בגין עצמו ברצינות לסיסמה זו. בגין הוא, מעל לכל, תועמלן. יתכן כי לא ראה בסיסמה זו אלא משהו שאפשר לנאום עליו במשך כמה שבועות. ככל דמגוג גדול, זקוק בגין תמיד לרעיונות חדשים, כדי למלא נאומיו הרבים בתוכן כלשהו.

אך מה שנראה כמו סיסמה חולפת הוא הרבה יותר מזה. „שיתוף־הפעולה האסטראטגי" הוא ביטוי לתפיסת־יסוד מרחיקת־לכת, העשוייה — או העלולה — לכוון את ישראל בשנים הבאות.

זהו גם ביטוי למציאות פוליטית חדשה בצמרת ישראל. כי תפיסה זו היא תפיסתו של האדם המטיל עתה את ציוו על הממשלה כולה: אישׁ־השנה אריאל שרון.

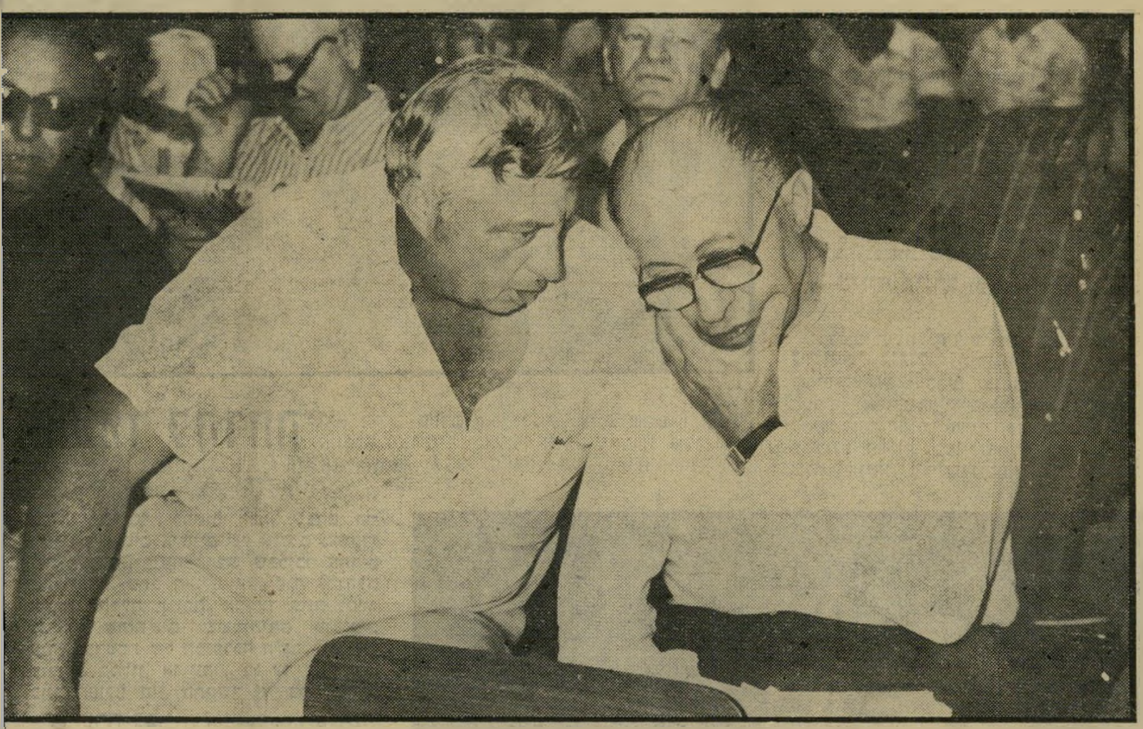

שר־הביטחון שרון וראש־הממשלה בגין
תפיסה של שרון —

האוייב: ברית־המועצות

תפיסותיו הגלובליות של אריק שרון לא זכו בעבר בתשומת־לב רבה. מעטים התעניינו בהן, או ייחסו להן חשיבות. כאשר דיבר שרון על נושאים כאלה, סברו השומעים כי אין אלה אלא מחשבות־בוסר של אדם שמומחיותו היא בעניינים צבאיים טאקטיים, או בנושאים מקומיים כמו סיפוח השטחים המוחזקים והתנחלות בהם.

לולא זילזול זה, היתה ההפתעה על מעשיו האחרונים של שרון יכולה להיות קטנה יותר.

כי ביסודה מונחת אמונתו של אריק שרון, שעליה דיבר כבר לפני שמונה שנים לפחות *, שאפשר לסכמה כך: שום שנים לפחות **, שאפשר לסכמה כך: שום מדינה ערבית אינה יכולה לסכן את עצם קיומה של מדינת־ישראל, לפחות כל עוד אין בידיה נשק גרעיני — ועל ישראל למנוע את הימצאותו של נשק גרעיני בידי הערבים בכל מחיר ובכל האמצעים.

יש רק גורם אחד בעולם המסוגל לסכן את עצם קיומה של המדינה: ברית־המועצות.

לדעת שרון, אם תשתלט ברית־המועצות על המרחב הערבי, לא יהיה עוד קיום למדינת־ישראל. היא תימחק מעל פני האדמה, בצורה זו או אחרת.

לכן, מניעת השתלטותה של ברית־המועצות על המרחב — מפאקיסתאן עד מארוקו, מעיראק עד חבש — היא אינטרס ישראלי אותנטי, מרכזי ומכריע.

ארצות־הברית היא הכוח העיקרי לדעת שרון, המיוצג הישראלי לי: ארצות־הברית אינו שרות לאינטרס זר, אלא שרות לאינטרס ישראלי.

לשם כך נועד „שיתוף־הפעולה האסטראטגי" * (למען הקיצור: שפ"א). יתכן שיהיו לו גם פירות מישניים: הזמנות אמריקאיות מהתעשיה הצבאית והאזרחית בישראל; מחסני־חירום אמריקאיים על אדמת־ישראל, שגם צה"ל יוכל להיעזר בהם בעת־צרה; אספקת נשק מתוחכם ומידע מודיעיני של ארה"ב לישראל.

אך בניגוד לדעת רבים, לא זוהי המטרה האמיתית של שרון — אם כי יתכן ש־מנחם בגין חושב בעיקר על כך.

שרון ריצה להשיג את ההשתלבות המוחלטת של ישראל בתיכנון ובביצוע של האיסטראטגיה האמריקאית במרחב — והוא מרחיק בכך לכת הרבה מעבר למה שמצטייר בעיני רבים מעמיתיו.

חומ"ג מת - יח"י?

הנה, למשל, מצב היפותטי: האייתאללה רוח־אללה חומייני מת. באיראן משתרר תוהו־ובוהו. את האנארכיה הכללית תנצל התנועה המאורגנת ביותר באותה ארץ: מיפלגת־טודה הקומוניסטית.

ברית־המועצות תגייס במהירות את כוחותיה בתורכמניסתאן הסובייטית, בקווקז ובאפגניסתאן. אלה יתחילו לנוע לעבר איראן, כדי להשתלט עליה ולבסס בה את ידידיה המקומיים.

אם תצליח בכך, יהיה זה שינוי ממדרגה ראשונה במאזן־הכוחות הגלובלי. הנפט האיראני יפול בידי הסובייטים, והם יאיימו מקרוב ובמישרין על הנפט הערבי.

באותה עת ינסו גם האמריקאים לתפוס את איראן. לשם כך יוכלו להשתמש רק בכוחות הנמצאים בקירבת מקום, על סיפון האוניות של חיל־הים האמריקאי ובאיי חוריאן־מוריאן, שמול חוף עומאן.

מי יקדים את מי?

לדעת שרון, התשובה על שאלה זו היא בעלת חשיבות מכרעת. כי מי שיניע לזירה ראשון — הוא שיושיב את יריבו „על קרני דיל־מה".

שרון, שלא ינק את תפיסותיו מספרים, אינו מודע לכך שהוא חוזר על תורתו של אחד מגדולי הגנרלים בהיסטוריה של ארצות־הברית, ויליאם שרמן, האיש שניצח על פלישתו של צבא־הצפון לג'ורג'יה, שהונצחה, בין השאר, בספר חלף עם הרוח. שרמן הוא שקבע כי מטרת המלחמה היא „להושיב את האוייב על קרניה של דילמה *. כלומר: ליצור מצב שבו יצטרך האוייב לבחור בין שתי אפשרויות — ששתיהן רעות מבחינתו.

בשיחותיו עם האמריקאים אמר שרון כי למד מנסיונו האישי, וממה שראה כאשר היה מעורב בהכרעות לאומיות גדולות, ששום ממשלה אינה יכולה להחליט בקלות על פתיחת־מילחמה. כאשר עומדת לפניה הברירה בין מילחמה ווי־תור, קשה לה מאוד להחליט על מילחמה.

ומכאן: אם הסובייטים ישתלטו על איראן, יהיה על האמריקאים להחליט אם לפתוח במילחמה לשם סילוקם משם, או להשלים עם המצב. ולהיפך: אם האמריקאים ישתלטו על אותה ארץ, תעמוד ההנהגה הסובייטית בפני ברירה כזאת.

כשני המיקרים, תהיה הנטייה להשלים עם העובדות המוגמרות, ולמנוע מילחמה.

לכן יש חשיבות רבה לשאלה מי יצור את העובדות, מי יקדים את מי.

מטרת שפ"א, לפי תפיסת שרון, היא להגדיל בהרבה את יכולתה של ארצות־הברית להקדים את הסובייטים בכל מצב כזה.

הסובייטים מחזיקים עתה — לפי הערכות־מודיעין — אלפי טנקים ללא־צוותים („שיריון רפאים") בסוריה ובלוב, כך ש־במיקרה הצורך יוכלו להטיס אליהם את הצוותים ולהפעילם במהירות. שרון מציע כי האמריקאים יחזיקו מחסני־נשק גדולים בישראל, לשם הפעלה במרחב.

למשל: אם תהיה התקפה על סעודיה, יוכלו טנקים אמריקאיים להגיע לזירת הקרב, מבסיסים בישראל, תוך 36 שעות, כשהם מאויישים בצוותים אמריקאיים ש־יוטסו לכאן מבסיסים באירופה או בארצות־הברית.

לפי תפיסה זו, תהיה ישראל מעין „נושאת־מטוסים יציבה", שממנה יוכלו להגיע, בעת הצורך, כוחות אמריקאיים גדולים, שניתן להביאם ויציידם במהירות רבה, כך שיוכלו להקדים את הסובייטים שיסתערו מן הצפון.

שתי אפשרויות רעות

באיזו מידה קיבלו האמריקאים תפיסה זו?

לכאורה, היה זרע זה צריך ליפול על קרקע פוריה. כי ממשלתו של רגן רואה את כל בעיות העולם בראי של העימות המזרח־מערבי. מנקודת־ראות זו, כל מי שאינו נגד הסובייטים הוא בעצם בעדם.

אך בפועל, נתקלה תפיסה זו בהתנגדות עזה בקרב הממשל האמריקאי. שר־החוץ שולץ, שר־ההגנה ויינברגר, יועץ־הביטחון־הלאומי מקפרלין, ראש־המטה המשולב, הגנרל ונסאן, כולם התנגדו לה בתוקף.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם מדינות ערב המתונות, ובראשן סעודיה, מצרים וירדן. הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם מדינות אפריקה, שבהן מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם יוון וטורקיה, שבהן מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם יפאן, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם קוריאה, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם תאילנד, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם פיליפינים, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם אוסטרליה, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם ניו־זילנד, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם פאקיסתאן, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם מארוקו, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם מצרים, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם ירדן, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם סעודיה, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם תורכיה, שבה מתנהל מאבק־כוחות עז בין ברית־המועצות לארצות־הברית.

הם סברו כי תפיסה זו מסכנת את יחסי־ארצות־הברית עם יוון, שבה

האמריקאי־סובייטי, בניגוד לממשלת ג'ימי קארטר, שראתה גם את העימות בין ה־מערב ובין העולם השלישי. היא לוחמנית, תוקפנית, חימושנית.

תפיסה פשוטה, המעמידה את ישראל באופן חד־משמעי לרשות המאמץ הצבאי האמריקאי, יכולה לקסום לאנשים הפשטניים, השולטים עתה בוושינגטון.

אך יש בוושינגטון הרבה אנשים מתוחכמים מאוד, שאינם מוכנים לקבל תפיסות כה פשוטות.

אלה מצביעים קודם כל החיסרון הגדול בתפיסתו של אריק: הוא נוטה לראות את כל הדברים במושגים צבאיים בילבד. כל עוד אין שלום בין ישראל והעולם הערבי, יהיה קשה לאמריקאים להשתמש בשרותיה של ישראל במרחב, אלא במצב קיצוני, אחרי שכלו כל הקיצין, כאשר כבר לא יהיה מה להפסיד. אם כל העולם הערבי יפול בידי הסובייטים, יוכלו האמריקאים להעזר במטוסים ובטנקים של ישראל. כל עוד אין מצב כזה קיים או צפוי, תהסס אמריקה מאוד להשתמש בישראל.

כי משבר בעולם הערבי יכשכ בהכרח, צורה של מהפכה פנימית, שבה ישתלבו גורמים פולטיים, צבאיים, פסיכולוגיים ואידיאולוגיים. אם תופיע ארצות־הברית כבעלת־בריתו של „האויב הציוני", היא עלולה לשפוך שמן על המדורה הערבית האנטי־אמריקאית, ולעזור למהפכנים הפרו־סובייטיים.

מכאן התפיסה השוררת בחלק מן ה־צמרת האמריקאית, ושמצאה את ביטויה הבוטה במאמר של השבועון טיים, ערב בואו של בגין לבירה האמריקאית: ש־ישראל חדלה להיות „נכס אסטראטגי" של ארצות־הברית, ושהפכה למעשה מע־מסה אסטראטגית, או לפחות מיטרד.

הפרשה המביכה של מכירת האיי־וואקס היא תוצאה אופיינית לסתירה זו.

למעשה התגשמה כאן התיאוריה שרמן־שרון בכיוון ההפוך דווקא: ישראל היא שהישבה על קרני הדיזמה.

היה עליה לבחור בין שתי אפשרויות רעות מאוד: ההשלמה עם העיסקה, שתפגע קשה בכושר־הפעולה של צה"ל בעתיד, וההתנגדות לה, בצורה שתקומם נגדה את הנשיא רגן וממשלתו.

בגין התנדנד, ולבסוף החליט (אולי מתוך פחד מפני ביקורת מצד שימעון פרס וציידי־הזדמנויות אחרים) להתנגד לעיסקה. אך אם ינחלו יוזמי־העיסקה מפלה במאבק זה, תהיה זאת מכה פוליטית חמורה ביותר ליוקרתו ולמעמדו של הנשיא רגן, ואין ספק שיתנקם על כך בבגין.

יהיה זה סופו של שפ"א, לפחות לפי שעה.

הסתירה היא מהותית, ואינה רק טאקטית. אם אכן צריכה ישראל להיות „מעוגיינת בביצור השילטון האמריקאי במרחב, כדי למנוע חדירה סובייטית — לפי תפיסת שרון — הרי שהיתה, בעצם, צריכה לחייב את עיסקת־איי־וואקס. זו באה לחזק את כוחה של סעודיה, שהיא בעלת־ברית נאמנה ביותר של ארצות־הברית.

אם ישראל מתנגדת ככך זאת לעיסקה, הרי זו הוראה ככך שיש לישראל אינטרסים ביבדיים, ה־עשויים לנגוד אינטרסים אמריקאיים כפיפיים.

בצורה עדינה אך ברורה עמד על־כך השבוע הנשיא רגן עצמו, במסיבת־העיתונאים שלו, כאשר קבע חד־משמעית, בצורה הנחרצת ביותר, כי העיסקה באה לשרת אינטרסים יסודיים ביותר של הביטחון הלאומי האמריקאי. הוא הוסיף על כך אזהרה בוטה, באומרו כי שום מדינה זרה (קרי: ישראל) לא תורשה לנהל את מדיניות־החוץ האמריקאית.

יתכן שאילו היה הדבר תלוי באריק שרון, הוא היה מתפשר עם האמריקאים, ומשלים עם העיסקה הסעודית תמורת ויתור אמריקאי כלשהו. בגין, שהוא פחות גמיש בתפיסותיו, לא היה מוכן לכך.

אך אם עניין מישני כמו עיסקת־הנשק הסעודית יכול להשמיט את הקרקע מתחת לשיתוף־הפעולה האיסטראטגי — האם אין זה סימן לכך שהתיאוריה כולה עומדת על כרעי תרנגולת?

אחת התופעות החמורות ביותר בפרשה היא שאין בישראל שום ויכוח רציני עליה.

הכנסת העשירית אינה מתפקדת כפורום לדיון רציני. ועדת־החוץ־והביטחון מורכבת ממכובדים רודפי־פופולריות־ופירסומת, ש־רמתם האינטלקטואלית היא אפסית. בממשלה אין איש המסוגל להתמודד עם שרון. בעיתונות יש כתבים צבאיים רבים, הניזונים מהדלפות מכוונות של בעלי־השררה בצה"ל ובמישרד־הביטחון, ושאינם מסוגלים לערוך ניתוח צבאי עצמאי.

אך תפיסתו של שרון מעוררת שאלות, הראויות לדיון רציני.

למשל:

● האם נכון הוא שברית־המועצות היא האוייב מס' 1 של ישראל — או שהיא רק יריב זמני, אשר יחסה לישראל יכול להשתנות?

אנדרי גרומיקו טרח להזכיר ליצחק שמיר, בפגישת השניים בשבוע שעבר, כי הוא הצביע באו"ם ב־1947 בעד הקמתה של מדינת־ישראל. בכל הצהרותיה הרשמיות לא סטתה ברית־המועצות מאז מהכרתה במדינת־ישראל, בגבולות ה־4 ביוני 1967. פידאיון פלסטיניים, שגלכדו בישראל, העידו כי במחנות־אימונים סובייטיים הטיפו להם המדריכים לפיתרון של דו־קיום ישראלי־פלסטיני. ליאוניד ברז'נייב עצמו הציע בזמן האחרון כמה פעמים ערובות לקיום ישראל, במיסגרת שלום ישראלי־פלסטיני.

● האם שפ"א אינו הופך את ישראל אוטומטית מטרה להפצצה גרעינית סובייטית, בהיפתח מיקמה גרעינית בין שתי המעצמות, ואף לפני כן?

אם ישראל תחפוץ את עצמה מחטן לציוד צבאי אמריקאי, המיועד למילחמה בברית־המועצות, ברור שהאינטרס הצבאי הסובייטי יחייב את השמדת הציוד הזה בהיפתח עימות של ממש, או גם במקומו. במיקרה כזה עלולים הסובייטים להושיב דווקא את האמריקאים „על קרני דילמה" — לחוש לעזרת ישראל ולהסתכן במילחמה עולמית, או להשלים עם מעשה־ההשמדה.

„מי מנהל את מדיניות־החוץ האמריקאית — אתה או אני?"*
אזהרה ברורה

ראש־הממשלה בגין וחנשיא רגן
— בפיו של בגין

● האם אין שפ"א מגביל בהכרח את חופש־הפעולה הצבאי מדיני של ישראל?

אם תהיה ישראל בעלת־ברית צבאית רשמית של ארצות־הברית, ואם יהיו מצויים בישראל כלי־מילחמה (ואולי גם צוותי־תחזוקה ויסודות־פיקוד) של ארצות־הברית, הרי כל פעולה ישראלית (כגון: פיצוץ הכור ליד בגדאד) תיזקף אוטומטית על חשבון ארצות־הברית. הדבר יחייב את האמריקאים להדק את הברגים ולהטיל על ישראל ביקורת קפדנית הרבה יותר.

● האם שפ"א ירחיק עוד יותר את סיכויי השלום הישראלי־ערבי?

כינון שפ"א יאשר את דיבריהם של אויבי־ישראל, הטוענים כי היא נטע זר במרחב וסוכנת של אינטרסים זרים (ראה עמוד 3). סוריה כבר רוכבת על סוס זה.

לשאלות אלה ואחרות לא ניתנה שום תשובה — מפני שהוויכוח כלל לא התנהל. אריק שרון פועל בחלל ריק — חלל שהוא עצמו ממלא אותו כולו.

מכשיר לקידום

פרשת־איי־וואקס הטילה השבוע את צילה על שפ"א, הנמצא עדיין בשלב ראשוני של מחשבה בצד האמריקאי (ו־חוסר־מחשבה בצד הישראלי). יתכן שהיא תעכב את גיבוש הרעיון.

אולם בעיות זמניות כאלה אין בכוחן להסיט את שרון מהדרך שקבע לעצמו.

כמו בהרבה דברים אחרים, גדולים ו־קטנים, ינסה אריק גם בשטח זה לפעול בסבלנות, בעקשנות ובדבקות־במשימה. הוא ישתדל לקדם את שפ"א בשיחות אינסופיות עם האמריקאים, להשיג הישגים קטנים וחלקיים, לעקוף מחסומים, לחזור לעניין גם אחרי כישלונות. הוא מקווה להצליח באמריקה, כפי שהצליח בישראל.

אם אכן יפרוץ משבר בין ממשלת־ישראל ובין ממשלת־רגן, ביגלל עניין איי־וואקס, יכול הדבר לעכב את הגשמת התפיסה הזאת. אך שרון יחזור אליה, שוב ושוב, כל עוד יהיה לו הכוח הפוליטי הדרוש לכך.

מכוון שיש לאמריקאים השפעה לא־מעטה על קידומם של פוליטיקאים ישראליים, וגם על התהליך שבו נבחר ראש ממשלת־ישראל, עשוי שפ"א לשמש גם כמכשיר בידי אריאל שרון להגיע אל הי־מישרה הרמה ביותר בישראל.

* קאריקטורה של ביל מולדין ב־שיקאגו סאן־טיימס.

על מפקד־מחוז, ט״פ־רקורדר, מקלט טלוויזיה ושני מציתים

ניקמת השוטר

מפקד־מחוז תורגמן
רומן עם סמלת

ה סמלת שרה ארבל לא הבינה מדוע מתקשר אליה צבי שדה.

לשרה, אחת השוטרות היפות במרחב חיפה, לא היו מעולם יחסים קרובים עם מי שהיה ניצב־משנה במישטרת־חיפה. כמו רבים אחרים במרחב, חששה שרה משדה, שלדבריה: „הוא אחד שלא מהסס לחייך לך בפרצוף ואחר־כך לדפוק אותך מאחרי הגב.״

הובטח לו, על־ידי פרנסי העיר חיפה, שבמשך שנים שלטו במישטרת חיפה, שהוא יהיה מפקד המרחב. לפתע הודיעו לו מהמטה־הארצי שאברהם תורגמן, איש־ירושלים, נשלח לחיפה ומקבל את הפיקוד.

שדה החליט להכשיל את תורגמן, להר־אות שהוא אינו ממלא את תפקידו כראוי, כדי לבוא במקומו.

אולם תורגמן הוא שועל ותיק. תוך כמה ימים, מהרגע שהגיע לחיפה, עמד על נסיונות־החתירה של שדה. הוא קרא לו ללישכתו והודיע לו: „מהיום אתה כבר לא סגני. מהיום אתה כבר לא במישטרה.״

לתורגמן אמנם לא היתה סמכות לפטר מהמישטרה קצין בדרגת סגן־ניצב, אך הוא ידע שהמפכ״ל דאז, חיים תבורי, יתן לו גיבוי. תורגמן נשלח למישטרת חיפה, שהיתה ידועה בחולייה הרבים, כדי לרפא אותה, ולשם כך יכול היה „לעשות סדר״ במצבת־הקצינים שלו.

שדה עזב את המישטרה, פתח חברה לייבוא מוצרי אלקטרוניקה, אך לא שכח את טינתו לתורגמן. „אני נשבעתי לחסל אותו,״ אמר שדה להעולם הזה, „אני משוכנע שיגיע יומו!״

חודשים אחדים אחרי שפוטר למעשה

נאשם סגיבירין מסתכל בתורגמן בזמן המישפט
הידיד שהפך למפקד

מאשים שדה
„אני איתך נגד תורגמן״

מהמישטרה, זכה שדה בבעל־ברית במקום שלא ציפה לו: קצין־הסיור הראשי של מרחב חיפה, סגן־ניצב יהודה סגלוביץ. היחסים בין סגלוביץ לבין שדה היו במשך השנים יחסי חתול ועכבר. הם לא דיברו זה עם זה. לכן הופתע שדה כשיום אחד פנה אליו סגלוביץ והודיע לו: אני איתך במילחמה נגד תורגמן.

תורגמן וסגלוביץ היו פעם ידידים בלב ובנפש. לפני כמה שנים הואשם סגלוביץ בבית־דין מישמעתי של המישטרה בשורה

(המשך בעמוד 72)

באותם ימים היתה שרה במצב־רוח קשה. כמה ימים קודם לכן היא נפגשה עם מפקד המרחב, תת־ניצב אברהם תורגמן. הרומן בין שרה לבין תורגמן לא היה סוד במישטרת־חיפה, ובאותה פגישה הודיע לה תורגמן כי היחסים ביניהם הסתיימו.

כמו רבים אחרים, כך גם שדה ידע על סיום הרומן של שרה עם תורגמן. הוא קיווה שהאשה המאוכזבת תסכים לשתף איתו פעולה נגד תורגמן.

„נשבעתי לחסל אותו!״

שרה סירבה להיפגש עם שדה ב־בית־קפה, ואף סירבה לארחו בביתה. היא הסכימה „לרדת אליו למכונית״. שרה לא ידעה כי בשניה שבה נכנסה למכוניתו של שדה, הופעל רשם־קול, שהקליט את שיחת השניים.

„נהגתי בטיפשות אז,״ סיפרה שרה, „הייתי במשבר ושדה יודע לעבוד על אנשים. הוא הוציא ממני את כל הסיפור ביני ובין תורגמן.״

לשדה היה חשבון ישן עם תורגמן.

ח״כים אומרט ושריד
כותרות ענק בעיתונים

אפשר לעשות הכל

עם הטרינג שלך.

הטרינג שלך Lee

עושה אנשים יפים

Lee

ROCKet®

פרסום מקנזיק

Gali גלי®

הנעלים שבראש

מחברים

כי לו נאה, כי לו יאה

בימים הנוראים מוטב לנו להתכונן — מתוך ראיית תנולד לקריאת ההגדה של חג הפסח

● מי שיודע לשאול, יבחין לבסוף בכוונתו המקורית של ה־קדוש־ברוך־הוא, למנות את אריק שרון כשר־הביטחון: „אדיר במ־לוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמ־רו לו: / לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' המלוכה / כי לו נאה כי לו יאה...״

● אפילו בעליו ומנהלו של מיפעל שטיחי כרמל, לא קרא קריאת שמע של שחרית, עד ש־דוד לוי הצטרף לממשלת ה־שרים השוררת כ ה ל כ ה: „דגול

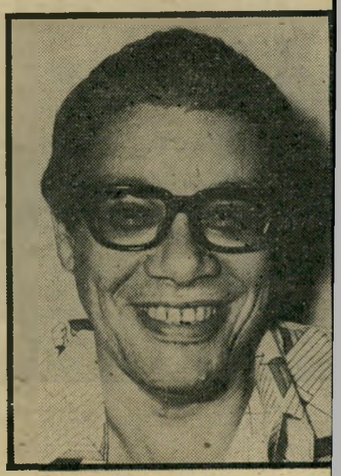

קורא מסים

הגדה

יאמרו לו: / לך ולך, לך כי לך, במלוכה, הדור כהלכה, ותיקיו לך אף לך, לך ה' המלכה...״

● גם הבן הרשע מן ההגדה, ברך על בחירתו של אהרון אבו־חצירא לתפקיד שר הרווחה, כי מי שעשה לרווחת ביתו, בוודאי ידע לדאוג לרווחתם של בני־עמו, משני צידי מסך הברזל ברמלה (מעשיהו): „וכאי במלוכה, חסין כהלכה, טפסריו יאמרו לו: לך ולך, לך כי לך...״

● על :ממציא הידוע יעקב מרידור, אמרה ההגדה: „יחיד ב־מלוכה, כביר כהלכה, לימודיו יאמ־רו לו...״ ואילו על הכל־יכול (אח־רי הקדוש־ברוך־הוא) הד״ר יוסף בורג נאמר: „מושל במלוכה, נו־רא כהלכה, סביביו יאמרו לו לך...״

● ומי מאתנו לא הבחין באצבע האלהים, שהורתה למנחם בגין לע־מוד בראשנו: „ענו במלוכה, פודה כהלכה, צדיקיו יאמרו לו: לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' ה־ממלכה / כי לו נאה, כי לו יאה.״

● כך יאה לנו וכך נאה לנו, כדבר ההגדה: „ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיי־מנו והגיענו לזמן הזה.״

אמן.

אזכם מסים,

ניו־יורק—תל־אביב

● ● ●

לחם חינם

מה עושים הרבנים ב־יישובים קטנים?

כימעט לכל עובד ממשלתי יש תקנות ברורות ומחייבות לגבי אופי עבודתו, שעות העבודה וכולי. לא כן אצל רבנים בשכונות ובישובים, שהם עובדים ממשלתיים.

אצל רבים מהם מסתיים התפקיד בכך שהם משתתפים בתפילה ב־ציבור, ותו לא. במשך כל היום הם פנויים לעיסוקיהם ועוסקים ב־עבודות אחרות.

הרבנים הללו מקבלים משכורת

(המשך בעמוד 14)

משבצופן

2301

מאת **נדיב אבידן**

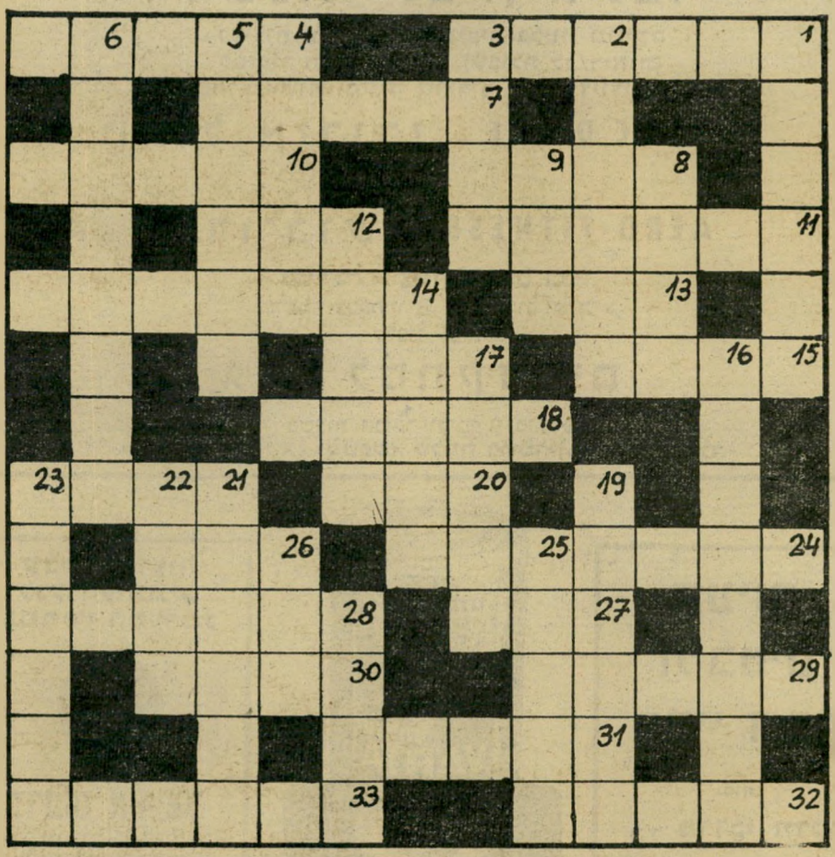

מאוזן:

1. טרזן, אולי, רכב עליו ב־חגים, אך היום הוא חסר תוע־לת (3, 3).
4. על פי השמועה, זה חבל ארץ נצחי (5).
7. עובדת הטכסטיל כמהה ל־משהו. אם אני טועה (5).
8. מי זה, ששוב הצליח לסתור את העדויות? (4).
10. שנו כת תוקפנית בגלל תכונותיה הכלביות? (5)
11. תנדו או תנסחו מחדש — כאן אין כול ספק (מ) (6).
12. לעמוד כך זה לא נוח (מ) (3).
13. נוכחותו בנשף זמרים, גר־תה אותו לשיר (3).
14. זה מסובך מאוד לשוטר על וספה, לרשום לה רפורט בעיר איטלקית (7).
15. על מנת לנקות את הש־טח מאבנים, מומלץ לחבר 2 נקודות בטנא (4).
17. נכנס בחשאי דרך הפתח האחורי של מחסן־המאפייה (3).
18. כך מבטאים את מצב רו־חה הנוגה, בכתב צופן ובקי־צור (5).
20. האם מגריז יתכן להפיק שמן? כגראה שכן (3).
21. היא מכסה את הראש כמו ילדה (4).
24. הם מוסרים את חפציהם לבית עבוט, וכך הם חושפים הכול (7).
26. למה האברך עוסק ביוגה? בשום אופן אסור לספר! (3).
27. הבטחון אינו מוחלט בק־רב האוכלוסיה (3).
28. חלק בגוף שמצוי במכנ־סיים (הלו! זה רדין?) (6).
29. היה שם הרבה זהב או סתם חור באדמה (5).
30. פקודת טרזן לאריה: „לך לישון״ (4).
31. כשנמאס להם ממשחקי־ההרכבה, התחילו לקפץ (מ) (5).
32. שום עם כזה לא יכול לעורר עניין (5).
33. ירק או עתון, או כלום (3, 3).

מאונך:

1. בהמה עם תואר אצולה? זה לא הגיוני (6).
2. ההשמצות פסקו, אז למה לכעוס, לכל הרוחות? (6).
3. זה חי ולא חי, הייתכן? את זה נצטרך לוודא (4).
4. הוא חיבר שירה בלעג גון־קונפורמיסטי (5).
5. מדוע ת.ד.? תשאלו את פרופסור לייבוביץ (2, 4).
6. הקניבל רעב, כדאי שניז־הר! קל וחומר הדייר ממול (מ) (2, 3, 3).
8. הצליחו לבלום את התק־פת נהמותיו החוזרות של ה־דב (4).
9. הירבה „להתפלסף״ עד רדת החשכה (3).
12. כך, בעוקצנות היא מב־טאת: שתי ערים (5).
14. למרות שהשבעה הפגינו עבודת־צוות „אגדתית״, לא היה טעם להרכיב מהם קבוצת כדורסל (5).
16. המלך (למשל) מתנהג כמו פסיכי, אבל הכול הולך טיפ־טוף (מ) (3, 5).
17. מהסכמים כאלה אפשר לעשות הרבה הרצלים? (5).
19. הם יפעילו עליו לחץ ו־הוא יגיב בסטירה (6).
21. שם מתיכים, כנראה, רק קרח, אז מה עושים שם בעלי־הגפנים? (6).
22. בחנה בזמן קצר, אבל ב־אופן יסודי (4).
23. „המוצר״ של דידי מנוסי ישרה חם לא רגיל (6).
25. במצב של תרדמה הוא אינו רדום, וזה יכול לקרות רק אצל צעירים (5).
26. מי אמר להם לפנות ל־אחור? כנראה שאבי אביו (3).
28. הוא שוב מביע איבה לבן־אדם חסר־תקווה (4).

פתרון חשבצופן 2299

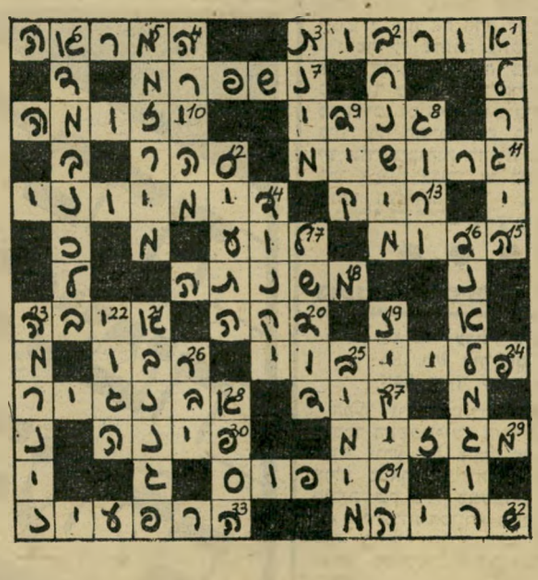

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* מנות נלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

מכתבים

(המשך מעמוד 13)
לא רעה על חשבון משלם המיסים הישראלי. הגיע הזמן להוציא תקנות ברורות, מפורטות ומחייבות לגבי עובדתם.

אדי אזון, תל־אביב

● ● ●

חוזרות בחשובה

על תופעת החזרה בתשובה בה בחוגי הבוהמה

ראשית, אני שמח בשבילם שמצאו לעצמם דרך מסויימת ואמונה מסויימת שמשמנה את דרך חייהם הנוכחית. מצד שני, מאוד חבל לי שמצאו את התשובה דווקא במיסגרת המימסד הדתי היהודי, משום שכל אדם בישראל שחוזר בתשובה משרת אינטרס של המימסד הדתי, אותו מימסד שמוכיח שוב ושוב את רצונו לכפות את הדת על המדינה.

נדמה לי שחזרה בתשובה לגבי אנשי בוהמה פירושה שלא מעשנים עוד סמים, חיים חיי מישפחה מסודרים ומוצאים תשובות לשאלות על החיים. אם כך מדבר, יש עוד מיסגרות לחזרה בתשובה, כמו אמונה בגורו או דיברות השומר הצעיר...

מוטי מנדלוביץ, קיבוץ אדמית

● ● ●

גזענות דו־סיטרית

יש פער עדתי, טוען הקורא, ויש להילחם בו — אבל צריך לדעת כיצד

הפער נוצר בעיקר באשמת המימסד האשכנזי של העליה השניה. אינני יודע אם בזדון או בשוגג. אולם מכאן ועד להאשמה קולקטיבית של כלל האשכנזים, והצגת כל בני עדות־המיזרח כשיות תמימות, רחוקה הדרך. כמו במקרים רבים, מחולקת האשמה בין שני הצדדים.

באשר לגזענות ולשינאה הבינעדתית, גם היא דו־סיטרית. כשם ששומעים כינויי גנאי כמו „צ'חצ'ח ופרענק", כך שומעים גם את המיטוי „סבון" ככינוי לניצולי שואה, ואף שמעתי במו אזני את המיפוס הגורא: „חבל שהיטלר לא גמר אתכם" (האשכנזים).

כל גזענות היא מסריחה, ואין זה חשוב אם היא שחורה או לבנה.

לא כל אשכנזי הוא בהכרח גזען, כשם שלא כל ספרדי הוא בהכרח לא־גזען. לא כל אשכנזי אשם בפער החברתי, כשם שלא כל ספרדי הוא קורבנו. אם לא נלמד לחיות כעם אחד יקיץ הקץ על המפעל הציוני.

יוסי זיו, תל־אביב

● ● ●

ציונות לפי ההלכה

אווילות ורישעות שמעטים כמוה, מהווה פסק־ההלכה של הרב עובדיה יוסף, המאסר את העברת גווית יהודיה, תושבת ארה"ב, שנפטרה בארץ, לפי בקשת אחותה ובני־מישפחתה שבארה"ב, טוען הקורא

נראה שהרבנים יוסף וגורן, אשר פיתחו ביניהם אינטגרציה בין־עדתית לפסקי־הלכה, שכחו לגמרי על קיומם של אנשים חיים ושקעו עד צוואר בעולם הגוויות והעצמות. הם גם שכחו שעברו הימים בהם ארץ־ישראל שימשה ליהודים מקום להקבר בה, ושבינתיים קמה מדינה חיה ונושמת.

היכן כבוד־המת, אם פוסק הרב עובדיה יוסף כי אפילו אם ציווה המנוח במפורש שרצונו להקבר בחו"ל, אין למלא אחר צוואתו ו„אין להתחשב ברצונה (של המנוחה) להקבר ליד בעלה" (בחו"ל).

אין זה כבוד־המת ואין זה כבוד־החי, ובוודאי אין זה לכבוד משלמי־המיסים בישראל, המפרנסים בכבוד רב את אותם שני הפוסקים.

אולי, אם דווקא נתעקש לחפש את ההגיון שמאחורי הפסק, הרי שיש בזה משום פיתרון מצוין לירידה מן הארץ ולנושרים מווינה. שהרי אם יהודים חיים לא יבואו אלינו, אז לפחות נביא אותם מתים: „חייבים להעלות גופת יהודי לישראל, אם רק אפשר, משום חשיבותה של המיצווה להקבר בה." כך פסק הראשון לציון, כבוד הרב הראשי הרב עובדיה יוסף.

יצחק חסון, תל־אביב

● ● ●

נשק מלוכלך

הצרפתים חישבו ומצאו כי מרבית תושבי פאריס ייהרגו בעיקבות הטלת 10 טילי קרקע־קרקע מסוג „לנס" המצויידים בראשים ניטרוניים

הפצצות יהרסו בניינים רק ב־
(המשך בעמוד 16)

רבנים גורן ויוסף
אינטגרציה בין־עדתית

סטודיו B

מזמין

לשעורי נסיון חינם!

פעילות גופנית אינטנסיבית בליווי מוזיקה
לשיפור הכושר הגופני (סבולת לב/ריאות)
הארכה, גמישות וחיזוק שרירים, קואורדינציה ומחול.

מחול אירובי AEROBIC DANCE

*

אירו־כושר AERO-FITNESS

בהדרכת: צוות מורים בכיר
הרשמה בסטודיו B, ארלוזורוב 80 ת"א,
טלפון 237026

ג'אז למתקדמים

בשעות הבוקר ובימי ו' בהדרכת
שרון גולן (ג'אז וסטפס), שלמה רוזמרין, טוביה טישלר

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

טלפונים 736138 · 726394

בעיות
ולבטים
בחיי המין

מאת
ד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

החברה המובילה בשטח הסטריאו בעולם
הגיעו דגמי 82
Sansui
במחירי הכרות
להשיג בשק"ם, ש.א.ל, תנועת המושבים,
המשביר לצרכן, כל בו שלום,
ובחנויות המובחרות

כל גרגר... ספלנדיד!

קפה טהור, טעם טהור, 100%.

עלית לקחה את הטעם הטוב שבקפה ונצרה אותו בכל גרגר
ספלנדיד!
החדוש הטכנולוגי הנפלא
„קפה נמס המיוצר בשיטת האגלומרציה" הגיע לישראל.
ספלנדיד!
עתה בא אל שולחנך וטעמו על לשונך...
ספלנדיד!
קנו אותו, כל גרגר...
ספלנדיד!

חדש!
מחיר הכרות
22.50 שקל

טוב לי עם קפה עלית

מכחבים

(המשך מעמוד 14)

רדיוס 200 מטר מקום הפיצוץ וב־רדיוס מ־800 עד 1600 מטר, יש־תקו ויגרמו למות כל חי מ־48 שעות עד ימים ספורים. כעבור כ־שבוע ימים תגרום הקרינה למות 50% מהאוכלוסיה בעיר. שאר ה־תושבים יתענו בעינויי־תופת חוד־שים ואף שנים אך רוב רובם צפוי למוות נורא תוך יסורים קשים.

אגון בר, ממנהיגי הסוציאליסטים בגרמניה הפדרלית כינה את הפצצה בשם: „סמל להלך־חשיבה מעוות עד יסוד". האקונומיסט הבריטי, כינה אותה: „נשק מלוכלך מאין כמוהו".

יצחק סובוב, תל־אביב

● ● ●

בחירות כל שנה

ראש־הממשלה מנחם בגין הודיע בוושינגטון באוזני מארחיו: „כדאי לי לקיים בחירות בכל שנה, כי זה טוב לבריאותי"

מדוע לא הודיע ראש־הממשלה באוזני מארחיו, בקול רם וניצחי, מה טוב לבריאותו של העם בישרא־אל, מה טוב לביטחונו וכלכלתו ה־איתנה? ועל כך החמשיר הבא:

אם יהיו בחירות בכל שנה / זה יהיה בשבילי מתנה / כך הכריז בארה"ב / מנחם השובב / לשמחת הגויים, מארחיו.

אפ, תל־אביב

● ● ●

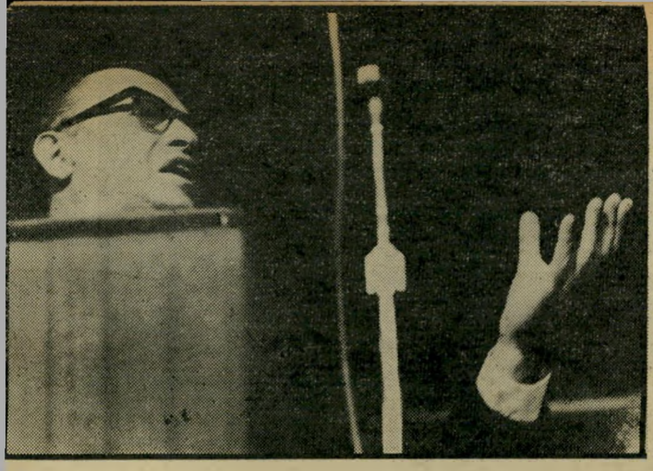

ראש ממשלה בגין
העיקר הבריאות

לא לקסאווירה

הקוראה מתרעמת על ה־התייחסות המקובלת ב־ישראל לקסאווירה

קסאווירה הולנדר אינה בבחינת אדם בלבד. היא תופעה המאפיינת את החברה המערבית ואת ארצנו בכלל זה. קאסווירה הולנדר הינה זונה, וראוי שלא נטעה בכך. אנו, בשם הפתיחות הקדושה, העלינו את הזנות „על נס והפכנוה לדגל בלי שאיש יעז לומר: „המלך הוא עירום!"

לא אוכל לשבח את אומץ־ליבה של קסאווירה הולנדר, שכן בחברה שאיבדה כל אמות־מידה לא נדרש אומץ כדי שזונת צמרת תתקבל בכבוד מלכים ונשיאים.

אם אלה הן פני החברה, הרי שלא נותר אלא לומר: כבוד בת המלך הוא בתחתוניה פנימה.

רות אנגל, חיפה

זונה קסאווירה
כבוד בת המלך

מולסון והפלטינה

דובר צה"ל מעיר בעקבות הכתבה „רצח בגלל פלטינה בגוף" („העולם הזה" 2295)

● טור' מולסון אלי ז"ל מצא את מותו עקב פגיעת רכבת ליד חיפה ביום 24 פבר' 1972.

● בעקבות מותו של המנוח נערכה, כמקובל, חקירת מצ"ח. לאחר קבלת ממצאי החקירה החליט הפרקליט הצבאי הראשי בתוקף סמכותו עפ"י ס' 298 א. (א) לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו — 1955, על מינוי שופט חוקר סיבות מוות.

● בהסתמך על חומר החקירה שהיה בפניו ובעיקר על מיכתב כתוב בצרפתית אשר נמצא בתוך שק חפציו של המנוח ובו התבטא המנוח בדבר כוונתו לשים קץ לחייו, קבע השופט החוקר בהחלטתו מיום 14 ביולי 1972 כי „אוכל לקבוע ללא כל היסוס שהמנוח התאבד ביום 24 בפברואר 1972, בשעות הערב, ע"י כך שזרק את עצמו מתחת לגלגלי הרכבת".

● בשק חפציו של המנוח נמצא, כאמור, מיכתב הכתוב בשפה הצרפתית ובו כותב המנוח בין היתר: „מחשבותי האחרונות של עולם זה מלא אי הצדק... אני הולך ללא שום צער ולא חייב שום דבר לאף אחד מהעולם הזה..."

מיכתב התאבדות זה, כמו מיכתב אחר שנכתב ע"י המנוח לאלוף פיקוד־המרכז, תורגמו מהשפה הצרפתית לשפה העברית ע"י חוקר מצ"ח סרן ליאון בכר, אשר אף רשם על גבי תרגום המכתב לאלוף כי זהו „העתק נכון מהמקור" ועל גבי תרגום מיכתב ההתאבדות עצמו את המילים „זהו התרגום המילולי מהמיכתב".

● לא היה, איפוא, כל צורך להסתמך על חוות־דעת הגרפולוג — כטענת אחי המנוח — כאשר עולה בבירור כי המסמך אכן נכתב על־ידי חוקר מצ"ח כתרגום המיכתב המקורי בו הצהיר המנוח על כוונתו להתאבד, ואף נכתב על־ידי חוקר מצ"ח כי זהו „תרגום המיכתב". יצויין כי מיכתב ההתאבדות המקורי בשפה הצרפתית נמצא בתיק החקירה ותצלומו נמסר לאחי המנוח.

דובר אבן
החקירה לא תחודש

● טענתו של אחי המנוח כי סרן ליאון בכר היה „גם מפקדו של המנוח בכלא" — איננה אמת. מפקדו של המנוח בכלא היה קצין בשם סגן בכר משה שנימנה עם סגל מיתקן הכליאה, וממילא אין כל זהות או קירבה בינו ובין חוקר מצ"ח האמור.

● אשר לטענתו של אחי המנוח כי המוות נגרם תוך ביצוע פשע, קרי, רצח, על רקע הפלטינות שנמצאו בגופו, הרי לגירסה זו אין כל ראיה בחומר החקירה. יצויין כי כתוצאה מפגיעת הרכבת התרסקה גופתו של המנוח כליל ולא ניתן לקבוע מה עלה בגורלן של הפלטינות, ובוודאי לא כיום — 9 שנים אחרי האירוע.

● אחי המנוח פנה לראשונה אל הפרקליט הצבאי הראשי בעירעור על מימצאי השופט החוקר בשנת 1978, כ־6 שנים אחרי האירוע והחקירה, ונענה כי בהעדר ראיות חדשות אין כל עילה לחידוש החקירה או פתיחתה מחדש. אחי המנוח חזר ופנה לפרקליט הצבאי הראשי באמצעות כמה עורכי־דין, תוך שהוא מעלה טענות שונות שלא היה בהן כדי לבסס חידוש החקירה.

● אחי המנוח פנה לבית־המישפט העליון בשבתו כבית־מישפט־גבוה־לצדק, ובתאריך 20 בספטמבר 1980 קבע בג"ץ (בג"ץ 93/80) כי אין מקום להענות לבקשה לחידוש החקירה, שכן „אם באמת ובתמים רצה האח לרדת לסופה של הפרשה העגומה היה עליו לפעול בכל הנסיבות ולא להזניח את הנושא... שנים על שנים. די בעיכוב האמור כדי לדחות את העתירה על הסף."

● משלא נחה דעתו של אחי המנוח מהחלטת בג"ץ הוא פנה באמצעות עורך־דין ליועץ המישפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, שהשיב לפונה ב־30 במאי 1980, בין היתר: „נחה דעתי כי צדק הפרקליט הצבאי הראשי בקובעו כי לא מצא ב־כל פניותיך ראיה חדשה שתצדיק חידוש חקירת מותו של החייל הנ"ל ולא מצאתי עילה להורות על השלמת החקירה."

● לסיכום, חקירת נסיבות מותו של טור' אלי מולסון ז"ל מוצתה עד תום וצה"ל לא יחדש החקירה בנושא זה.

יעקב אבן — תא"ק,
דובר צה"ל

מלכות המים מתלבשות באפנת ניבה

פלוה

אפנת הנשים היפות

Grand 41

ברנדי ישראלי מעולה

ערוץ נוסף בטלוויזיה שלך

1500 משחקי טלוויזיה במשחק הטלוויזיה הטוב בעולם

ATARI

קזינו־פוקר

משחק הטלוויזיה של „אטארי" לעשות חיים בשעות הפנאי, לשחק ולהנות.

יבואנים:

אדם בע"מ

דיזנגוף 223 ת"א
טל. 03-241082

משק פרסומאים

וידיאוסרט

הסרטת ארועים בוידיאו!

צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים

רח' רוזנבאום 5, ת"א, טל. 296662

רח' ירושלים 13 חיפה טל. 662757

קודם תגידי
שאת אוהבת אותי.

גלידונית של
חטיפי גלידה

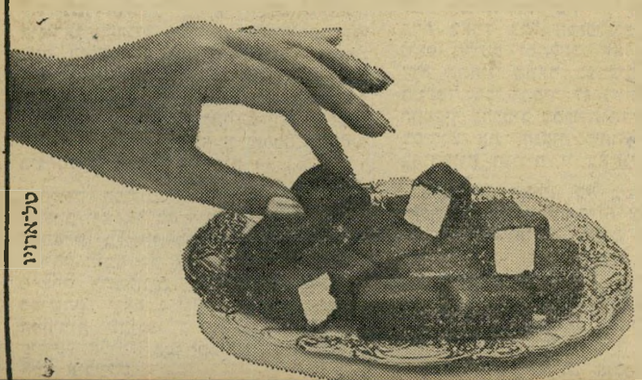

גלידונית

רגעים של הנאה שצריך לחטוף.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבת־שער, שעסקה שוב בתכניס ובשחיתויות שבצמרת משטרת־ישראל, בראשותם של עמוס כן־גוריון ויחזקאל סהר. הפעם התמקדה הכתבה ב„חימולו של זאב שטיינברג", מקציני המישטרה המעולים והבולטים. יוסף מרימובין המשיך לדווח על מסעה של נכחרת ישראל בבדורגל למיזרח־הרחוק. כתבת ספורט מצולמת תחת הכותרת „מישחק המלכות" דיווחה ממישחק כדורגל של שחקניות נשים.

„העולם הזה" 991
תאריך: 10.10.1956

תחת כותרת המישנה „היא דומה לפרבר גדול של עיר שעדיין אינה קיימת", תיאר עמוס קינן את חיי־הלילה של תל־אביב.

בשער הגליון: המפכ"ל המושחת של המישטרה יחזקאל סהר.

„מתי פורצת מילחמה?" ✶ מטוס סילון ראשון בלוד ✶ אחימאיר מנבא לבגין את השלטון

✶ מרטין בובר מסביר לגברת מושגים בפילוסופיה

העם

הציפיה הגדולה

זה היה שבוע של ציפיה.

מדי בוקר אץ האזרח הישראלי לתיבת־המיכתבים, להציץ בעיתון. אם פתח את עיתונו עוד ברחוב, התאספו מאחוריו כמה אזרחים נוספים, שהציצו מעל לכתפיו. אנשים רבים, מן המאחרים בנשף, שלא ידעו עד כה שקיימת שעה שבע בבוקר, הרו־שיטו את ידיהם ממיטתם כדי לסובב את כפתור הרדיו ולשמוע את החדשות.

מן הרגע שבו נקטלו החמישה בדרך סדום—באר־שבע, חיכתה כל הארץ בנשימה עצורה. הציפיה לא היתה מוגבלת לארץ. באותה עצבנות נחטפו העיתונים בערי ירדן, בקפריסין השכנה נשאל כל ישראלי, באופן שיגרתי: „ובכן, מתי פורצת אצלכם המילחמה?"

סימל את המצב עיתונאי אמריקאי גבוה ובלונדי מבולטימור, ששהה עד כה בירדן. למחרת הרצח בדרך סדום טס לניקוסיה ועלה למטוס הראשון לישראל.

היה ברור לכל אחד כי הצעד הבא בלוח השחמט המגואל בדם יבוא מן הצד הישראלי.

מדיניות

שריקה בלוד

בשריקה גדולה התקרב מטוס נוצץ לאור־לם־הנוסעים של שדה־התעופה לוד. המטוס הארבע־מנועי מדגם וייקאונט שבא מלונדון, לא היה רק מטוס הסילון הראשון שהגיע ארצה בטיסה סדירה, אלא גם המטוס הבריטי הראשון אחרי הרבה מאות זמן שיצר קשר ישיר בין לונדון ותל־אביב.

היה משהו סימלי בטיסת־בכורה מחודשת זו. אחרי שנים רבות של ניתוק כמעט מוחלט, לא רק מן העולם הערבי והאסיאתי אלא גם מן המערב, נפתח עתה שוב קשר פסיכולוגי ופוליטי. מעצמות המערב שלא היתה להן שום טענה חוקית אמיתית בוויכוח עם גמאל עבד אל־נאצר, נזכרו לפתע כי בעצם נעשה עוול לישראל וכי יש ללחום נגד המישטר בעד ספינות ישראליות לעבור בתעלת סוויס.

הסכנה הגדולה ביותר היתה שהאזרח הישראלי הרגיל, המפוטם בשידורי החדשות הילדותיים של קול־ישראל, יתפתה להאמין כי אמנם זהו שינוי של ממש. כאות אזהרה בא השבוע יחס מעצמות המערב לדרישת ישראל להשתתף בדיוני מועצת־הביטחון. בנקודה יחידה זו הוסכם פה אחד בין כל המעצמות היריבות — נגד.

הקשר הפוליטי הפיתאומי שנוצר בין המערב וישראל לא היה תוצאה של יוזמה ישראלית כלשהי. הוא היה פרי המיקרה. ישראל היתה רק אובייקט רפה־אונים ב־מישחק התמרונים של המערב — קלף במישחק, שאפשר היה להורידו באותה המהירות שהונח. כי מדינה החסרה קו פוליטי אמיתי במרחב, לא יכלה להיות אלא אובייקט.

מפלגות

יום השחיטה

„הם דומים לאדם השוחה במים ומעשן סיגאר, ושונן שהוא ספינת־קיטור!"

„הם משחקים בנדמה לי!"

„הם היו ויהיו תמיד משועבדים למליצה!"

תגובות נרגזות אלה, שנשמעו השבוע בגין, למרות כל הלהט הנאומי, היה צונן למדי. כוונתו היתה ליצור סיסמה שתישבה את לב האנשים הנוטים לאופוזיציה, ולהפוך את דיגלה של חרות למקום־ריכוז של כל המבקשים שינוי במדינה. הוא לא סיכן עדיין את עמדות מפא"י. מטרתו היתה לאיים על עמדותיהן של שאר מיפלגות האופוזיציה.

אולם אחרי הפגנת־כוח זו, שהיתה מלווה בתוכנית פוליטית־צבאית מרחיקת־לכת („שלום של כניעה ייחתם בקאהיר")

אבא אחימאיר בוועידת חרות:

פונה בנאומו אל ראש תנועת החרות,

מנחם בגין, ואומר לו: „אל תשיש לקראת יום קבלת השילטון, כי זה יהיה יום של שחיטה גדולה ברחובות ירושלים..." אחימאיר המנחת, מייסד „ברית הבריונים", הוא אביו של שדר ומנחה הטלוויזיה, יעקב אחימאיר, וסופר „מעריב" יוסף אחימאיר.

בכל פינות המפה המיפלגתית בישראל, נגרמו על־ידי נאום אחד שנישא על גבי בימה אחת בתל־אביב — בימת בית הבימה. האיש שדיבר היה מנחם בגין, והוא פנה אל הוועידה הארצית של מיפלגתו.

איש לא היה מתרגז במיוחד אילו הסתפק בגין בהצהרה השיגרתית כי מיפלגתו תעלה לשילטון — הצהרה המקובלת בארץ בכל המיפלגות. אולם בגין, נואם מלהיב ומתלהב, לא הסתפק בכך. הוא התחיל מתאר בצבעים בהירים את המעמד שבו ימסור לו נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה חדשה, ואף ניסח בפירוש את הנאום שהוא עצמו יישא בהזדמנות חגיגית זו באוזני הנשיא.

איש לא האמין כי בשנים הקרובות תזכה מיפלגת חרות ב־61 נציגים בכנסת, או אף ב־40 או 35 צירים שאפשר להפכם לגרעין של קואליציה ימנית. לכן היה קל למתנגדי בגין ולמתחריו לבטל את דבריו כהפרזה רוויזיוניסטית טיפוסית, חוליה חדשה במסורת של מיפלגה שראשה היה תמיד בעננים.

כניעה בקאהיר. אולם חשבונו של בגין, למרות כל הלהט הנאומי, היה צונן למדי. כוונתו היתה ליצור סיסמה שתישבה את לב האנשים הנוטים לאופוזיציה, ולהפוך את דיגלה של חרות למקום־ריכוז של כל המבקשים שינוי במדינה. הוא לא סיכן עדיין את עמדות מפא"י. מטרתו היתה לאיים על עמדותיהן של שאר מיפלגות האופוזיציה.

אולם אחרי הפגנת־כוח זו, שהיתה מלווה בתוכנית פוליטית־צבאית מרחיקת־לכת („שלום של כניעה ייחתם בקאהיר")

לא באה תצוגת־כוח רחבה. במשך חמישה ימים קם נואם אחרי נואם בבית האזרח ברמת־גן, עסק בעניינים של מה בכך ובוויכוח קטנוני בעל נימות אישיות חזקות.

ההפרש העצום בין דמותו של המנהיג לבין רמתם של המונהגים, היה אחת התופעות הבולטות ביותר של הוועידה.

עלבון לנשיא. יוצא מכלל זה היה עסקן רוויזיוניסטי ותיק, ד"ר (לפילוסופיה) אבא אחימאיר, איש בעל פנים ואופי של מהפכן רוסי מלפני דור *, שהיה בשעתו אחד מאסירי מישפט ארלוזורוב. הוא גרם למהומה כאשר מתח ביקורת על נאומו הדימיוני של בגין לפני נשיא המדינה, וקרא לנשיא בשם „ארכי־ירחמיאל". על־בון זה הסעיר את האולם. העלה על הבימה את בגין עצמו, שקבע כי זאב ז'בוטינסקי לא היה רוצה בהעלבת איש נישא כמו נשיא ישראל.

גם בנקודה אחרת לא היתה הסכמה בין בגין לאחימאיר. קרא אחימאיר בן ה־60, לבגין בן ה־43: „אל תשיש לקראת יום קבלת השילטון, כי יהיה זה יום של שחיטה גדולה בחוצות ירושלים ובחובות תל־אביב. מפא"י לא תמסור את השילטון ללא שפיכת־דמים!"

ענה בגין: מפא"י אומנם תרצה לשחוט, אולם היא כבר תהיה חלשה מדי!"

* שמו המקורי של אחימאיר, יליד רוסיה הלבנה היא שאול גייסינוביץ. הוא שינה את שמו אחרי שאחיו מאיר נפל, כחייל בצבא האדום, בקרבות נגד הצבא הפולני של הפילדמרשל פילסודסקי. אבא אחימאיר עצמו היה בשעתו פאציפיסט ואנרכיסט.

מכחבים

הצליל השני

הופתענו למקרא הכתבה העוסקת ב־העלמו של פעמון הכנסיה בכפר בירעם (העולם הזה 987). איננו יודעים מי ה־מעוניין בהחרפה נוספת של בעיית היחסים בינינו לבין תושביו הקודמים של הכפר. אך אין ספק שרק מתוך מגמה כזו הופצה עלילה טיפשית זו.

קיבוץ בר־עם, הגליל העליון

אנשים

● חבר־הכנסת **מנחם בגין,** בוועידת מיפלגתו: „המדיניות של בן־גוריון מתקדמת אחורה: במקום שלום הוא הצליח להשיג הפסקת־אש. אבל מה שחשוב לבן־גוריון הוא שלא יגידו ,הפסיקו את האש' אלא ,הפסיקו האש!'".

● סופרו של הניו יורק טיימס, שטס מישראל לקפריסין, הודיע לעיתונו כי הרמטכ"ל, **משה דיין,** פיקד אישית על הפשיטה על חוסאן ואף היה קרוב להיפצע, כאשר התפוצץ בקירבתו פגז־מרגמה, שפצע שלושה חיילים. העיתונאי טען גם כי ראש־הממשלה, **דויד בן־גוריון,** הביע את אי־שביעות רצונו מפזיזותו של הרמטכ"ל.

● ביטוי חדש נוצר בחיל השיריון מאז נתמנה אלוף **חיים לסקוב** למפקדו: „מלסקבים אותנו!"

● מנהיג תנועת החרות **מנחם בגין,** הסביר בדבריו בוועידה מה פירוש הסכם צבאי הדדי בין ישראל לארצות־הברית: „נניח שמכסיקו תחליט לפלוש לארצות־הברית וצבאה יגיע עד לשערי וושינגטון. במיקרה זה תשלח ישראל גדוד או חטיבה לארצות־הברית ולא תחזיר אותם עד שיגורש הפולש המקסיקאי האחרון אל מעבר לגבול..."

● עיתון גרמני סיפר בשבוע שעבר, כי בשעה ששהה פרופסור **מרטין בובר** בהאמבורג, ניגשה אליו גברת צעירה וביקשה ממנו שיסביר לה את ההבדל בין המושגים הפילוסופיים „זמן" ו„נצח". ענה לה בובר באדיבות: „גבירתי, אפילו הייתי מוכן להקדיש את הזמן הדרוש כדי להסביר לך זאת, יעבור נצח עד שתביני..."

לבני הכותנה המעולים

סריגאוס

לא הגדולים ביותר–אבל הטובים ביותר

הלהג הפקות מציגה

דובי גל בקומדיה המטורפת:

אסג'סט הצמרת

סרטו של פרדי שטיינהרדט

בהשתתפות:
אלברט כהן
אסתי קוסוביצקי
אורנה לביא
רזיה מירון
אירית מאירי
נטע אהובי
נורית כהן
מירב גרי
שחקן אורח: יוסף שילוח

בכורה עולמית ממוצ"ש 10.10 בעת ובעונה אחת:

חיפה „רון"	גבעתיים „הדר" מליל שבת 9.10 ב-10	גבעתיים „שביט"	חולון „רינה"
בת־ים „אורנים"	באר־שבע „חן"	נתניה „אסתר"	הרצליה „תפארת"

הסרט לא יוקרן בתל־אביב עקב מדיניות המיסוי העירונית

תן טרמפ לחייל

Grand 41
ברנדי ישראלי מעולה

"לא טוב היות האדם לבדו"
רעים
הכרויות למטרת נישואין
19 שנות ניוניטין
העסק הנבחר לשנת 1981
תל אביב, רח' בן יהודה 58
טל: 03-282932

ארצות־הברית: הטוב הרע והמכוער

פרשת מטוסי האיוואקס העמידה במיבחן די קשה את תיפקודה של המערכת הפוליטית האמריקאית. העובדה שמדינה קטנה כמו ישראל, מסוגלת לנווט את המימסד היהודי ואת הרשות המחוקקת נגד הממשלה, בניגוד גמור לאינטרס המעצמתי של וושינגטון, היא מרתקת לכשעצמה.

הנשיא רונאלד רגן מנסה לנהל את המאבק הגלובאלי שלו נגד ברית־המועצות, מבלי לפגוע בכלכלת ארצו. זוהי, כמובן, משימה בלתי אפשרית, ופרשת יצוא החיטה לסובייטים מעידה על כך. דווקא רגן, החדיר כל־כך ללחצי היוזמה הפרטית, לא היה מסוגל לעמוד בלחץ לובי

שרון צודק!

בחודשים האחרונים החריפה בעיתונות הישראלית תופעה המאפיינת אותה, והעשויה להיות נושא מעניין למחקר בכל חוג של קומוניקציה. העיתונאים, בעיקר כתבי־החוץ, נוהגים לצטט ב־פרטי פרטים ידיעות נכונות, מלאות ובדוקות שהתפרסמו בחוץ־לארץ על ישראל ומנהיגיה. לעומת זאת, הכותרת ודיברי הפרשנות מתייחסים לתוכן האמין בהחלט כאל „עלילה", תוך שימוש חופשי במרכאות כפולות.

באותה שיטה נקט השבוע גם יו"ר מיפלגת־העבודה, שימעון פרס. היו"ר הגיב בחריפות רבה על האשמת שר־הביטחון, אריאל שרון, שצה"ל הועמד ב־1956 לרשות הרפתקנות בריטית—צרפתית. פרס טען, ששר בישראל „אינו צריך" להעליל על ארצו.

אפשר לסלוח על העברית, אבל פרס יודע היטב ששרון, שעשה בעצמו כמה „פאשלות" במילחמת 1956, מדבר הפעם אמת. הצדקנות המגוחכת שלו, והטענה המצחיקה שהוא ודויד בן־גוריון רתמו בעצם את בריטניה וצרפת למען האינטרס הישראלי, מעוררות רחמים. שתי המעצמות עצמן מבינות כבר מזמן, שמילחמת סואץ 1956 היתה כישלון לישראל, והישג מדיני עצום לגמאל עבד אל־נאצר. ישראל סובלת עד היום מהכתם שדבק בה אז, והניצחון הצבאי הפך לתבוסה מדינית של ממש.

פרס נשאר בשלו, מוכיח שלא למד ולא שכח דבר. שרון ובגין פשוט מנסים ללכת בדרכו, אבל על גדול. שרון מתעלם, כמובן, מהעובדה שהבוס שלו דווקא התלהב מהרפתקת 1956: „מיבצע ההתקפה, ההתקדמות, הביתור, האיגוף, הכיתור, המחץ, ה־הדברה, ההכנעה, השיחרור, הכיבוש והניצחון."
(ח"כ מ. בגין, 7.11.1956, במליאת הכנסת)

החקלאים, הסיר את האמברגו על הסובייטים. בכך הוא הפך את המערכה להוצאת הכוחות הסובייטיים מאפגניסתאן לבלתי־יעילה. האמריקאים לא רק שחדלו מלנהל אותה, אלא גם הוציאו את הרוח ממיפרשי המערכה הפאן־איסלאמית נגד ברית־המועצות בעניין זה.

לפי שעה נהנה הנשיא משפע של מזל טוב. קציר החיטה השנה היה הגדול והמוצלח בהיסטוריה, וגם יבולי התירס, הכותנה והאורז עלו יפה. הנשיא לשעבר ג'ימי קארטר, המלקק עדיין את פצעי תבוסתו בבחירות, יכול לפחות להתנחם בריווחי הענק שצבר השנה מגידול הבוסתנים. גם ענף זה נהנה ממזג האוויר המצויין, ועשה חיל.

גם תוחלת החיים עלתה, הגיעה השנה בממוצע ל־74 שנים, במקום 71 לפני עשר שנים. תמותת התינוקות ירדה, ועימה גם מיקרי התקפילב ומוות מסרטן ודלקת ריאות.

עדיפות אמריקאית. האמריקאים עדיין נהנים מעדיפות טכנולוגית ניכרת על הסובייטים. הטילים, הצוללות ומטוסי הקרב של ארצות־הברית עולים בביצועיהם על אלה של הסובייטים. זה לא מפחית, כמובן, מעוצמת ההיסטריה האנטי־סובייטית הניזונה מאידיאולוגיה ומשיקולי תעמולה וכדאיות כלכלית. אבל ארצות־הברית עדיין שומרת על מעמד בכורה בעולם, לפחות מבחינה צבאית.

מומחי הפנטגון — מישרד־הביטחון האמריקאי — חוששים מקיצוצי־תקציב, ועושים הכל כדי להזין את כלי התיקשורת בנתונים נוגדים. לדיברי יו"אס־אנד־וורלד־ריפורט, טוענים דוברי הפנטגון, שהסובייטים מתעצמים, התגמות לטווח ארוך מדאיגות. לפי דיווחים אלה, ייצרה ארצות־הברית בשנה שעברה רק שליש מכלי־הרכב המשוריין שיוצרו בברית־המועצות. ברית־המועצות בנתה כמות כפולה של מטוסי קרב וטילים באליסטיים טאקטיים מזו של ארצות־הברית.

משקיפים אחרים, בעיקר אירופיים, מתייחסים לנתונים אלה בספקנות רבה. אבל הנשיא רגן שרוי בדילמה של ממש. קיימת סתירה מהותית בין שאיפתו המוצהרת של הנשיא לקצץ בתקציב הפדרלי באורח דראסטי, לבין תוכניתו השאפתנית לבנייה מחדש של המערך ההתקפי האמריקאי. הרעיון המקורי, הדי־מטורף, להוציא 1.5

טריליון (!) דולר על הצבא בחמש השנים הבאות, לא יזכה למימוש מלא.

אבל לא רק בעיית המימון מטרידה את רגן ואת שר־ההגנה שלו, קאספר ווינברגר. התעשייה הצבאית האמריקאית אינה מסוגלת לעמוד במבול ההזמנות, מהעדר חלקים ופועלים מיומנים. לדברי היו"אס־ריפורט, חסרים לחיל־האוויר יותר מ־1000 טייסים, ולצי כ־20 אלף קצינים זוטרים.

גם בארצות־הברית נמתחת ביקורת קטלנית על הבזבוז בצבא. הדיווחים על חצי מיליון דולאר שהוקצבו לבניית חדר־אוכל בבסיס הצבא בהוואי, על סכום זהה שבוזבז על בניית מיתקן ספורט בחיל־האוויר, ויותר מ־100 אלף דולאר למסלול גולף במועדון קצינים, יצרו תסיסה נגד הפנטגון. מדובר, בעצם, על סכומים זעירים יחסית. אך כמו בישראל, דווקא נתונים כאלה מעוררים סערה, ולא עצם המדיניות הניצית, המביאה להשחתת מיליארדים על תוכניות צבאיות.

קיצוץ מכאיב. גם אחרי הקיצוץ יהיה תקציב הביטחון האמריקאי עצום בגודלו. בעת ובעונה אחת מתלבטות המדינות בקשיי מימון חמורים. קאליפורניה זקוקה למיליארד דולאר כדי לשלם לפחות חלק מחובותיה. מדינת וושינגטון גם היא בצרות, שלא לדבר על הגרעון הכרוני של העיר ניו־יורק.

אבל הקיצוץ במנגנון הפדרלי הוא המכאיב ביותר. בשבועות הקרובים יפוטרו 15 אלף פקידי ממשלה בארצות־הברית, ויצטרפו לצבא המובטלים הענק. הרשויות המקומיות מנסות עתה לגייס הון זר, בעיקר ביפאן, כדי לחזק את התעשיות המקומיות. מעגל קסמים אירוני של מעצמה, המפעילה דיכוי מכוער זרצחני באמריקה הלטינית, כדי לאפשר להון שלה לשלוט בשווקים המקומיים, אך הזקוקה להון זר, בשל מדיניות כלכלית מיושנת ודוגמטית.

חכנים להם!

כותרת מוזרה זו אינה לקוחה מספר פורנוגראפי. היא מעטרת מודעת פרסומת לסיפרו של ג'ורג' הייידיוק דרכים להתנקם — מיספר 2. מסתבר, שזהו ספר המשך לרב־מכר הנושא אותו חשם, שזכה להצלחה מסחררת בחנויות הספרים בארה"ב. כותרת המישנה מעידה היטב על התוכן: עוד

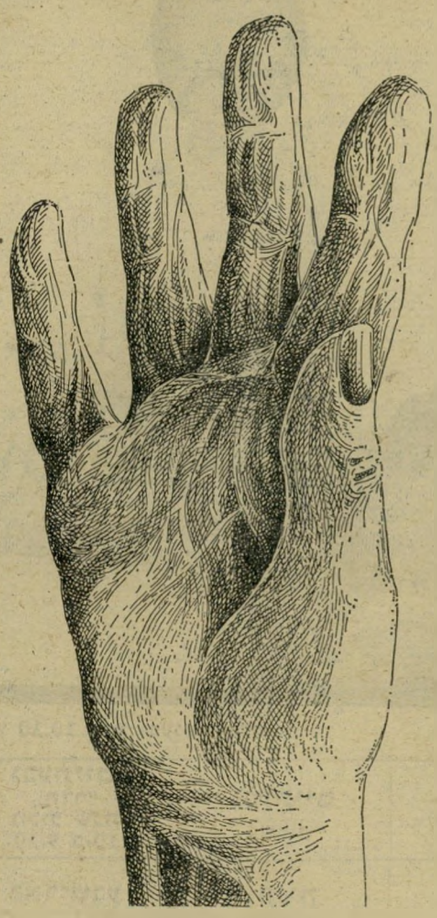

היד הנוקמת של ג'ורג'
קוראים יותר שטניים

תרגילים מלוכלכים מרב־אמן מעשי הנקמה. הספר מכיל רעיונות, הצעות מעשיות ותוכניות־ביצוע מפורטות, שכולם מכוונים לתכלית אחת: לנקום בשונאים ובויריבים, להוציא להם את הנשמה, לדרדר אותם ליצורים עלובים ומבוהלים. סוכני המכירות של הספר חוששים מתביעות משפטיות, ומציינים שהוא נועד לבידור, ולא לביצוע. אבל גם המחבר נאלץ להודות באחריותו לאלפי מעשי קונדס אכזריים למדי ברחבי ארצות־הברית.

„לקראת הספר השני," מספר הייידיוק, „הוצפתי ממש בהצעות־נקמה של קוראים. כמה מהם היו הרבה יותר שטניים ממני."

סיירה־ליאונה:

ליצח את ישראל

קוראים, שעדיין לא שמעו על המערכה הנטושה בין ישראל והמדינה המערב־אפריקאית סיירה־ליאונה, יכולים להרגיע. רק חובבי ספורט מובהקים יכולים להתרעם על העובדה שסיירה־ליאונה גוללה מישראל את השיא העולמי היחידי שלה. בשנה שעברה הגיע שיעור האינפלציה בארץ זו ל־215 אחוזים!

הכלכלה המעורערת והשחיתות הפושה בכל מערכות החברה הביאו לסידרה של שביתות והפגנות נגד מישטרו של הנשיא, סיאקה סטיוואנס. שביתה כללית שהוכנה בתחילת ספטמבר הביאה לסגירת מיכרות היהלומים, עמוד השידרה של כלכלת סיירה־ליאונה. במהומות שפרצו נפגעו עשרות בני־אדם, נבזזו חנויות, ומישטרו של סטיוואנס, השולט למעשה מ־1970, עשוי להתמוטט.

הנשיא הגיב בסידרה של פעולות דיכוי: השליך לכלא את מנהיגי האופוזיציה וסגר את הביטאון היחיד של

יורם אריזור
לא שיאן עולמי

מתנגדי המישטר, מאבלט. הוכרז על מצב חירום, נאסרה פעולתו של קונגרס העבודה, מיפלגת האופוזיציה העיקרית, והאיגודים המיקצועיים פורקו.

וכל זה ביגלל 75 אחוז אינפלציה יותר מאשר בישראל! כדאי שיורם אריזור יחשוב על כך.

פיאט

היצירה החדשה של "פיאט" נוצרה בשבילך:

Fiat Panda

הקטנה שלמדה מהגדולים רק דברים טובים.

מכונית 903 סמ"ק עם 4 צילינדרים

"פיאט פנדה" היא יותר מאשר עוד מכונית חדשה. זוהי מכונית צעירה המבשרת עידן חדש. עידן של מכוניות פרקטיות. מכוניות קומפקטיות וחסכוניות המתאימות לתקופה של מחירי דלק עולים וצפיפות בכבישים. "פיאט פנדה" כוללת יתרונות ושכלולים, הנמצאים בדרך כלל במכוניות גדולות ויקרות יותר:

"פנדה" — המקום של הגדולים

לאחר שתיכנס ל"פנדה" תבין עד כמה הקטנה הזאת גדולה מבפנים. 5 נוסעים מבוגרים נהנים ב"פנדה" משפע מקום; נפח תא המטען — 1 מטר מעוקב. "פנדה" מובילה בקלות נהג ועוד 330 ק"ג של מטען מגוון. את המושב האחורי ניתן לנצל ב־7 מצבים שונים ואף להוציאו וכך, — הופכת "פנדה" למכונית "סטיישן" לכל דבר.

"פנדה" — הפרקטיות של הגדולים

ב"פנדה" 5 מושבים. המושבים מרופדים ונוחים. חידוש בלעדי ל"פנדה" — את הריפוד ניתן להסיר בקלות ולכבס! 3 הדלתות של "פנדה" מבטיחות. כניסה ויציאה והטענת מטען בנוחות מירבית — גודל הדלת האחורית 0.8 מ"ר! בחלונות הקדמיים משולשים נפרדים לכיוון זרימת האויר — וגם חלונות הצד האחוריים ניתנים לפתיחה, דבר המבטיח זרימת אויר מתמדת. ההגה ולוח השעונים והמתגים של "פנדה" מודרניים במיוחד ומאפשרים קליטה מהירה של מידע ונהיגה קלה ונוחה.

"פנדה" — הכח של הגדולים

ל"פנדה" מנוע חזק בנפח 903 סמ"ק, ממוקם לרוחב — עם הינע קדמי. מנוע ה"פנדה" זהה לזה של הפיאט 127 אשר כבר מותקן בלמעלה מ־5 מיליון מכוניות מסוג זה. המנוע החזק, מערכת הקפיצים והמתלים מסוג מק פרסון ובולמי הזעזועים הטלסקופיים, מבטיחים ל"פנדה" נסיעה ללא תקלות בכל דרך ובכל מזג אויר — בעיר ומחוץ לעיר ובדרכים משובשות.

"פנדה" — הבטיחות של הגדולים

ל"פנדה" 2 מערכות בלמים נפרדות, עם מגבר בלם המווסת את עוצמת הבלימה ומונע "נעילת" הגלגלים האחוריים. ל"פנדה" בלמי תוף בגלגלים האחוריים ובלמי דיסק בקדמיים.
תא הנוסעים בנוי ממסגרת פלדה מחוזקת. מבנה המרכב סופג זעזועים ונסוג בעת תאונה ומעניק הגנה משופרת לנוסעים. ב"פנדה" פגושים פלסטיים מחוזקים ורחבים מסוג חדיש המקטינים את עוצמת העברת הפגיעה אל מרכב הרכב.

"פנדה" — החיסכון של... הקטנים

רק דבר אחד לא לקחה "פנדה" מהגדולים: את הוצאת האחזקה הגדולות. צריכת הדלק שלה מזערית. היא מסתפקת בליטר אחד דלק ל־19.6 ק"מ במהירות של 90 קמ"ש (לפי תנאי הניסוי של בית החרושת). ל"פנדה" הוצאות אחזקה נמוכות במיוחד. אלה דברים שהגדולים היו רוצים ללמוד ממנה. המחיר שלה הוא נמוך ביותר בהשוואה למכוניות אחרות מסוגה.

המחיר —

107,160.- שקל בלבד, כולל מ.ע.מ.

בוא לראות את "פנדה" עוד היום. אחרי שתיכנס לתוכה תבין למה היא יוצאת מהכלל.

Fiat Panda

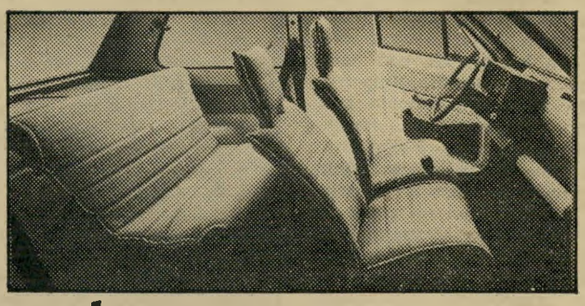

"הקטנה הזאת-גדולה!"

אחריות נגד חלודה עד 6 שנים

FIAT

המחיר לפי מחירון החברה מס' 4/82

האחריות כפופה לתנאים בפנקס האחריות.

הבימה בנשף בחירת מלכת המים, שהרהיבה ביופיה, קושטה בעשרות צמחים וסידורי צמחים עשירים בצבע וביופי. רק אחרי שנאמר לה, גילתה מלכת המים אילנה סיבוני כי הצמחים והפרחים אינם אמיתיים ונעשו בידי אדם

מלכת המים אילנה סיבוני ניגשה אל פאתי הבימה והרימה סידור פרחים מרהיב. „אולי תצלם אותי עם הפרחים?" שאלה בחיוך שובה לב את הצלם שפיזז סביבה וניסה לתפוס אותה בעדשת מצלמתו בכל פוזה אפשרית.

אילנה החזיקה בידיה את הפרחים. הצלם צילם. רק לאחר מכן הסתבר לאילנה כי סידור הפרחים שבידיה הוא סידור פרחים מלאכותי. אילנה מיאנה להאמין — הפרחים נראו כל־כך אמיתיים, עד כי כמעט והדיפו ריח אמיתי.

אולם לא היו אלו פרחים אמיתיים כשם שהצמחייה העשירה שקישטה את בימת היכל התרבות בנשף בחירת מלכת המים לא היתה מורכבת מעציצים אמיתיים אלא מצמחים מלאכותיים שנראו אמיתיים כל־כך.

את הצמחיה המדהימה סיפקה לתחרות מלכת־המים חברה בשם גור אקסוטיקה, הממוקמת באיזור התעשייה של הרצליה־פיתוח. בעלי החברה האדריכלים אורי מרקוזה וגבי מושביץ ונורית עופר, סא"ל במילואים ורעייתו של איש העסקים יולי עופר, התחילו לייבא את הצמחים המלאכותיים לפני כחצי שנה לישראל, ומאז כימעט ואין בנק המכבד את שמו או מלון המכבד את עצמו שאינם נעזרים בשירותי גור אקסוטיקה.

כשאורי חזר מטיול בשווייץ עם הרעיון של יבוא פרחים וצמחים מלאכותיים לישראל, הוא ניסה להלהיב את דמיונה של שותפתו למישרד האדריכלים גבי מושביץ. גבי נרתעה מהרעיון של פרחים וצמחים מלאכותיים. „מי יקנה פרח מלאכותי בארץ שבה הפרחים פורחים כל ימות השנה?" שאלה את אורי.

אורי הזכיר לגבי את אילת ואת הדרום הרחוק. הוא הזכיר לה בתים ועסקים שקרן שמש לא חודרת לתוכם. גבי לא שוכנעה. רק אחרי שיום אחד

הולכים טוב משחשבו. מישרדים גדולים, בנקים ובתי־מלון ביקשו מחברת גור אקסוטיקה לבוא ולסדר עציצים באולמות המבוא שלהם.

אך לא רק חברות גדולות. גם עקרות־בית גילו את היופי שבצמחים המלאכותיים. חדרי אורחים לא מוארים קושטו בצמחים הנראים כל־כך טבעיים, עד כי יש צורך לגעת בהם כדי לחוש את ההבדל. חדרי אמבטיה, חדרי שירותים ואפילו גגות וחצרות קושטו בצמחי גור אקסוטיקה.

אולם אחת ההצלחות הגדולות ביותר נזקפת לזכות סידורי הפרחים המרהיבים ביופיים שהפכו למתנה פופולארית ביותר, במיוחד בליל ראש־השנה.

גבי מושביץ ואורי מרקוזה מטפלים בזר פרחים

גילתה במישרד המשותף לה ולאורי עציץ חדש, ניגשה להשקותו ואורי אמר לה לתדהמתה כי מדובר בעציץ ובו צמח מלאכותי, שוכנעה כי הצמח אינו נורא כל־כך, היא רתמה לרעיון את חברתה נורית עופר שחיפשה עיסוק, והשלושה החליטו לטוס לשווייץ כדי לראות את הפלא הקרוי צמחים מלאכותיים.

הם הגיעו לכפר קטן וציורי, ונפגשו שם עם בעלי בית־החרושת המייצר את הפרחים המלאכותיים מזה דורות ארוכים. עיסקי הפרחים המלאכותיים, כך סיפר להם בעל המיפעל השווייצי, עוברים במישפחתו מדור לדור. מבחר הצמחים והפרחים הדהים את השלישיה.

אורי, גבי ונורית נדלקו על הרעיון. מה שהדליק אותם יותר היה בעל המיפעל שנתן בשלושה אמון מלא, לא דרש ניירות, רישומים או עורכי־דין, ובי־צע איתם את העיסקה.

אחרי שבילו בכפר הציורי והיפהפה ובחרו את הצמחים והפרחים אותם החליטו לייבא ארצה, חזרו לישראל. בטוס חיפשו שם לחברה. הם השתעשעו בכל מיני אפשרויות. לבסוף נפל הפור על השם גור המהווה אות אחת משמותיהם של שלושת השותפים. כשהחלו לנסות ולמכור את הצמחים בדחילו וברחימו, נדהמו לגלות כי הצמחים

הורוסקופ

מרים בנימיני

תחזית שנתית לבני מזל מאזניים

קשרים משפחתיים

השנה החולפת הקשתה על בני מאזניים, בגלל כוכב שבתאי שנמצא באותה עת במזלם. גם בשנה הבאה כוכב שבתאי עדיין מתהלך במזל וממשיך להערים קשיים על בני מזל זה. גם כוכבים אחרים יגרמו לשינויים משמעותיים בשנה זו, חלקם יותר קלים וחלקם קשים. מהלך הנסיגה של כוכב מרקורי, יגרום לקשיים זמניים בחודש אוקטובר הנוכחי. כוכב ונוס, שליט מאזניים, יגרום אף הוא לצרות לא מעטות בחודש ינואר, ובמחצית חודש פברואר. מרס, שליט בית הנישואין, שיהיה במזל מאזניים, ישנה אף הוא מהלך, ועלול להביא לשינויים וקשיים במשך כל התקופה, עד אוגוסט 1982, שאז הוא עובר למזל עקרב. בנובמבר 1982, עוזב שבתאי סוף סוף את מזל מאזניים, ובני המזל יוכלו מעתה והלאה להיות המנחמים של שכנים הם העקרבים.

השנה החולפת, שלא היתה קלה במיוחד במה שקשור לקשיים משפחתיים, עדיין ממשיכה לגרום קשיים. התפרצויות של כעס ביגלל אי־הבנות, וביגלל חוסר סובלנות. קשרים שנראו מבטיחים, עלולים שלא להחזיק מעמד מינואר ו־הלאה. בן־הזוג ייראה לפתע באור שונה, המציאות תיראה ללא כחל ושרק, כפי שהיא. המבט הרומנטי יתחלף במבט ריאליסטי. גם בחיי המישפחה צפויות מריבות וסיכסוכים, ואפילו פרידות זמניות. בני מאזניים, שבדרך כלל אינם רוצים ואינם מעיזים לפגוע בזולת, ישתנו ויטיחו את כל מה שבליבם. רק בחודש אוגוסט תחול הקלה במתח.

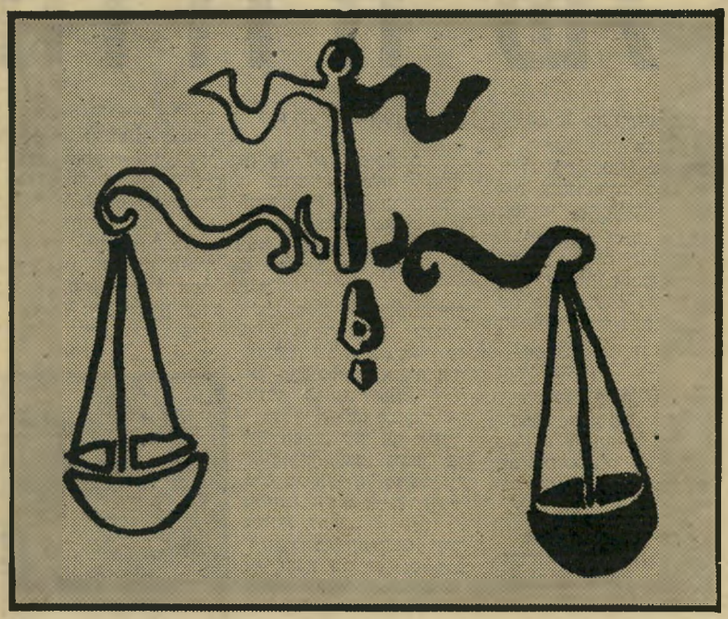

כספים

למרות המצב האישי הקשה, צפוייה תקופה טובה מבחינה כלכלית. אלה שסבלו מבעיות כספיות, יוכלו לשפר את מצבם. הדבר יתרחש בצורה די מפתיעה: עד לרגע האחרון המצב יראה בלתי ניתן לפיתרון, ולפתע תבוא הישועה. אלה שתיכננו החלפת דירה ותוכניתם התעכבה ביגלל חוסר מקורות מימון, יוכלו לנשום לרווחה, הכסף יגיע.

בנות מאזניים האוהבות בגדים יפים, איפור יקר ובשמים, תוכלנה להרשות לעצמן הרבה יותר מכפי שהן רגילות.

עבודה

הצעות עבודה רבות ומגוונות יוצעו לבני מאזניים השנה. הצעות תהיינה בילתי צפויות, ותגרומנה להעלאת המורל והביטחון העצמי. תהיינה העלאות מפתיעות במשכורת. רבים מבני המזל יישלחו להשתלמויות בתחומים המעניינים אותם.

בריאות

כוכב שבתאי, שהערים קשיים השנה, אחרים ימצאו את עצמם בנסיעות מהנות רבות, הקשורות בעבודה.

בריאותן, בעיקר בכל הקשור ללידות ולהריונות.

ידידויות

קשרים עם אחים ואחיות יעברו שינויים דראסטיים. האחים משנים את גורלם ולמרות שאתם שותפים לשימחתם, יתכן שתפרוצנה מריבות וסיכסוכים עמם. אך הכל יתרחש לפתע ובאותה מהירות יגיע הפיוס. ידידויות ותיקות יתנתקו, ואחרות יתחילו. סוג הידידים ישתנה. בני מאזניים יחפשו קשרים אינטלקטואליים, בעלי תוכן רוחני, ויעדיפו לוותר על ידידים שאינם מוסיפים בשטחים אלה. נסיעות משותפות קצרות ומהנות, יביאו לשינוי־מה במאזן הידידים, ובהתייחסות אל הסביבה בכלל.

שבתאי ממשיך להערים קשיים שיימשכו עד נובמבר 1982

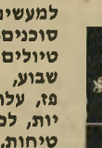

עלה

21 במרס – 20 באפריל

טלאים שוב חשים לחץ בבית ובקרב המישפחה. הרגשת מחנק גורמת לכם למעשים נמהרים ומסוכנים. בנסיעות ובטיולים שתבצעו השבוע, נטייתכם להתמזג, עלולה לגרום לבעיות, לכן כל עניני חברתיות, דורשים תשומת־לב מיוחדת. ילדים גורמים לרוגז, לעצבנות ולאי שקט. ידידים שעתידים להגיע מחוץ־לארץ, ישפרו את מצב־הרוח במידה מרובה. במצב הכספי צפוי שינוי טוב.

* * *

העבודה מעסיקה אתכם יותר מכפי הרצוי לכם ברגע זה. אתם נתקלים בקשיי ריכוז, והראש עסוק בעניינים שונים. לחלוטין. סיכסוכים פיתאומיים עם בני־זוג עלולים לגרום להחלטות נמהרות. עליכם לנתח את מצבכם בהגיון קר, ובשלווה שורית. הסכנות שאתם חשים, יירא בצורה שונה ב־עוד זמן קצר, וייתכן ששוב תוכלו להנות מאהבה חדשה או מחודשת. קחו את עצמכם בידיים.

* * *

תוכניות לחופשה עלולות להתבטל או להידחות, ביגלל עיכובים בלתי צפויים. במקום העבודה חשים אי־שקט, ודרישות מוגזמות גורמות לרוגז ולהתמרמרות. בשיחה גלויה וידידותית, ניתן לתקן את אי־ההבנה, ולהגיע שוב ליחסים נעימים. בני הזוג יבואו לעזרתכם בתקופה זו, וכדאי לשמוע לעצתם. מיכתב שעתיד להגיע מחו"ל, עשוי להביא רעיונות חדשים, ואפילו תיכנון של עתיד שונה.

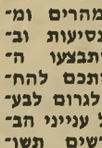

שור

21 באפריל – 20 במאי

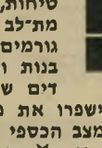

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

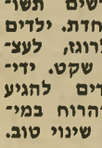

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

מתיחות רבה שוררת במקום מגוריכם, ולמרות מאמציכם להשכין שלום במישפחה, מאמציכם נכשלים. סיכול או חופשה עשויים לפתור חלק מהבעיות ולהביא למצב־רוח טוב יותר. בענייני כספים רצוי להזהר, מכיוון שהשיפוט בתקופה זו עלול להטעות אתכם. תשומת־לב ודייקנות תביא אתכם למצוא טעויות. בעימותים עם ילדים או עם אנשים צעירים, עליכם להראות כוח וסמכות. מצפים להחלטה מכם.

* * *

ביקור של קרובים ובני־משפחה יגזול מכם זמן יקר, מאמץ והוצאות. כדאי למתן את ההתלהבות, ולא להגזים בקניות ובעבודה. שימרו על הכוח. בבילויים ומסיבות תוכלו לפגוש ידידים ישנים, ולהכיר חברים מעניינים, שאיתם תוכלו לקשור קשרים יותר רציניים. נסיעות וטיולים שתכננתם עלולים שלא לצאת לפועל ביגלל אירועים בלתי צפויים מראש. תוכניות אחרות יצאו כמתוכנן.

* * *

בן־מישפחה קרוב שלו דאגתם לאחרונה ימצא פיתרון לבעיותיו, ואתם תוכלו שוב להירגע. המצב הכספי יעסיק אתכם השבוע, מאחר שתחושו שהכסף אינו מספיק. הוצאות בלתי צפויות, בגלל בעיות בריאות גם הן תדלדלנה את התקציב. זה לא הזמן להשקיע כספים, ועדיף לדחות עניינים אלה לזמן טוב יותר. במקום העבודה צפויים סיכסוכים ואי הבנות, אך כאן יתברר שהצדק איתכם. צאו לחיק הטבע.

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

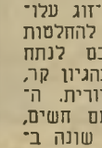

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

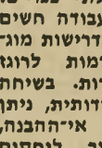

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

בני מזל מאזניים נמצאים בתקופה מורה. שאיפות ורצונות מתגשמים בימים אלה, אך מתברר שהם כבר לא מעניינים. צריך „לנקות את השולחן" ולברר לעצמכם מהו רצונכם האמיתי. ענייני אהבה מעסיקים אתכם, אך ההרגשה היא, שזה לא מה שאתם רוצים. גם כאן יש להחליט את מי אתם מעדיפים, ולאן פניכם מועדות? הצעות עבודה מעניינת תוצע לכם השבוע. חישבו עליהן.

* * *

למרות שבתקופה האחרונה מצב־הרוח מעט קודר, השבוע יותר עירנות וסקרנות לסביבה. מכרים צעירים שיתארחו אצלכם, או יפגשו אתכם, יגרמו לכם להרגשת הקלה, ויאפשרו לכם להתפרק מהמתח. במקום העבודה יש להזהר מאנשים דורסניים. יחסים רומנטיים יסתדרו אתכם, וישפיעו בצורה חזקה על חייכם. הזהרו מהחלטות חפוזות בתקופה זו. עיבדו יותר, ואז מצבכם ישתפר.

* * *

המתח שליווה את התקופה האחרונה גורם לעייפות ולרצון להתרחק מכל הסערות ולנוח. אך מתברר שעדיין קשה למצוא מרגוע. בעיות במקום העבודה ממשיכות להטריד אתכם, הבטחות שהובטחו עדיין לא מתקיימות. ידידים שמהם ציפיתם לעזרה, מאכזבים ומגלים את פרצופם האמיתי. הילדים גורמים לדאגה ולשינוי התוכניות. גישה שקטה עשויה לפתור חלק מהבעיות.

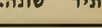

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

במקום העבודה צפויה התקדמות מפתיעה, שעתידה לשנות את התוכניות. חלק מהדליים מתכננים להתחיל בלמודים בזמן הקרוב. אנשים השרויים בחוץ־לארץ ינסו ליצור עימכם קשר ואף הם עשויים להציע הצעה מעניינת. חיי האהבה ממשיכים לעניין ברצינות. התמונה יעזור לכם.

* * *

נסיעות־פתע לחוץ־לארץ מעסיקות אתכם, אך למרות ההתרגשות, אתם אינכם שבעי רצון. דאגות שונות ומשונות ממשיכות להעסיק אתכם. ענייני כספים גורמים לאי שקט. ודווקא כאן תוכלו להירגע, מכיוון שסכום כסף בלתי צפוי עשוי להפתיע וגם להוציא אתכם ממצב לא נחת. במקום העבודה יאזינו לעצתכם ואף יתחשבו בה. עקב כך אתם צפויים לשבחים רבים שיביאו מצב־רוח מרומם.

טלה

21 במרס – 20 באפריל

שור

21 באפריל – 20 במאי

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

עלה

21 במרס – 20 באפריל

הדודה שלי והשועלים

כל העניין הזה של מר אריה דולצין ואירגון היא"ס אינו מוצא חן בעיני. לגמרי לא.

כדי להסביר זאת, עלי להתדקק לשני סיפורים.

היתה לי דודה, אחות אמי. בגרמניה נישאה ליהודי הונגרי, איש־עסקים. בשנים הראשונות של הרייך ה־שלישי, אחרי שכבר באתי עם הורי ארצה, נאסר איש זה על־ידי הגסטאפו בעת שניסה להבריח מגרמניה הון של יהודים (כן, זה מזכיר את העלילה של הסרט לילי מארלן.) הוא נדון למאסר ונכלא.

היה לו מזל. מכיוון שהיה פושע „פלילי", נשלח לבית־הסוהר, שהיה גם בימי הנאצים מוסד סביל, שנוהל על־ידי שרות שנשאר מ־ימי הרפובליקה. אחרת היה נשלח למחנה־ריכוז.

דולצין

בגמר תקופת־המאסר גו־רש האיש, יחד עם אשתו, להונגריה. שם ניספה ב־מילחמת־העולם מרעב ו־ממחלה. אשתו — דודתי — נותרה לבדה.

המילחמה הסתיימה, שע־רי הארץ היו נעולים, וגם כאשר נפתחו, עם קום ה־מדינה, נשארו שעריה של הונגריה הקומוניסטית נעו־לים.

אני זוכר את המיכתבים קורעי־הלב של דודתי, ש־שאפה להגיע אלינו, מישפ־חת אחותה, הקרובים היחידים שנותרו לה בעולם. לבסוף הגיעה וגישאה מחדש לחקלאי באחד המושבים.

אז אנא, ששום עסקן ציוני מדושן לא יספר לי שאחות או אח אינם „מישפחה קרובה"!

הסיפור השני נוגע לפלוגה ב' של גדוד 54, שנודעה לאחר־מכן בשם שועלי־שימשון.

בראשית מילחמת־העצמאות היינו פלוגה רגילה. אך אחרי חודש קיבל המ־פא שלנו הוראה: לוותר על מחצית אנשיו לטובת פלוגה בגדוד שכן, שנשחקה בקר־בות.

מה עושה מ־פא במצב כזה? הוא יושב עם אנשיו ומחבר רשימה של כל עושי־הצרות וכל מי שלא מצאו חן בעיניהם וכל מי שנדף ממנו ריח של פחדנות — ומעבירם ברוב כבוד לפלוגה הנזקקת.

וכך יצאנו לקרב — פלוגה שנפלה בגודלה בהרבה מן התקן, אך שהיתה מורכבת כולה מאנשים שחשו כי נבחרו, ושסמכו איש על רעהו, ושגם די מצאו חן זה בעיני זה. גם לאחר־מכן, בימי הקרבות הקשים, כאשר מישהו רצה להסתלק בשקט ולמצוא לו ג'וב בעורף, הנחנו לו ברצון. עברנו את הקרבות, היו לנו מעט אבי־דות, ונחשבנו, בסך־הכל, כפלוגה טובה.

מוסר־ההשכל? אני מעדיף מדינה בעלת אוכלוסיה קטנה יותר, שכל אזרחיה רוצים להיות כאן, על־פני מדינה שיש בה אלפים ורבבות שבאו הנה מאונס, מפני שלא הותירו להם ברירה.

מי שאינו רוצה להיות כאן, שילך. ימי שאינו רוצה לבוא הנה — תודה, לא צריך.

נדע שמי שנמצא כאן, נמצא כאן מפני שהוא רוצה להיות כאן.

ואולי נשתדל טיפ־טיפה יותר כדי שירצו להיות כאן.

גרניקה

סוף־סוף העבירו את ציורו המפורסם של פיקאסו, גרניקה, לספרד מולדתו.

הוא צייר את הציור אחרי שהטייסים הנאציים, ש־הושאלו על־ידי היטלר לפראנקו, ערכו בעיירה הספר־דית, שזה שמה, את הניסוי הראשון בהשמדת עיר מן האוויר.

על כך שמעתי, בשעתו, את ההלצה הבאה:

הגרמנים כבשו את צרפת. אנשי הגסטאפו התפרצו לסטודיו של פיקאסו. מפקדם הצביע בזעם על הציור של גרניקה, ורעם: „אתה עשית את זה?"

פיקאסו השיב בשלווה: „לא, אתם עשיתם את זה!"

מיס יוניברס

הפעלתי בטעות את מקלט־הטלוויזיה. הקריינו את הכתבה על בחירת מיס יוניברס.

עמדתי לכבות את המכשיר, כאשר משהו ריתק אותי. המשכתי לצפות, והעניין שלי גבר מרגע לרגע.

מדוע?

לא ביגלל היופי המהמם של הצעירות. אני אוהב צעירות יפות (ויסלחו לי על כך כל ידידותי הפמיניסטיות). אך איני נמשך ליופי של בובות שעווה, יופי של נערות־בובנוניירה, יופי שאין בו ניצוץ של שאר־רוח.

אם כן, מה ריתק אותי?

ריתקה אותי תופעה שבלטה לעין: כל הצעירות דמו זו לזו כמו טיפות של מים. הנורווגיות והתורכיה. האמריק־אית והישראלית. כולן, כולן, מילבד גברת נחמדה מאוד מטהיטי (או האיטי? אני תמיד מתבלבל ביניהן).

וזה הרי מוזר. אלוהים ברא גזעים שונים, בהירים וכהים, גבוהים ונמוכים, שחורים ובלונדים, כחולי־עיניים וחומי־עיניים. ובכל גזע יש מיגוון אינסופי של טיפוסים. אין שני אנשים בעולם הדומים זה לזה לגמרי. אין שתי טביעות־אצבעות שוות.

אם כן, איך זה קרה שנציגות מעשרות ארצות דומות זה לזו בדיוק?

יש כאן עניין של הגמוניה. הגמוניה פוליטית־כלכלית שהפכה הגמוניה אסתטית. אידיאל־היפי של עם אחד השתלט על העולם כולו. באמצעות הוליווד ובנותיה נקבע שטיפוס מסויים, בעל צבעים מסויימים, מיבנה־גוף מסויים וגם התנהגות מסויימת. הוא־הוא היפה, וכל השאר נחות.

וזה רע.

מדוע זה רע? מפני שקורה כאן לעמים רבים מה שקרה לעדות־המיזרח אצלנו. הם מאבדים את האידיאלים העצמיים שלהם, ומאמצים לעצמם אידיאלים זרים. משמע: הם לומדים לבוז לעצמם.

התורכיה, למשל. נערה בלונדית, גבוהה, הגראית כאילו נגזרה ממודעה בגליון האחרון של פלייבוי. אבל

מיליוני תורכים אינם נראים כך. ומיליוני נשים תורכיות אינן נראות כך. ועל כל אלה נגזר לבוז לעצמם/לעצמן, מפני שהוליווד העלתה על נס — באורח טיבעי לגמרי — את המוצר המקומי שלה.

אילו יוצרו כל בני־אדם, גברים ונשים, בבית־חרושת אחד, על־פי דפוס אחד, זה היה חבל מאוד. חיינו היו מתדלדלים. כי היופי הוא במיגוון. כמה מן הנשים היפות ביותר נולדו לזוגות מעורבים. כמה מן הנערות היפות ביותר שראיתי בחיי היו מולאטיות ואיראסיות וקריאול־יות. וכמה מן הישראליות היפות ביותר הן אשכרדיות.

ובקרב הנערות ה„גיזעיות" — תימניות ומרוקאיות ועיראקיות רבות עולות על הנציגות היפות של הטיפוס הבלונדי־תכול־העיניים־1.75־תמיר של הוליווד (שגם הוא, אגב, נחמד מאוד).

הייתי רוצה לראות פעם מיס יוניברס שאביה מולאטי מג'מייקה ואמה חצי־מאלייה וחצי־סינית מקואלה־לאמפור. שתהיה שונה, למען השם.

ואם הזכרנו את השם — אני חושד בו שמיגדל־בבל לא שימש לו אלא כתירוץ. פשוט נמאס עליו להסתכל בבני־אדם שכולם היו שווים וכולם דיברו שפה אחת.

עובדות בשטח

קורא שהיה מגוייס למילואים שלח לי עמוד תלוש מגליון במחנה. הופיע בו מאמר של אחד מאיר בן־דב, „מיבצרים בצל הצלב".

הפסוק שהביא את ידידי הקורא לשלוח לי דף זה הוא כלהלן: „התעניינותנו בתקופה הצלבנית אינה בשל האפש־רות להפיק לקחים, אלא בעיקר כתוצאה מהשרידים הרבים והגדולים שהותירו את רישומם בשטח, ובין אלה בולטים בעיקר המיבצרים."

אילו הייתי מחלק, אחת לשבוע, פרס עבור פנינת־השבוע, הייתי מעניק אותו לבעל מאמר זה.

הצלבנים באו לארץ בכוח אידיאל דתי־לאומי. הם באו מאירופה, בדרך היבשה והים. הם התחזיקו כאן מעמד במשך כ־200 שנים (שמונה דורות של צברים!), תוך מילחמות בלתי־פוסקות בעולם הערבי. היו להם תקופות של שביתת־נשק. הם פלשו למצריים וירדו במיפרץ־אילת לים־סוף. הם התקיימו במידה רבה על תרומות המגבית הנוצרית הבלתי־מאוחדת, ותודות לזרם בלתי־פוסק של עולים (עליה ראשונה, שניה, שלישית וכו'). לבסוף היתה להם בעייה של עליית הירידה וירידת העליה.

אבל, כמובן, „האפשרות להפיק לקחים" אינה קיימת. הס מלהזכיר.

לעומת זאת אפשר ליהנות מן „הרישומים בשטח". מיבצרים יפים. איך הגיעו לשם? מי הקים אותם? מדוע דווקא במקומות אלה, ולא במקומות אחרים? זה לא חשוב לקוראי במחנה, הטובים, הנאמנים ושטופי־המוח.

ואפילו בזה יש לקח. כי מה שאיפיין את הצלבנים בשעתם, והביא לחורבנם, היה החלטתם הנחרצה שלא ללמוד לקח משום דבר, אלא ליצור „עבודות בשטח".

„העבודות בשטח" נשארו — בצורת שרידים. הצלבנים נעלמו.

מי פוחד מוואגנר?

סיפורו המשעשע של הצעיר הישראלי, שהתפלח לפסטיוול של ריכארד ואגנר בעירו של המלחין, ביירויט, המתפרסם בגליון זה עורר בי כמה זיכרונות.

אבי היה משוגע למוסיקה. בילדותי היה לנו בבית פסנתר אוטומטי — מין מכשיר שהכניסו בו מגילות דמו־יות ספר־תורה, ושהופעל על־ידי דריכה ברגליים. לפני שיכלול הפאטיפון והמצאת התקליט ארך־הנגן, היה מכשיר זה (קראו לו „פונולה", ובאמריקה „פלייאר־פיאנו") האמ־צעי הטוב ביותר לנגינת יצירות קלאסיות ארוכות.

אבי ניגן בנעוריו בצ'לו, אך זנח חובבות זו כשהתמסר לענייני הבורסה. (זה היה בחוץ־לארץ. בארץ עבד עבודה גופנית קשה מאוד.) אך החיבה למוסיקה תפסה מקום חשוב בחייו, והיא התמקדה יותר ויותר במוסיקה הקשה ביותר.

הוא סבר כי בטהובן הוא עממי מדי, ואולי וולגארי. הוא סבל את באך, אך לא יצא מגידרו למענו. המלחין הנערץ עליו באמת היה בראמס. הוא ניגן את הפוגות שלו בלי הרף, ואני יגקתי אותן, כמו שאומרים, עם חלב האם.

אבל בראמס לבדו לא מילא את חיינו. היה הרבה ליסט, וקצת שומן ושוברט. וקצת צ'ייקובסקי ושופן, וגם שטראוס (יוהאן) ודי הרבה מוצארט.

אולם יצירה אחת היתה אהובה על אבי במייחד, ועד יום הולדתי העשירי שמעתיה, בוודאי, כמה מאות פעמים. זאת היתה הפתיחה לאופרה אומני־הזמר של נירנברג מאת ואגנר.

אני גדלתי בארץ, ונגרפתי בגיל 14 לפוליטיקה (עם התגייסותי לאצ"ל), ונחתי את המוסיקה. רק בשלב די מאוחר חזרתי אליה, ואז הסתבר כי כל המגינות ש־שמעתי בילדותי נשארו טמונות בתת־ההכרה שלי. גם ואגנר.

התחלתי להשתכר מן הפתיחה לאופרה טאנהויזר (זו ששיגעה את בנימין זאב הרצל עד כדי כך, שכתב את מדינת היהודים בהשפע־תה). גם אומני־הזמר קוס־מים לי. אלא שמעולם לא ראיתי את ואגנר על הבמה. ומכיוון שבארץ יש חרם מטופש על האיש הזה — חרם שאין לו שום הסבר הגיוני, מילבד פחדנותם של אנשי־התרבות מול פני הבורים — גברה בי בהדר־גה תשוקה שאינה ניתנת־לכיבוש. הייתי מוכרח אי־פעם לראות את ואגנר.

ואגנר

משום־מה, בכל ניחותי הקצרצרות לחו"ל לא הזדי־מן לי להגשים חלום זה, עד שהגעתי באחד הימים לטורונטו. ידידה הציעה לי לבוא עימה להצגה גרמנית של טריסטאן ואיזולדה — אותה יצירה עצמה שהאיש מתאר אותה בכתבה בגליון זה (ראה עמוד 57).

ואגנר אינו מזון קל. הייתי אחרי יום קשה. ישבתי, ראיתי, הקשבתי למוסיקה העשירה, ואחרי זמן־מה הייתי במצב של שיכרון ממש, פשוטו כמשמעו. מחשבתי נדדה. מפעם לפעם נרדמתי. רוב הזמן הייתי במין מצב נעים של נים־ולא־נים, שומע־ואיני־שומע, קולט־ולא־קולט. בסוף, כאשר מתו כולם ביסורים קולניים, התעוררתי לחיים.

הבה נפסיק להשתטות ונאפשר חווייה זו גם למי שחי בארץ ואינו רוצה לתור בעולם. אחרי ככלות הכל, אם אסור יהיה להשמיע ולהציג בארץ יצירות של אנטי־שמים — אפשר למנות את המחזאים והמחברים והמלחי־נים המותרים על אצבעות שתי הידיים.

ואולי תספיק גם יד אחת.

סיפור על חכם, רשע, תם ומי שאינו יודע

חיבוק של דוב (שילנסקי)

פ קיד ממשלתי מיוחד הגיע לרמת־הגולן כדי לקבל בחזרה את תעודות־הזהות הישראליות של הדרוזים, המחזירים אותן בסיטונות.

„כניעה מבישה למסיתים!" צועקים אחינו המתנחלים.

„הקיצוניים ניצחו," מסיקים הפרשנים הישראליים.

„לא יכולנו לעמוד בלחץ," מודים מחזירי־התעודות, ביניהם אחד שהוא „ציוני".

יש לקח בפרשה הזאת.

■ ■ ■

ק דם כל: נפשות העלילה.

נא להכיר: חבר־הכנסת דב שילנסקי, כיום סגן־שר במישרד ראש־הממשלה, המועמד הכי־הכי פופולארי בקרב הבריו במרכז תנועת־חרות, שהציבו אותו במקום טוב מאוד, כימעט בראש רשימתם לכנסת.

דב שילנסקי הוא אדם נחמד מאוד, לכל הדיעות. גם מי שאינו מסכים עימו מחבב אותו. אין לו אויבים. כשמזכירים את שמו בחוג של חברי־כנסת, מחייכים כולם חיוך טוב, ואומרים: „אה, שילנסקי, בחור נחמד."

יש אנשים הרוכשים לעצמם אויבים ושונאים על־ידי השמעת דיעות מקוריות, על־ידי התנשאות אינטלקטואלית, על־ידי עליונות שיכלית. שילנסקי טהור מכל אלה.

כי שילנסקי הוא איש תם. לא שוטה, חלילה, ולא טיפש. אבל תם. ומי אינו אוהב תם?

אדם תם אינו מעורר קינאה ושינאה, אין הוא מאיים על איש, וכל אדם יכול לדמות לעצמו שהוא יותר חכם ממנו.

חוץ מזה שילנסקי הוא לאומן קיצוני. לאומן פשוט, מוחלט. העולם שלו פשוט בתלית: יש „הם" ויש „אנחנו". „הם" שונאים אותנו ורוצים להרוג אותנו. „אנחנו" צודקים.

תמונה פשוטה זו באה לו לשילנסקי בימי השואה, כשהיה בפולין. כשהגיע הנה ושמע כי עושים הסכם־שיתומים עם הגרמנים, הלך להטמין פצצה עקרה במישרד־החוץ הישראלי, כמחאה.

לא ניסיתי מעולם להתווכח עם שילנסקי על עניינים לאומיים. השלמתי עם העובדה שביניינו, שהיינו כאן בארץ בימי השואה, ובין מי שעבר את השואה שם, לא תיתכן הבנה אמיתית בעניינים מסויימים.

זהו גיבור מס' 1 של העלילה.

■ ■ ■

מ ס' 2 הוא השר יוסף בורג — שר־הפנים אתמול, היום, מחר.

השר בורג הוא פיקח. יש לו אינטליגנציה מהירה. תגיח לפניו הצעה, והוא יגיד לך מייד — בכל שפה שתרצה — מה תהיה התוצאה.

הצרה היא שלשר בורג לא איכפת.

הוא נהנה מהיותו שר. משליטתו במישרדים כבירים ובתקציבים כבירים. מיכולתו לטייל בעולם כחבר ממשלת ישראל, ולזכות בכל מקום בכבוד ובתיפארת. מן השטיח האדום הנפרש לרגליו במצריים, בבואו לשם כראש הצוות לשיחות־האוטונומיה.

כל השאר לא כל־כך חשוב לו. הוא מוכן לתת עצה טובה, אך לא ייצא מגידרו כדי שתתקבל. רוצים — טוב. לא רוצים — גם טוב.

כי בורג לוחם רק על הדברים החשובים — המישרדים, התקציבים, השטיח האדום, מכוניות־השרד.

בעניינים האחרים, אם רוצים האנשים להשתטות — שיבושם להם. אם הוא נתן להם עצה טובה, הוא עשה את שלו והציל את נפשו. אם לא קיבלו אותה, זה מצער. אפשר לעבור על כך לסדר־היום, בעזרת בדיחה באידיש.

■ ■ ■

מ ס' 3 הוא גנרל אמיתי, אלופנו דני מט.

דני מט היה, כך אומרים, חייל טוב. הוא השתתף בקרבות חשובים ואין אליו טענות בשטח זה.

דני מט יכול היה למצוא את מקומו, עד לפני דור אחד או שניים, בכל צבא אירופי טוב — הצבא הבריטי, הצרפתי, ההונגרי.

כל אלה עמלו במשך מאות בשנים כדי לייצר חייל מושלם שכזה. אנחנו הצלחנו בכך בדור אחד בילבד.

כמייג'ר בריטי בהודו, או כקפיטן צרפתי בז'יבוטי, או כגנרל בקגי (ממוצא פולני) בקונגו, היה דני מט נחשב כ„אחד מהחברה", אוהב רציני במועדון הקבן, חייל אמיתי.

כי אצל דני מט אין חוכמות. הוא יודע מי האדון ומי הנייטיב. הוא יודע שאסור לעשות חוכמות עם הילידים. **השחורים (או החומים, או הצהובים) מכבדים רק שפה אחת — שפת הכוח.**

לכן צריכים להגיד להם בדיוק מה רוצים מהם, בשפה פשוטה, שאינה משתמעת לשתי פנים. כשהם נוהגים על־פי ההיראות, יש להתייחס אליהם יפה, ואפילו להחליף עימם מדי פעם כמה מילים, תוך שמירת הדיסטאנס. כשהם מפירים את ההוראות, צריכים לתת להם מכה על הראש, מכה חזקה, שתיכאב. מוטב לפתוח באש על הפגנה, ולהרוג כמה עשרות כושים, מאשר לתת לעניינים להידרדר. כל מושל־מחוז מנוסה יגיד זאת.

מושלי־מחוז אלה עדיין דוגלים בתורה זו, ומדברים עליה על כוסות ויסקי במועדון. אלא שהמועדון עבר בינתיים ללונדון, לפאריס ולבריסל. שם אפשר לשבת ולשתות בנחת, לקלל את השחורים והחומים, לגדף את הפוליטיקאים שקילקלו את הכל, ולזכור את הימים ההם.

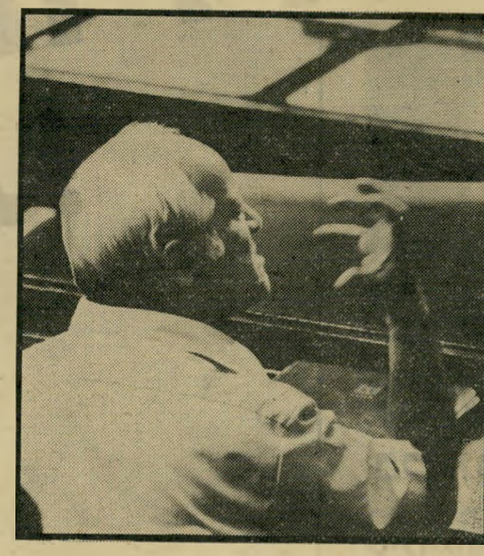

כמה משוגעים, המתעניינים בכל החוקים, התעניינו גם בחוק הזה. התווכחנו, נאמנו, התעברנו את הצעת־החוק לוועדת־הפנים. חוץ מאיתנו לא שם אליה איש לב.

אבל דב שילנסקי היה ח"כ הרוץ, והוא קרא את הצעת־החוק. מייד הגיש לוועדה הסתייגות, שבה תבע לכלול בחוק סעיף אשר יאפשר לתושבי השטחים המשוחררים לרכוש את האזרחות הישראלית.

כוועדה נתקלה הצעה זו בהתנגדות כללית. קודם כל, היא לא נגעה כלל בהצעת־החוק המקורית. שנית, זהו עניין בעל אופי פוליטי מובהק, שהיה צריך להידון בצורה אחרת.

בקיצור, הוועדה החליטה ברוב גדול — המורכב מחברי כל הסיעות — לדחות את הצעתו של שילנסקי. לפי הנוהל המקובל בכנסת, מצרפים הצעה כזאת, אחרי שנדחתה בוועדה, באופן אוטומטי לנוסח הסופי, כהסתייגות של המציע. הסתייגות כזאת אחת דרכה: להידחות בהצבעה אוטומטית במליאה, לפני אישור החוק.

אך הפעם קרה משהו אחר. שילנסקי הועיק מראש את חבריו, אנשי הליכוד. אלה לא ידעו במה הענייין, אבל הם ראו שזה נורא חשוב לשילנסקי הטוב, והרי את שילנסקי אוהבים. הוא בחור נחמד.

אנחנו לא הגענו לזה. אנחנו יושבים לבטח בשטחים המוחזקים, ועוד־יעוד־יעודם לא נצא מהם. אנחנו לא כריטים, צרפתים, הולנדים, בלגים. יש לנו די מט.

■ ■ ■

ו עתה לעלילה עצמה.

באחד הימים של הכנסת התשיעית הגיש שר־הפנים, יוסף בורג, הצעה לתיקון חוק־האזרחות.

זה היה חוק משעמם. הוא הכיל תיקונים מתיקונים שונים, כולם בעלי אופי טכני, שהתחייבו מנסיון העבר. לא היתה לדברים משמעות פוליטית.

לכן, ברגע המכריע, נכנסה חבורה של ח"כים לאולם, הרימו ידיים, והופ — ההסתייגות התקבלה.

יוסף בורג נדהם. הוא ידע שזאת הצעה רעה ומסוכנת. אבל הוא ישב בשקט. למה לו להביא על עצמו את זעמם של אנשי הליכוד?

כך נולד חוק חדש במדינה.

■ ■ ■

כ שיש חוק, צריכים לבצע אותו. כך סבור האלוף דני מט.

דני מט הוא

מתאם הפעולות של צה"ל בשטחים המוחזקים. כאשר ראה שה„מחוקק" חוקק, ברוב חוכמתו, חוק חדש, הוא יצא לבצעו וכדרכו — בלהט לאומי, בדבקות במשימה, בהגיון של מושל קולוניאלי.

על הדרוזים כרמת־הגולן הופעל לחץ כביר. נרמז להם שמי שרוצה לעשות עסקים בישראל, או לקבל משרה ציבורית, או להמשיך ולחורות בבית־הספר, חייב להיות אזרח ישראלי. מי שלא יקבל את האזרחות, ייחשב כבוגד וכשונא־ישראל.

למען הביטחון נלקחו ראשי הציבור הדרוזי בגולן, שהתנגדו לעניין, ונכלאו. למען יראו ויירא.

ההמשך היה צריך להיות אוטומטי — לפי תפיסתו של האלוף דני מט. הנייטיב יבינו את הרמז, הדרוזים יתאזרחו כולם, ורמת־הגולן תהיה מסופחת למעשה לישראל, גם אם הנסיבות המדיניות אינן מאפשרות עדיין, למרבה הצער, לספחה להלכה.

ובזה היתה הפרשה צריכה להסתיים.

אבל זה לא היה הסוף. זאת היתה רק ההתחלה.

■ ■ ■

ה דרוזים הם עדה דתית, המפוזרת בכמה מדינות במרחב. למעשה אינה אלא בת מוסלמית פורשת, כשם שהנוצרים הראשונים היו כת יהודית פורשת. הם מאמינים כי הח'ליף המוסלמי המטורף, אל־חכים, לפני אלף שנה, היה התגלמות האלוהים. מאז התרחבה ההתהום בינם ובין המוסלמים, והם נחשבים עתה כבעלי דת נפרדת, אך מבחינה לאומית, הדרוזים הם ערבים.

כמו כל מיעוט המפוזר במדינות רבות, משתדלים הדרוזים בכל מדינה להיות פטריוטים אמיתיים. לכן הם שייכים בלבנון לחזית הלבנונית השמאלית, הקשורה באש"ף, ואילו בישראל הם ציונים נאמנים. הם משרתים באותה נאמנות בצבא של אש"ף ובצה"ל. ממש כמו היהודים באירופה, בימים הטובים.

אך מרכז הדרוזים הוא בסוריה. שם בהר־הדרוזים, בשטן התנ"כי, יושבים ראשי העדה. בסוריה הם, כמובן, סורים לאומניים. הם נטלו חלק מרכזי במילחמת־השיחרור הסורית נגד הצרפתים, וכיום עומד בראש הצבא הסורי שר־כיטחון דרוזי, שמישפחתו יושבת ברמת־הגולן.

כאשר שמעו הדרוזים בהר־הדרוזים כי אחיהם ברמת־הגולן הכבושה מקבלים אזרחות ישראלית, בעזרה המתם להשחית. כי מעשה זה יכול היה לסכן את עתידו של כל הדרוזי בסוריה, ובעזים הערבי כולו. הוא היה עלול להפוך את העדה כולה גיום חמישי בעיני אחיהם הערביים, ולהמיט עליה שואה נוראה.

לכן יצאה פקודה מראשי העדה לנכבדים ולכוהני־הדת הדרוזיים בגולן: לשים קץ לעניין מייד, ובכל האמצעים. על מקבלי התעודות הישראליות הוטל חרם דתי חמור, שפירושו נידוי וגירוש מן העדה.

שום כוח אינו יכול לעמוד כפני תגובה כזאת. ממשלת־ישראל הבינה את המצב והסיקה בשקט מסקנה סבירה: לקחת כחזרה את התעודות.

וכך קרה.

■ ■ ■

כ י זה היה צפוי לגמרי מראש. הזהרתי מפני תוצאה זו עוד בעת הוויכוח בכנסת.

שילנסקי לא הבין. אמרו לו שהדרוזים הם ציונים, וזה הספיק לו.

ברגע הבין היטב, אך לא היה איכפת לו. למה לו לשבור לעצמו את הראש?

דני מט לא הבין. תנו להם מכה הגונה על הראש, כך חשב, והם יקבלו את התעודות ויגידו תודה.

יש בפרשה זו לקחים חשובים ביותר.

ראשית: המדינה כוזה נגררה לתוך פרשה זו כלי תיכנון, כלי מחשבה, כלי ניתוח המצב, כלי שיקול־דעת.

שנית: די בכך שלאומן אחד, תם ותמים, שאינו נחשב כחכם־הדור, ירים את קולו — כדי שהמדינה כולה תעמוד דום ותנהג בטיפשות.

שלישית: אין גבול לפחדנות של האחראים. הם ידעו מה עלול להתרחש, ושתקו.

רביעית: אין מקום בכנסת לאנשים שיש להם האומץ לומר את האמת. מי צריך אותם?

חמישית: כלי־התיקשורת, שהתעלמו מהוויכוח בכנסת, שותפים באשמה.

שישית: פיקח נחלץ מצרה שחכם כלל לא היה נקלע אליה.

שביעית, וזהו העיקר: מי אומר שזה שונה כפרשות אחרות, חשובות לאין שיעור יותר?

רק ★6.500.- במזומן והטלוויזיה בבית!

טוב שחיכית עד עכשיו ולא התפשרת על מכשיר אחר במקום טלוויזיה בלאופונקט שכל כך רצית. כי עכשיו אתה יכול לקבל בלאופונקט צבעונית ב-4, 6 או 8 תשלומים חודשיים לפי בחירתך.

רק רגע!

... וזה עוד לא הכל. גם אם תקנה בלאופונקט בתשלומים — תוכל להשתתף בהגרלה הגדולה של בלאופונקט ולזכות בווידיאו־טייפ בלאופונקט או ברדיו־טייפ בלאופונקט למכונית.

BLAUPUNKT
בלאופונקט - בכל מחיר
היבואנים הבלעדיים:
טרכף יבוא בע"מ.

TEDELEX

עכשיו גם אתה יכול להרשות לעצמך את הטלוויזיה שכל כך רצית:

בלאופונקט צבעונית!

-.6.500 שקל במזומן,

היתרה בתשלומים חודשיים

והשתתפות בהגרלה הגדולה של בלאופונקט

פרטים על מבצע התשלומים באולם התצוגה של בלאופונקט, רח' בוגרשוב 70, ת"א.

★ שווה ל -.1,120 מרק, לפי שער: -.5,80 שקל = 1.- מרק.

אנשים בעולם

הנסיכה אן: הסוס השובב לא התחשב בהילכות הפרוטוקול

שתי תמונות אלה מביאות מיקרה מן החיים: בתמונה העליונה נראית **הנסיכה אן**, בתה של **אליזבת** מלכת אנגליה, אחרי שצנחה מגבו של **סטיבי בי**, סוסה של המלכה, שעה שזה החליט שהוא אינו רוצה להסתפק במסלול שקבע לו תקנון המירוץ. הוא זינק, התנגש במשוכה, והנסיכה הוטלה הישר לתוך המים. היא לא התבלבלה, וכרוכבת מנוסה השתלטה בשקט על הסוס, ושבה ועלתה על גבו ללא היסוס ואף המשיכה לרכב במסלול שנותר לה.

אזדין: האופנאי התוניסי אלא"יה בפריז

אזדין אלאייה מאיים לכבוש את מקומם של **קארדין** ו**ריור**. התוניסי הצעיר ונמוך הקומה, עלה כרעם ביום בהיר לצמרת עולם האופנה הפריסאי והוא מפתיע יותר מן החדשנים שבין אופנאי פאריס. הוא מרבה להשתמש במשי, בנוצות וברשתות.

ריימונד באר: הלב חלש מדי

השחקן **ריימונד באר**, הלא הוא המפקח איירונסייד, אינו שומר על דיאטה. זה חבל, לא רק משום שהשומן אינו הולם אותו, כי אם משום שבגילו, שישים וארבע, הוא גם מעיק על הלב. ואומנם, באר לא היה בריא לאחרונה, וקצב עבודתו הואט.

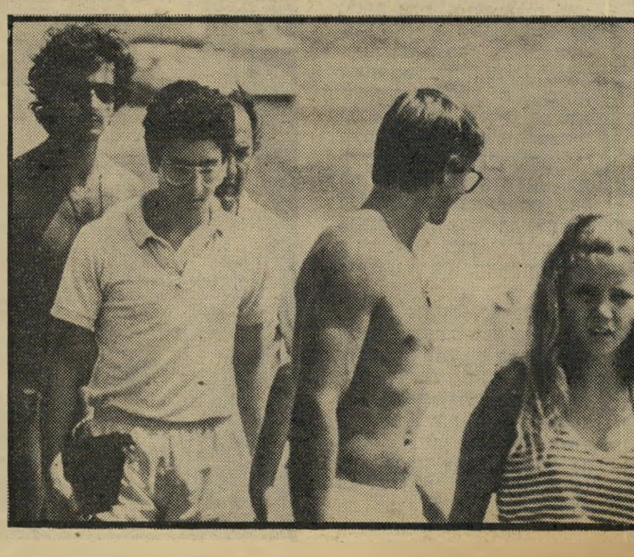

רד"ה פהלווי:

חופשה בסאן טרופה

בנו הצעיר של השאה, **עלי רד"ה פהלווי**, מרשה לעצמו קצת יותר חופש מאשר אחיו, יורש העצר. הוא הגיע לסן־טרופה לחופשת־קיץ יחד עם חברים אנגליים על היאכטה קיאנס. לאחר סעודה במיסעדת־פאר מקומית, ביקר עם חבריו על יאכטה, שקיבלה שייכת פעם לנשיא **טיטו**. משם יצאו הצעירים לקאן. עלי רד"ה היה זה שתיכנן את הסיור על פרטיו, והתגלה כבעל חוש הומור שופע.

אנשים בעולם

מארגוט קידר: המלאך של סופרמן

קשה להיות אשה פנטסטית. קשה עוד יותר להיות אשה שסופרמן מתאהב בה, אך לא מתחתן איתה. ובכל זאת, **מארגוט קידר** הצליחה לעשות זאת. „בשבילי הקהל הוא קובץ של הרבה אנשים שונים זה מזה, אנשים מוחשיים ואמיתיים. יצרנו לנו מערכת של כוכבים עליונים, שהאנשים הפשוטים מעריצים אותם. כך זה באמריקה, לעומת אנגליה, שבה מעריצים רק את המלכה.

„אבל למעשה גם אנחנו, הכוכבים, בסך־הכל אנשים פשוטים. כשאני מורידה את בגדיה של לוים ליין, אני רוצה ללכת לישון ככל האדם. אך לפתע, באחת ושלושים בלילה, מצלצל הטלפון ויאיזה ברנש מודיע לי שהוא מאוהב בי. או שאשה מציגה עצמה כאמא, שבנה מאיים להתאבד אם לא יכיר אותי. זוהי אחריות עצומה להרגיש שכל אותם אנשים בודדים רוצים להישען עליך.״

אלברט פיני: מה עושה המלט בקרחת של יול ברינר

מי שמביט בתמונה זו עלול לחשוב ש**אלברט פיני** החליט להסריט את הביוגרפיה של **יול ברינר**, שאם לא כן, מדוע הקרחת הזורחת? והילדה החמודה המנשקת לו, האם היא נכדתו של ברינר?

ובכן, לא. השחקן האנגלי הדגול, שהתפרסם כאחד המבצעים הטובים ביותר של המלט על הבמה, וכאחד הטיפוסים המשעשעים ביותר על הבד, כתום ג׳ונס, מתכונן להסרטת אחד ההליטים הגדולים ביותר של ברודוויי, אני, כשראשו מגולח למשעי. הוא יופיע בתפקיד אבא וודבאקס. וכך מציגה עצמה לפניו הפארטנרית הקטנה שלו, העונה לשם **איילין קווין**. היא בסך־הכל בת תשע, וכנראה מוכשרת מאוד. שכן נבחרה מתוך כמה מאות ילדים בניו־יורק. וכידוע ניו־יורק לא סובלת מחוסר כישרונות.

צהלת המנצחת

ודימעות המפסידה

אין ספק שהצעירה שמימין, **מארטינה בראטילובה**, מחמיצה פנים ופורצת בבכי. השחקנית הצ׳כית, שקיבלה אזרחות אמריקאית, הפסידה בהפתעה מוחלטת ליריבתה הנראית בתמונה השמאלית. זוהי **טרייסי אוסטין** הצעירה, שהצליחה לגבור על נבראטילובה באליפות הטניס לנשים, שעוררה התפעלות כללית בהיותה ילדת הפלא, הצעירה ביותר בספורט הלבן. אוסטין, היום בת שמונה־עשרה, זכתה אז במקום הראשון בין המיקצועיות, ועשתה מה שאף בת־גילה לא הצליחה לעשות קודם לכן, באף ענף ספורט מיקצועי: היא הרוויחה מיליון דולר.

ואז שותקה לארבעה חודשים כתוצאה מפציעה בגב, וחזרה לאיתגה רק בחודש מאי האחרון, במישגה־מרץ ובלהיטות עצומה. „נדמה לי שהזכייה היום, באליפות, חשובה בעיני יותר מזכייתי בפעם הראשונה,״ אמרה אוסטין. „ביגיל 16 בא הכל מהר מדי. הייתי צעירה מכדי להבין מה חשוב הישג זה.״

המפתח לנהיגה זהירה

הפסף שנחשב „אבוד"
חוזר אליך צמוד!

בשיטת
מצמד

רעיון פשוט וגאוני לנהג הזהיר.

העיקרון הינו פשוט ביותר: את הפרמיה נטו של השנה הראשונה בביטוח הרכב שאתה משלם, מפקידות חברות הביטוח **„הפניקס הישראלי", „הדר" ו„ארד" בבנק דיסקונט**, בתכנית חסכון צמודה, על שמך. אם תתמיד בביטוח במשך 3 שנים ולא תוגש כל תביעה או דרישה לתשלום, אתה מקבל בתום 3 השנים (מיום גמר תשלומי הפרמיה של השנה הראשונה) את הפרמיה נטו של השנה הראשונה כשהיא צמודה למדד במלואה כלומר, אתה מקבל את ביטוח הרכב בשנה הראשונה-חינם. פנה לסוכן הביטוח שלך ב**„פניקס הישראלי" ב„הדר" וב„ארד"** (מקבוצת הפניקס) לחידוש ביטוח הרכב שלך, או פנה לחברת **„הפניקס הישראלי"** בטלפון מס' 611953 ותקבל הפניה לסוכן באיזור מגוריך.
נהג בזהירות, נהג בתבונה ותיהנה משיטת **„מצמד"**-חסכון פרמיה צמוד לנהג הזהיר.

הפניקס הישראלי **בנק דיסקונט**

ליוון גם בסתיו

כל זה מחכה לך ביוון. אל כל אלה תוכל להגיע במחיר סביר. לשם מביאה אותך אולימפיק, חברת התעופה היוונית, אשר אנשיה ישמחו לספר לך על נפלאותיה של יוון. צריך רק לקפוץ ליוון וכדאי באולימפיק. פנה לסוכן הנסיעות שלך. הוא יודע!

גם בשחור־לבן אפשר להבחין בקסמיה של יוון, הצבעונית כל־כך. האנשים - מלאי שמחת־חיים, מכניסי אורחים, בעלי לב־חם. אוהבים לארח, מאושרים לשמח, שופעים עליזות.
הנוף - ציורי כל־כך. איים קטנים פזורים על ים כחול, שמים רחוקים ובהירים, מיפרצים רומנטיים, הרים נישאים וערים לבנות. ארכיטקטורה מודרנית שובת־עין לצד עתיקות מן הנודעות בעולם.

OLYMPIC AIRWAYS

אנשים

יצחק טבנקין היה פאשיסט ואימפריאליסט
ואליהו הנביא התמנה לתפקידו על־ידי המלכה

■ ח"כ המערך **אבא אבן** עומד לסיים את כתיבת סיפרו הדיפלומטיה החדשה. למו"ל, שדרש ממנו לסיים את כתיבת הספר לפני כמה חודשים, הס־ביר שאילו עשה כך, לא יכול היה לכתוב על שיחרור בני־הערובה האמריקאיים באיראן. המו"ל טען שכך לא יסיים אבן את כתיבת הספר לעולם.

■ **על המגעים לצירופו של משה דיין** למערך אמר אבן: „כל כמה שנים, כמו דלת מסתובבת, הוא יוצא ו־מיפלגת־העבודה רודפת אח־ריו. דיין נכנס, ומייד ממרר את חיי־המיפלגה."

■ בערב־שבת לפני שבו־עיים התעכבה בלונדון טיסת אל־על מניו־יורק ללוד, והק־ברניט הודיע שממתינים לבו־או של אבא אבן, שאמור היה להצטרף למטוס. מאחר שהמ־טוס היה צריך לנחות בלוד ממש עם כניסת השבת, הודיע הקברניט **לנוסעים הדתיים** הרבים, שהיו במטוס, שחברת אל־על מוכנה לשכן אותם ב־לונדון על חשבון החברה. שום דתי לא ירד מהמטוס, וכששאל אחד מאנשי־הצוות את אחד הנוסעים שומרי־המיצוות מדוע אינם יורדים, העיר לו הנוסע הדתי שהשבת שלהם היא לפי שעון ניו־יורק.

■ בדיון על הפרדת הדת מהמדינה אמר הפרופסור **יש־עיהו ליבוביץ** שהיחס בין הרב **חיים דרוקמן** לבין ה־דת הוא כיחס שבין **יצחק טבנקין** ובין הסוציאליזם. „טבנקין היה בסוף ימיו פא־שיסט, אימפריאליסט וקולו־ניאליסט!"

■ ליבוביץ טען שהדת בישראל היא הפילגש של ה־שילטון החילוני, ושישנה כפיה חילונית שהמדינה כופה על הדת באמצעות מנגנון הרב־נות הראשית. מישהו מהקהל קרא שאף אחד לא מכריח את הרב **שלמה גורן** לעשות את מעשיו. וליבוביץ ענה: „אף אחד לא מכריח את הפילגש להיות פילגש."

■ את מעמדו של הרב גורן, כרב ראשי ממונה, הישׂ־ווה ליבוביץ לאפשרות ש־**אליהו הנביא** היה מתמנה לתפקידו על־ידי **המלכה איזבל**.

■ הפתעה לא־נעימה ציפ־תה לח"כ **אהרון נחמיאס**, ראש־עיריית צפת, בעת שבי־קר עם חברי ועדת־הפנים של הכנסת בבית־הספר לשוטרים בשפרעם. כשסייר נחמיאס ב־חצר, בלוויית ח"כ **שושנה ארבלי־אלמוזלינו**, יושבת־ראש הוועדה, פגש בקבוצת **אסירים צעירים** שעסקו ב־עבודות־ניקיון במקום. הוא ניגש לשניים שהיו צעירים במיוחד, שאל לשמם ולמקום מגוריהם. השניים סיפרו שהם תושבי צפת והתלוננו שאיש אינו מתעניין בהם. נחמיאס היה מופתע מעט ולא ידע מה להשיב. את המצב הצילה אר־בלי־אלמוזלינו, שהציעה, בשם שניהם, שהעירייה תשלח אלי־הם עובדת סוציאלית.

■ השר ללא־תיק, **יצחק מודעי**, עומד לקבל לידיו את הטיפול בקשרים שבין ישראל והתפוצות. עוזרו האישי בתפ־קידו החדש יהיה **אלי זיל־בר**, מי שהיה אחד מאנשי **אריאל שרון** במישרד־החק־לאות. שמועות אומרות ש־ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, פנה למודעי וביקש ממנו ש־יטפח, אישית, את זילבר.

■ כשהופיע מודעי, לפני שבועיים, בבית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר, עברה שמועה שהוא מתאשפז בגלל כאבים בחזהו. רק כשעזב ה־שר את בית־החולים, באותו יום, התברר שהוא הוזמן ל־סידרת צילומים בידו שנשב־רה לפני כשנה.

■ המיסעדן **אלי רונן** אמר בראיון ל**איתן דנציג** שתחת שיאמרו עליו שהוא סטייקיונר, אמרו עליו שהוא מאפיונר. המישטרה נטפלת אליו, ועכשיו מצאו נגדו עבי־רת־תנועה שעבר ב־1974 וגז־רו עליו גזר דין חמור מפני ש„מחפשים אותו".

■ רונן סיפר שהוא מכר את מיסעדתו בכיכר־מלכי־יש־ראל בתל־אביב ורוצה להיכנס לפוליטיקה בצורה נמרצת יו־תר. דנציג שאל אותו אם הוא רוצה להיות ח"כ. „למה לא? אני יכול להיות טוב יותר מ־80 אחוז מאלה שנמצאים בכנ־סת," אמר. כשנשאל אם חשוב לו מה שנכתב עליו בעיתונים, ענה: „לא איכפת לי מה שיכ־תבו עלי, אך חשוב לי שיכ־תבו רונן ולא רוזן."

■ השגריר־לשעבר של ישראל בקולומביה, **אליהו ברק**, שהתפרסם לפני יותר משנה כבן־ערובה, כאשר טרו־ריסטים השתלטו על השגרי־רות הדומיניקאית בבוגוטה, יעמוד, ככל הנראה, בראש הרשימה של תנועת־החרות ל־ראשות עיריית רחובות. עד היום, על־פי הסכם גח"ל, היה מועמד הליכוד איש המיפלגה הליברלית דווקא. בתפקיד כי־הן **שמואל רכטמן**, ואחריו נבחר **יחזקאל הרמתי**.

איזבל

יהודה לנגפורד

(משמאל), אחיה של השח־קנית־דוגמנית קרוליין לנג־פורד הפך דתי. הוא הסכים לארח בביתו את אחותו והשחקן עזריאל אשרוב, ולספר להם על יחדות. עזריאל מופיע לצידה של קרו־ליין בקומדיה חדשה, שבה הוא מגלם תפקיד של חוזר־בתשובה.

הדסה בן עיתו

שופטת בית־המישפט המחוזי, שהיתה אחת משלושת השופטים ששלחו את הרצל אביטן לכלא, נמצאה השבוע תחת שמירה צמודה. מאז בריחתו של אביטן, בעת שביקר את אביו החולה, הפקידה המישטרה שוטרים ממישמר־הגבול על בתיהם של השופטים, התו־בע ועד־המדינה במישפט של שוד הבנק, מחשש התנכלות של אביטן.

משה דואק

צעיר צפתי בעל רעיונות משיחיים, שטען שנעשה לו עוול על־ידי הסוכנות, הטיל לאולם־הכנסת ב־29 באוקטובר 1957 רימון שהתפוצץ ליד שולחן־הממ־שלה. פציעתה של גולדה מאיר ברגלה באותו יום שוחזרה בסרט החדש על חייה, המוסרט עתה בארץ. סצינת זריקת הרימון (בתמונה) צולמה באולם־הישיבות של הוועד־הפועל של ההסתדרות, וזורק הרימון הוא ניצב מקנדה המשתתף בסרט. השחקן הקנדי אינו דומה כל־כך למתנקש המקורי, שלא היה מזוקן.

הידיעה על מינויו הצפוי של ברק כמועמד חרות עוררה סערה בעיר. הליברלים טוע־נים שייטב לברק אם ישאר בקולומביה. ברק מייצג כיום בארץ קבוצת משקיעים קו־לומביים.

■ הח"כ לשעבר **יצחק יצחקי**, שפרש מחרות והקים את תנועת „ישראל אחת", שב בימים אלה לתנועת־החרות, וביקש לצרפו לפרוייקט הארי־צי של שיקום־השכונות שעליו אחראי סגן־השר **משה קצב**, אף הוא מחרות. יצחקי היתנה את שובו למיפלגה בכך שהוא ימונה על ביצוע הפרוייקט באיזור תל־אביב. אך יש מי שטוען שהח"כ לשעבר, שהוא יועץ לחינוך מיוחד במיקצועו, יסתפק גם בניהול הפרוייקט באחת השכונות.

■ המרצה־לספרות **גבי־ריאל מוקד**, חזר מביקור בפולין וסיפר בדיחה הנפוצה בימים אלה בווארשה: בנהר הבוג, המפריד בין פולין ל־ברית־המועצות, טובע **אדם** וצועק „הצילו!" מהצד הפו־לני צועקים לו: „מה אתה צו־עק? הרוסים עוד יבואו להי־ציל אותך!"

חתונת סוף השנה ומסיבת סוף העונה

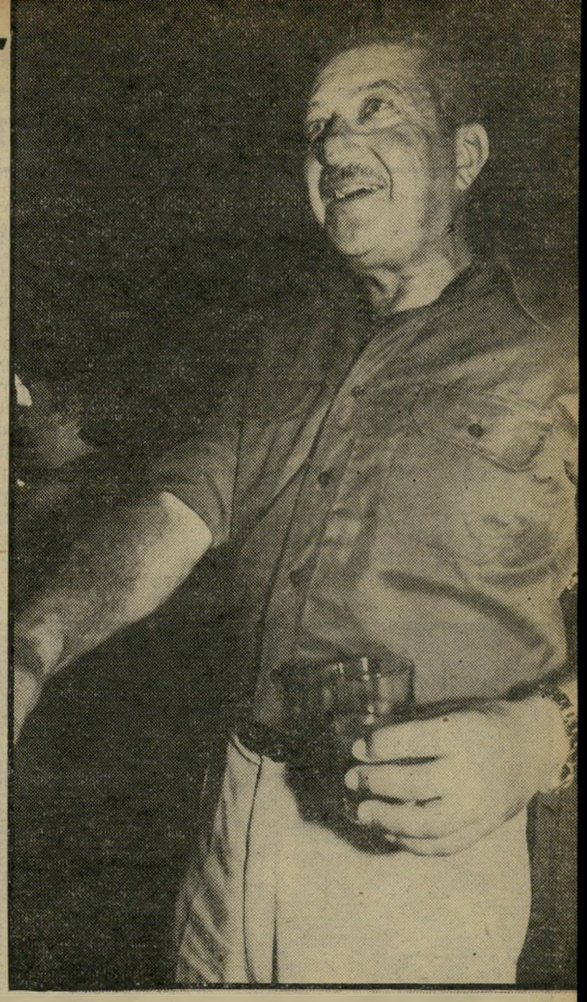

בא וייצמן עזר וייצמן שבא לחתונת דובר מישרד־הבי־ טחון יחד עם אשתו ראומה, היה לבוש ספורטיבי. שאר האורחים באו לבושים בחליפות, למרות החום.

דוקת הדובר דני ויינרייך נושק לאשתו הטריה, דליה. השניים נענו בשימחה לכל בקשות הצלמים, התיישבו על כיסאותיהם וקמו מהם כשהתבקשו.

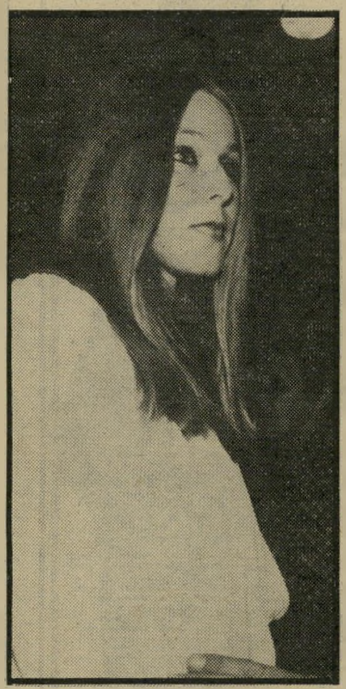

קרני ראש־לישכתו של תת־ אלוף יעקב (ג'קי) אבן, דובר צה"ל באה יחד עימו לחתונת דובר מישרד־הביטחון.

וייצמן הבן לא היה מוכן להצטלם ואף לא לנמק את סירובו. „למה לא שואלים אותי אם אני מסכים להצטלם?" רטן שאולי, אשר בא למסיבה הישר מביתו שבקיסריה, נעמד ליד רחבת הדשא והשקיף משם על האורחים.

נמרה קארין דונסקי, ש־ באה למסיבה אצל רחל טימור, לבשה אוברול הדוק.

ממסיבה למסיבה

סיומה של שנה ותחילתה של אחרת, מעוררות שימחה בלב ורי־ צון לחלק שימחה זו עם אחרים. בין החוגגים את השנה החדשה היו חברי אגודת ידידי מכון־וייצמן. במסיבה רבת משתתפים חגגו חברי האגודה על רחבת הדשא הסמוכה לבית **חיים וייצמן** ולחלקת קיב־ רו של הנשיא הראשון. ●●● המקום הואר באורות עליזים ו־ עיריית רחובות תרמה בימה, ש־ עליה הופיעו חברי להקת בת־שבע. ●●● **שרה סלע**, אשתו של נשיא המכון, **הפרופסור מיכאל סלע**, סיפרה שהיא חברה באגודת ידידי להקת בת־שבע. „מאוד רצי־ תי," היא סיפרה, „להפגיש בין המדענים לבין הרקדנים, וזו היתה ההזדמנות הטובה ביותר." ●●● נשות המדענים תרמו מזמנן ומ־ מירצן וטרחו בהכנת המאכלים וה־ עוגות שהוכנו מבעוד מועד, ושי־ מילאו את השולחנות הארוכים ש־ הוצבו בצידי רחבת הדשא המטו־ פחת להפליא. ●●● **אריק ו־ לילי שרון**, שבאו למסיבה כדי לחגוג עם ידידיהם, עוררו את תשומת־ליבם של כל הנוכחים, שהיפנו את ראשיהם לעבר השניים שהתחבקו עם הפרופסור מיכאל סלע ואשתו, שרה. ●●● אל־ מנתו של הצייר **ראובן רובין**, **אסתר רובין**, ישבה סמוך ל־ **ישראל פולק**, בעל תישלובת פולגת. ליד שולחן אחר ישב המיליונר **אפריים אילין**, שהת־ בונן בתשומת־לב רבה בהופעת להקת הריקוד. ●●● שרה סלע הנוכחים בכף־ידם ובקפה שלהם. ●●● השמועה על המסיבה עש־ תה לה כנפיים וכל התל־אביבים נהרו למסיבת הגג אצל טימור. מגדת העתידות שבאה למסיבה התרוצצה משולחן לשולחן ובדקה אם כל אורחיה באו ואם הכל נה־ נים. כל הנוכחים במסיבה, ובמיוחד כל נשות המדענים, חילקו מחמ־ אות רבות לשרה וסיפרו שלולא פעלתנותה לא היתה יוצאת מסיבה מוצלחת זו לפועל. ●●● הציירת **רחל טימור** ערכה אף היא מסי־ בה לרגל תחילת השנה החדשה. גולת הכותרת של המסיבה היתה מגדת העתידות **יהודית מירוא**, שאמורה היתה לקרוא את עתיד

פיקוח מאחורי הגב

שרה סלע שקיבלה את פני האורחים בנשיקות וחיבוקים עזים, מתנשקת עם ישראל פולק שבא למסיבה במכון. הלחות הגבוהה הרטיבה את הכיסאות והאורחים העדיפו לשוחח ולהתנשק בעמידה כדי שלא ללכלך את בגדיהם. לעומת אשתו, נושק הפרופסור מיכאל סלע, הנראה כאילו אשתו משגיחה עליו, בצורה מאופקת מאוד. הם חיכו לאורחים הם במעלה המדרגות ודאגו להם למקומות ישיבה נוחים. שרה שוחחה עם כל האורחים.

בשעה היעודה וראתה את כל המוזמנים החוגגים, נבהלה וביקשה שישחררו אותה מהמשימה. ●●● אנשי תוכנית הטלוויזיה שעה טובה באו למסיבה מייד אחרי צילומי התוכנית. **שלמה ניצן** סיפר שהוא עורך בהזדמנות זו מסיבת פרידה מידידיו, לפני נסיעתו לניו־יורק, ומפיק התוכנית **אהרון גורדפינגר** רצה רק לשבת במירפסת, לנשום אוויר צח ולהרגע מעמל יומו. ●●● הפנטומימאי **יורם בוקר**, שבא למסיבה יחד עם **רותי גלמן**, המופיעה יחד עימו, פגש בצהלות שימחה את **אהוד מנור**, שבא למסיבה

אופנת הביטחון

תופרת הצמרת לולה בר, המתנשקת בתמונה למעלה עם מיכאל סלע, מתנשקת כאן עם אריק שרון שחזר ארצה שעות ספורות לפני המסיבה. לולה נראתה מאוד אלגנטית בשימלתה האירוכה לעומת אריק, שהרגיש עוד קודם לכן במזג־האוויר הלח, ובא בלבוש ספורטיבי. שרון, שהתנשק עם כל האורחות שפגש במסיבה, לא התעייף.

אם הנשיאה

אמה של שרה סלע, המכונה „הנשיאה", קיבלה את פניה של לילי שרון בברכות ובאיחולים. למרות רוחות הערב החמות, כרכה לילי על כתפיה צעיף.

יחד עם אישתו, **עופרה**. השניים חזרו לארץ אחרי שהות ממושכת בארצות־הברית, ומייד חזרו לעבודה סדירה. ●●● מלכת הדוגמניות **קארין דונסקי** פגשה במסיבה את מלכת המים, הדוגמנית הצעירה **אילנה סיבוני**. השתיים עטו זו על זו בנשיקות וחיבוקים ולא היה אחד שהתעלם ממיפגש המלכות היפות. ●●● החתונה שסיימה את השנה, וסגרה את מחזור הנישואין בשנה זו שיכת לבני הזוג ויינרייך ●●● **דני ויינרייך**, דובר מישרד־הביטחון, נשא לאישה את ידידתו מזה ארבעה חודשים, **דליה בן־צבי**. ●●● השניים הכירו כאשר הופיעה באחד הצהרונים כתבה על צנחניות יפות. אחת מהן היתה דליה. ויינרייך התקשר למערכת העיתון, קיבל את מיספר הטלפון של הצנחנית היפה מכולן, ונשא אותה לאשה אחרי רומן קצר. ●●● דליה היא קצינת סיעוד בחיל־הצנחנים, ומאז היותה בת 15 היא עובדת בהתנדבות בבית קוויינשטיין. ●●● **שימחה הולצברג**, אבי הפצועים, השיק כוסית עם כל הנוכחים, כשהוא מביט בדליה בגאווה רבה. ●●● כל צמרת צה"ל באה לחגוג עם בני־הזוג את שימחת הנישואין. **אריה בראון**, שהיה שלישם של **משה דיין** ושל **שימעון פרס**, עמד צמוד לשולחן שעליו הונחו המאכלים ונהנה מאוד משפע המטעמים. ●●● האלוף **דני מט** בא למסיבה בלבוש אזרחי, בניגוד לעמיתיו שבאו לבושים במדיהם המגוהצים שעליהם דרגותיהם הנוצצות. ●●● דובר צה"ל, תת־אלוף **יעקב (ג'קי) אבן**, בא לחתונה יחד עם מזכירתו, **קרני**, שנראתה יפה מתמיד בבגדיה הלבנים שבלטו על רקע המדים הירוקים של מפקדה. ●●● מישפחת וייצמן באה בהרכב כימעט מלא. **עזר** ו**ראוּמה וייצמן** באו בתחילת הערב ודקות ספורות אחרי כך בא גם בנם **שאולי**. ●●● שאולי סיפר שהוא לא מרגיש טוב, וביכלל, הוא היה מעדיף להיות שאר בביתו שבקיסריה. משם, כך אמר, שום דבר כימעט לא מוציא אותו, פרט לחתונה של חבר טוב כל־כך כמו דני. ●●● שאולי וייצמן פגש במסיבה שנערכה אחרי החופה את שר־התיקשורת, **מרדכי ציפורי**, שבא יחד עם אשתו השניים שוחחו עם בנו של ציפורי, שגם הוא חבר טוב של שאולי. ●●● מפקדו הנוכחי של דני ויינרייך, שר־הביטחון **אריק שרון**, לא נכח בחופה ובמסיבה שנערכה לאחריה, משום שהוא שהה באותה עת במצריים. ●●● דני ודליה עמדו בתחתית המדרגות, אחזו האחת בידו של השני, וקיבלו את פני האורחים. מפעם לפעם הם העניקו זה לזו וזו לזה חיוכים רחבים. ●●● האורחים הרבים שהמשיכו לבוא למסיבה לא הפסיקו להתפעל מהרומן הנמהיר והיפה כל־כך, שהוביל לנישואין האחרונים של השנה.

הארץ מתחלקת בין מי שרוצים להציל את כרמית (גיא) ובין מי שרוצים להציל את ימית

■ כשביקר ח"כ **דב בן־מאיר**, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, במערכות העיתונים בתל־אביב, פגש בו **עובד דפוס** של ידיעות אחרונות ושאל אותו מהם ראשי־התיבות של שנת תשמ"ב. בן מאיר לא ידע והעובד הזדרז לענות: „תחזיר שילטון מערך במהרה."

■ מישרדי האירגון לטיפול ביהודי ארצות־ערב, וודז'אק, בראשות ח"כ **מרדכי בן־פורת**, עברו לפני שישה חודשים מרחוב בוגרשוב בתל־אביב לרחוב בן־יהודה, מרחק כמה עשרות מטרים. במישרדים הישנים היו שני מכשירי־טלפון, ומישרד־התיקשורת הבטיח לבן־פורת שהם יועברו למישרדים החדשים, אך עד היום לא בוצעה ההעברה. בן־פורת טוען שסניפי וודז'אק בעולם בטוחים שהסניף הישראלי נסגר. מאחר שחלק מפעולות האירגון נעשות בחשאיות, נמנעים הנציגים מחו"ל לברר מה עלה בגורל הסניף הישראלי.

■ המלחינה **נעמי שמר**, חסידת ארץ־ישראל השלמה, טוענת כי המדינה מתחלקת עתה לשני חלקים: מחצית היא אוכלוסיה רוצה להציל את ימית, והמחצית השניה רוצה להציל את **כרמית (גיא)**.

■ בדיחה אחת לא הורשה **שלמה ניצן** לספר בתוכנית שעה טובה: „חפרתי בעיר־דויד. באמת מצאתי שם הר־בה עצמות, וגם כמה קופסות של בונזו."

■ ח"כ שינוי, **מרדכי וירשובסקי** העיר שנסיונו של שר־החינוך, **זבולון המר**, להסתמך על פסק־דין־המיעוט בעניין החפירות בעיר־דויד מזכיר לו תלמיד גרוע. המביא תעודה ובה ציונים שליליים, אך מראה לכולם שב„סדר ונקיון" יש לו כימעט־טוב.

■ כששמע הפרקליט **סבין** („עוזי") **שראפר**, התובע בתיקו של **הרצל אבי־טן**, על בריחתו של האסיר מהכלא, הוא אמר: „הוא התייאש מהאפשרות לצאת דרך העליון (בעירעור על פסק־הדין), ולכן יצא דרך החלון."

■ עד־התביעה האחרון ב־משפטם של **שאול מרקוס** וחבריו, **גילה לוי**, היו בין המוזמנים לערב־התרמה של אירגון־הגג של אירגוני הנכים בישראל, שנערך בדולפינריום בתל־אביב בשבוע שעבר. בני הזוג תרמו לפני תחילת המופע 100 אלף לירות, וזכו לשבחים על תרומתם מזיווה לחט, שבירכה את באי־האירוע בתחילת הערב. ההתרמה נעשתה לשם רכישת ניידת להסעת נכים חסרי־רכב.

יוסל'ה בוכמן

■ **נירה לידסקי**, לשעבר כת־הדין) ייצג עדים, ולכן קיבלתי את ייצוגה." נירה ייצגה את **רמי ערופי**, עד־המדינה בפרשת הרצח־הכפול.

■ פקד **עובדיה ישראלי**, עד־התביעה האחרון במישפטם של **שאול מרקוס** מתי וכיצד מרקוס בא למקום ומתי עזב. העיר על־כך מרקוס: „אם עוזי נבות הוא סופרסטאר, אז אני בוודאי סופרמן."

■ מכנה משותף, הוא שמו של ערב שבו משיבים הפסיכולוגית **זרדה ויזקטיר** והסקסולוג **עמי שקד** על שאלות הקהל בענייני מין וקוניקציה. **השואלים האנונימיים** משלשלים את שאלותיהם לתיבה, והצוות אמור להשיב על השאלות מבלי לזהות את השואל. בערב הראשון, מרבית השאלות היו משני סוגים. האחת: „איך אני יכול/ה לדעת אם אני טוב/ה במיטה?" והשניה, שאלה של גברים, שהושפעו מהסידרה בהעולם הזה: „איך אני אדע מתי היא מזייפת באורגזמה?"

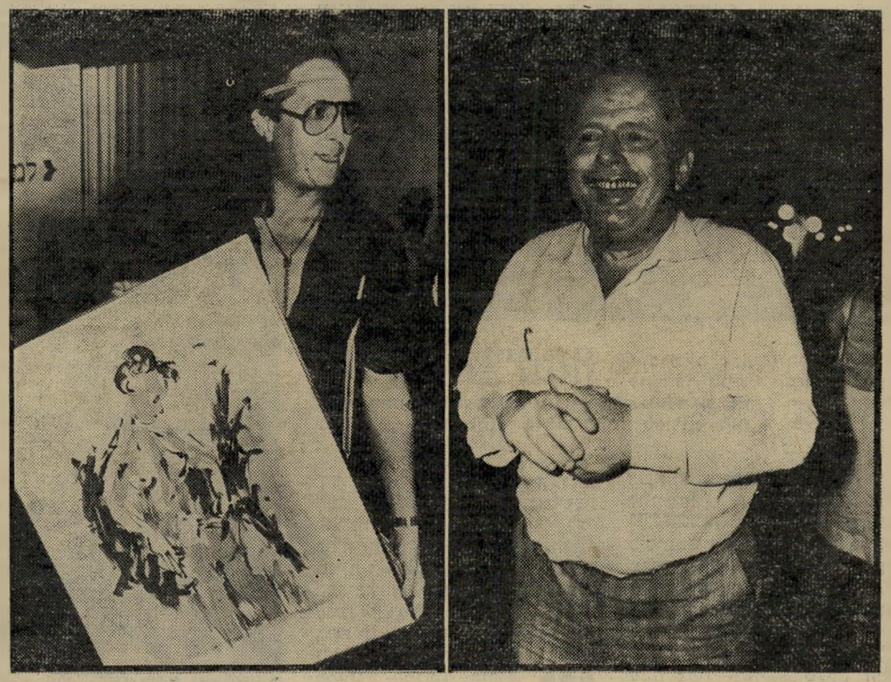

טומי לניד

מנכ"ל רשות־השידור, שאף הוא השתתף בערב ההתרמה של אירגוני הנכים, רכש במכירה הפומבית, שנערכה באותו ערב, הדפס אמנותי של הצייר מיכאל ארגוב, במחיר הזדמנותי של 12 אלף לירות. את הציורים במכירה הפומבית הציגה בתו, מיכל. מנחה הערב, השדרן אלי ישראלי, רכש מאחרי הקלעים תמונה של פינחס ליטווינובסקי ב־25 אלף לירות.

■ הכתב לענייני־פלילים של ידיעות־אחרונות, **יוסי בר**, ערך חנוכת־בית לדירת הפנטהאוז ששיפץ במו ידיו ברעננה, והזמין למסיבה את צמרת המישטרה ואת חבריו העיתונאים. כשהבחינה **יוכי**, אישתו של מפכ"ל־המישטרה **אריה איבצן**, בעיתונאים לענייני־מישטרה שהיו במקום, אמרה: „אני רואה שכל רשימת ה־11 נמצאת כאן!"

■ יוכי סיפרה לעיתונאים שהיא הוזמנה עם בעלה לחתונתו של **עופר**, בנו של **יחזקאל וילנסקי**, מי שהיה קצין־תביעות־ראשי במישטרת תל־אביב, ומלבד אורחים שלא רצתה לראות שם, ראה במקום צלמים רבים, שצילמו אותה. היא חששה שתמונתה תופיע בעיתונים לצד אורחים אחרים שהוזמנו לטקס, לאו דווקא מח"ל צדיקים וכתוצאה מכך החליטה לבקש להבא ממי שיזמין אותה לאירועים פומביים להראות לה את רשימת־המוזמנים.

■ קבוצה שהתארגנה סביב **שלמה צדוק**, מי שקרא בסניגור **צבי לידסקי** סיפר שהשוטרת המפורסמת מהמחוז הצפוני, **בתי עובד**, פנתה אליו כדי שייצג אותה, בשעה שתעיד נגד קציני־מישטרה. „איני יודע אם היא תצטרך הגנה מישפטית, אבל למדתי מאשתי לשעבר, (עורכת־הדין) **יהודה אלבז**, תיאר את עדותה הראשי, **עוזי נבות**, כסופרסטאר, שמעולם לא נזקק לעזרת אחרים בעבודתו. ישראלי טען שכל מה שזכור לו מהשיחזור הוא שראה את מרקוס במשך שתי דקות במקום השיחזור, ולא ברור לו כלל

בקבוק מלא רעיונות...

יין אפריטיף אדום, על בסיס של יין בתוספת מצוי של שורשים וצמחים שונים. מריר, מעורר תיאבון

טבעי - Natural
אמריקנו, מקורר היטב, עם פלח לימון.

On The Rocks
על הקרח
אמריקנו מעל קוביות קרח בתוספת 1/2 כפית מיץ לימון עם פלח לימון, לערבב היטב.

Long-Drink
חלק אחד של אמריקנו עם 2 חלקים מי סודה מעל קוביות קרח ויעם פלח לימון להגיש בכוס גבוהה.

אמריקנו
אמרטו
רום
וודקה לימון

הרביעיה החדשה של „כרמל" משקה ראשון. אצלכם בבאר

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אנשים

עיתונות למרד של בני עדות־המיזרח, עומדת לערוך בקרוב שביתת־רעב מול אולפני הטל־ויזיה בירושלים. חברי הקבו־צה תבעו מעורכי תוכניות שו־נות לאפשר להם לומר את דברם לצופים, אך נענו בשלי־לה. בעיקבות דיונים שערכו ביניהם החליטו לצאת לשבי־תה. הרעיון לא התקבל על דעת כל החברים, ביניהם סטו־דנטים ומרצים באוניברסיטה, וחלק מהם יפרשו מהקבוצה.

■ עורכת כתב־העת ה־פמיניסטי נוגה, האדריכלית **רחל אופטרובסקי**, תירג־מה סידרת־מחקרים שנערכו ב־אנגליה, ושעסקו בעישון סי־גריות, הגורם למות נשים. ב־זמן העבודה עישנה רחל סי־גריות, אך כשסיימה החליטה להפסיק לעשן.

■ הסופר והעיתונאי **יג־אל גלאי** טוען שהשר **יוסף בורג** מתכוון להכניס להסכם־הנסיגה הסופי עם מצרים סעיף הקובע שלא ייעשו חפירות בסיני, משום ששטח זה הוא בית־קברות אחד גדול.

■ בבוקר חטיפתו של המטוס היוגוסלבי שהוטס ל־לרנקה בקפריסין, שמרו אנשי מערכת־החדשות של גל־צה"ל על קשר טלפוני רצוף עם מיג־דל־הפיקוח בנמל־התעופה של לרנקה, כדי לקבל מידע מעוד־כן על המתרחש שם. אנשי גל־צה"ל נאלצו לומר בשלב מסויים לפקחי־הטיסה בקפריסין כי הם מדברים מיוגוסלביה, מאחר שאלה סירבו למסור מידע, כאשר התברר כי מדב־רים מישראל. בשיחה האחרונה עם הצוות בלרנקה שאל איש מיגדל־הפיקוח את העורך **עדי מלמור**: „האם אתה בטוח שאתה מדבר מיוגוסלביה"? „כן, מדוברובניק," מיהר טל־מור לענות. „אם כן, מסור דרי־שת שלום לאיצקוביץ'," סיים הפקח הקפריסאי את השיחה. טלמור העביר את דרישת־השלום של הפקח לסגן ניצב **יעקב איצקוביץ'**, סגן מפ־קד מישטרת שדה־התעופה ב־נמל בן־גוריון.

■ „הזמר **שימי תבורי** עצור במישטרת אופקים," כך בישר לפני כשבועיים מאזין אלמוני מהדרום לאנשי הטל־פון־האדום של גל"צ. בדיקה במישטרת אופקים ו־באר־שבע העלתה כי הזמר אכן נעצר בלילה בחשד של החזקת סמים, אולם מגיש המיבזקים נאלץ לעכב את פירסום הידי־עה, משום שדובר מחוז הנגב של המישטרה, סגן־ניצב **שמוא־אל שם־טוב**, מסר כי תבורי יובא לבית־המישפט רק למח־רת היום. למחרת הודיע הדובר במפתיע כי הוחלט לשחרר את הזמר מבלי להביאו לפני שו־פט. אנשי הטלפון האדום, ש־חששו כי הם מפסידים ידיעה חשובה, לא ויתרו. הם התקשרו למזכירות בית־מישפט השלום בבאר־שבע, שם בישרה להם מזכירת בית־המישפט כי תבו־רי דווקא הובא לפני שופט, ש־החליט לשחררו בערבות מן ה־מעצר. הודעת המזכירה אישרה את פירסום הידיעה, ואת אנשי התחנה הפליאה התנהגות ה־מישטרה בעניין.

■ בתוכנית הסטירית יתוש בראש, שהוקלטה על־ידי גל"צ"ל, אמר איש־הרדיו **משה טימור** שראשי התיבות של הג"א הם: „הי, גברת, ארנק!"

ריבקה מיכאלי

חונקת את גדי יגיל, בקומדיה חדשה, זוג מהשמים, שתועלה בקרוב. זהו שיתוף־הפעולה־הבימתי הראשון בין שני השחקנים. גדי, שנעדר מהבימה במשך זמן ממושך, טען שהיה טרוד בטיפול בבנו, ועתה, כשהוא כבר הולך לגן, הוא יכול לחזור ולהופיע.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

דגים במסיבה במלון בתל־אביב

כי הוא יודע שלנצ'יה D היא אחת ויחידה.

3 מסיבות שלא תרצו לפספס

הרצאה חינמית

ל21

שלש שנות אחריות– הכיצד?

לנצ'יה ס- הדגם החדיש מסדרת מכוניות לנצ'יה, שמבקרי מכוניות בינלאומיים העניקו לו את התואר "מכונית השנה 1980". למרות עובדה זאת לא היה היבואן של לנצ'יה מוכן ליבאה לארץ, לפני שווידא שאמנם היא אמינה לחלוטין. לכן חיכה שנתיים מיום שהתחילה לנסוע בכבישי אירופה—ועד היום בו החליט ליבאה לארץ. יבואן הלנצ'יה ס מוכן לתת לך עליה שלש שנות אחריות. זאת מכיון שהוא בטוח שהיא המכונית האחת והיחידה שתשרת אותך שנים רבות בנאמנות—וללא בעיות.

אחריות נגד חלודה ל-6 שנים. מדוע?

בתהליך הרכבתה צופתה הלנצ'יה ס, על כל חלקיה—תוך שימת דגש

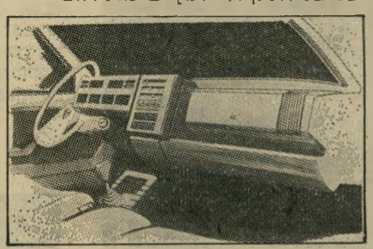

מיוחד על נקודות ההלחמה, במגוון צפויי—מגן חדישים ביותר. שיטת אנטי—קורוזיבית זו, אשר פותחה ע"י מהנדסים משוודיה וארה"ב, מבטיחה את עמידותה של המכונית לשנים רבות.

האם מחירה סביר?

לא רק שמחירה של הלנצ'יה·ס נמוך בהרבה ממה שהיית מצפה ממכונית ברמת נוחות וגימור כה גבוהה, במחיר זה כלולים גם אביזרים שבדרך—כלל נחשבים כתוספות

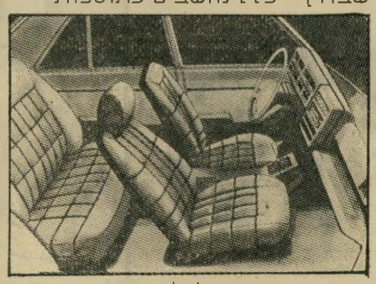

מיוחדות, כגון: גלגלים עשויים מחומר קל במיוחד, מראה צדדית שניתן לכוונה מבפנים, שמשות טרמר—אקוסטיות, מפשירי אדים וגם לחלונות הקדמיים, הגה שניתן לכוון את גובהו ועוד הרבה פריטים נוספים. כשאתה מסתכל בלנצ'יה ס וכשאתה נוסע בה, נדמה לך שנפח המנוע שלה גדול בהרבה ממה שהוא באמת.

הגימור–איטלקי או גרמני?

לנצ'יה ס הינה ללא ספק, המכונית הראשונה בעיצוב איטלקי המשלבת בתוכה כל כך הרבה יופי ונוחות, לא נופתע אם זה מתחיל להזכיר לך מרצדס—בנץ. כולה מרופדת בפנים בבד באיכות מעולה. המושבים אורטופדיים ולנוחותך: מערכת שעונים אלקטרונית, נורות קריאה, שעון דיגטלי, מפשירי אדים לכל החלונות, מגב חלון אחורי, מערכת איורור וחמום ואפשרות להתקנת מזגן, מראה צדדית הניתנת לכוון מבפנים, תא—מסמכים מרווח ועוד. לכל האביזרים שבמכונית עיצוב אסתטי ופינות מעוגלות להגנה מפני פגיעה אפשרית. תא המטען גדול ומרווח—ובנגיעה קלה הופכת המכונית לסטיישן.

ומה לגבי הבטיחות?

לנצ'יה ס צוידה בכל אמצעי הבטיחות המשוכללים ביותר: מיכל הדלק ממוקם במרכז בסיס השילדה ומוגן מכל הכיוונים בפני פגיעה. לרוחב בסיס השילדה 3 זרועות המהוות בסיס למיתלים האחוריים, למושבים ולעוגני חגורות הבטיחות. חמשת הדלתות מאסיביות ומוגנות גם כן ע"י מסגרות חרועות מיוחדות המותקנות בתוכן. שתי מערכות הבלמים מצולבות ועצמאיות (בלמי דיסק קידמיים ובלמי תוף אחוריים). לכל גלגל מערכת מתלים עצמאית משלו והרווח הגדול שביניהם מבטיח יציבות מכסימלית של המכונית על הכביש—גם בתנאי נסיעה קשים.

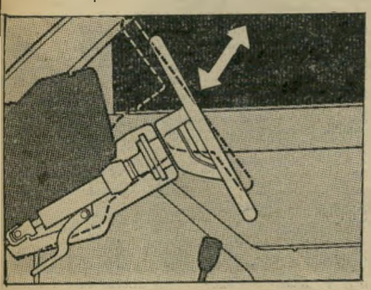

צריכת דלק מפתיעה יחסית לגודלה, הכיצד?

פשוט מאד. אנשי מחקר ופיתוח של לנצ'יה מקדימים את עמיתיהם בחברות המכוניות האחרות. למרות שהלנצ'יה ס שוקלת יותר מהרבה מכוניות אחרות בסדר גודל זה, היא צורכת פחות דלק מהן. עובדה—השווה את צריכת הדלק שלה לאחרות: בנהיגה במהירות של 90 קמ"ש היא צורכת 1 ליטר דלק ל־15.6 ק"מ. בנהיגה בעיר הממוצע הוא: 1 ליטר ל־9.8 ק"מ. (עובדות ומספרים אלה סופקו ע"י הקהיליה הכלכלית האירופאית. לא ע"י לנצ'יה).

לנצ'יה D החדשה

הראשית והיחודה.

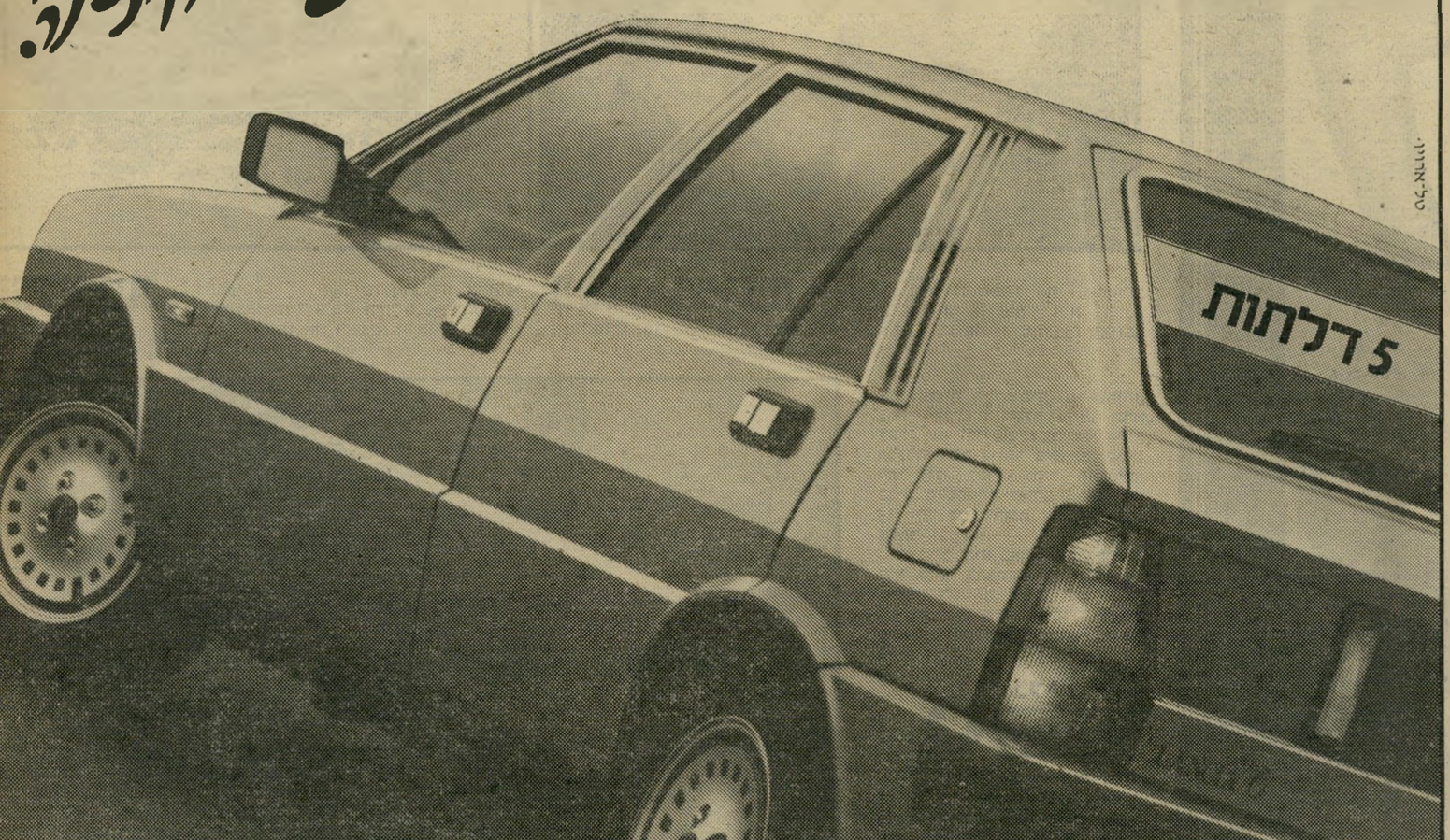

היחידה עם אחריות ל־3 שנים

מהיבואן שהביא לך את האוטוביאנקי.

סוכנויות לנצ'יה ואוטוביאנקי:

אחרי שורה ארוכה של יפו

מציג „העולם הזה" יפהפיה נוס

הלייד הו

להיות אשה!"

יפה זה קשה!" מכריזה שרון. אנשים קשה להשתחרר מתדמית היפה והטיפשה. „אני הייתי רוצה שאנשים יכירו בערכ בגלל מה שאני. שיכירו אותי קודם כל כאשה חושבת, ורק אחר־כך כאשק יפה." מכריזה היפהפיה שרון.

הפדאיונית

בתפקיד זה שיחקה שרון בסרט איטלקי בשם „החיים היפים". החודים שעליהם היא רמה ברומא, עם מפיקים ובמאים, היוו את ראשית הקאריירה שלה.

פצצה בצרפת

שרון לא השאירה אפילו את הצרפתים, המורגלים ביפות, אדישים. היא הפכה אשת־חברה מבוקשת. לטענתה, אפילו בריג"ט בארדו חששה מתחרות מציד.

שולי הפכה שרון

ולסרי הפך לכלכלי.

ותר טוב בשביל הקאריירה." מסבירה שרון. היא גם צבעה את שערה לבלונדי, ורזתה בכמה קילוגרמים. בשמה ובהופעתה החדשים היא הכירה כוכבי בד רבים ומפורסמים, יעם אחדים מהם ניהלה רומנים.

את הגברת המלכותית, מי שהיתה ליידי יוניברס בשנת 1974, שרון לסלי. עד לפני 10 שנים היא היתה הנערה היפה ביותר ביפו. אז קראו לה שולי לסרי, והיא התגוררה בבית מישפחתה שברחוב יפה מס' 13, יחד עם שמונת אחיה והוריה, אסתר ובנימין.

היום, כשהיא באה הביתה כימעט ולא ניתן להכירה. כי שולי לא שינתה רק את שמה, היא צבעה גם את שערותיה השחורות לצבע בלונד, רזתה והפכה יפהפיה מסנוורת.

„בלי מיטה של מפיק"

„כן, אני כאן," היא מחייכת ומניפה שערה לאחור. „באתי לראות מה שלום הארץ שלי, המישפחה שלי. באתי להתחמם קצת בבית. הפעם החלטתי לא לקפוץ לביקור קצרצר אלא לנסות את עצמי כאן. אולי אשאר."

המעבר שעשתה שרון היה חד ביותר. היא עזבה את השדרה המפוארת שאנז־אליזה לטובת בית הוריה שביפו העתיקה. היא המירה את הכוכבים הכי מפורסמים בעולם בחבריה הוותיקים בארץ והיא

ב כניסה ידירתה פרוש שטיח קטן ומוזהב. על הקירות תמונותיה בשחור לבן, בצבע ובכל הגדלים והצורות האפשריים. על הספה זרוקים ברישול אלגנטי כריות בצבע זהב. המראות הרבות מחזירות את בבואותיהם של הנוכחים בדירה.

חדר מלכותי לכל דבר, ההולם

RSEN.

דוגמנית בפארים

הצטלמה עבור אחד מירחוני־האופנה

פיות, מזיוה רודן עד פנינה רוזנבלום,

ת המתעדת לכבוש את עולם הזוהר בישראל

אשונה של יפו

מודה: „הארץ באמת קצת קטנה עלי, אבל יש בה דברים שלא מוצאים בשום מקום אחר בעולם."

עוד כשהיתה ילדה קטנה ושיחקה במתפרה של אימה, חזו לה הכל עתיד של כוכבת.

„כל מי שראה אותי אמר לי: שולי, את נולדת בשביל להיות שחקנית, בשביל הדברים הגדולים!" היא מעידה על עצמה בסיפוק.

„את הקאריירה שלי התחלתי עוד כשהייתי צנחנית בצבא. מפיק גדול, שאני לא רוצה לנקוב בשמו, פגש אותי. הוא מאוד התלהב, והציע לי לשחק בסרט שלו. כימעט והתפתיתי, עד שהבנתי שהוא גם דורש ממני להיכנס איתו למיטה, וברחתי משם.

„אז החלטתי שאני אגיע ואהיה

אשת־חברה בתל־אביב

שרון, שבאה רק לפני חודש וחצי ארצה, מיהרה להשתלב בחיי־החברה בעיר, ומקשטת את כל המסיבות.

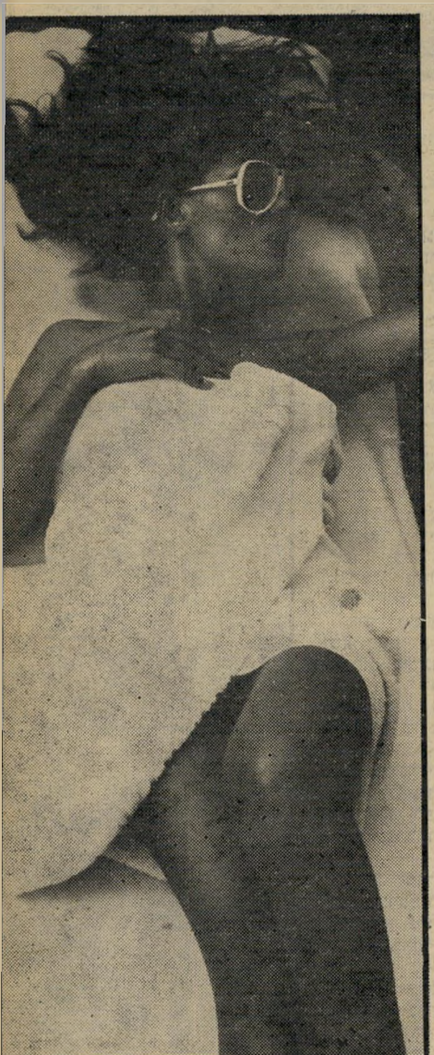

באיטליה

התחילה שרון את הקאריירה שלה, הכירה כוכבי קולנוע מפורסמים וחיה עצמה חיי־כוכב.

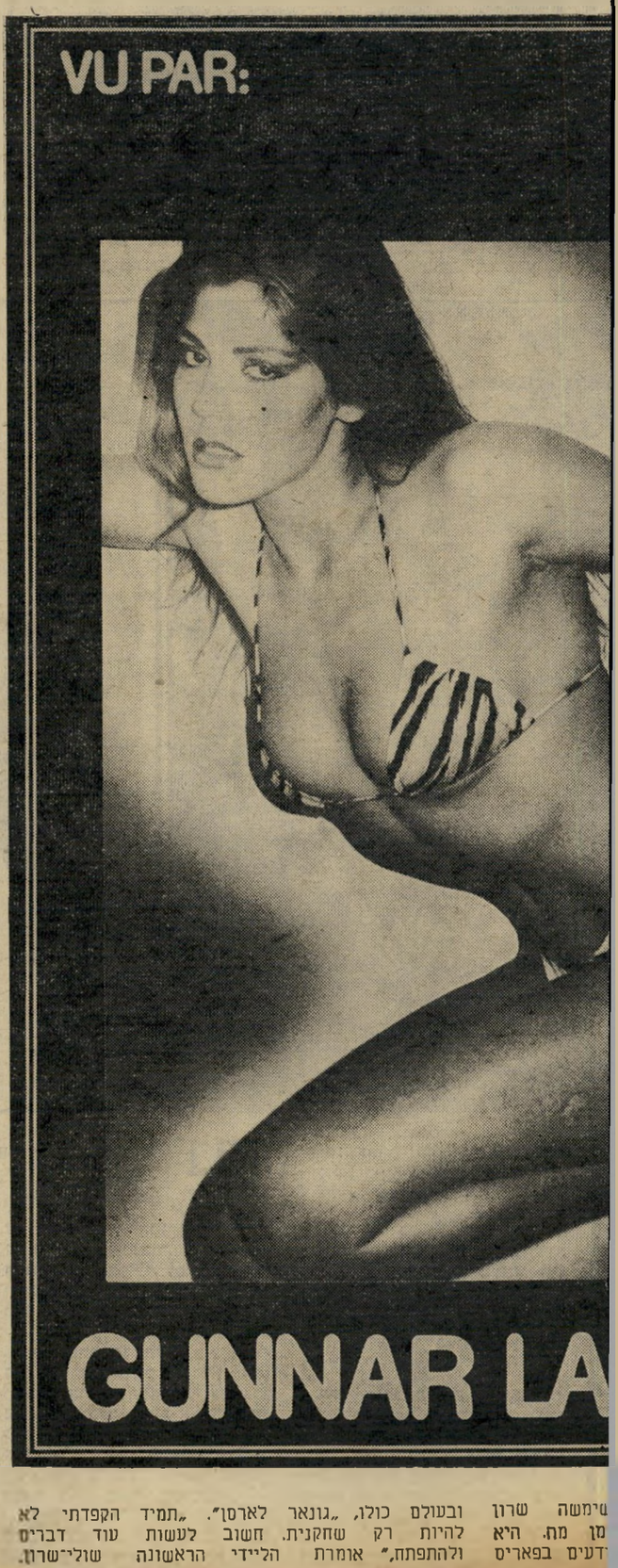

שימשה שרון ובעולם כולו, „גונאר לארסן". „תמיד הקפדתי לא מן מת. היא להיות רק שחקנית. חשוב לעשות עוד דברים דעים בפאריס ולהתפתח," אומרת הליידי הראשונה שולי־שרון.

הלייידי הראשונה של יפו

(המשך מעמוד 39)

שחקנית גדולה גם בלי שאשתמש במיטות של המפיקים והבמאים כקרש קפיצה," היא מצהירה ב־ביטחון.

ואכן, אחרי שהשתחררה מצה"ל, ארזה שרון, אז עדיין שולי, את מיזודתה ונסעה לטייל באירופה.

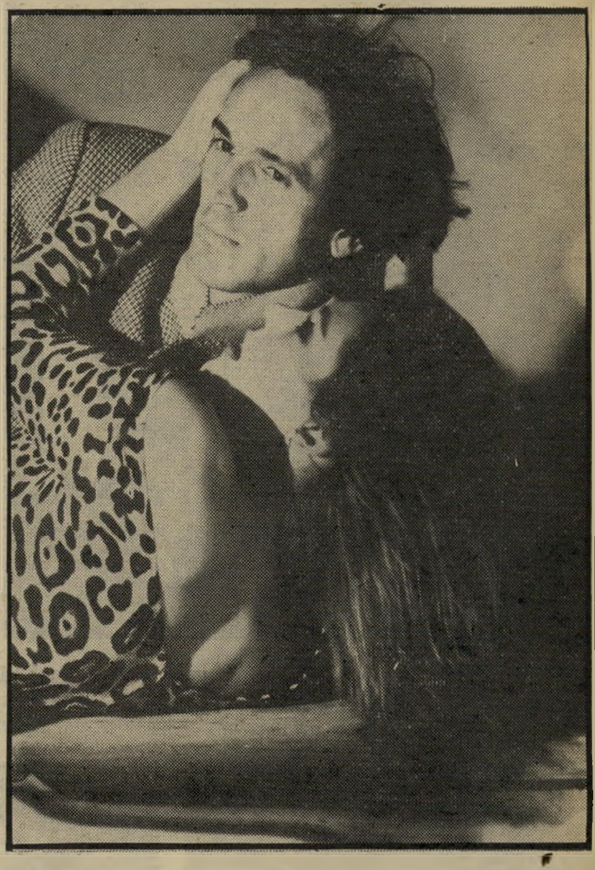

נחשקת שרון ניהלה רומנים סוערים עם כוכבי־קולנוע רבים, כמו אלן דילון הצרפתי ורוברט הופמן האמ־ריקאי. „מצחיק," היא אומרת, „אבל הכוכבים זה לא תמיד מה שחלמת."

מהר מאוד צדה הנערה היפה את עיניהם של כמה מפיקים איטל־קים, והם הציעו לה חוזה ברומא. „הלכתי על זה," היא נזכרת. „לא היה לי מה להפסיד, רק להרוויח."

ברומא התחילה הקאריירה של שרון. היא שיחקה שם בסרטים רבים לצידם של כוכבים מפורס־מים כג'וליאנו ג'מא, רוברט הופמן וברט לנקסטר.

כשהחליטה הסוכנת האישית שלה שטוב יהיה לקאריירה שלה אם תיקח שרון חלק בתחרות ליידי יוניברס, שנערכת אחת בשנה ב־רומא, הסכימה שרון גם לכך. „השופטים אהבו אותי," סיפרה בתום התחרות. „לא עשיתי הצגות, פשוט הייתי אני עצמי. הדבר ה־יחיד שהציק לי הוא שגזלתי מב־חורות אחרות את האושר שב־זכיה."

שולי הפכה כוכבת מפורסמת ברומא. היא שינתה את שמה לשרון לסלי, כדי שישמע פחות ישראלי, והחלה חיה ככוכבת לכל דבר.

אחרי מספר שנים סוערות ברו־מא, העתיקה את מגוריה לעיר ניו־יורק. „כל־כך אהבתי את החיים בניו־יורק," היא מספרת כשניצוץ של ערגה בעינה. „העיר הזאת מעבירה בי צמרמורת. היא כל־כך יפה, ונותנת משמעות אמיתית ל־קיום האנושי."

יש לה בעיות לשרון, קשה לה להתבטא בעברית. שמונה שנים של חיים בחוץ־לארץ עשו את של־הם.

שרון למדה לדבר איטלקית שו־טפת, צרפתית ואנגלית, השפה ש־בה היא מעדיפה לשוחח. „בניו־יורק עבדתי כדוגמנית, שיחקתי מדי־פעם בסרטים, וייצגתי חברת בגדים אנגלית," היא מספרת. „הייתי סוכנת המכירות שלהם. זה היה עסק גדול."

את השנה האחרונה עשתה שרון בפאריס, שם עסקה בתיכנון אופנה ובצילומים, בעיקר לסרטים.

„אחד הדברים שהכי מפריעים לי בחיים," היא נאנחת, „זה של־אנשים קשה להתייחס ברצינות לבחורה יפה. מייד הם מדביקים לה תדמית של יצור זוהר זול. זה לא בשבילי. אני רוצה שאנשים יכירו בערכי בגלל מה שאני, בד־יוק כפי שאני קובעת דעה על אנשים על פי סיגנון הדיבור של־הם וצורת המחשבה שלהם, ולא לפי איך הם נראים.

„אני רוצה שקודם כל יעריכו אותי כאשה חושבת, ורק אחר־כך כאשה יפה."

ואכן קשה להתעלם מיופיה של שרון. הוא מכה במתבונן בה כברק — שרון אינה רק יפה, היא גם מודעת היטב ליופיה ויודעת היטב כיצד עליה להבליט אותו. היא למדה כיצד עליה ללכת, להתלבש ולדבר. במבט בה מתעורר הרושם שהוא צופה בסרט, ושלפניו משח־קת כוכבת יפהפיה.

„קודם כל משכיל"

ל שרי דוגמה טובה," היא ממשיכה להסביר, „כשהייתי קטנה רציתי להיות מתכננת אופ־נה. נורא אהבתי לקחת הרבה בדים בכל הצבעים ולתכנן מהם שמלות. אחר־כך רציתי להיות מורה להת־עמלות. כולם תמיד ביטלו את זה ואמרו לי: שולי מה איתך? את צריכה להיות כוכבת, סטאר! „הכניסו לי לראש את הרעיון הזה להיות כוכבת קולנוע. אבל אני מאמינה שאשה יפה פשוט צריכה להתקדם לקרות. אם יש לה גם שכל, אז היא יודעת באיזו הצעה, מכל ההצעות המפתות ש־היא מקבלת, כדאי לה לבחור.

„אני לדוגמה, אף פעם לא הייתי רק שחקנית. תמיד הקפדתי לעשות עוד דברים ולהתפתח. זה חשוב."

יש לה הרבה חלומות לשרון. בנוסף על רצונה שלהיות כוכבת גדולה, היא גם היתה מאוד רוצה, אם רק אפשר היה כמובן, להקים תחנת טלוויזיה משלה, שאליה היא תביא את כל חבריה המפורסמים כדי „שיתראיינו ויעשו שמח". אני כבר הייתי משכנעת אותם," היא צוחקת.

ויש לה עוד חלום, חלום האביר על הסוס הלבן. הוא צריך להיות לא רק יפה, או עשיר, או מפורסם, הוא צריך קודם־כל להיות משכיל ולהעריך את שרון בגלל אישיותה ולא בגלל יופיה.

„הייתי בכל מקום," היא צוחקת, „בכל העולם פגשתי אנשים חשו־בים. היו לי רומנים עם אלן דילון ורוברט הופמן, התחברתי עם ברי־ברה סטרייסנד, ראין א'וניל ברי־ג'יט בארדו ועוד הרבה. מצחיק, אבל למדתי שהכוכבים זה לא תמיד מה שאת חולמת וחושבת שיהיו. מכמה מהם מאוד התאכזבתי.

„האשה הכי נערצת עלי היא בריג'יט בארדו. לא קשרנו קשר של ממש, בריג'יט שמרה על דיס־טאנס. אחר־כך אמרו לי חברים שככה היא מתנהגת תמיד לבחורות צעירות ויותר יפות ממנה. היא פוחדת מתחרות.

„ברברה סטרייסנד היתה גה־דרת. אישיות. מצחיקה וחריפה מאוד."

אחרי שכבשה את כל העולם, היא שבה אלינו. אמנם, לא בטוח שתישאר, אך היא נותנת לנו סיכוי. „יכול להיות שמחר אקום ואסע," היא מהרהרת בקול רם, „יכול גם להיות שלא. הארץ הקטנה שלנו חסרה את הזוהר. לא קורה כאן הרבה, אבל אני אנסה, אולי אצליח להזיז דברים." **איילת דקל**

בריז'יט בארדו ישראלית

בארדו והיא ה־אשה הנערצת על שרון. הן נפגשו במסיבה בצרפת, אך „בארדו שמרה על דיסטאנס."

לייידי יוניברס היה התואר שבו זכתה באיטליה. „השופטים אהבו אותי," סיפרה.

בנוך הפכה כוכבת סרטים מבוקשת מאוד. „הייתי בכל מקום," היא אומרת, אך יותר מכל אהבה את העיר ניו־יורק. פרטית, שאליה תביא את כל חבריה הזוהרים. **בבית** נחה ומתכוננת לקאריירה חדשה. חלומה הוא להקים תחנת טלוויזיה

במדינה

תולדות

האיש שלא נימול

וולפגנג לוץ, „המרגל על המים", עורך מסע פירסום לספריו במינכן

מכוניות־משטרה בכוננות ואנשי־ביטחון חמושים סבבו בכניסה לבית שבו שוכן אולם בני ברית במינכן. האולם היה מלא מפה־לפה, וסקרנים רבים צבאו על דלתותיו. כולם באו כדי לראות ולשמוע את סיפור חייו המרתק של וולפגנג לוץ, הסוכן הישראלי הנודע, שפעל במצרים כארבע שנים במסווה של פלייבוי גרמני.

שקט כללי שרר באולם. היושבים היו מהופנטים מסיפוריו. וולפגנג לוץ, בעל שטף הדיבור הקולח, השפה העשירה, המראה השרמנטי וחוש־ההומור שבה את לב מאזיניו.

אחד ממעריציו היושבים בקהל שאל אותו אם לא יהיה טוב יותר, מבחינה בטחונית, לסגור את החלון הפתוח. השיב לו לוץ בחיוך: „אם אני צריך למות אני מעדיף למות בירייה, מאשר מחנק ממצן."

חברים כ„אם־אם". כשסיפר לוץ על שהותו במצריים, ביקש אחד המאזינים לדעת איך לא גילו המצרים שהוא יהודי, האם אף פעם לא בדקו אותו? גם שאלה זו, „מתחת לחגורה" לא הוציאה אותו משלוותו. הוא השיב: „פשוט לא מלו אותי, וזוהי רק הוכחה שחתיכה קטנה משנה הרבה."

לוץ סיפר שהיה מיודד עם אנשי אס־אס, ושכמה מחברי האס־אס היו חבריו הקרובים ביותר. אחד המאזינים לא התאפק ושאל אם לא היתה לחברות זו השפעה מסויימת עליו. תשובתו: „כן, כמובן זה השפיע עלי, ולכן הם לא נמצאים בחיים היום." הוא רמז לכך כי אחד מתפקידיו היה לשלוח להם מכתבים ובתוכם חומר־נפץ.

שאלה נוספת שנשאלה היתה אם אינו מרגיש רצון מדי פעם לזיזר למיקצועו הישן. בשליפה לשונית, בלי להרהר שניה, ענה: „מי אמר לכם שאני לא במיקצוע עכשיו?"

רבות נכתב בעתונים על וולפגנג לוץ, שנולד בגרמניה להורים יהודיים ושעיברת את שמו לואב גוראריה. למי שהכיר את עברו וסיפורו היה ערב זה חימום מרק שהתקרר, אך מי ששמע אותו בפעם הראשונה, והיו רבים כאלה, נהנה מכל מילה וסיפור.

לפני כמה חודשים יצא לאור בגרמנית סיפרו האחרון, מדריך למרגלים, שעורר הדים וסנסציה. הספר יצא בהוצאת פלייבוי. למה פלייבוי? אולי לזכר העבר.

היום הוא עובד על סיפרו הבא שייקרא אני נגד 2500, כי וולפגנג לוץ, שהיה בשבי המיצרי, החלף — לדבריו — אחרי מילחמת ששת הימים תמורת 2500 שבויים.

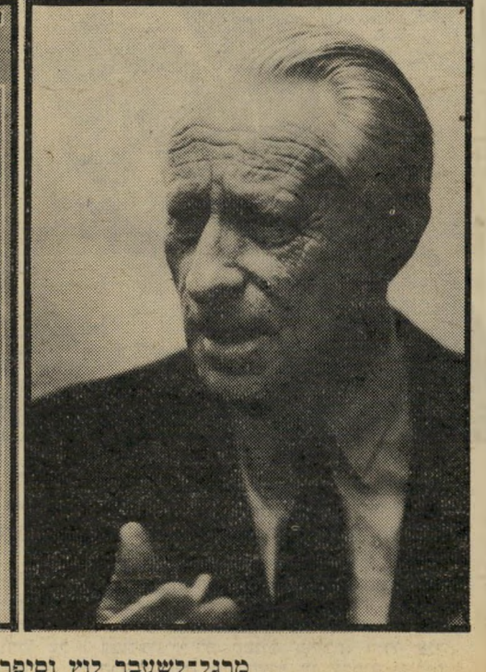

מרגל־לשעבר לוץ וסיפרו „מדריך למרגלים"
חתיכה קטנה משנה

הקבלן הזמין שוטרים לגרש מסיגי גבול וזכה במכות ובמעצר

מכות לפי הזמנה

ה קבלן מאיר נביא טילפן בהתרגשות למישטרת ראשון־לציון וביקש עזרה. באותו בוקר יום שבת, בשנת 1977, התברר לו כי דיירים שטרם שילמו את כל המגיע מהם התפרצו לדירה והתנהלו בה. הוא הזעיק את השוטרים להוציא את מסיגי־הגבול.

כאשר באו השוטרים הם מצאו את שותפו של נביא, הקבלן יוסף זלסקי, כשהוא מפרק את דלת הכניסה לדירה. החלה שיחה עם הקבלנים והדיירים, ולבסוף החליטו השוטרים כי המדובר בסיכסוך אזרחי, ולכן אין עליהם להתערב. כאשר רצו ללכת העיר זלסקי לשותפו: „אמרתי לך שלא צריך לקרוא להם, המישטרה ממילא לא יודעת לעשות כלום!"

מאותו רגע התלהטו הרוחות. אחד השוטרים אמר לזלסקי: „תוציא את הסיגריה מהפה, יא חרא!" והזהיר אותו כי עוד ירקוד על קיברו. הקבלן ענה בלשון דומה ואמר לשוטר כי לפי מראהו ימות השוטר עשרים שנה לפניו, והוא אשר ירקוד על הקבר. מכאן הדרדרה השיחה למילים רווחות ב־ערבית מדוברת. ולבסוף החליטו השוטרים לעצור את הקבלן.

„לקבל מכות באהבה"

ב אותו רגע לא היה ברור אם הם עוצרים אותו על העלבת עובדי ציבור או על כך שפרק את הדלת וגרם נזק לרכוש. אך הקבלן המכובד, פעיל באגודת הקבלנים וקצין במילואים נדחף על־ידי שלושת השוטרים לניידת. אחד השוטרים התיישב על בירכיו ואחר היכה בו באגרוף בפניו.

„הייתי עוד תמים, החזרתי לו אגרוף וזו היתה שגיאה," העיד הקבלן בבית־המישפט. „היום אני יודע שכאשר שוטרים מכים אותך אסור לך להחזיר, עליך לקבל זאת באהבה."

השוטרים עצרו את הניידת ליד בניין ההולך ונבנה, ועמדו להוריד את הקבלן. הוא כבר חש את המכות המצפות לו כאשר הופיע כמושיע שותפו, מאיר נביא. כאשר ראו השוטרים את השותף במכוניתו הפרטית החזירו מייד את זלסקי לניידת ונסעו במהירות לתחנה.

השוטרים העלו את העציר לקומה שניה של בנין המישטרה שהיה כימעט ריק בשבת. הם סגרו את דלת החדר והתנפלו עליו. לדבריו, היכוהו שניים מהשוטרים באגרופים, אחד מהם נתן לו סטירה ועזבו, אבל השוטר הרביעי, שוטה בוטראשווילי, נטל מקל ושבר אותו על גופו של הקבלן.

עוד באותו ערב הגיעו לתחנה אביו של זלסקי ושותפו, וביקשו לשחררו בערובה, אך לא הצליחו. השוטרים הודיעו להם כי הוא עצור ל־48 שעות.

כאשר שוחרר זלסקי בערבות, היה עדיין חבול כולו. הוא פנה מייד לצלם שהנציח את החבורות האדומות והכחולות שעל פניו ב־תמונות צבעוניות. משם פנה הקבלן לרופא ולבית־חולים וקיבל תעודות על מצבו הגופני.

את כל המיסמכים והצילומים שלח זלסקי למפכ"ל המישטרה וביקש לערוך חקירה. הקצין הבודק, רב־פקד גבריאל לאופולד גילה את כל ארבעת השוטרים, חקר שכנים ועדים, ובא לידי מסקנה שיש להעמיד את כל הארבעה לדין. מפקד המחוז, מנשה גולן, אשר עבר על הדו"ח של לאופולד הגיע למסקנות הפוכות, ועם כל הניסיון פחים הללו הגיע סוף סוף הדו"ח ליועץ־המישפטי.

שנתיים אחרי המכות הגיע היועץ־המישפטי למסקנה כי יש להעמיד את ארבעת השוטרים לדין פלילי. ב־1980 הוגש נגדם כתב־אישום על־ידי התובעת יהודית אמסטרדאם לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

כיום, ארבע שנים אחרי המיקרה, כבר פרש אחד השוטרים לגימלאות. שני פוטר ביניתיים מהמישטרה, והשלישי חלה וההליכים נגדו עוכבו. רק שוטר אחד עוד מכהן בתפקידו בראשון־לציון. המישפט מתנהל עדיין, ועדי־ההגנה טרם סיימו את עדותם.

סניגורם של השוטרים, עורך־הדין הצעיר משה גולדברג, הביא לפני השופט אורי שטרוזמן את גירסתם של השוטרים, כי זלסקי נתבל כאשר הוכנס לניידת ונתקל במשקוף. לפי סימני החבורות שעל פניו נתקל כנראה זלסקי במשקוף הרבה מאוד פעמים באותו יום.

מוסר ההשכל העגום מהמישפט הוא כי גם כאשר מחליטים הממונים ללמד לקח שוטרים החשודים באלימות כלפי הציבור, אורכים ההליכים זמן כה רב, עד שהם מאבדים את עוקצם.

מוכה זלסקי (עם פצעים)
הייתי תמים

אפילו ירשיע אותם השופט אחרי ארבע־חמש שנים, הרי הנסיבות שהשתנו, ומצבם של השוטרים לא יאפשרו הטלת עונש מאסר בפועל. הלקח שילמדו שוטרים אחרים הוא כי אפילו יועמדו אי־פעם לדין פלילי, השד אינו גורא, והאלימות במישטרה תימשך.

משטרה

התעללות בחיירות

התיירת עוכבה בנמל התעופה, משום שזוהתה על־ידי חבר ערבי

ליל בלהות עבר על בריגיטה (שם בדוי, השם האמיתי שמור במערכת) בנמל־התעופה בן־גוריון ב־17.9.81. התיירת הדנית נעימת המראה היתה בישראל חמישה חודשים. שלא כמו תיירות סקנדינביות אחרות, לא עבדה בקיבוצים, ולא מצאה לה חבר יהודי.

היא התאהבה בצעיר ערבי־מוסלמי, המתגורר בירושלים העתיקה. איתו היא בילתה את השבועות האחרונים לשהותה בישראל, והוא ליווה אותה במונית לנמל־התעופה.

בריגיטה רצתה להישאר בישראל זמן ארוך יותר, אך היא נאלצה לחזור למולדתה משום שהיה עליה לעבור טיפול רפואי דחוף. לכן קנתה כרטיס למטוס שעמד להמריא בשעה 1.45 לפנות בוקר, והגיעה עם אהובה לנתב"ג בשעה 11 בלילה בערך. היא עברה בקורת מיטען ודרכונים. החבר שלה היה איתה ביקש ללוותה למטוס, והציג לשוטרים את דרכונו.

מאותו רגע התחילו הצרות. מכונית מישטרה הופיעה במקום ובריגיטה נתבקשה לעלות עליה. בתחנת־מישטרה שאליה הובאה חקר אותה שוטר בשם רחמים. באיטיות מרגיזה שאל אותה השוטר שאלות שונות והתעניין בחייה הפרטיים ובחבריה. כאשר שאלה אותו אם לא תאחר את המטוס, חייך השוטר ואמר לה כי הוא עומד בקשר אלחוטי עם המטוס, והיא לא צריכה לדאוג.

כאשר השעה היתה כבר אחת בלילה, התחילה בריגיטה לרעוד מעצבנות, ושאלה אם החקירה תיזרך עוד זמן רב. רחמים המשיך בדיבוריו, והסביר לה מה עשו הערבים בארץ.

חדר מזכרך. כאשר שוחררה סוף־סוף, רצה לעבר המטוס וגילתה כי הוא יצא. ונמל־התעופה היה ריק וחשוך. היא לא ידעה מה לעשות וחזרה לתחנת המישטרה. שם ישבה חסרת־אונים ובכתה.

בערך בשעה שש בבוקר ניגש אליה שוטר בשם לוי ואמר לה כי עליה לגשת למישרד המישטרה ושם תיפגש עם ניצב־מישנה מרקוס.

עייפה ועצבנית חיכתה הצעירה ליד המישרד שעתיים, ואז הגיע הקצין. הוא נכנס למישרדו והיא המשיכה לחכות. לפתע הבחינה בשוטר צעיר המתבונן בה. הוא ניגש אליה ואמר לה: „אל תחכי למקבל, אני יכול לעזור לך." נפעמת מטוב־הלב והרצון הטוב הקשיבה בריגיטה לדבריו. הוא אמר לה כי בעוד כחצי שעה יפגוש אותה בחדר־ההמתנה. הוא ידע היטב את בעייתה, משום שבמשך השעות שישבה בפתח המישרד בכתה ותינתה את צרותיה לפני כל השוטרים.

בריגיטה בדקה את לוח־הטיסות וגילתה כי בשעה תשע עומדת לצאת טיסה נוספת לקופנהאגן. היא קיוותה כי המישטרה, שבגללה איחרה את הטיסה הקודמת, תעזור לה ותוסיף את הכסף הדרוש, החליף את כרטיס הסטודנט שלה בכרטיס טיסה רגיל, והיא תיכל להמריא עוד באותו יום. היא מיהרה לפנות לאיש אל־על ושאלה אותו על הסידורים הדרושים.

כאשר נפגשה עם השוטר האדיב שניות, התברר לה כי שמו אלי שגיב. היא הסבירה לו את עניין הכרטיס, והוא אמר לה כי אין סיכוי שהמישטרה תוסיף את הכסף הדרוש, אבל הוא נטל את כרטיסה ואמר שישתדל להעלותה למטוס.

שמחה על שגילתה יצור אנושי הפקידה בריגיטה בידיו את כרטיסה, והוא שאל אותה אם היא יוצה לנוח. בריגיטה, שלא ישנה כל הלילה, הלכה אחריו לחדר קטן בקומה השנייה. הוא פתח את הדלת

(המשך בעמוד 56)

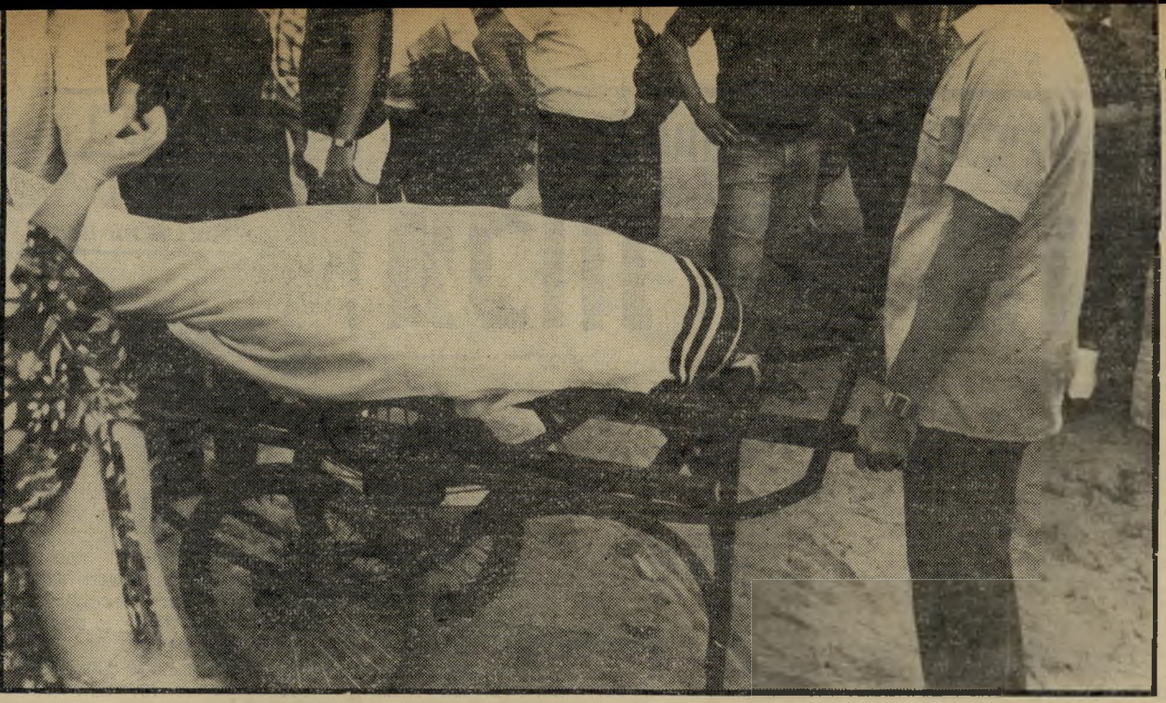

* הוא התגלגל מגיל ארבע בבתי־יתומים ובבתי־כלא
* הוריו התגרשו ואמו לא היתה מוכנה להחזיק בו

האם הדגה ההצלחה את שושיק?

אשה שחורת שיער, הלכה אחרי ארון. בידה החזיקה זר פרחים גדול. מדי פעם השמיעה גניחות עצורות.

כשנסתיימה הלוויתו של הזמר שושי, (דוד רחמים) המתינה עד אשר התפזרה החבורה הקטנה שהגיעה ללוות אותו ב־דרכו האחרונה. היא ניגשה והניחה את הפרחים על הקבר הטרי.

יבבה נמלטה מפיה והיא התחילה לזעוק: „שושי! שושי, למה מגיעה לך הלוויה עלובה כזאת?! כל החיים שלך היו עלו־בים, אז לא מגיעה לך לפחות הלוויה מכובדת?! עלוב, עלוב, תמיד הכל היה עלוב!" האשה היתה נירה מכחל, חברתו מזה שבע שנים של שושי המנוח.

מותו של שושי הפתיע את כל חבריו. מצבו הגופני של הזמר כבד. הגוף היה אמנם גרוע, והוא היה שרוי בדיכאון עמוק בימים שקדמו למותו. אך אף אחד לא העלה בדעתו כי ימיו ספורים.

להלוויה, שנערכה באופן ספונטאני, זמר, שהכריז על עצמו כיתום וחסר מישפחה.

„זרוקים בלי אוכל"

חייו של שושי היו תמיד לוטים ב־ערפל. סיפור חייו לא היה ידוע ב־בירור לאיש. הכל ידעו כי שושי היה יתום ובילה את רוב שנות ילדותו בבתי־יתומים.

הכל ידעו גם ששושי הידרדר לחיי־פשע בגיל צעיר מאוד, ומבית היתומים הועבר למוסדות שונים לפושעים־קטינים. הוא ישב מיספר פעמים בכלא ושוחרר

האם שהתנכרה

הופיעה להלוויה ותמכה בבתה רחל, שהתייפחה בקול רם. שימחה רזמים, שהתגרשה מאביו של שושי כשהיה שושי בן ארבע, שלחה את בנה לבית־יתומים, וסירבה להחזיק בו בבית. „הוא היה מאוכזב ממני," מילמלה במשך כל ההלוויה כשהדמעות זולגות על לחייה.

דמעות של קרובים

ברוריה גל היא קרובה של שושי מצד אביו החורג. ברוריה היתה קרובה לשושי וראתה בו חבר טוב. הצערה סיפרה על השנים שבהם התנכרה המישפחה לשושי.

באו מעט אנשים, רובם זרים זה לזה. אמרגנו של שושי, דודו אלהרר, שהתהלך חפוי־ראש בהלוויה, נדהם כשאשה עטויית שחורים וכיבדת־גוף ביכתה את גורלו של בנה. היתה זו שימחה, אמו של שושי.

הוא עוד יותר נדהם כשמרבית האנשים שהגיעו להלוויה, נתגלו כקרובים של ה־

לפני כמה חודשים מכלא באר־שבע, שם ישב כשמונה חודשים, בעוון סחר בסמים. שושי התחיל את הקאריירה שלו כזמר במועדוני־לילה קטנים באילת. דודו אל־הרר, שפגש בו, הציע לו לכתוב שירים על חייו בכלא.

את תקליטו הראשון הפיק שושי בזמן

שישב בכלא באר־שבע, בעזרת חבריו האסירים. חנן יובל כתב את המוסיקה ודודו אלהרר ניצח על המלאכה.

כשהשתחרר, הפך שושי לאישיות מוכרת. שירו פסוליה נוגן ללא־הרף מעל גלי־האתר. הוא הופיע בטלוויזיה וברדיו, והוזמן להופיע בכל רחבי הארץ.

המוסיקה הפשוטה והמלודית קנתה את ליבם של השומעים. היא נבעה מהלב וסיפרה את סיפור חייו העגום.

עד כאן הכל מוכר וידוע. מה שלא היה ידוע לכל, הוא סיפור חייו האמיתי של שושי, כפי שסיפרה אותו לכתבת העולם הזה חברתו של שושי, נירה, למחרת יום ההלוויה.

נירה נדהמה למיקרא הידיעה שהופיעה בעיתונים יום למחרת ההלוויה. בידיעה נאמר, כי הזמר חנן יובל, לא מבין מדוע הכריז הזמן על עצמו כיתום ועריר, שכן להלוויה הופיעו אימו, אחיותיו ודודים רבים.

„בטח שהופיעו," ממלמלת נירה, הישובה על הספה בבית חברתה וממוללת בידה את הקטע שגזרה מהעיתון. „בטח שהופיעו. אבל איפה הם היו כל השנים, כששושי היה צריך אותם?

„כששושי שלי ישב בכלא כמו כלב, אף אחד לא בא לבקר אותו. בבית־החולים — רק אני. בחגים היינו זרוקים בלי פרוטה ואוכל. מי מהמישפחה שלו הזמין אותנו אז? מי זכר אז ששושי קיים? היינו קונים בקבוק יין ויושבים מול בית־הכנסת בירושלים. ככה, על המידרכה, עשינו את החג.

„את ואני עם בקבוק יין מול הבית־כנסת, היה שושי אומר לי. זהו, אני לא צריך יותר אף אחד! וככה, חג אחרי חג."

פושע עם דיפלומה

נירה ושושי נפגשו לפני כשבע שנים אצל זוג חברים בדירתם. הרומן ביניהם לא פרח מייד. קודם הפכו חברים טובים ורק אחר־כך היו לנאהבים.

לאט־לאט הצליחה נירה ללמוד את תולדות חייו של האיש כבד־הגוף, שלמראית־עין היה אדם עליז, אך למעשה היה עצוב, רגיש מאוד ובודד.

„כששושי היה ילד קטן הוריו התגרשו," ממשיכה לספר נירה כשהדמעות זולגות על לחייה. „אמא שלו זרקה אותו מהבית. הוא היה הבן היחיד מהאבא שלו, שנפטר כמה שנים אחר־כך. אמא שלו התחתנה עוד פעם והיא לא היתה מוכנה להחזיק אותו.

„שלחו אותו לבית יתומים ושכחו ממנו. כשהיה מגיע הביתה היתה אמא שלו מגרשת אותו. תלך מכאן! היתה צועקת עליו, בשבילך אין לי מקום!

„שושי אף פעם לא שכח את המילים האלה. הוא הלך. כל החיים זכר לה את זה. אחר־כך הידרדר לפשע ושלחו אותו למוסד. שם, במסיבה נעשים פושעים עם דיפלומה. הוא קיבל שם את הליטוש האחרון ונעשה פושע. אף פעם לא היה לו לאן ללכת. בכל פעם היה גר במקום אחר. הוא נדד מבית של חבר אחד, לבית של חבר שני. שלא לדבר על כסף — לא היה לו גרוש. חי ככה, מהיד לפה."

„הוא היה לבדו!"

היחידה שאיתה חילק את חייו הסטראגיים היתה נירה, חברתו. נירה מכחל שימשה לו אם ואב. היא היתה המישפחה שכה חסרה לו. כיום עובדת נירה כזבנית בחנות בירושלים.

חייה של נירה עם שושי לא היו קלים. יחד איתו נדדה מבית לבית. שושי לא עבד מעולם. נירה לפעמים. „פירנסתי אותו. נתתי לו כל מה שהיה לי," היא ממשיכה. „אבל לא תמיד היתה עבודה ואם היתה לא היה מספיק כסף. שושי הוריע לפעמים בחתונות וברי־מיצוות והיה מביא משהו הביתה. מה שכן היה לנו תמיד, זה הרבה חברים. שושי היה נשמה טובה. כולם אהבו אותו, והוא אהב את כולם. הפעם היחידה שדיבר על מישהו בשיגאה היה על המישפחה שלו."

כשהחליט שושי לרדת לאילת, הסכימה נירה לרעיון וירדה יחד איתו. באילת חיו השניים כשלוש שנים. כמו תמיד, התגוררו אצל חברים. נירה לא עבדה. שושי היה נהג בסירות הזכוכית תקופה קצרה, ומאוחר יותר הופיע בבתי־מלון ובמועדוני־לילה.

שושי לא נהג לקבל תשלום תמורת הופעותיו. הוא הסתפק בשתיה חינם ו־בסכום כסף סימלי. הוא הופיע „בשביל הכיף", כפי שאומרת נירה.

שוב חיו השניים בצימצום. באילת הפך שושי בן־טיפוחיו של בוסי סחה, שדאג לכל מחסורו.

אחרי שלוש שנים ארזו השניים את המיזוודות וחזרו לירושלים.

„מה שעוד היה קשה אצל שושי, זה הקריזות שלו," נזכרת נירה. „לבן־אדם לא היה שקט נפשי. רגע הוא כאן ורגע שם. אף פעם לא היה יושב במקום אחד. אף פעם לא רגוע. היה מעשן המון ושותה כל הזמן. אני חושבת שהיה אלכוהוליסט. השתיה גמרה אותו. גם חמישקל שלו וגם השתיה כל הזמן, עשו אותו איש חולה. שושי לא היה שקט אפילו כשישן בלילה. פיתאום הייתי מרגישה איך הגוף שלו רועד.

„אבל הוא היה איש סגור. לא חילק את הפחדים שלו עם אף אחד. סמים? אני יודעת? אולי היו. אבל מה שהיה יותר רציני זה האלכוהול."

כשהתחיל שושי לעבוד עם דודו אלהרר וחנן יובל, קיוו הכל כי הפעם עלה על הדרך הנכונה. בעובדה שהיה מוכן לחתום על חוזה והתחייב לעמוד בדרישות שקוכתבו לו, ראו חבריו סימן מבטיח. אבל הבלון הציבעוני התפוצץ במהרה אף הוא — שושי שוב נכנס לכלא.

אלהרר לא אמר נואש. יחד עם חנן יובל, שכתב את המוסיקה, נסע לכלא באר־שבע ושם עבדו שניהם עם שושי על תקליטו הראשון. כשיצא התקליט לשוק הוא הפך ללהיט.

החיים שחיכו לשושי כשהשתחרר מהכלא ביוני האחרון, הבטיחו לו רק טוב. שירו פסוליה הפך לסמל המיסחרי שלו. שושי הפך לכוכב.

„דווקא הפסוליה זה מה שדיכא אותו," הסבירה נירה בקול כואב. „הוא הפך להיות מפורסם ולא ידע מה לעשות עם זה. בכל מקום שהגיע כולם רצו אחריו וצעקו: פסוליה פסוליה! ונמאס לו.

„תנו לי לשיר גם משהו אחר! היה מבקש מהקהל. אבל כולם רצו רק את פסוליה וזה יצא לו מכל החורים.

„מה שהכי כאב לו, היה שהמישפחה שלו גילתה אותו פיתאום. עכשיו, כשנעשה

(המשך בעמוד 74)

לשיר בלי כסף

כששושי התחיל את הקאריירה שלו כזמר במועדוני־לילה באילת, הוא נהג לשיר בשביל ההנאה שלו. לפעמים לא ביקש שכר עבור הופעותיו והסתפק בשתיה ובארוחות חינם.

האכזבה

כשהשתחרר שושי מהכלא לא נסתיימו, לאכזבתו הרבה, צרותיו. הוא הסתכסך עם אמרגנו, דודו אלהרר (מימין), והיה שרוי בדיכאון עמוק. בתמונה נראים האמרגן אלהרר והזמר חנן יובל בהלוויית שושי.

שידור

צל"ג

"מבט שני" מטעם

● לכתבי מבט שני, **מיכה פן ובני ליס**, על כתבותיהם, המעידות על־כך שהתוכנית אינה עוד מבט שני על החד־שות, אלא מבט שני מטעם השילטון.

פן, צלם טלוויזיה שהפך לכתב, הביא למסך כתבה, שנראתה כתשדיר־שירות מטעם שר־הקליטה וסגן ראש־הממשלה, **דויד לוי**, על מערכת היחסים הסבוכה בין העיירה בית־שאן לקיבוצי הסביבה. כתבתו של פן נראתה ונשמעה כהסתה גלוייה על עיירת־פיתוח הנתונה במצוקה נגד הקיבוצ"ים השוכנים לידה. לשון הכתבה היתה עמוסה במטבעות־לשון של תנו־פה, ביומרות של הבנה ובאיצטלה של אובייקטיביות, שכל קשר בינה למציאות הוא מיקרי בהחלט.

כתבתו של ליס על רשמי מסעו ברו־מניה, עם צוות־הטלוויזיה הישראלי, נר־אתה כאגו־טריפ מצלולויד לרבה הראשי של יהדות רומניה. ליס וצוותו, שיצאו לרומניה בחסות הממשלה הרומנית וב־מימונה, לא נשארו חייבים דבר לממשלה זו, ופרעו את חובם בסרטון־תעמולה ש־היה רחוק מגבולות הטעם הטוב.

שתי הכתבות מעידות על המגמה החד־שה השוררת שם. לא נותר אלא להתגעגע לימים שבהם ערך **שימעון טפלר** את מבט שני, תוך שמירה על רמה דוקומנט־רית ענייניות לגבי נושאים בשולי החדשות.

מאחרי הקלעים

דומינו ב"מבט"

שינויים מורכבים עשויים להתחולל ב־ימים הקרובים במערכת מבט, עם סידור־מינויים חדש במחלקת־החדשות.

לפי הערכות שונות הרווחות בין אנשי מבט, יש ברצונו של עורך השבוע — יומן אירועים, **יורם רונן**, לפרוש מעריכת המגאזין השבועי ולשוב לעבודתו ככתב פרלמנטרי בכיר של הטלוויזיה. חזרתו

קורבן ממבוש
תקלות שכאלה

של רונן לכנסת תפתח במפולת, שהרי יהיה צורך למנות עורך חדש.

עובדי מחלקת־החדשות היו רוצים לר־אות את אחד משני מנהלי־המחלקה בעבר, **דן שיון** או **חיים יבין**, כעורכי השבוע — יומן אירועים, מצב שהעורך הנוכחי של מבט, **מיכה לימור**, אינו חפץ בו, בשל התנגדותו לסיגנון הכוכבים שיבין ושילון מצדדים בו.

כל מינוי של כתב אחר ממחלקת־החד־שות לעריכת השבוע — יומן אירועים יביא למישחק חוזר בכסאות־מוסיקאליים במחלקה, בהתאם למישחקי־הכוחות השו־נים.

עוד שני שינויים צפויים: **רפיק חלבי** ממתין בימים אלה לקבלת הדו"ח של מנהל הטלוויזיה **יצחק ("צחי") שימ־עוני**, על בדיקת סיפרו סיפור הגדה המ־ערבית. אם פסיקתו של שימעוני תהיה שלילית, יהיה על שימעוני להורות על הזזתו של חלבי מתפקידו ככתב לענייני השטחים המוחזקים.

"הבית" שפוצץ בפסטיבל

בימאי גיתאי על רקע ביתם של חד"ר דג'אני והפרופסור ברקאי
לא נעים, אך בכל זאת

לפני שנתיים פנה הבמאי **עמוס גיתאי** אל מנהל מח־לקת־הסרטים־התיעודיים בטלוויזיה דאז, **יוסי גודארד**, והציע להסריט סרט על תולדותיו של בית אחד בשכונת המושבה הגרמנית בירושלים, מימ ראשית המנדט הבריטי, דרך מילחמת 1948, עד דיריין בהווה. גודארד אישר את ההצעה וראה בה נסיון אמנותי־תיעודי לצמצם את הקונ־פליקט הישראלי־ערבי לכדי סיפור פשוט על בית ודייריו.

כאשר השלים גיתאי את צילומי סירטו על הבית, הנמצא ברחוב דור־דור ויורשיו, שבו מתגורר כיום הפרופסור (לכל־כלה) **חיים ברקאי**, התברר כי סרט זה טומן בקרבו חו־מר־נפץ. בית זה הוקם בידי מישפחת דג'אני המפורסמת, ובעליו הוא הדוקטור **מחמוד דג'אני**, מראשי המנהיגות הפלסטינית בעבר.

גודארד פסל את הסרט להקרנה, והפסילה זכתה באי־שור הממונים עליו. במשך יותר משנה ניהל גיתאי מאבק בהנהלת הטלוויזיה על הזכות להקרינו בטלוויזיה הישראלית או במיסגרת אחרת. במהלך מאבקו זה נטל גיתאי עותק מהסרט, המגיע לו לפי המקובל בעולם בענף הסרטים והטל־וויזיה (עותק ה־קופירווט' של הבמאי).

הנהלת הטלוויזיה האשימה אותו בגניבת־העותק, ואף דאגה להדליף לעיתונאים שגיתאי מקרין את הסרט בארי־צות־הברית לפני נציגים של אש"ף וגורמים עויינים לישראל.

לפני כמה חודשים החליטה הנהלת פסטיבל־הספרטים הימתיכוני, שנערך בשבוע שעבר בוויטאל, צרפת, להזמין סרט תיעודי ישראלי להקרנה בפסטיבל. הבוחן מטעם הפסטיבל (לקטור) היה **סרג'ו אנקורי**, שבחן כמה סרטים ומצא את סירטו של גיתאי כמתאים ביותר להקרנה במיסגרת זו. אלא שהצעתו נתקלה בהתנגדות מטעם ההנהלת הטלוויזיה. אנקורי, המועסק בעבודות שונות מטעם הטלוויזיה, העדיף לקבל את הצעות מנהליה והמליץ על סרטים אחרים לפסטיבל, ואף ליווה סרטים אלה להקרנה בפסטיבל.

אלא שגיתאי לא היה מוכן לוותר. כשבידו עותק־הרשות שלו יצא לפאריס, והקרין את הבית לפני מנהלי הפסטיבל וכמה מעורכי הקיי דה־סינמה (עיתון־הקולנוע האמנותי החשוב בצרפת), ואלה הרעיפו שבחים על הסרט.

כאשר נודע להנהלת הטלוויזיה על כוונתו של גיתאי להקרין את סירטו בפסטיבל, הורו ליועץ המישפטי של רשות־השידור, **נתן כהן**, לפעול בנידון. כהן שיגר הודעות־טלקס ליועץ המישפטי של הפסטיבל, וטען כי גיתאי „נטל באורח בלתי־חוקי מהטלוויזיה את הסרט, העתיק אותו והחזירו..." בטלקס שלו הוסיף כהן, שאם הסרט יוקרן בפסטיבל, תתבע רשות־השידור את הנהלת הפסטיבל לדין.

גיתאי שכר את שירותיו של עורך־הדין **ג'ורג' פינה**, ששיגר טלקס חוזר לנתן כהן והודיע כי יש בכוונתו לתבוע את רשות־השידור לדין על נזקים, עוגמת־נפש ועוד.

יש בכוונת גיתאי להיאבק בהנהלת הטלוויזיה ורשות־השידור נגד מניעת ההקרנה של סירטו, ועל עיקרון הבעלות של במאי על פרי־עבודתו.

ביתתיים מסתבר כי הנהלת רשות־השידור, הטוענת בעק־ביות כי אינה מחרימה איש, אינה מאפשרת זה יותר משנה מתן עבודה לעמוס גיתאי — למרות שסירטו האחרון, שעסק בשיחזור מאורעות ואדי־סאליב משנת 1959, שובח בפי כל.

הזזתו של **אלישע שפיגלמן**, אפש־ריה, מאחר והוא היה אחד מראשי המאבק שנערך לפני שבועיים במחלקת־החדשות נגד מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, בעניין הקרנת כתבתו של **עמוס ארכז** על ש־תקפות צה"ל ומוסרו בתיאטרון הישראלי. עמדתו זו של שפיגלמן הביאה בהנהלת רשות־השידור למחשבות שיש להזיזו מתפקידו כראש השולחן הכלכלי.

אמבוש לממבוש:

כישלון

גיבור התוכנית חיים שכאלה, שהוקלטה לפני שבועיים באולפני הרצליה, היה הגי־בור הפולקלורי ואורג־השטיחים מעין־הוד, **איצ'ה ממבוש**. חבריו וידידיו מנוער, דרך הפלמ"ח, הבוהימה התל־אביבית של שנות ה־50 וה־60, ידידים, אמנים ואחרים הגיעו לאולפן, הפתיעו את ממבוש, שהובא לשם בעורמה, וסיפרו במשך קרוב לשבע שעות את מעללי ממבוש, בתוכנית שהיתה צריכה לציין את שיבת חיים שכאלה ל־מסך.

אלא שלמרבית הפלא, כל מה שנותר מהתוכנית הוא הספר חיים שכאלה, שהגיש בסופה המנחה **עמוס אטינגר** לממבוש. רובה של התוכנית, המבוססת על גורם־ההפתעה, לא הוקלט, בשל שיבוש שכני באולפני הרצליה.

עכשיו נתון גורלה של התוכנית, ש־הפקתה עלתה סכום־עתק, לבחינה מישפ־טית בין רשות־השידור ובין אולפני הרצ־ליה. דבר אחד ברור: אי־אפשר יהיה לערוך עוד פעם אמבוש לממבוש, ולהביא אותו בעורמה לאולפן.

רדיו

"חיובי, עבור!"

תהליך הפיכתו של קול ישראל לתחנת־שידור „חיובית" נמשך בעקביות מדהימה.

בישיבה שערכה ועדת חמ"ה (חינוך, מדע והסברה) של מליאת רשות־השידור על תוכניות הרדיו, אושרו כמה תוכניות חד־שות. התוכניות שאושרו הן חיוביות, כמו קו יצור, מגזין לענייני תעשייה, חידוש התוכנית במיקצב יוצר. חברי הוועדה המ־ליצו גם לפתוח בתוכנית חדשה, תפוצות ישראל.

הגיב על מגמה זו אחד מעובדיה הבכי־רים של תחנת־השידור בטענו שבקרוב יהיה אות התחנה: „חיובי, עבור..."

פסקול

חפיפה מוסיקלית

מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, סיפר, אחרי שצפה בתוכנית־הטלוויזיה, מבט ספורט, שסיקרה את אחד מסיבובי הליגה הלאומית הראשונים: „אני מאוד אוהב לראות כדורגל בטלוויזיה. אבל אחרי שאני רואה את סקירת המישחקים מהליגות באנגליה ובגרמניה, נדמה לי שהקטעים המראים את הליגה הישראלית מוקרנים ב,סלאו מושן' (הילוך איטי)..." ●● **מיכה לימור**, עורך מבט, לא המתין לחפיפה בינו ובין מנהל חטיבת־החדשות בטלוויזיה, **טוביה סער**, ששב מחופשה שנתית ומכנס של מנהלי חטיבות־החד־שות באיגוד השידור האירופי. לימור ירד דרומה, להעביר את ימי החג באילת. שם פגש לימור בעמיתו בהנהלת הטלוויזיה, **אביטל מוסינזון**, מנהל מחלקת־התר־בות־התיאטרון של הטלוויזיה, שגם הוא יצא לחופשה בעיר הדרומית. ●● השמו־עה בטלוויזיה אומרת כי לפני צאתו לחופ־שתו התחיל מוסינזון בעריכת שינויים במחלקתו, וכי יש בכוונתו למנות את **מיקי לרון**, מי שהתמחתה במשך שנים רבות בתוכניות מוסיקה, כאחראית על מדור־המוסיקה־והקונצרטים, במקומו של **איילן גוויטן**, שיצטרף לבמאי תעודר־מה, מחלקה המקבלת בימים אלה תנופה מחודשת. במשך חצי שנה תתחלק לירון עם גוויטן באחריות על מדור המוסיקה.

●● הנהלת רשות־השידור פירסמה בימים אלה מיכרז למכירה ולהפצה של סידרת התוכניות עמוד האש. במקביל מכינה ה־טלוויזיה בימים אלה שלושה פרקים־לדוג־מה מהתוכנית, עם קריינות אנגלית.

יום שני

5. 10

● **ילדים: שלוש אחים בעל חמש וחצי (5.30) — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).** נירה מתליטה לשמש כדחליל כדי למנוע מהציפורים להשמיד את הגינה. אגב כך היא מביאה את ישראל, צ'ומפי ואינשם.

● **מדע בידיוני: חלוצי־החלל (6.15) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הארגו נקלעת לתוך להקת מטאורים הקולטת וסופגת את האנרגיה שלה.

● **בידור: צא מזה (8.03) — שידור בצבע, מדבר עברית).** שעשוען בהנחיית יהודה ברקן.

● **מוסיקה (8.30) — שידור בצבע, מדבר עברית).** ספרים, סופרים וספרות.

● **תיעוד: אלמנה+(9.30), שחור־לבן, מדבר עברית).** סרט אישי ואותנטי החושף את חייהן של חמש נשים, בנות 30 בערך, אמהות לילדים בני שש עד תשע, שבע שנים אחרי שהפכו לאלמנות בעיקבות מי־לחמת־יום־הכיפורים. אסון המלחמה הוא המכנה המשותף היחיד. תחקיר, תסריט, עריכה ובימוי: ציפי רייכנבאך.

● **מותחן: בעיקבות הפשע (11.00) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סיפור של סמים ורצח בעיירה אמריקאית שלווה. בתפקידים הראשיים: פול הארדינג ומייקל קיין.

יום שלישי

6. 10

● **דת: מורשה — הנשיא בתוך עמו (8.03) — שחור־לבן, עברית).** הנשיא יצחק נבון משוחח עם אנשי השכונות ומעלה זכרונות ומחשבות על הימים הנוראים. בימאית: ורדינה ארז.

● **סידרה: סיפורו של חייל (10.10) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** עיבוד לטלוויזיה על־פי רב־המכר של אנטון מויירר. הפס פרק כפול, ובו שתי אפיזודות. ערב מילחמת העולם השניה נשלח סאם למיזרח־הרחוק, לשמש כקצין תצפית. נסיעתו גורמת למתחים בבית. בתם של אמילי וקורטניי נעצרת בעוון זנות. בנו של סאם מסיים את לימודיו.

● **דת: בירכת הרב הראשי (10.40) — שחור־לבן, עברית).** הרב שלמה גורן מביא את בירכתו ליום־הכיפורים.

יום רביעי

7. 10

בערב יום הכיפורים לא תשדר הטלוויזיה הישראלית. צופים חילוניים יוכלו לצפות בשידורי הטלוויזיה הירדנית.

רייכנבך ובתה: אלמנה +
יום שני, שעה 9.30

יום חמישי

8. 10

● **תיעוד: יומנו של חייל מצרי (7.32) — שחור־לבן, מדבר עברית וערבית).** שידור חוזר של סידרטו המעולה של מיכה שגריר, היוצא למסע בעיקבות חייל מצרי שחיבר יומן במהלך מילחמת יום־הכיפורים, ושנה־רג לקראת סופה.

● **חדשות: סיכום חדשות יום־הכיפורים (9.00) — שחור־לבן).** מהדורת חדשות מיוחדת, הכוללת ראיון מיוחד עם הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל איתן.

● **מחזה טלוויזיה: בין עצי היער (9.30) — שחור־לבן, מדבר אנגלית).** ג'רמי פאול, שהתפרסם במאבקו למען שיחרורו של אדוארד קוזנייצוב מהכלא הסובייטי, כתב מחזה טלוויזיה המבוסס על קורותיו של קוזנייצוב. גיבור עלילת המחזה הוא הסופר הרוסי אלכסנדר קוטסוב העצור בכלא סובייטי. למען שחרורו נאבק הסופר הבריטי אנגלי, פול קלמנטס, המזדהה עם הסופר הרוסי, וחוגג את יום הולדתו ביום שקוטסוב חוגג את שלו. את דמותו של פול קלמנטס מגלם השחקן ג'ון אלדרטון, והשחקן פול פרומן מופיע בתפקיד קוטסוב.

אלדרטון: בין עצי היער
יום חמישי, שעה 9.30

● **קונצרט: בראמס (11.05) — שחור־לבן).** הכנר יובל רון, הפסנתרן דניאל הקסטר ונגן הקרן המערב־גרמני גראט זיפארט, מנגנים את יצירתו בראמס שלישיית הקרן אופוס 40 במי במול מז'ור.

יום ששי

9. 10

● **ילדים: היידי בת ההרים (3.00) — שידור בצבע, דיבור עברית).** הפרק הנסיעה מספר כיצד עברה היידי, בניגוד לרצונה, לפרנקפורט כדי לשמש חברה לבתו של אלמן עשיר, המרותקת לכיסא גלגלים בגלל שיתוק.

● **בידור וראיונות: שעה מוכה עם מני פאר ואורחיו (9.15) — שידור בצבע, מדבר עברית).**

● **סרט קונגו: גשר ווטרלו (10.15) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** אחת המלודרמות המפורסמות ביותר בתולדות הקולנוע, בכיכובם של ויויאן ליי ורוברט טיילור. העלילה מתרחשת בתקופת מילחמת־העולם השניה, והיא מספרת על קצין, בן לאשפחת אצולה, המתאהב בקדנית שאותה הוא פוגש בעת חופשה מהחזית.

שבת

10. 10

● **סידרת טלוויזיה: ילדים לעת צרה (6.02) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בפרק יהלומים הם ילדים מסתבך קוסם ביחד עם הכלב, גיבור הסידרה, בשוד יהלומים.

● **סידרת טלוויזיה: דאלאס (10.00) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** לפאם יואינג יש בעייה, והיא, האם לספר לבעלה בובי על מחלה־תורשתית שהתגלתה במישפחתה. המחלה עלולה לפגוע גם בבנה של סו־אלן, שהוא בעצם בנו של אחיה רוברט.

● **מותחן: קווינסי (10.50) — שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

אלברשטיין: אשה ששרה
יום שני (ערב סוכות) שעה 9.15

יום ראשון

11. 10

● **מוזרת: ארץ אהבתי (8.02 — שחור־לבן).**

יום שני

12. 10

● **חדשות: מהדורת „מבט" לערב סוכות (8.30).**

● **תיעוד: אמנות בישראל (ב) (8.45 — שידור בצבע, מדבר עברית).** פרק שני בסידרה שהופקה על־ידי מישרד־החינוך־התרבות לסיקור תולדות האמנות בישראל. בפרק זה סיפורו של בצלאל.

● **זמר: אשה אחת ששרה (9.15 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).** הזמרת חווה אלברשטיין בתוכנית יחיד.

● **סרט קונגו: ספינת השעועים (9.55 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סירטו של הבימאי ג'ורג' סידני — הגירסה המצליחה ביותר של המחזמר אותו כתב ג'רום קרן ביחד עם אוסקר האמרשטיין. הסרט מתאר את אורח החיים על ארבת נהר בדרום ארצות־הברית, ורומז למערכת היחסים המסוכסכת בין לבנים לשחורים. העלילה שזורה גם בסיפור אהבה. מככבים: הוארד קיל, קתרין גריי־סון ואווה גרדנר.

יום שלישי

13. 10

● **חדשות: „מבט" למוצאי חג הסוכות (9.00).**

● **סידרה: רמפוי חוזר (9.45 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

● **בידור: ויקטור בורגה (11.00 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית).** ויקטור בורגה משלב מוסיקה בקומדיה וירטואוזית, תוך סאטירה על גדולי המלחינים. מופע זה הוקלט בהופעה בתיאטרון דרורי ליין בשיקגו.

מקקרן: רמפוי חוזר
יום שלישי, שעה 9.45

● **סידרת טלוויזיה: לו גראנט (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הכתב רוסי מסתכסך עם כתב שדה, שחור, בנוגע לסיקור האלימות בגיטו של התושבים השחורים בלוס־אנג'לס.

● **דיון: שיחה בשניים (10.50 — שחור־לבן).** עורך מחשבות י־ב־מ, צבי ינאי, משוחח עם אילן עמית על תפקידים של המחשבים בחברה המודרנית.

● **סידרה: בנסון (11.20 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** בנסון בבית־חולים מתאר העירבוביה בבית המושל גטלינג, עם כניסתו של בנסון לבית־החולים.

יום רביעי

14. 10

● **ספינת האהבה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

● **סרט טלוויזיה: כיצד להכיר בחורות (10.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

מי האנשים האלה?

לפני שנים הייתי גם אני בתנועת נוער. שרתי שירים רוסיים, יצאתי למסעות ב־מידבר יהודה, נשאתי תרמיל על שכם ו־הלכתי להגשמה. אני זוכר הכל, ובכל זאת אני רוצה לשאול:

מי האנשים האלה שהראתה לנו ה־טלוויזיה בערב ראש השנה תשמ"ב, מאות אנשים שיושבים באולם גדול ו־שרים שירים רוסיים? מי אלה? והבחו־רה הזאת ליד הפסנתר, שצוחקת כל

שרה'לה שרון

הזמן, שרה'לה, היא אמיתית?

מי האנשים היפים האלה, עובדי ה־אדמה ומנהלי המיפעלים, הבחורות ה־יפות עם הצמה והגברים השזופים עם הבלוריות שיושבים ככה ביחד, כתף אל כתף, מסתכלים בשירונים ושרים בשי־רים?

מי האנשים האלה? הם באמת קיי־מים, או שזה ביכלל שחקנים שהטלוויזיה הביאה?

מי האנשים האלה, אני רוצה לשאול. זה ארץ־ישראל־היפה? אלה עובדי־האד־מה? אלה בוני הארץ? אלה הסוציא־ליסטים האמיתיים? הם עשו הצנה ל־טלוויזיה בערב ראש השנה, שאתי? מידבר יהודה, נשאתי תרמיל על שכם ו־הלכתי להגשמה. אני זוכר הכל, ובכל זאת אני רוצה לשאול:

מי האנשים האלה שהראתה לנו ה־טלוויזיה בערב ראש השנה תשמ"ב, מאות אנשים שיושבים באולם גדול ו־שרים שירים רוסיים? מי אלה? והבחו־רה הזאת ליד הפסנתר, שצוחקת כל

המילחמה הראשונה שלי

ילדים בני תשע לא יודעים הרבה מהחיים שלהם, ויש להם נטייה מוזרה להאמין למה שמספרים להם הגדולים. תספרו לילד בן תשע שאחד שמגדל חתו־לים לבשר יכול להיות יו"ר אגודת צער־בעלי־חיים, והוא יאמין אפילו לזה.

אני זוכר שכאשר אני הייתי בן תשע, האמנתי למה שסיפרו לי הגדולים. היה אז חורף, ויום אחד, באמצע הלילה, התעוררתי כשהיו פיצוצים חזקים מכיוון מערב. גרתי אז באחת הקריות, ליד חי־פה, לא רחוק מהים. אני זוכר איך רצנו אל החוף והסתכלנו על האורות הצהו־בים ושמענו את הבומים החזקים כש־התנהל הקרב הימי שבסופו נשבתה ה־פריגטה המצרית איבראהים־אל־אהוואל.

אני זוכר שאבי לא היה אז בבית כמה ימים, ואנשים היו במצב־רוח מיוחד במי־נו, מצב־רוח של זמן־חירום. אחר כך סיפרו לנו הגדולים, בבית, בבית־הספר ובעיתונים, שהיתה מילחמה קשה, ו־שצה"ל שלנו השיג ניצחון מפואר על הערבים שרצו להשמידנו. אני זוכר כמה התגאינו בברית שהיתה לנו עם האנגלים ועם הצרפתים, ואיזה כעס גדול היה נגד האמריקאים והרוסים, שהכריחו אותנו לסגת מחצי־האי סיני.

אני זוכר את אלבום המילחמה ש־הגיע הביתה. אז עדיין לא קראו לזה אלבום מילחמה. שמו היה „ספר מלחמת סיני", והוא תקוע עד היום בארון הספ־רים שבבית הורי. שם היו סיפורים של לוחמים ותצלומים של לוחמים. בעמוד הראשון היתה פקודת היום של פיקוד־דרום ביום שבו פרצו הקרבות, ונדמה לי גם שבסוף הספר היתה פקודת היום מן היום שבו הסתיימו הקרבות.

אני זוכר שהמילחמה ההיא נתנה לי ולחברי גיבורים גדולים לכמה שנים טו־בות. משה דיין ואריק שרון, מוטה גור ורפול, אסף שמחוני ובריל, שאת שמו־תיהם זכרנו, וגם כמה אחרים שאת שמו־תיהם לא זכרנו, כמו הצנחן שמשך אליו את האש המצרית במיתלה, או הצנחן שקיבל צל"ש כאשר הציל את חברו, ו־אחרים מהסוג הזה.

זאת היתה המילחמה הראשונה שלי. אחר־כך היו מילחמות אחרות, שבהן כבר הייתי קרוב יותר למקומות שבהם שומעים את הבומים, והגיבורים נראו קטנים הרבה יותר. מה יש לדבר, אין כמו המילחמה הראשונה, ומילחמת סיני היתה המילחמה הראשונה שלי.

והנה בא אריאל שרון, ובמרכז תנועת החרות אמר שצה"ל הועמד לרשות ה־הרפתקנות הצבאית האנגלו־צרפתית!

אמנם אחר־כך הוא „חזר בו", וטען ש„לא הובן כהלכה", ואין צורך לומר ש„דבריו חוצאו מהקשרם", וכל המילים האחרות של הפוליטיקאים כשהם מנסים להכניס בחזרה לכלוב את הגורילה ש־שיחררו בלי כוונה.

אבל את הנעשה אין להשיב.

באף אחת מפקודות היום לא היה כתוב שאנחנו, זאת אומרת צה"ל, פעלנו בשירות הצרפתים והבריטים. זה גם לא היה כתוב בשום אלבום ניצחון, ובשום ספר היסטוריה שמלמדים בבתי־הספר אצלנו. אז שאריק שרון יגיד דבר כזה?

כמה עוד אמיתות כאלה לא כתובות בשום פקודת־יום, לא מופיעות בשום אלבום, לא נלמדות בשום בית־ספר?

אני זוכר את רשימת הנופלים שהופי־עה בסוף הספר ההוא, „ספר מילחמת סיני", אם יורשה לי לפרוט על המיתר הרגיש הזה. מאה ושישים שמות, אם אני לא טועה. אולי יותר. למה הם מתו?

האמנם היה הצבא המצרי ערוך בסיני, נכון להשמידנו, או — כפי שאמרו את זה אז — לזרוק את כל היהודים לים?

האמנם כדי להקים את מלכות ישראל השלישית, כפי שאמר דויד בן־גוריון ב־פקודת היום לחיילי חטיבה תשע?

האמנם כדי לפתוח לשיט ישראלי את מיצרי ים־סוף?

האמנם כדי לפגוע ביחידות הפידאיון? או בשירות הצרפתים והבריטים?

הלכו הקילקולים

ארליך: הו, איפה הימים ההם!

בורג: משע־מם, פשוט משעמם.

שרון: אתם זוכרים איך אמרתי ל־ידין שאפשיט אותו ערום ועריה?

מרידור: ככה אמרת לו?!

שרון: תשאל את החבר'ה.

ארליך: ואתה זוכר איך אמרתי ש־אתה תכניס אותי למחנה ריכוז?

שרון: אם אני זוכר!

אבו־חציירא: והיום — כלום. אתה בא לישיבת ממשלה, זה כמו בית־קברות. יושבים אנשים מבוגרים מסביב לשולחן, ושותקים. פשוט שותקים, כמו תלמידים שפוחדים מהמורה שלהם.

נסים: הולך ופוחת חדור.

בורג: נשארו רק הזיכרונות.

מודעי: איזה ימים היו, איזה ימים. אתם זוכרים איך נאבקתי על תפקיד שר־החוץ? היו זמנים, אני אומר לכם. איפה היום אני יכול לבוא ולהגיד שיש לי תשעים אחוז פישורים? מי ישמע לי ביכלל?

ארליך: אתה זוכר, אריק, איך אמ־רת לראש־הממשלה שבמערכת־הביטחון מתקבלות החלטות בלי שיקול דעת, או משהו כזה? זה היה משהו. היית צריך לראות את הפרצוף שלו באותו רגע.

שרון: אם אני זוכר!

פת: מי שתמיד הרג אותי זה היה ידין. רק מישהו היה פותח את הפה — והוא היה תיכף מדפדף בתקנון כדי לר־אות אם ההתבטאות הזאת מתיישבת עם החוק.

מרידור: בחייך!

פת: בחיי. ובכלל, החבר'ה האלה מ־ד"ש, זה היה סיפור. אתם זוכרים את תמיר? היה מעביר פתקים לכולם כל הזמן. וכ"ץ היה עושה רשימות. בהתחלה חשבנו שזה בשביל האוטוביוגרפיה שלו, עד שהתברר שהוא מעביר הכל ל־עיתונאים.

מרידור: בחייך! היה עושה רשי־מות?!

ארליך: מה חשבת? כמו היום? אז היתה ממשלה. תענוג היה לבוא לישי־בות. היה מעניין, לא כמו עכשיו. תראה למשל את חמר. יושב לו בפינה ושותק כמו איזה צדיק תמים. לספר לחדשים מה היית עושה לבגין בימים ההם, זבר־לון!

קורפו: ספר, ספר.

המר: אם אתה פותח את הפה, רב שימחה, גם לי יהיה מה להגיד.

בורג: חבר'ה, חבר'ה, להרגע.

נסים: זהו, הלכו ימי הקילקולים.

טלוויזיה בערב ראש־השנה? הם ישבו שם, שרים בעליזות, כאילו כלום לא קרה? כאילו הקערה לא נשברה? זה הם? זה שחקנים? מה זה? מי האנשים האלה? מי הם?

מה נשאר

בימים הטרופים האלה, כשחזון הברית האיסטרטגית החדשה שלנו עם ארצות־הברית קורם עור, אני נאלץ לעשות חש־בון עגום מאוד, מחוץ למיסגרת חשבונות הנפש הרגילים שעושים עכשיו כולם.

לפני כארבע שנים הודעתי באופן הכי פומבי שעמד לרשותי, שאם תפרוץ מילח־מה ביגלל סירובה של ממשלת ישראל לפנות את השטחים המוחזקים תמורת שלום, יצטרכו לנהל אותה בלעדי. זאת אומרת, אני פשוט לא אופיע בחגיגה הזאת. מכיוון שאף אחד לא התרגש מזה, ואפילו הזמנה למישפט לא קיבלתי, אני מניח שהמיפקדה הראשית סבורה שאפשר יהיה להשיג ניצחון מפואר גם בלעדי, והכל „בסיידר גמור".

דרך אגב: ההודעה הזאת תופסת עד היום.

לא עברה יותר משנה, ושוב היתה לי הודעה לשילטונות הצבא. הפעם הודעתי להם שלא עולה על דעתי לשמור על ההתנחלויות של גוש־אמונים בגדה ה־מערבית במיסגרת שירות המילואים שלי. אני לא יודע אם ההודעה החיא גרמה לכך, או אולי משהו אחר, אבל עובדה שהוציאו את כל המתנחלים מיחידות המילואים שלהם, ועשו להם יחידות משלהם, שאני בהחלט מקווה שהן מספיקות לשמירת ההתנחלויות.

כי גם ההודעה השניה שלי בעינה עומ־דת.

עכשיו באה הברית האיסטרטגית שלנו, ושוב יש לי הודעה, לצערי. ה־שבועה שלי לצה"ל זכורה לי רק בקווים כלליים, אמנם, אבל אני כימעט בטוח שההתחייבות שנטלתי על עצמי במעמד ההוא נוגעת רק לשלומה ולביטחונה של מדינת ישראל שלנו. לא נאמר כלום על האינטרסים של ארצות־הברית, ועל ה־עניינים שיש לרגן עם הרוסים. אז אולי רוצים לנסח שבועה חדשה בשביל חיילי צה"ל, אבל כל עוד עומדת השבועה ה־ישנה בתוקפה, עלי להודיע שלא עולה על דעתי לעשות ויתורים, וללכת לקראת השילטונות. אני נצמד באופן דוגמטי לגמרי לשבועה ההיא שנשבעתי, ומודיע שלא עולה על דעתי לנקוף אצבע למען האינטרסים הגלובאליים של ארצות־הברית.

אמנם ידוע לי יפה שיהודים חכמים כמו אהרון יריב, מישה ארנס או יצחק רבין יכולים להוכיח שהאינטרסים של ארצות־הברית והאינטרסים של ישראל זה אותו דבר, ולכן מי שנלחם למען ה־אמריקאים נלחם גם למען ישראל באו־תה הזדמנות. אבל אני, ברשותכם, אסמוך על חוש הריח שלי. אני בטוח שמן ה־מילחמה למען האמריקאים יעלה סיר־חון כזה, שאפילו האף המנוזל שלי יקלוט אותו.

ובכן, עלי להודיע לשילטונות הצבא, עם כל הכבוד, שבכל מילחמה שיהיה לה ריח של מילחמה למען האמריקאים, אני לא בסד"כ.

נו, וכשאני סוקר את שלוש ההודעות שלי, אני רואה שבעצם לא נשאר לי כל־כך הרבה מה לעשות בשירות המילואים שלי.

"תראי את התחתונים שלי
...ושלו"
דלתא
שניהם חדשים. מסריג "סינגל"
עדין ואופנתי.
בטיב המעולה של דלתא. בגזרה מחמיאה
ובצבעים אופנתיים. להשיג ברשתות כל-בו
ובחנויות הלבשה מובחרות.
דלתא - כשנוגעים מרגישים בהבדל.
טבעי שלובשים דלתא.

טרם נראו כמותן בארץ!

הגיעו נעלי הספורט Super Star

מהחדישות בעולם – לכל סוגי הספורט!
דגמים מרהיבים – בעיצוב מקסים!

לנשים ולנערות
CLASSIC

Super Star
איזה הבדל!

להשיג בחנויות הספורט והנעליים המובחרות.

lotus לוטוס

קהילת ונציה 12 נאות־אפקה (בית „מגור"), טלפון 03—494203

אהבה נוסח סין

חוויה גסטרונומית בלתי נשכחת!

★ טעם סיני מעולה ★ אווירה אלגנטית

★ שרות בין־לאומי ★ יחס אישי

— שנה טובה וטעימה לכל בית ישראל —

„לוטוס" — המסעדה הסינית של נאות־אפקה — ושלך!

בקרוב בחירת „נערת לוטוס"

מועדון 5 לתרבות חדשה

רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי 6.10.81
יוקרן סרט של הבימאי
רומן פולנסקי

המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע"מ. ת"א טל. 832236

תן טרמפ לחייל

ה ג י ע !
וכבר במכירה
PENTHOUSE

גליון
נובמבר 1981

★ Pet of the year special issue
★ Penthouse interview JACOB TIMERMAN
★ Hite report on Male Sexuality
★ ROMAN POLANSKI'S escape from Hollywood
★ Death Beam — Robert Moss

הפצה בלעדית
סטימצקי

נפתחה מרינה צ'יינים

במלון מרינה בת"ים שד' בן-גוריון 136, טל: 03-596111

מסעדה נוספת בשרשרת המסעדות הסיניות הכשרות של

רשת מלונות ח. שיף

לרגל הפתיחה — הנחה של 15% על כל ארוחה
בחודשים ספטמבר — אוקטובר

תפריט סיני כשר. טעים ואותנטי.

מסעדות סיניות כשרות נוספות ברשת ח. שיף:

במלון מרינה, תל־אביב
כיכר אתרים
טל. 03-282244

מלון הנשיא, ירושלים
רח' אחד העם 3
טל. 02-631273

המסעדות פתוחות צהריים וערב
מלבד יום שישי וצהרי שבת

הזמר הפופולארי שימי תבורי מספר על הסתבכויותיו עם המישטרה

בעניינים של החזקת רכוש גנוב וסמים, על נישואיו הפיתאומיים עם דוגמנית אמריקאית ועל העובדה שלמרות היותו פופולארי אין לו כסף

אני משתדל לא לדבר על כסף. כל פעם שאני מדבר על כסף מתלבשים על ממס־ההכנסה

בתחנה־המרכזית אתה מרגיש את הדופק האמיתי. אם משמיעים אותך בלי סוף - סימן שאוהבים אותך בלי סוף!

כשהשיק של פלאטו־שרון חזר, החלטתי לא לחזור מאמריקה ולא לסייע לו במערכת־הבחירות

ריאיינה שרית ישי

אני מקבל מיכתבים מאנשים שרוצים שאבטל את השתתפותי בפסטיבל החסיד, מפני שאני נשוי ללא־הודיה

תפסו סמים אצל טרמפיסט שלקחתי באומו. אני לא עורך חיפוש לכל מי שנוסע איתי

מעולם לא נאבקתי עם עורכי־תוכניות ברדיו, לא שלחתי מיכתבים ולא התלוננתי שלא משמיעים אותי

„אני מתכוון לרדת מן הארץ!"

שימי תבורי הוא תופעה. לכל מקום שאליו תלך, תשמע את שמו. הוא מעורב בשערוריות, הוא צועד במיצעדי הפיזמונים, הוא עוזב את החברה הקבועה שלו, הוא מתחתן, הוא מחנה את מכוניתו — שעליה נאמר שהיא המכונית הארוכה ביותר בארץ — באמצע רחוב מרכזי, יורד לקנות עוגה ויוצר פקק תנועה, ואחר־כך, בנון שאלנטיות, ולא לפני שהוא חותם לכל המעריצים, הוא חוזר למכונית וממשיך לדרכו. הוא נוסע להופיע בניו־יורק, חוזר עם חתיכה בלונדית משגעת, מספר שהיא אשתו, אך אינו מהסס לגלות לעיתונאים שהאשתו על תנאי. עוצרים אותו באשת החזקת סמים, הוא יושב במעצר של 24 שעות במישטרת אופקים ונוסע לכל מהדורות החדשות, הוא היה מעורב בפרשה של רכוש גנוב וישב עשרו ימים במעצר, הוא מעורב בעסקיו של הו"כ לשעבר שמואל פלאטו שרון, ות בע אותו לדין על אי־ביצוע שיקים.

שימי נמצא בכל מקום. קולו הקטיפתי מושמע ללא הרף ברדיו, אחרי שבמשך שנים התרוצץ אמרגנו, אשר ראובני, מתחנת רדיו אחת למשניה, והתחנן לפני עורכי התוכניות להשמיע את שיריו. כיום, שימי הוא זמר ממוסד, עם מועדון מעריצים, הופעות בטלוויזיה ומקומות ראשונים בפסטיבלים.

הוא מתגורר עם אשתו האמריקאית, ג'ניפר, בדירה שכורה בשיכון בבלי שבתל־אביב. עוד הצלמת ואני מצאנו את הבית מייד. על־פי מכונית ה„שברולט" קאמרו המפוארת שעמדה בחזיתו. מכונית לבנה שעליה מצוייר עוף דורסני כחול, ובעלת גג זכוכית נפתח ומיספר ניו־יורקי.

שימי פתח לנו את הדלת כשהוא רוכס עדיין את מכנסי הג'ינס שלו, וחצי גופו העליון עירום.

התמונות עושות לו עוול. שימי הוא בחור נאה, גובהו 1.80 מטרים, והוא בעל עיניים חומות בוערות בתוך [illegible]

„אני מחכונן לרדת מן הארץ!"

(המשך מעמוד 49)

גם הוא הזמין אותנו להיכנס.

ג'ניפר, במיכנסיים קצרים, הציעה קפה. בחדר המגורים היו רהיטים מגולפים בסיגנון מקסיקאי, שהם חיקוי לא כל־כך מוצלח לסיגנון הריהוט הסיני. על הקיר שתי מגילות קלף, ועליהן שירי אהבה וחלל לשימי תבורי ממעריצותיו. ספות קורדרוי חומות, שטיח ערבי חום ושעיר ופסנתר, ועליו אותות ותעודות המוקירות את פעולותיו למען יחידות צה"ל ומישטרה שונות.

האליל מתיישב ומשפשף את עיניו, אני מבקשת להתחיל מייד בראיון, אך לשימי תבורי יש זמן: „הי, הי, חכי רגע, תני קודם להתעורר," הוא אומר, ואני משתתקת במבוכה. אחרי הקפה ה־שלישי הוא מתעורר.

אני מספיקה בינתיים לחטוף כמה מילים עם ג'ניפר, שהפכה מאז הגיעה לארץ לדוגמנית צילום מבוקשת. קשה להגיד שהיא יפהפיה מדהימה. אבל היא מצטלמת בצורה יוצאת מהכלל, היא סימפטית ונראה שהיא בהחלט עומדת בזכות עצמה. היא מספרת לנו שהיא מקולוראדו, ושלפני שפגשה את שימי היא התגוררה בבית דודתה במנהטן. ג'ניפר אומרת שכאשר תכירה את שימי, היא לא תעלתה בדעתה שהוא כל־כך פופולארי בארץ.

אני מתרגמת את דבריה לשימי, והוא מגיב: „מה היא לא ידעה? היא לא ראתה שאני מופיע? היא לא ראתה את כל המעריצים?" ולג'ניפר הוא אומר: „גו, גו, סליפ". ג'ניפר צוחקת ואומרת בעברית „לא רוצה". היא למדה מעט מילים בעברית, „מספיק מילים בשביל להתרגז שאני לא מבינה את כל ה־שפה," היא אומרת לי בחיוך, ומספרת שהיא עומדת לקחת קורס ולהשתלט על השפה צ'יק־צ'אק· אורח החיים בארץ מוצא־חן בעיניה, היא מוצפת הצעות עבודה, ומגמגמת בינתיים עם בעלה ב־אנגלית ובעברית.

שימי אומר: „לפני שפגשתי אותה לא ידעתי מילה אנגלית. עכשיו אני יודע ככה־ככה." וכימעט מייד הוא מוסיף ומס־ביר לענת הצלמת ולי שהוא אומנם נשוי, אבל הוא מרגיש רווק. ג'ניפר לא מגיבה, חיא לא מבינה עברית.

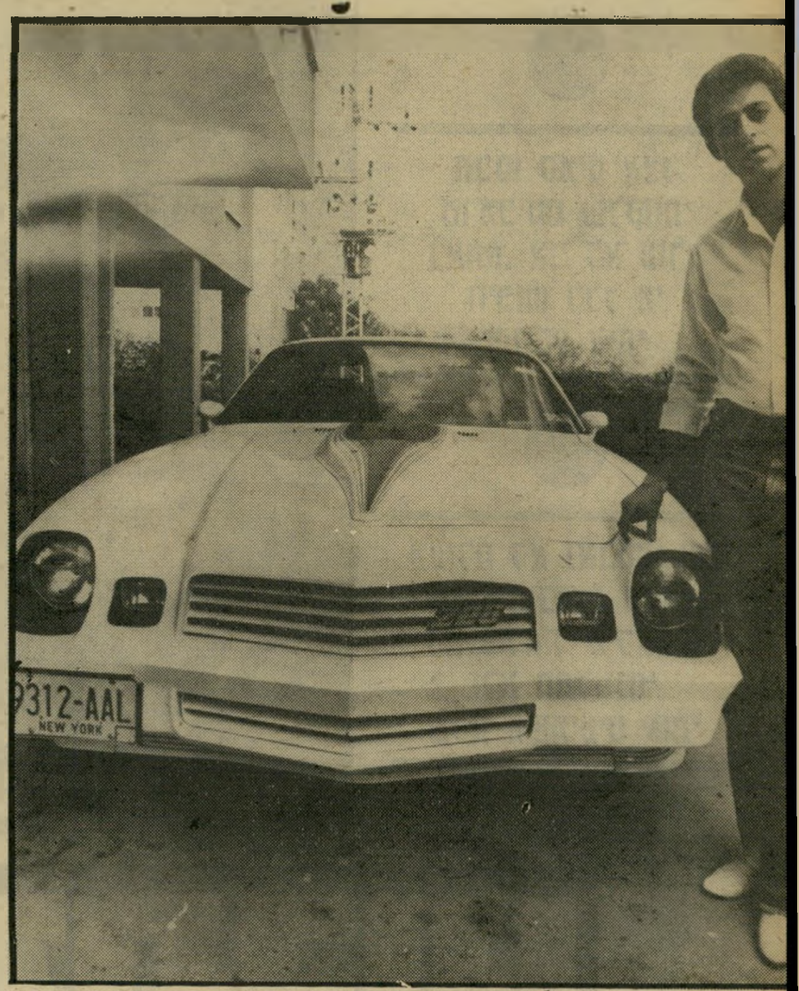

זמר תבורי עם מכוניתו האמריקאית
„בניו־יורק יש הרבה כסף. פה אין לי אפילו בית!"

אני מתרגמת את דבריה לשימי, והוא מגיב: „מה היא לא ידעה? היא לא ראתה שאני מופיע? היא לא ראתה את כל המעריצים?" ולג'ניפר הוא אומר: „גו, גו, סליפ". ג'ניפר צוחקת ואומרת בעברית „לא רוצה". היא למדה מעט מילים בעברית, „מספיק מילים בשביל להתרגז שאני לא מבינה את כל ה־שפה," היא אומרת לי בחיוך, ומספרת שהיא עומדת לקחת קורס ולהשתלט על השפה צ'יק־צ'אק· אורח החיים בארץ מוצא־חן בעיניה, היא מוצפת הצעות עבודה, ומגמגמת בינתיים עם בעלה ב־אנגלית ובעברית.

שימי אומר: „לפני שפגשתי אותה לא ידעתי מילה אנגלית. עכשיו אני יודע ככה־ככה." וכימעט מייד הוא מוסיף ומס־ביר לענת הצלמת ולי שהוא אומנם נשוי, אבל הוא מרגיש רווק. ג'ניפר לא מגיבה, חיא לא מבינה עברית.

● שימי, שרתת בכבא?

חצי שירות בתותחנים.

● למה רק חצי שירות?

לא צריך לפרט. יש לי פרופיל 56 ואני עושה מילואים במיסגרת הוידוי ובידור.

● מתי התחלת לשיר?

נולדתי עם זה. מאז שאני זוכר את עצמי אני שר במסיבות, בהופעות, בטקסים של בית־הספר.

● מתי הפכת את השירה לי־מיקצוע?

בגיל 14 התחלתי לתת פה חלטורה, שם חלטורה. הופעתי בחתונות.

● מתי התחילו לשדר את שיריך ברדיו?

ב־1977 זכיתי בפסטיבל המיזרחי. הו־פעתי בטלוויזיה ועשיתי את אריך־הנגן הראשון שלי.

● איך הוא נמכר?

הכי טוב בארץ.

● אתה מה שמכונה „זמר־התחנה־המרכזית".

כל אחד מתחיל ממשהו, יש כאלה שרק מתחילים. אני לא רק שהתחלתי, אני גם ממשיך, ואני מצליח. אז התחלתי דרך התחנה המרכזית! לאנשים שם יש חוש לאנ ורמלי. הם יודעים מה הקהל רוצה, ואם אתה פופולארי, הם משמיעים אותך כל היום. מה רע בזה?

● הרווחת הרבה כסף?

לא.

● לאן הלך הכסף של התקליט שנמכר הכי טוב בארץ?

לא יודע. המפיקים הרוויחו את זה. תראי, אני משתדל שלא לדבר על כסף. מס־הכ־נסה התלבש עלי ביגלל כתבות בעי־תונים, אז מה יוצא לי מזה? להשוויץ שפה הרווחתי להופעה מאה אלף לירות, שם הרווחתי מאה וחמישים אלף — מה זה נותן לי?

● איך הצלחת לשכור את חו־מת ההתנגדות של עורכי התוכ־ניות ברדיו?

אני חושב שברגע שראו שאני מקדיש לשירה את כל זמני, עושה אריך־נגן ועוד אריך־נגן וכולם נמכרים כמו לחמניות טריות, קלטו שאי אפשר להתעלם ממני.

● ניהלת מילחמות נגד העוד־כים המוסיקליים?

ניהלתי מילחמה אחת ויחידה. רציתי להשתתף בפסטיבלים, להוכיח שאני לא זמר של להיט אחד. אחרי לילה בלי כוכב לא הצלחתי להשתחרר מתדמית לא נכונה של זמר של תחנה מרכזית, כמו שאת קוראת לזה. זה לקח הרבה זמן אבל את רואה, הצלחתי.

● מה עשית כדי לצאת מתד־מית של זמר־תחנה־מרכזית?

קודם כל הקלטתי כל הזמן. אחר־כך הכרתי אנשים מהשורה הראשונה. אני חושב שהתקליט הראשון שלי לא היה תקליט תחנה־מרכזית. עבדתי עם מוסי־קאים מליגה אל"ף: בני נגרי, עוזי חיטמן. אבל הדביקו לי תדמית וזהו. אני חושב שלעורכי התוכניות ברדיו היה נוח לכנות אותי זמר־תחנה־מרכזית.

לא איכפת לי שיקראו לי „זמר שוליים" או „זמר־תחנה־מרכזית". שיקראו לי איך שרוצים!

אני לא מתבייש בזה, חס־וחלילה. בתחנה המרכזית אתה מרגיש את הדופק האמיתי. הם מגנגים קסטות 24 שעות ביממה, ואם הם משמיעים אותך בלי סוף, סימן ש־אוהבים אותך בלי סוף. כך שאם את רוצה לקרוא לי זמר־תחנה־מרכזית, בבק־שה. אין בזה בושה.

● לא הרגיז אותך שלמרות שאתה מוכר תקליטים הכי טוב בארץ, כמו שאתה אומר, ולמרות שההופעות שלך מתפוצצות מקהל, לא משמיעים אותך ברדיו?

כן הרגיז, אבל אמרתי שיהיה בסדר, שהזמן יעשה את שלו. המפיק שלי, אשר ראובני, היה מאחורי לכל אורך הדרך ו־נלחם במקומי. לא הבנתי מה רוצים ממני, הקלטתי באולפנים הכי טובים, עם המו־סיקאים והכותבים הכי טובים, ולא השמיעו אותי. אבל כל הזמן הקפדתי להגיד לעצמי שזו המילחמה של אשר ולא שלי, שאני לא צריך להתערב בזה.

הדרך נפרצה כשלילה בלי כוכב הגיע ל־מקום השלישי במיצעד. אחרי זה באו הרבה להיטים נוספים: שחורה ונאוה, שזכה במקום הראשון בפסטיבל המיזרחי, אין לי אהבה, ואחרים. כל הזמן שלחתי שירים לפסטיבלים, והם לא התקבלו, אבל לעומת זאת הם הפכו לשלאגרים שהושמעו בלי סוף.

■ ■ ■

● רוני בראון, מפיק בכיר ב־„סי־בי־אס" סיפר שהיו אנשים שלא כל־כך הבינו איך מפיק כמוהו מתעסק עם זמר שמכחינתם היה זמר שוליים.

הפופולאריות זה לא הכל בחיים. יש כאלה שהיו פופולאריים והפכו לדתיים

לא איכפת לי שיגידו „זמר שוליים", שיגידו „זמר־תחנה־מרכזית", שיגידו מה שרוצים. רוני בראון הוא מפיק מוכשר. עובדה, הוא שם עלי עין כבר לפני חמש שנים, כשהופעתי במועדון כריש ברמלה. אבל הוא נזכר מאוחר מדי. הייתי חתום כבר עם אשר ראובני. כנגמר החוזה שלי עם ראובני הוא פנה אלי שוב, וחתמתי עם סי־בי־אס.

● ואז אמרו שאתה יורק לבאר שממנה שתית. שראובני לחם כש־ביקד את כל המיזחמות, ואחרי שהתפרסמת עזבת אותו ורצת אל חברת ענק כמו „סי־בי־אס".

תראי, עזבתי את ראובני ביגלל סיבות כספיות. סי־בי־אס הציעה לי הצעה שהוא לא יכול היה להציע לי. אחר־כך עזבתי את סי־בי־אס וחזרתי לראובני.

● למה?

שוב ביגלל סיבות כספיות. ובכלל, הייתי במצב נפשי קשה. אבי נפטר, חשבתי המון והגעתי למסקנה שקבוצה מנצחת לא עוז־בים. היום אני שוב בסי־בי־אס יחד עם אשר ראובני — הוא מנהל שם מחלקה. מבחינה של מכירת תקליטים אני מס׳ 1 של החברה.

● מה בדיוק קרה בינך לבין פלאטו שרון?

פלאטו שרון נתן לי סכום של שמונה וחצי אלף דולר.

● למה?

עשיתי בשבילו פוסטר ב־50 אלף עו־תקים. פוסטר שנקרא: יש עתיד עם פלאטו שרון. עשיתי בשבילו עוד 20 אלף מודעות שבהן הצטלמתי יחד איתו ושבהן הכרזתי שאני רק לבחירות עם פלאטו שרון. אחר־כך נסעתי לניו־יורק. בניו־יורק צילצלתי לבנק שלי ונמסר לי שאחד השיקים של פלאטו שרון חזר. אז לא חזרתי מניו־יורק.

● היית צריך לחזור?

כן, כדי לסייע לו בתקופת הבחירות. תראי, אני לא רוצה לרדת עליו ולהגיד שהוא עבד עלי.

● למה עשית את הפוסטרים עבור פלאטו?

בשביל הכסף.

● אתה עושה כל דבר בשביל כסף?

לא.

● אז למה דווקא בשביל פלא־טו? אתה מאמין בו ובאידיאו־לוגיה שלו?

הוא היה הראשון שהציע לי. היה נח־מד איתי. היינו חברים.

יכול להיות שבשנת השלושים־וחמש שלי אני אחליף את המדינה ואחד לניו־יורק

● אם היו מציעים לך עיסקה כזו מטעם שלי"ו?

הייתי עוד יותר שמח. אני לא פולי־טיקאי ולא מתעסק בפוליטיקה. תמורת כסף אני מוכן לעבוד. שמונה וחצי אלף דולר — זה לא הולך ברגל.

● פלאטו שרון ידוע כאיש ש־מציע כל מיני דברים...

...ידוע כאיש שעובד על אנשים, לזה את מתכוונת. אז את שואלת איך אכלתי אותה? תראי, הייתי בן־בית אצלו. האמנ־תי שהכל ילך חלק.

● מבחינה מישפטית, באיזה מצב אתה עומד כיום ביחסיך עם פלאטו שרון?

מבחינה אישית אנחנו לא בקשר. מב־חינה מישפטית יהיה מישפט בעוד חודי־שיים, ומי שצודק יזכה. הוא טוען שלא באתי מניו־יורק ולא מגיע לי כסף. אם הייתי מגיע הייתי מציל אותו? הוא היה הופך לחברי־כנסת? אני טוען שבגלל ש־ראיתי שהשיקים לא כובדו ונקלעתי לי־צרות, לא חזרתי.

● איזה צרות?

לא צרות, מה את תופסת אותי במילה. רציתי לפתוח בניו־יורק מועדון לילה, ולא הלך. ג'ניפר נכנסה לי באמצע.

■ ■ ■

● רצית להישאר בניו־יורק?

כן. שם יש הרבה כסף. פה אין לי אפי־לו בית. רציתי לחזור לפה, למכור את המכונית ואת הרכוש המועט שיש לי, ולרדת לניו־יורק.

● למה לרדת לניו־יורק? הרי אתה נהנה פה מפופולאריות עצומה?

פופולאריות זה לא הכל בחיים. היו כאלה שהיו פופולאריים והפכו לדתיים. פופולאריות לא נותנת לך שלווה נפשית.

● למה שינית את תוכניותיך וחזרת ארצה?

החלטתי שזה מוקדם מדי. יכול להיות שכשאהיה בן 35 אחליף את המדינה. אסע

זמר תבורי בביתו, עם אשתו ג'ניפר
„מפני שיש לי אשה גוייה, ביטלו לי הופעה בצה"ל!"

לניו־יורק, אעבוד, אפתח עסק טוב.

● **אתה מוכן להפסיק לשיר כשביד כסף?**

אני מוכן להפסיק לשיר ערב־ערב. אני רוצה לשיר פעמיים בשנה, עם תזמורת של 20—30 נגנים, וזהו. אבל איפה. זה לא יוצא ביגלל הכסף.

● **כסף מאוד חשוב לך?**

לא רק לי, לכולם. אם אני לא אעבוד, מי יתן לי לאכול?

● **מדוע אתה מסובך כספית עם מס־הכנסה?**

מס־ערך־מוסף רצה לחקור אותי. חשבו שמי יודע, שאני איזה מיליונר צעיר.

מס־ערך־מוסף רצו לחקור אותי. חשבו שמי יודע, תפסו איזה מיליונר צעיר!

בסוף הסתבר להם שאני תפרן. אבל מה, הם תפסו את שימי תבורי, קליבר רציני, שם מפורסם, ופירסמו את זה בכל העיתונים. תפסו עלי טרמפ כדי לפרסם את עצמם.

● **איך זה נגמר?**

נגמר טוב. אני מסתדר איתם.

● **קיבלת קנס?**

אני בטיפול. העסק עוד לא גמור.

● **בזמנו הסתבכת בפרשה של סחר ברכוש גנוב.**

היה לי בוטיק. כשעזבתי את השותפות בבוטיק, השותף שלי נתפס כשברשותו שישה זוגות מגפיים שהמישטרה טענה שהם גנובים. עשו מזה סיפור. זה קצת פירסם אותי. היה לי שער בהעולם הזה „אני חף מפשע". הייתי עצור כמה ימים, והיה נחמד.

● **נחמד?**

כל דבר שקורה הופך לחוויה, לא?

● **יצאת זכאי?**

לא. קיבלתי על־תנאי לשלושה חודשים.

● **כלומר, היית בכך זאת מעיד רב בפרשה?**

המישטרה חשבה שהמגפיים שלי, וזה לא היה בדיוק כך.

זמר שימי תבורי
אולי אחליף מדינה

היינו בדרכנו להופעה בבסיס קציניים במיצפה רמון. הופענו, והכל היה טוב ויפה. הצטרף אלי לנסיעה בחור שאני מכיר אותו דרך הגיטאריסטים שלי. בחזרה נתקענו בלי דלק בבאר־שבע. אמרו לנו שבצומת אופקים יש תחנת דלק שעובדת עשרים וארבע שעות ביממה.

איך שאנחנו נוסעים, עצרה אותנו קורטינה של המישטרה. השוטרים אמרו לי לעצור בצד, בא להם לעשות חיפוש באוטו. לא מצאו כלום, אבל אצל הבחור מצאו ביד משהו. השוטר פתח לבחור את היד והיתה לו חתיכת חשיש.

● **אז למה עצרו אותך?**

אני בעל הרכב. אני טוען שאני לא ידעתי מהחשיש. התברר שאיזה חייל בבסיס נתן לבחור את החשיש. אני לא עושה חיפוש ומיסדר לנגנים שלי לפני שהם נכנסים לאוטו.

● **אתה מעשן?**

לא מעשן. סיגריות אני מעשן.

● **איך נגמר הסיפור?**

הבן־אדם אמר שהחשיש שלי. החזיקו אותי 24 שעות במעצר, ושיחררו אותי. היו צריכים לשחרר אותי מייד, אבל הם תפסו קאליבר, שם. שימי תבורי פירסם את תחנת המישטרה של אופקים בכל מהדורות החדשות ובעיתונים.

● **מה הסיפור עם החתונה המוזרה שלך עם ג'ניפר? קראתי בעיתונים כל מיני גירסות.**

הכרתי בחורה, אחרי שבוע התחתנתי איתה. זה כל הסיפור.

● **למה?**

ככה, בא לי. אני יודע? מצאה־חן בעיני, הצעתי לה להתחתן, הסכימה, וזהו.

● **קראתי בעיתונים שימרות החתונה אתה עדיין מתלבט בין אשתך ובין החברה הוותיקה שלך.**

התלבטתי כשהייתי בניו־יורק. אחרי שהחלטתי להתחתן עם ג'ניפר, פיתאום הופיעה רונית והיה לי קצת באלאגן עם עצמי. אבל בסוף החלטתי לחזור עם ג'ניפר לארץ.

● **שוב, מהפירסומים בעיתונים הבנתי שאתה לא מתייחס ברצינות לנישואין אלה.**

למה לא ברצינות? אני מתייחס אליה כמו אל חברה, לא כמו אל אשתי.

● **למה?**

השותף שלי אמר להם את זה.

● **כלומר, הוא טפל עליך אשמה?**

לא טפל, יצא לו ככה. בכלל, לקחו את זה בצחוק. מה זה שישה זוגות מגפיים? מישהו בא לבוטיק ומכר לו אותם. הוא לא ידע בכלל שהמגפיים גנובים.

● **לפני זמן קצר הסתבכת שוב עם המישטרה. הפעם נעצרת באשמת החזקת חשיש.**

היינו בדרכנו להופעה בבסיס קציניים במיצפה רמון. הופענו, והכל היה טוב ויפה. הצטרף אלי לנסיעה בחור שאני מכיר אותו דרך הגיטאריסטים שלי. בחזרה נתקענו בלי דלק בבאר־שבע. אמרו לנו שבצומת אופקים יש תחנת דלק שעובדת עשרים וארבע שעות ביממה.

איך שאנחנו נוסעים, עצרה אותנו קורטינה של המישטרה. השוטרים אמרו לי לעצור בצד, בא להם לעשות חיפוש באוטו. לא מצאו כלום, אבל אצל הבחור מצאו ביד משהו. השוטר פתח לבחור את היד והיתה לו חתיכת חשיש.

● **אז למה עצרו אותך?**

אני בעל הרכב. אני טוען שאני לא ידעתי מהחשיש. התברר שאיזה חייל בבסיס נתן לבחור את החשיש. אני לא עושה חיפוש ומיסדר לנגנים שלי לפני שהם נכנסים לאוטו.

● **אתה מעשן?**

לא מעשן. סיגריות אני מעשן.

● **איך נגמר הסיפור?**

הבן־אדם אמר שהחשיש שלי. החזיקו אותי 24 שעות במעצר, ושיחררו אותי. היו צריכים לשחרר אותי מייד, אבל הם תפסו קאליבר, שם. שימי תבורי פירסם את תחנת המישטרה של אופקים בכל מהדורות החדשות ובעיתונים.

● **מה הסיפור עם החתונה המוזרה שלך עם ג'ניפר? קראתי בעיתונים כל מיני גירסות.**

הכרתי בחורה, אחרי שבוע התחתנתי איתה. זה כל הסיפור.

● **למה?**

ככה, בא לי. אני יודע? מצאה־חן בעיני, הצעתי לה להתחתן, הסכימה, וזהו.

● **קראתי בעיתונים שימרות החתונה אתה עדיין מתלבט בין אשתך וכין החברה הוותיקה שלך.**

התלבטתי כשהייתי בניו־יורק. אחרי שהחלטתי להתחתן עם ג'ניפר, פיתאום הופיעה רונית והיה לי קצת באלאגן עם עצמי. אבל בסוף החלטתי לחזור עם ג'ניפר לארץ.

● **שוב, מהפירסומים בעיתונים הבנתי שאתה לא מתייחס ברצינות לנישואין אלה.**

למה לא ברצינות? אני מתייחס אליה כמו אל חברה, לא כמו אל אשתי.

● **גם אם ג'ניפר היתה מבינה עברית היית אומר מה שאמרת לעיתונאים?**

תראי, אני לא יודע אם עשיתי צעד נכון או לא נכון כשהתחתנתי איתה. באמת שאני לא יודע. בינתיים טוב לי איתה. אני לא יודע אם כל העסק יחזיק מעמד. כשהתחתנתי איתה היו לי כל מיני חישובים.

● **אחד החישובים היה האוטו המפואר, הנושא לוחית זיהוי ניו־יורקית?**

האוטו, מה האוטו! היה לי פונטיאק, זה לא מספיק מפואר? אבל היו לי חישובים כשהתחתנתי איתה.

● **איזה?**

לא מגלה לאף אחד. רק אני יודע אותם, ויש לי את אותם חישובים עד היום.

■ ■ ■

● **אתה בא מבית מסורתי. לא מפריע למישפחה שלך שאתה נשוי לבחורה לא יהודיה?**

המישפחה שלי לא קובעת בשבילי. אני

ה"חי עצור כמה ימים על רכוש גנוב. היה נחמד. כל דבר שעובר הופך לחוויה

מספיק גדול. אמא שלי אוהבת אותה. היא בחורה מאוד טובה, היא נשמה טובה, ג'ניפר. היא מאוד מצליחה כדוגמנית. מהבוקר מתקשרים אליה צלמים. אני לא עשיתי בשבילה כלום בעניין הזה. ראו תמונות שלה בעיתון ונדלקו.

אם את שואלת אותי אם אני מוכן להיות כעת רווק, התשובה היא: כן! אני מרגיש כרווק. אם יקרה פנצ'ר ונתגרש — אז נתגרש. זה לא מפריע לי.

● **ומה עם החברה הקודמת שלך, רונית?**

כל שהיה בינינו נגמר.

● **יצאתם חרבה שנים.**

אם אני כבר יוצא עם בחורה, אז זה רק להרבה שנים.

● **לפני כמה ימים פורסמה ידיעה בעיתון שסיפרה כי עצרת את מכוניתך באמצע רחוב מרכזי ביפו, הלכת לקנות עוגה וגרמת לפקק תנועה אדיר. אתה לא חושב שאתה קצת מגזים?**

כשאני עוצר זה ככה. אם אני מחנה את האוטו יש התקהלות. מה שקרה ביפו היה דבר רגיל. סתם בא לי עוגה, וזהו. עצרתי את האוטו, יצאתי לקנות עוגה, ואיך שהנהגים ראו אותי, כל המכוניות עצרו. קניתי עוגה, גמרתי לחתום למעריצים, וזהו — נסעתי.

● **אתה מרגיש כמו מיך?**

לא. מרגיש כמו בן־אדם רגיל. לא מלך ולא כוכב. כוכבים יש רק בשמיים.

● **יש לך שיגעון על מכוניות מפוארות?**

תחביב, ככה, עד שנתבגר קצת.

● **כמה עלתה שלך ה„שברולט קאמרו"?**

באמריקה היא עלתה לי 10.500 דולר. בארץ היא עולה חמישה וחצי מיליון לירות.

● **לך באופן אישי מפריע ש־ג'ניפר לא יהודיה?**

אני אספר לך. היתה לי הופעה בצה"ל, ברגע האחרון ביטלו אותה. אמרו לאמרגן שלי שזה ביגלל שאשתי לא יהודיה. חוץ מזה אני מקבל המון טלפונים ומיכתבים מאנשים שלא רוצים שאשיר בפספטיבל החסידי ביגלל שאני נשוי לגויה. אני לא יודע מה רוצים ממני. אומרים שמי שהופך בחורה לא יהודיה ליהודיה הוא צדיק. אז אולי נהפוך אותה ליהודיה.

● **אני מבינה שזה מפריע לך בקאריירה, אבל מה איתך? לך, שימי תבורי, זה מפריע?**

לא כל־כך. יהודיה, לא יהודיה, כולם בני־אדם.

● **היית רוצה שילדיך לא יהיו יהודים?**

לא יודע. אני חושב על זה לפעמים, אני חושב שחשוב לי שיהיו יהודים.

● **תבקש מג'ניפר להתגייר ימענך?**

לא יודע מה יקרה. לא רוצה לעשות לה עוול. יכול להיות שבוקר אחד יסתבר לנו שאנחנו לא מתאימים. לא יכול לגייר אותה בלי לדעת מה יהיה מחר.

● **היא מוכנה להתגייר?**

כן, היא רצינית. היא רוצה להקים מישפחה.

● **לא מתחשק לך לפעמים לשנות את הסיגנון? לשיר קצת יותר רוק, קצת יותר מודרני, פחות סכריני, פחות מיזרחי?**

הסיגנון שלי מודרני לאללה! למה לי לשנות את הסיגנון? אני שר בסיגנון סאן־רמו. זה מה שמתאים לי. עשיתי רוקנ'רול וכאסח. מהנסיון שלי, השירים לא הלכו. אני מת על השירים אתמול היית שונחי ותני לי את הלב כי אין לי אהבה

קולנוע

זה קולנוע!

פעם היה העולם מסודר יותר. כל דבר היה במקומו ואיש לא תהה ולא התבלבל. למוסיאון הלכו כדי לראות צורות וצבעים, לאולם הקונצרטים כדי להתענג על צלילים ערבים לאוזן, בתיאטרון ביקרו על מנת ליהנות מאמנות המילה המדוברת, ואילו לקולנוע הלכו בשביל הכיף.

באותם ימים טובים, שחלפו ללא שוב, כרטיס קולנוע היקנה כניסה לעולם של קסמים. הצופה נכנס לאולם, המתין בקוצר רוח שהאורות יכבו, ואז נכנס, כמו על־יסה של לואיס קארול, לעולם אחר, מופלא, נהדר, עולם שבו הכל אפשרי, וגם אם הכל דומה לעולם המציאות, הריהו הרבה יותר מרתק, מעניין ומותח מן המציאות האפורה והשיגרתית שבחוץ. שם, באולם האפל, אפשר היה לפגוש במשך שעתיים

האריסון כאינדיאנה ג'ונס בפעולה **כדור האבן המאיים למחוץ את מחלצי־הקבר בפרו**
שילוב של ארול פלין והאמפרי בוגארט

גיבורים ונבלים, עלמות־חן ומכשפות רעות, מראות עוצרי נשימה ומעשי ניסים מאין כמותם. והצופה המוקסם נבלע בתוך המסך, שכח מיהו ומהו, והשתתף בלב ונפש בכל מה שהתרחש לפניו.

אבל הימים הטובים חלפו כמובן. זאת ידוע לכל. היום הולכים למוסיאון לשמוע מוסיקה, באולם הקונצרטים נואמים ומשמיעים קולות, ובתיאטרון עוסקים בצורות ובצבעים, והקולנוע מורח בפני הצופה את המציאות, בצבעים יותר קודרים ומייאשים מכפי שהיא באמת. לזאת קוראים קידמה.

כניסה לקבר מצרי בחיפוש אחר ארון־הקודש שנגנב
כאן לא מתעסקים בקטנות

קארן אין פוגשת שלדים בקבר מצרי
מירוץ מטורף אחרי ארון הקודש

כום־טראח. מזל, שמזמן לזמן יש מי שנזכר ביעודו המקורי של כל דבר ודבר. ואם מי שנזכר ניחן גם בכישרון וגם באהבת המדיום שבו הוא עוסק, יש לנו שוב סיכוי להינות משעתיים של כיף באולם הקולנוע.

זה קורה, אבל זה נדיר. אולי משום כך, כאשר יצא הסרט שודדי התיבה ה־אבודה אל מסכי הקולנוע בארצות־הברית, הוא התקבל בגל התלהבות גועש כל כך. „שיבה למקורות!" זעקו המבקרים מלאי־התפעלות, והרעיפו תישבוחות על ג'ורג' לוקאס, שהפיק את הסרט, ועל סטיבן שפילברג, הבמאי. ההתרגשות היתה כל־כך גדולה, שחלק איבדו פשוט את השימוש בלשון, והתחילו להשתמש בביטויים כמו „בום", „טראח" ושאר ההברקות שמופיעות בבאלונים של הסדרות המצויירות, כדי להסביר לצופה מה הוא עתיד למצוא בסרט הזה.

ובאמת, אין תיאור מדוייק יותר, לשודדי התיבה האבודה מ„בום, טראח". זוהי

האריסון פורד: „משחק זה כמו עבודת נגרות!"

שש־עשרה שנים אחרי שהגיע להוליווד, מתחיל האריסון פורד להיות כוכב במלוא מובן המילה. ולמרבה הפליאה, זה לא קורה לו בהוליווד, אלא בסאן־פראנסיסקו, שם נמצא ג'ורג' לוקאס, האיש שנתן לו עד עכשיו את כל הזדמנויותיו הגדולות.

„כשהגעתי לקאליפורניה," מספר פורד, „החתימו אותי על חוזה עם חברת קולומביה בשכר של 150 דולר לשבוע." במשך זמן רב, כל מה שנדרש ממנו, היה לגבות את ההמחאה השבועית בזמן ולהופיע מזמן לזמן בצילומי פירסומת שהיו צריכים להפיץ את קלסתר פניו ברבים. בסך־הכל, נראה לו שזו דרך לא כל־כך רעה לפרנס אשה ושני ילדים (מאז הספיק להת־גרש מאשתו, אבל הילדים עדיין עימו).

כאשר כבר הניחו לו להופיע בסרטים, הוא נדחק ל„יצירות מופת" מן הסוג שהוא מעדיף לשכוח. הוא גם הופיע בסדרות טלוויזיה (הוא הספיק לעבור דרך רובן), שבהן, כדבריו „לא למדתי מאומה". משום כך, בזמנו הפנוי — והיה לו בשפע — התחיל לעסוק בנגרות, וגילה כישרון אמיתי. הוא אפילו החליט להפוך את הנגרות למיקצוע.

אל המסך חזר כדי לגלם תפקיד מישני באמריקן גראפיטי, סרט של במאי צעיר בשם ג'ורג' לוקאס. „הרווחתי בקושי חצי מן השכר שלי כנגר, אבל הכרתי את האנשים והאמנתי שזו ההזדמנות הנכונה. זאת היתה הפעם הראשונה שבה חשתי שאני תורם משהו, שאני שותף לחוויה אמנותית."

הצעד הבא היה כימעט טיבעי. ידידו של לוקאס, פראנסיס פורד קופולה, הפקיד בידיו תפקיד קטן בשיחה משם, חזרה ללוקאס ולמילחמת הכוכבים, לדמות האקדוחן השכיר בחלל, האן סולו. זה היה הצעד הראשון שלו לתהילה. מאז הופיע בכמה וכמה הפקות גדולות כמו כוח 10 מנאברון, אבל הוא אינו מרבה לדבר עליהן. בהמלכה מכה שנית הוא חזר לדמותו של האן סולו, ובניקמת הג'די המצולם עתה, הוא יגלם אותו בשלישית. למי שמתרשם מן הפעלתנות שלו בשודדי התיבה האבודה הוא מסביר, שהוא בעצם בטלן בגישמתו, וחלומו היה להופיע בקורמדיות סאלוניות.

אשר למישחק, התיאוריה שלו פשוטה מאוד: „זה כמו נגרות. אתה צריך לדעת את המיקצוע ולנהוג לפי הכללים שלו. אם אתה שולט בכל הפרטים, לא תוכל להיכשל."

האריסון פורד בתפקיד טיים ב„מילחמת הכוכבים"
מזמן לזמן צילומי פירסומת

דהירה מטורפת, מתחילת הסרט ועד סופו. אוסף של הרפתקות שרודפות בקצב רצחני זו את זו. אין זמן אפילו לנשום לרווחה אחרי סיומה המוצלח של האחת, וכבר העלילה נתונה בתוך המערבולת של ה־הרפתקה הבאה.

בעיקבות ארון הקודש. כאן לא מתעסקים בקטנות. הרפתקה אין פירושה שוד של בנק, ריגול למען המולדת, או הצלת האשה האהובה. כל אלה הן זיטות. כאן מחפשים, לא פחות ולא יותר, את ארון הקודש שנגנב מבית־המיקדש בירושלים, והטמון, לפי אמונת אחדים, בתוך החולות המכסים את העיר המצרית העתיקה טאניס. השנה היא שנת 1936, היטלר מתכונן במרץ למילחמה, ומאחר שהאמין באמונות טפלות, ושמע שכל מי שארון הקודש הולך בראש צבאותיו הוא בלתי מנוצח, הוא מוציא מיד פקודה ל־אס־אס ולגסטאפו: הביאו לי את ארון הקודש. בהיות הגרמנים עם מושמע ל־הפליא, הם יוצאים מיד למצריים למלא אחר הפקודה.

למישהו זה לא נראה? האם זה מוזר שהיטלר יטול לעצמו סגולה לניצחון מן היהודים? אז בבקשה, כאן אסור להשתובב בהגיון, זהו קולנוע, וזהו עולם אחר, ויכאן צריך להיסחף עם האירועים ולא לנתח אותם על שולחן הניתוחים, כמו באיזו ברסיטה. כי כאשר מנתחים סרטים באלה בכובד ראש, מה שקורה לרוב הוא שה־ניתוח מצליח והסרט מת.

חזרה לסיפור. הבינו האמריקאי, שהיה כבר אז קנאי ותתכן ודחוף אפו לכל פינה של העולם, אינו יכול, כמובן, לוותר על נשק אדיר כמו ארון הקודש, אפילו זה רק עניין של אמונה טפלה וכדי להכשיל את המזימה הנאצית, מוצאים את האר־כיאולוג הקשוח, ההרפתקן והעקשן ביותר בתבל, ושולחים אותו לסחוב לגרמנים את משאת נפשם, מתחת לאף.

העיניים רצות. עכשיו, כל מה שחסר היא שהארכיאולוג, הנושא את השם יוצא־

שיחה בין ארכיאולוג ונחש
כמו פלאש גורדון וזורו

פלאש גורדון ודיק טרייסי, טום מיקס ו־זורו, שהופיעו מדי שבוע במנה חדשה של הרפתקות, שהסתיימו תמיד ברגע המותח ביותר ב„המשך בשבוע הבא". הקולנוע, לגביהם, היא ההנאה הצרופה שבהזדהות המוחלטת עם הגיבור שעל המסך.

משגרפו ממון רב, והגיעו לעמדות כוח, החליטו צעירים אלה, שהם רוצים להעניק גם לקהל של שנות השמונים את התענוג שהיה להם בשנות החמישים. לוקאס הת־חיל לגלגל את הרעיון של שודדי התיבה האבודה לפני כשבע שנים, יחד עם חברו, הבמאי פילים קאופמן (איפה כל החברה ה־טובים). הם שמעו על אמונות בכוחו ה־מיסתורי של ארון־הקודש, ומצד שני, נת־קלו בסיפורים על האמונות הטפלות ש־הינחו את היטלר בדרכו לשילטון, וחיברו את שני המרכיבים יחד. קאופמן כתב את הסיפור והוא נח במגירה, שעה שלוקאס היה עסוק בבימוי מילחמת הכוכבים.

כאשר סיים לוקאס את מילחמת הכוכ־בים ויצא לנוח בחופי הוואי, הוא פגש שם ידיד אחר, סטיבן שפילברג, שבא לנוח מן האפקטים המייוחדים של מיפגשים מן הסוג השלישי. ועל מה יכולים שניים אלה לשוחח אם לא על קולנוע? שפילברג סיפר שמתחשק לו לביים סרט הרפתקות אמיתי, לוקאס סיפר לו על הרעיון המשותף עם קאופמן, השניים החליטו שיהיה טוב אם ישתפו פעולה. לוקאס החליט כי הוא ממילא עייף ממלאכת הבימוי, והוחלט ש־שפילברג יביים ולוקאס יפיק.

תענוג אמיתי. בינתיים הפיק לוקאס את הפרק השני באגדות החלל שלו, שזכה להצלחה מיסחרית מסחררת, ואילו שפיל־

אינדיאנה ג'ונס מגן על חברתו מפני הנאצים
במקום בירכת שלום סנוקרת אדירה

הדופן אינדיאנה ג'ונס, יאסוף את אהובתו לשעבר מבית־המרזח שנמצא בחור נידח שבהרי ההימלאיה, יסע עמה למצריים, יגייס לעזרתו כשרונות מקומיים אחדים ויגש למלאכה.

אם נדמה שהוא אבוד כתריסר פעמים, וידידתו החברמנית הולכת לעולמה פה ושם, לא צריך לדאוג, ולמען האמת, גם אין זמן לדאוג. לפני שמעכלים את ה־טראגדיה, כבר קרו על המסך אלף דברים אחרים, העיניים רצות אחרי הגיבורים, שאינם נחים לרגע, ובסוף המירוץ אין שום ספק שהכל יבוא על מקומו בשלום. לא יתכן אחרת, בסרט שכזה.

העבודה המטורפת הזו, היא פרי עמלה של אותה כנופיית צעירים שכבר זיעזעה את אמות הסיפים של הוליווד בסרטים שלה. המפיק, ג'ורג' לוקאס, אחראי ל־שלושה מן הסרטים הקופתיים ביותר בכל הזמנים: אמריקן גראפיטי, מילחמת הכו־כבים והאימפריה מכה שנית. סטיבן שפיל־ברג אחראי לשניים מן הסרטים הקופתיים ביותר: מלתעות ומיפגשים מן הסוג ה־שלישי. עכשיו, ביחד, הם אחראים לתוספת האחרונה ברשימה, שודדי התיבה האבודה, שהצטרף לרשימה הנבחרת תוך כמה חו־דשים בילבד.

בידור מושלם. לוקאס, שפילברג, ו־עיד כמה מחבריהם, ידועים כמטורפים לקולנוע, דור שגדל על סרטים, ספג מהם את מנת התרבות העיקרית שלו, ולמד לדבר בתמונות כמו שאחרים לומדים את האל"ף־בי"ת. גיבורי הילדות שלהם היו

קארן אלן:
מוכנה לנסות כל דבר!

קארן אלן
תגלית חדשה

בתו של סוכן אפ־בי־איי בדימוס, שקיבל פעם מיכתב הוקרה מאדגר הובר, קארן אלן בת ה־30 היא כיום אחת הכוכבות העולות בארצות־הברית. עד לפני שמונה שנים היא עסקה בכל מיני מלאכות, כולל טיפול בילדים מפגרים, מסעות ברחבי ה־יבשת האמריקאית, ומכירת מוצרי אופנה. ואז היא ראתה בפילאדלפיה את להקת התיאטרון הפולנית של הבמאי יז'י גרו־טובסקי, והחוויה היתה עמוקה כל כך, ש־היא החליטה להיות שחקנית, ויהיה מה.

ארבע שנים בילתה עם להקת תיאטרון בוואשינגטון, כשהיא מחזיקה במעמד ה־מכובד של שולייה, עוסקת במישלוח חומר פירסום, ועוד שאר מלאכות מרתקות. כדי לקיים את עצמה צבעה קירות, עבדה כ־מלצרית, מכרה ספרים. לפני ארבע שנים אספה יחד את כל חסכונותיה והחליטה ש־אין לה מה להפסיד. ושמה פעמיה לברוד־וויי. מאז, היא עובדת בקביעות כשחקנית.

ג'ון לאנדיס, אחד מכנופיית הצעירים הפרועים של הקולנוע האמריקאי, הכניס אותה לאמבטיה יחד עם דונאלד סאתרלנד בצעירים, פרועים ושובבים. „כשפגשתי אותה לראשונה, שמתי לב שכל מי שהיה בסביבתה נמשך אליה כאל מגנט," מספר לאנדיס, שנלחם עם המפיקים אשר טענו שלא כדאי להעסיק אלמונית.

כל מי שעבד עימה אחרי זה, השמיע דיברי התפעלות הן על כישרונותיה כ־שחקנית והן על סגולותיה כאדם. ואצלה קשה להפריד בין השניים. „לעתים אני מסוגל להעריך את היכולת של שחקן, לפי צורת האכילה שלו," מספר סטיבן שפיל־ברג. „קארן טעמה מכל סוג של אוכל שהוא הכיר את שפילברג טוב יותר. לשודדי התיבה האבודה הקציבו השניים 85 ימי צילום ותקציב של 20 מיליון דולר („זה זול מאד" אומרים היום בהוליווד). שפיל־ברג לא רק עמד בתקציב אלא גם הסתפק ב־73 ימי צילום בילבד. „זה היה תענוג אמיתי," הוא מודה. „במקום להיות מוטרד על־ידי רדיפה אחרי שלמות ולצלם כל סצינה עשרות פעמים, אחרי תיכנון של חודשים, המצאתי את ההמשך תוך־כדי העבודה, ושום דבר לא צולם יותר מארבע פעמים."

האדמה נפערת מתחת לרגליים, התיקרה מתמוטטת, אבן בגודל של בית מתגלגלת ומאיימת לרמוס אותו, ילידים עויינים מכי־נים לו מלכודת, וכל מה שיש לו כדי להציל את עורו, הוא שוט ארוך שהופך בידיו לכלי־נשק קטלני. וזאת, כאמור, רק ההתחלה.

האריסון פורד, שגילם את אבטיפוס ה־הרתפקן במילחמת הכוכבים המזכיר ב־מיבנה גופו את ארול פלין, ובהבעת פניו והתנהגותו את האמפרי בוגארט, כאילו נולד לתפקיד אינדיאנה ג'ונס.

מביסה גברים. לצידו מופיעה שחק־נית צעירה בשם קארן אלן, הזכורה אולי לאחדים כנערה המשובבת שמצטרפת ל־חבורת הנודדים באיפה כל החברה הטו־בים של אותו פילים קאופמן, שהוזכר כבר. העלמה אלן הצעירה הגיעה לבימת הצי־לומים והודיעה חגיגית לשפילברג שהיא חניכת האסכולה של אולפן השחקנים, ו־שהיא מעריצה את אל פאצ'ינו. תשובת שפילברג: „אצלי תשחקי כמו שמשחקים אצל פקינפה."

היא תפסה את הרמז כאשר קראה את התסריט. כבר בסצינה הראשונה, כאשר אהובה לשעבר בא לגייס אותה למיבצע ארון הקודש, היא עסוקה בתחרות שתייה, שבה היא מביסה גברים אימתניים בזה אחר זה, ובמקום בירכת שלום לאהוב שצץ מחדש, היא שולחת סנוקרת אדירה לסנטרו.

בהמשך היא כימעט מתנפצת לרסיסים, כבודה מחולל (כימעט) כמה פעמים, קבר מצרי מלא ודחוס נחשים סוגר עליה את הגולל, כשרק מר ג'ונס הוא עזר כנגדה, ועוד כהנה וכהנה בילויים, שבאולפן ה־שחקנים אין נוהגים לדבר עליהם.

זה לא מציאותי? זה לא מלמד מאומה על טבע האדם? אין יוצאים מן הסרט הזה חכמים יותר מכפי שנכנסים? אז מה? זה כיף! היש מי שיכול לחשוב על סיבה טובה יותר כדי ללכת לקולנוע? אולי לא מחכימים כאן, אבל יוצאים מן הקולנוע הרבה יותר מרוצים מכפי שנכ־נסנו. זה פועל כמו סם, אבל זה מסוכן פחות.

הארכיאולוג־הרפתקן רוכב על סוס רודף אחרי ארון הקודש שנגנב ממנו
סביב העולם ב־85 יום ו־20 מיליון דולר

כדרכו, מטיל שפילברג את הצופה כבר בפתיחה, לתוך בולמוס עוצר נשימה, כדי שיידע למה לצפות בהמשך. אינדיאנה ג'ונס חודר לתוך מערה מקודשת בהרי פרו, כדי לגזול פסל מוזהב. מגנוני תופת משליחים חיצי רעל על כל צעד ושעל,

ברג לקח קומדיה מילחמתית מטורפת בשם 1941 שעלתה הון־תועפות ולא החזירה פרוטה.

בחוגי המיקצוע התחילו לרגן שהאיש בזבזן, ילד מפונק שניסה לבלוע יותר מכפי שהוא מסוגל לעכל. לוקאס לא נבהל.

אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומרים ..

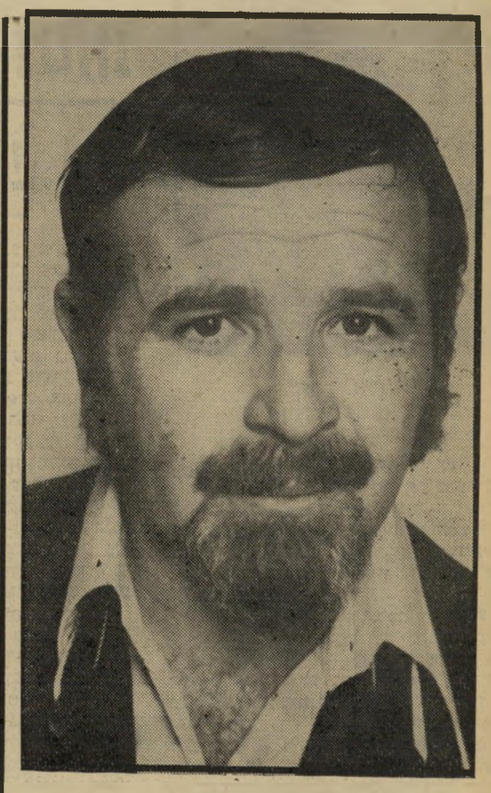

שבח וייס:

„לכתבים הפרלמנטריים עוצמה אדירה בכנסת!"

פרופסור שבח וייס הוא חבר־כנסת חדש, והוא גם אחד החברים הבולטים בכנסת העשירית. שלושה חו־דשים לאחר כינון הכנסת הוא כבר נאם יותר מחמש פעמים לפני המליאה, וגם צוטט באמצעי־התיקשורת. פניתי אל פרופסור וייס ושאלתי אותו:

● **אחרי שלושה חודשי חברות, איך אתה מרגיש בכנסת?**

אני מרגיש מצויין. היתה לי היכרות מוקדמת עם המוסד, הרי פירסמתי ספר בשם הכנסת.

יחד עם זאת, רגע ההשבעה היה אחד הרגעים המרג־שים בחיי. באותו רגע כאילו התגשם חלום המשקף את ההיסטוריה היהודית — ילד שואה הזוכה להיות חבר בבית מחוקקים של מדינה יהודית! העובדה שביציע המכובדים היו גם הורי וגם שני ילדי גרמה לי להתרג־שות עצומה.

● **ואחרי שההתרגשות חלפה?**

אני מרגיש כמו במקום מוכר. לא מקום בלתי־חשוב, אך בכל זאת מקום עבודה. אני עדיין מחפש את דרכי.

● **מה הפתיע אותך במיוחד בכנסת?**

הדבר המפתיע ביותר הוא העוצמה שיש לחלק מן העיתונאים המדווחים על החיים הפרלמנטריים.

בתקופת מילחמת העולם השנייה אמרו שיש שש מעצמות, והמעצמה השביעית היא העיתונות. אני אומר כי במישטר דמוקראטי יש זרוע מחוקקת, זרוע שופטת, זרוע מבצעת וזרוע נוספת היא הזרוע השייכת לעיתונות, ולה אני קורא הזרוע הנטוייה.

● **ממה, לדעתך, נובעת עוצמה זו?**

העוצמה האדירה הזו שבידי העיתונאים נובעת מכמה תהליכים פסיכולוגיים. הפוליטיקאי היום הוא יצור אנר־צנטרי מאוד, הרוצה לבלוט ואינו רוצה להיות חלק מקבוצה. לשם כך הוא זקוק לשירותי העיתונאי. נוסף לכך, אל הפוליטיקה מגיעים אנשים עם יצר־התבטאות חלק גדול מהפוליטיקאים אינם מסוגלים להתמודד אישית עם בעיות, והם זקוקים לכיתת־יורים נגד יריביהם, ומשתמשים בעיתונאים.

● **מיהו לדעתך העיתונאי בעל ההשפעה הגדולה ביותר בכנסת?**

יש כמה עיתונאים: דן מרגלית, מתי גולן, דני בלוך, גידעון רייכר ואפילו איש העולם הזה, יוסי יגאי. אבל עולים על כולם אנשי הטלוויזיה, שהמירדף אחריהם הוא לא יאמן.

● **מהו הדבר המאכזב ביותר שנתקלת בו בכנסת?**

לפי שעה, האכזבה הגדולה ביותר שלי מהכנסת, היא העובדה שההכנות לצורכי נאום הן לאין שיעור יותר קלות מאשר הכנת שיעור לסמינר באוניברסיטה.

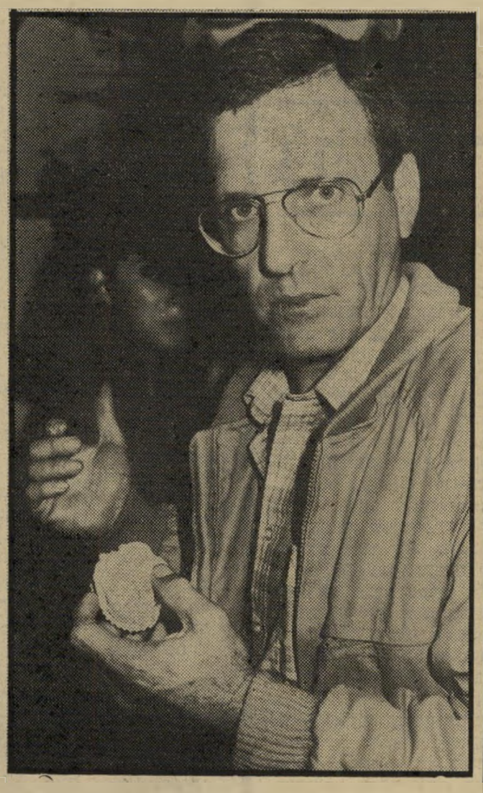

אורי פירסט:

„מקווה שלא יתנו להן לסגור את סליגסברג!"

אורי פירסט מוכר לכם כשדרן רצף בטלוויזיה וכגיסה של דליה מזור. לי הוא מוכר גם כמורה שלי להיסטוריה בבית־הספר התיכון.

בימים אלה קראתי בעיתונים שעומדים לסגור את בית־הספר, שבו עשיתי את בחינות הבגרות ועברתי את ארבע שנותי היפות ביותר. פניתי אל אורי, המשמש כסגן מנהל בית־הספר:

● **מדוע סוגרים את בית־הספר־התיכון על־שם סליגסברג?**

אספר לך בקיצור: לפני עשר שנים נפתח משא־ומתן בין הדסה, שהיא בעלת בית־הספר ובין עיריית ירושלים על העברת הבעלות לעירייה. פירוש הדבר היה שהעירייה תיבנה מיבנה חדש בתלפיות־מיזרח, ושבית־הספר יהפוך לחלק מרשת־החינוך העירונית.

בגלל חוסר תקציב לא מימשה העירייה את ההסכם. באו נשות הדסה לטדי קולק ודרשו מימוש ההחלטות. טדי אמר שאין לו תקציב, והציע כי בינתיים יעבור בית־הספר לרשות העירייה, אך ישאר במיבנה הנוכחי.

● **מדוע דורשות נשות „הדסה" מיבנה חדש לבית־הספר? עד כמה שזכור לי זהו אחד המיבנים המודרניים, המרווחים והמשוכ־ללים ביותר בארץ?**

נכון, אך נשות הדסה טוענות כי החינוך העל־תיכוני הטכנולוגי חשוב יותר מחינוך תיכוני, ורוצות את מיבנה בית־הספר עבור המיכללה הטכנולוגית שבבעלותן.

● **מה קורה היום?**

חכי, לא גמרתי. העירייה הציעה שבית־הספר ישאר בחלקו במיבנה הקיים, וחלקו יעבור לבית־הספר כצנלסון, העומד ריק והנמצא מול בית־הספר סליגסברג. נשות הדסה התנגדו בטענה, כי הפיצול יוריד את רמת בית־הספר. טדי קולק אמר: לא רוצות? תיסגרו. נשות הדסה אמרו: סגרים.

● **מה עשיתם כדי להעביר את רוע ה־גזירה?**

אחרי שנשות הדסה כינסו את ציבור המורים והסבירו את עמדתן, החלטנו להקים ועד־פעולה.

● **ומה עשיתם?**

החלטנו להילחם בהחלטת נשות הדסה. פנינו לוועדת־החינוך־והתרבות של הכנסת, שהקימה ועדת־מישנה בת שני חברים — חבר־הכנסת יעקב גיל וחבר־הכנסת יהודה יפרח. פנינו גם ליושב־ראש־הכנסת, מנחם סבידור, שפנה לנשות הדסה וביקש מהן לשקול מחדש את העניין. תשובתן היתה, שהן דורשות התחייבות לפיה בית־הספר יועבר למיבנה חדש.

פנינו לעיריית ירושלים שהקימה ועדה לטיפול בנושא. אני מקווה שנקבל תשובות תוך שבועיים. עד אז, אני מקווה, לא יתנו לנשות הדסה לסגור את בית־הספר סליגס־ברג.

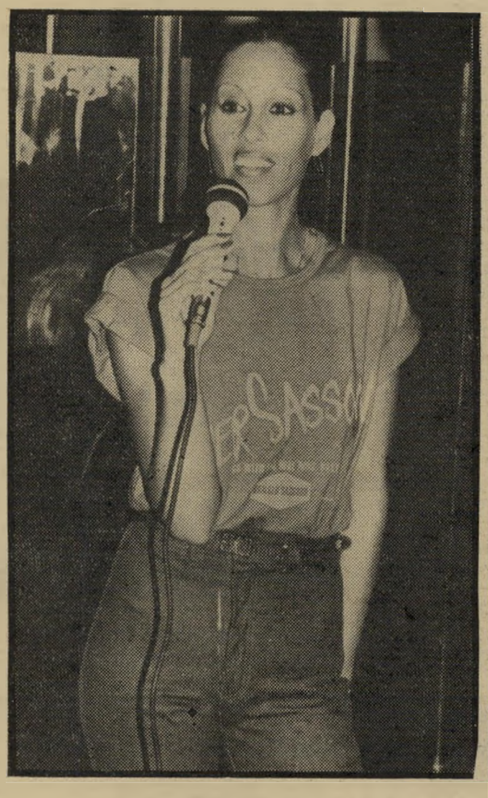

ליאורה לפידות:

„נמאס לי כבר להיות דוגמנית־צמרת!"

חברת דקת־הגו ובעלת חקול הענייני, ששימשה קריינית בתצוגת האופנה של רונאלד ששון, נראתה לי מוכרת. רק אחרי שנגמרה תצוגת האופנה והתקרבתי אליה, הסתבר לי כי זו היתה הדוגמנית הנודעת ליאורה לפידות.

שאלתי אותה:

● **ליאורה, החליפת מיקצוע?**

כן, נמאס לי כבר להיות דוגמנית!

● **גם דוגמנית צמרת?**

בעיקר דוגמנית־צמרת.

● **יש דוגמניות בגיל, שנראות פחות טוב ממך, וישעדיין מחזיקות על המסלול.**

נכון, אלא שאצלי זה קרה באקראי. לפני למעלה משנה, אחרי שילדתי, הזמינו אותי להשתתף בתצוגת אופנה. אמרתי שאני עדיין לא רזה מספיק, אך בעל החברה לא ויתר והציע לי להנחות את התצוגה. עשיתי את זה פעם, ומאז ההצעות לא הפסיקו לזרום.

אני מנחה תצוגות כמה פעמים בשבוע, ואני נהנית מכך הרבה יותר מאשר לדגמן. זהו, צריך לדעת מתי לפנות את הדרך לדוגמניות צעירות יותר ולפרוש מהמיקצוע בכבוד.

מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומ

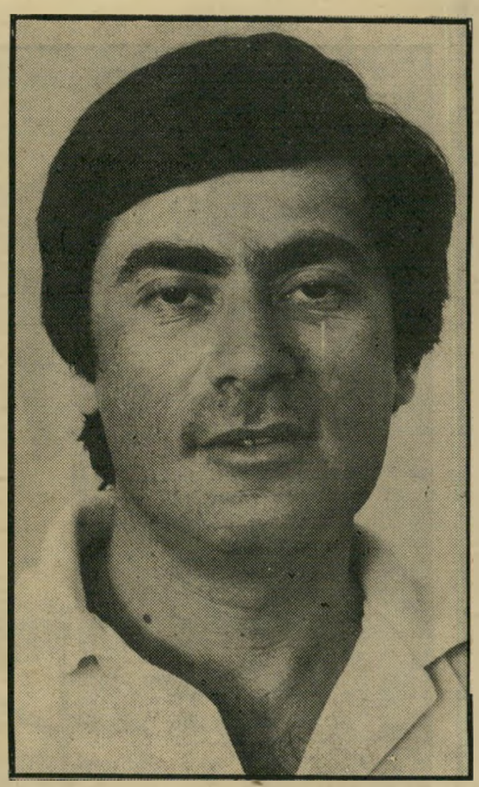

שרגא צור:

„לא כל מי שחוזר מאמריקה הוא פראייר!"

שרגא צור, איש־המכירות של חברת „יזראל טודיי", שבבעלותה טלוויזיה, רדיו ועיתון מצליח, חזר אחרי שמונה שנים לארץ.

כמו כל אחד אחר שפוגש בו בימים אלה בארץ, שאלתי אותו:

● למה חזרת?

אחרי שמונה שנים בארצות־הברית אתה הופך פיתאום לציוני. כשאתה נמצא בחוץ־לארץ אתה מסתכל על דברים בפרספקטיבה אחרת. אני קורא לזה ציונות, את יכולה לקרוא לזה איך שתרצי. גורם נוסף, ואולי החשוב ביותר — כשהילדים שלך גדלים ולא יודעים עברית, משהו מדגדג בלב.

● איך קיבלו אותך בארץ?

חברים זורים שאלו אותי כימעט מייד: פראייר, למה חזרת? הדבר השני שאמרו לי: אם חזרת, סימן שאכלת קש בארצות־הברית ולא הצלחת.

● איך אתה מגיב על פניות כאלה?

בהתחלה הייתי תופס עצבים ומגיב בפראות. אני לא אכלתי קש בארצות־הברית. אני אכלתי טוב מאוד מסיר הבשר האמריקאי, ומצבי הכלכלי היה יותר מאיתן. כיום אני לא מגיב יותר — שיחשבו מה שהם רוצים.

● מה השתנה, לדעתך, בארץ מאז שעזבת?

חוץ מהמחירים? לחץ. אנשים נמצאים יותר בלחץ. לחץ כלכלי, לחץ חברתי. אין שליטה.

● מה מפריע לך במיוחד?

בעיקר הייחס. לא הייתי רוצה יחס מיוחד בגלל שחזרתי מארצות־הברית, אבל הייתי רוצה שיכניסו למילון „בבקשה", „תודה", „סליחה". עם כל היתר נסתדר איכשהו.

● אם לא תצליח להיקלט, תחזור לארצות־הברית?

לא. השיקול העיקרי שלי, כשהחלטתי לחזור, היו הילדים. הילדים מאוד מרוצים פה. אני מוכרח לומר שבתוך ים החשדנות והלא־איכפתיות גילינו שתי נקודות אור.

האחת היא בית־הספר בורוכוב בגיבעתיים שבו לומדים הילדים, שממש אימץ אותנו, ודאג לילדים.

השניה היא מחלקת־הקליטה של עיריית גיבעתיים. איני יודע מי סיפר לה עלינו, אך מאז גילתה אותנו המלחקה אנחנו זוכים לתשומת־לב. אפילו קיבלנו צלוחית דבש בראש־השנה. בקיצור, הילדים נמצאים בגן־עדן. ואם להם טוב, גם לי טוב.

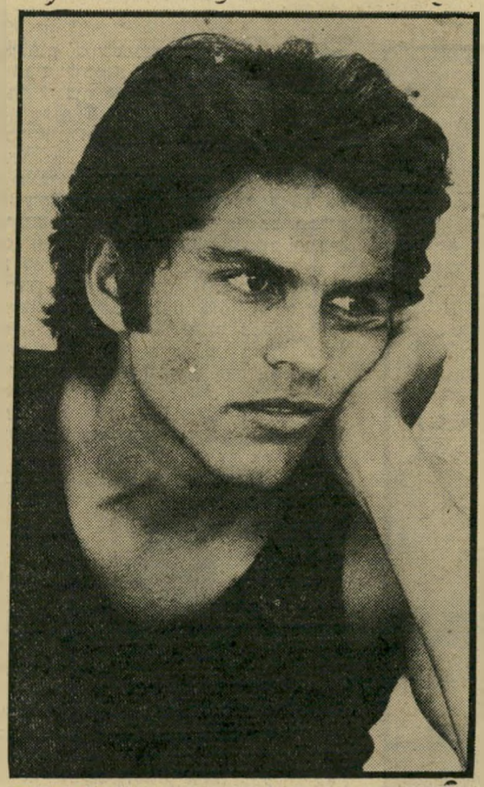

שלמה תרשיש:

„לעבוד בבוקר ולהכיר את ארץ ישראל האחרת!"

שלמה תרשיש היה שחקן ה„חאן" הירושלמי. לפני שלוש שנים החליט לפרוש מהתיאטרון והתמסר כולו לעבודה חקלאית וללימוד מוסיקה. בימים אלו נודע לי כי שלמה תרשיש קיבל את התפקיד הראשי בסירטס החדש של המפיק יעקב ליפשיץ והבמאי דני וקסמן. שם הסרט: „חמסין".

שאלתי את תרשיש:

● מדוע הפרת את החלטתך לפרוש מהמישחק וקיבלת על עצמך תפקיד בסרט?

הפסקתי עם תיאטרון. קולנוע זה לא תיאטרון. התיאטרון, שאני שיחקתי בו, היה מוסיאוני. אך הקולנוע הוא המדיום של המאה.

חוץ מזה, יש לי עניין אישי בסרט. עבדתי בעבר עם דני וקסמן על סרט שנקרא אלווירה, שזכה בפרס. דני צילצל אלי והציע לי להיבחן לתפקיד. הוא ידע שאני לא עובד יותר בתיאטרון, אבל בכל זאת ניסה.

הוא סיפר לי מעט על התפקיד ונדלקתי. שנינו, דני ואני, באותו־ראש — שנינו בני־מזל קשת. אני חושב שיצא רק טוב מהמפגש ביננו.

● מדוע, בעצם, עזבת את התיאטרון?

היתה לי תחושה שאני לא יכול לעשות מה שאני באמת מרגיש, שאני דורך במקום אחד ושדורשים ממני מה שיודעים שאני יודע לעשות — כלומר, תפקידי „טייפ־קאסטינג". הרגשתי כמו פקיד בבנק שבא לחזרות בין עשר בבוקר לשתיים בצהריים, ומקבל כסף עבור שעות נוספות.

החלטתי לעשות הפסקה ולנוח. עבדתי בגינון, בשיווק עופות, התחלתי לכתוב. הייתי אצל אהוד מנור — הוא נתן לי „פוש" רציני בכתיבת תמלילים. שלום חנוך האזין למוסיקה שכתבתי, והשמיע ביקורת טובה וקונקרטית. המוסיקה הפכה למרכז עולמי.

● האם כעת, אחרי שקיבלת תפקיד ראשי בסרט, תחזור לתיאטרון?

לא, לא אכנס לזה שוב.

התפקיד יפה — עבדתי עשרה ימים בבקר של קיבוץ גשור, וזה היה טוב בשבילי — בסרט אני עובד בבקר. אחר־כך עבדתי ארבעה ימים ביבניאל, אצל מישפחת מרמור. כשהחבר'ה באו לחפש אותי אמרה להם אם המישפחה: הבן שלי עוד לא חזר מהבקר. בחיים שלי לא פגשתי חס כזה. היה זה בשבילי הלם להכיר ארץ־ישראל אחרת, יפה ונהדרת.

נורית גלרון:

„אחרי כל השנים האלה אני מרגישה ע"יפות!"

נורית גלרון, שהחלה את הקאריירה שלה לפני שלוש שנים, פירסמה השבוע תקליט יפהפה משירי נתן זך.

הרשו לי „להשוויץ" ולספר כי היתה לי זכות ראשונים לכתוב על נורית, כשפירסמתי לפני שלוש שנים כתבה תחת הכותרת „כוכב נולד". ואכן, נורית היא היום אחת הכוכבות של הזמר העברי.

● איך אתה מרגישה אחרי שלוש שנים? מה קרה לך, מה השתנה?

השתנו לי קצת הפרופורציות. אם קודם לא הייתי בטוחה בקשר לשירה, היום יש לי הרגשה שזה הדבר הכי חשוב בחיי. זה מיקצוע, ממש מיקצוע.

לפעמים מאוד קשה לי, השירה היא ציפור הנפש שלי, אך אני מתעייפת להסתובב שנתיים עם הגיטרה. אני כבר עייפה מזה נורא. נורא קשה לי.

אז, לפני שלוש שנים, כשראיינת אותי, זו היתה אידיאולוגיה. היום זה כבר ממש עבודה שחורה, ואני מרגישה עייפות.

● איך את מרגישה עם צאת תקליטך החדש?

נהדר! את רואה, יחד עם העייפות והעבודה השחורה יש רגעים של התעלות. שנתן זך יכתוב לי שירים?! הייתי בענגים.

● הוא חיה מרוצה מהלחנים?

לפעמים כן ולפעמים לא. הוא הביע דעתו, התוכחנו והסכמנו. זו היתה עבודה משותפת.

● הוא כיטב לחנים?

יש לי שיר אחד עם חמישה לחנים. מחמישה מלחינים שונים.

● הוא קפדן?

מאוד. יש לו ביקורת יוצאת מהכלל, והוא תמיד צודק. הוא אמנם לא מוסיקאי, אבל הוא מאוד אוהב מוסיקה.

● איך את מרגישה כשאת אומרת „לא!" למזחין ידוע?

לא טוב.

במדינה

המשך מעמוד 41)

היא מצאה את עצמה בחדר מלוכ־
ך שבו שתי ספות מכוסות בשמי־
ות כחולות.

שגיב ניסה לנשק אותה ולחב־
ק. בריגיטה צעדה לאחור ואמרה
ו בכעס כי אינה רוצה ביחסים
אלה. הוא נטל את כרטיסה והס־
לק.

„זה דבר נורא". בריגיטה בח־
לה במיטות המלוכלכות ושכבה
לישון על הריצפה, כאשר ראשה
מונח על תיק־הצד שלה. היא
עורה כעבור שעה בערך, מלטי־
פות ידיים על חזה. היא התיישבה
ראתה את שגיב שוכב לצידה.
„אין לך חברה?" צעקה לעברו,
אך הוא המשיך ללטפה וניסה ל־
נשקה על פיה. כאשר דחתה אותו
בריגיטה הוא לא השתמש בכוח
החזיר לה את הכרטיס.

בריגיטה יצאה מהחדר. „הרגשתי
עוד יותר אומללה", סיפרה. „ראי־
תי שאין אף אחד שאפשר לסמוך
עליו." כאשר נפגשה לבסוף עם
המפקד מרקוס, גילתה כי לא תוכל
להמריא באותו יום.

היא עזבה את תחנת־המישטרה
רק בשעה שתיים בצהריים, וחברה
בא והחזיר אותה לירושלים.

כאשר סיפרה לחברים על קורו־
תיה בנמל־התעופה, עודדו אותה
ידידיה להתלונן במישטרה. „חשבתי
שזה דבר נורא, איך שהתייחסו
אלי," אמרה.

תלונתה נרשמה במישטרה והיא
הוזמנה מיד לגביית עדות על אך.
היא חזרה על כל הסיפור לפני
שופט־מחוזי, כאשר התובעת דו־
רית שפירא, חוקרת בחקירה רא־
שית, וסניגורו של שגיב, עורך־
הדין אריה צ'רטוק, חוקר בחקירה־
נגדית. כתב־אישום טרם הוגש, אך
לם משום שבריגיטה נאלצה לחזור
לדנמרק בדחיפות, גבו את עדותה
כנגד כל מטרידיה באותו לילה,
ואם יוגש כתב אישום־נגדם, יש־
תמשו התובעים בעדותה שנגבתה
על אתר.

סמים

חשיש מלוח

חשיש מתוך אבובים שנמצאו בשפת־הים — כמחירי מציאה

במשך הקיץ נתגלו בחופי הארץ עשרות אבובים של מכוניות שנפלטו מהים. הם היו מלאים בסוליות חשיש. מתברר היום כי לא כל האבובים הגיעו לידי המישטרה. חלק מהם, שנמצא על ידי מוצאים בלתי ישרים, הגיע לשווקי הארץ.

בתל־אביב הוצעו לפני כחודשיים עשר סוליות חשיש, מפליטת הים, לאיש בוהמה ידוע. המחיר היה מחיר מציאה מצחיק, בסך הכל מאתיים אלף לירות. המוכר הבטיח לקונה כי יוכל להרוויח בקלות מאה וחמישים אלף לירות על הסוליות.

חשיש במקום כוסית. הקונה החביא את המטמון בביתו, וניסה לחתוך ממנו אצבעות. אז התגלה לו כי מי־הים חדרו, כנראה, מבעד לעטיפות הניילון הרבות אל תוך החשיש. המים גרמו לחומר להתקשות כאבן, ואי־אפשר היה לחתוך אותו בדרכים הרגילות. הקונה הקשקש השתמש בכידון, בסכין ובמספריים, והצליח לבסוף במשימתו.

משום שהמחיר היה כל־כך זול, הרשה לעצמו הקונה לכבד את חבריו, את ידידיו וסתם מכרים באצבע חשיש במקום כוסית ויסקי, ודבר זה הוא שהביא לתפישתו.

המישטרה התעניינה מאוד באיש הבוהמה המרשה לעצמו לפזר אצ־
בעות חשיש בחינם, ובחיפוש ב־
ביתו התגלו כל עשר הסוליות. גם
הכידון והסכין ששימשו לחיתוך
נאספו על ידי המישטרה כדי לש־
מש ראיות במישפטו.

איך נולדו המדים לעורכות־הדין

פרקליטה דורון במדים
„זה לא עניינך מה שאני משוחח עם הגברת!"

ה עובדות ביעף באולמות בית־המישפט ובאכסדרה, לוגמות בנחת קפה בקפטריה, תמיד לובשות חצאיות שחורות וחולצות לבנות מבהיקות. לפעמים הן עונבות עניבה שחורה ולפעמים סרט קטיפה שחור לצווארן. הן נושאות בגבורה תיקים כבדים ומזוודות מלאות סיפרי־חוק. איש כבר אינו זוכר היום מדוע עליהן ללבוש מדים.

לפני עשרים שנה לא חייבו התקנות את עורכות־הדין להופיע במדי־מישפט. בבית־המישפט־המחוזי הן עטו כמובן על עצמן את הגלימה השחורה, כמו עמיתיהן הגברים, אך בבית־מישפט השלום לבשו את ביגדיהן הרגילים. התקנות קבעו רק כי הגברים חייבים בחליפה כהה וחולצה לבנה בבית־המישפט.

ב־1961 היתה אסתר דורון מתמחה צעירה ותמירה במישרדו של עורך־הדין הגודע דאז, ישראל הייק. בגלל חריצותה הרבה היתה לבדה במישרד, בבוקר יום שישי אחד, כאשר הגיע בסערה לקוח קבוע של המישרד, סרסור זונות. הוא סיפר כי בלילה עצרו ארבע מ„חברותיו" והוא זקוק לעורך־דין שיופיע בדחיפות בבית־המישפט כדי למנוע את הארכת מעצרן.

המתמחה בחנה את עצמה. היא היתה מוכנה לבילוי יום שישי, לבושה שימלה פירחונית בעלת מחשוף נדיב.

אך הלקוח לא נתן לה שהות להרהר. „אם אין אף אחד במישרד, אז בואי את!" קבע בתקיפות. הוא חשב על ההפסד הכספי הרב שייגרם לו אם הנשים תישארנה במעצר בסוף השבוע.

שיחה בפולנית

ה מתמחה הצעירה ניצבה ליד דוכן השופט וחיכתה. השופט שנכנס לאולם היה ורשאי, שהיה מפורסם בין עורכי־הדין במוזרותו. שוטר העלה מחדר המעצר ארבע פרוצות שניצבו ליד המתמחה.

השופט הציץ בבקשת המעצר, הרים את עיניו וצעק לעבר איש המישטרה הנפחד: „מה זה? איזו מין בקשת מעצר, אתה כותב ארבע פרוצות ואני רואה חמש?"

המתמחה ניסתה להשיב, אך השופט השתיק אותה בצעקה: „את אל תתערבי, שיתקי!" היא ניסתה שוב לאמר מילה, אך הפעם היו צעקות השופט רמות עוד יותר.

„שוטר, אולי תסביר לי מה זה? מדוע כתוב כאן רק ארבע?" שאל שוב השופט בצעקה. השוטר הצליח לסנן בין צעקה לצעקה, כי הגברת החמישית היא המייצגת את הארבע, והיא ממישרד עורכי־הדין. השופט הציץ במחשופה של הגברת דורון ושאל אותה לשמה ולמקום הולדתה. כאשר התברר לו מוצאה מפולין, והיא דוברת פולנית רהוטה, נרגע והחל בשיחה ארוכה בפולנית.

השוטר, בן עדות־המיזרח, שלא הבין אף מילה אחת, עמד חסר־אונים ולא ידע מה לעשות. לבסוף פנה לשופט בדחילו ורחימו ואמר: „כבודו, אני לא מבין אף מילה ממהלך המישפט!"

ורשאי ענה לו בזעף: „אתה אל תתערב, זה בכלל לא עניינך מה שאני משוחח עם הגברת!"

הוזנות שוחררו ממעצר, והמתמחה חזרה למישרדה מתוך הח־
לטה נחושה שלא לבוא יותר למישרד בבגדי חולין. הסיפור הגיע גם ללישכת עורכי־הדין, אשר תיקנה מאז את התקנה המחייבת עורכות־דין במדי־מישפט.

עשרים שנה עברו מאז. כל עורכות־הדין והפרקליטות המופיעות לפני שופטים לובשות מאז מדי־מישפט.

כושר ההמצאה והאילתור הנשי הם גדולים — חצאיות שחורות בסילסולים כפריים רחבים, חולצות תחרה שקופות, ואפילו גרבי רשת בסיגנון „קנקן", מלוות את המדים. כל אחת משתדלת להוסיף סיגנון וציביון אישי למדים.

עורכות־דין צעירות טופפות על עיקבים מחודדים וחצאיות צרות וצמודות לצידן של מטרוניתות בחצאיות של שנות הארבעים וחולצות גבריות תיקניות, מהלכות צד בצד במיזנון בית־המישפט. אבל אף שופט לא טעה מאז, ולא החליף לקוחה. בעורכת־הדין אינה אלון ■

מישפט

לחטוף ולברוח

יומיים של חטיפת ארנקים בכמכונית גנובה, במושבות הדרום

אילנה דושך ישבה על ספסל בתחנת האוטובוס וחיכתה לאוטובוס שיסיע אותה מכפר־הנגיד ל־רחובות. מכונית אסקורט עצרה לידה, ואחד משני הנערים שישבו בה ירד והתיישב לידה על הספסל. היא חשבה שהוא רוצה „להתחיל איתה", כדברים, והתכוצה בצידו השני של הספסל. אבל הוא שלח את ידו ומשך בכוח את ארנקה.

בטרם התאוששה, כבר היה ה־צעיר במכונית, וזו יצאה במהירות לדרך ונעלמה.

שני נוסעי האסקורט, אבנר שמי ומאיר מחדון, הצעירים בני עשרים מכפר־גבירול, לא הצליחו להשתלט על הרכב הגנוב בעת הבריחה, והתנגשו במכונית חונה. לדברי כתב־האישום שהוגש נגדם על ידי התובעת, שלומית אריאל, עזבו את הרכב וחזרו לביתם.

למחרת בבוקר מצאו מכונית אסקורט נוספת ו„נטלו" אותה. הם יצאו שוב לכבישי הדרום והמשיכו בעיסוקיהם מיום אתמול.

רישיון לנשק. ליד יבנה פגשו בסוזן עודה, שעמדה ליד תחנת אוטובוס. לדברי כתב־התביעה, שוב ירד מחדון מהמכונית, תקע עיניו בצעירה וחטף את ארנקה. שללו הפעם היה אלף שקלים ב־מזומן, ותכשיטים בשווי של 500 שקלים.

במושב גאליה עברו ליד אשה שהלכה לתומה מהכוללת לביתה, ובידה סל־מיצרכים כבד וארנק כסף. הם עצרו לרגע וחטפו את הסל והארנק.

הם המשיכו למישגב־דוב, ושם פגשו בצעיר רן שליין, שהחזיק בידו רובה־אוויר. הם התחזו ל־בעלי־סמכות, שאלו אותו אם יש לו רישיון לנשק, ובינתיים משכו את הרובה מידו. רן לא עזב את הנשק ונסחב איתו מרחק מה אחרי ה־מכונית הדוהרת, אולם לבסוף נא־לץ לעזוב את הרובה, והשניים ברחו בנסיעה מהירה.

שני ימי ההרפתקות הסתיימו כאשר נידתי־מישטרה עצרה את השניים במכונית הגנובה. כש־שללם בידם. כיום הם מחכים ל־מישפטם בכמה סעיפי־אשמה של גניבה ונהיגה רשלנית.

מעשה מגוונה

בהחלפת דירה

פקיד חברת הבנייה בא לבדוק את הדירה, ו„ברח" את בעלת־הבית

„את יפה ואת סכסית, ואני רוצה לשכב איתך!" אמר פקיד חברת הבנייה אלכס (שם בדוי, השם ה־אמיתי נאסר לפירסום) לגילה (שם בדוי, השם האמיתי נאסר לפירסום).

היא הביטה בו נדהמת. גילה חזרה ארצה לזמן קצר, עם שני ילדיה הקטנים, כדי להחליף את דירת המישפחה בדירה גדולה יו־תר. בעלה אמור היה לבוא גם הוא ארצה אחרי מציאת דירה מתאימה.

הדירה נמצאת בראשון לציון, ולגילה נודע כי חברת בניה גדולה בעיר מאפשרת החלפת דירה ישנה בדירה חדשה. היא פנתה למשרדם וביקשה פרטים. הפקיד שקיבל את פניה וראיין אותה, הסביר לה כי הוא ישמח לעזור לה, אולם יהיה עליו לראות את הדירה שבה מדובר, כדי שיוכל לקבוע את מחירה. הוא הזמין את עצמו לדירה ליום ה־מחרת, בשעות אחר־הצהריים.

סיפוק־עצמי. גילה חיכתה לו בשעות אלה, אך הוא לא בא. הערב ירד, גילה השכיבה את שני ילדיה לישון, ולבשה חלוק־בית, כאשר שמעה צלצול בדלת. היא פתחה את הדלת וגילתה את הפקיד שבא לעשות ביקור־בית.

השניים ישבו לדון בעיסקה כא־שר לפתע תפס אלכס בידה, נישק לה ואמר שהיא מוצאת חן בעיניו והוא רוצה לשכב איתה.

גילה לא ידעה מה לעשות. היא התנגדה, אבל הגבר משך אותה בכוח לחדר השינה, השכיב אותה על המיטה וקשר את ידיה מאחורי גבה בשרוול של חולצה שהיתה מונחת שם. הוא פרס את חולצה עד למותניה והחל נוגע בגופה.

גילה שמרה על קור־רוח וביקשה ממנו לעזוב אותה. נראה שבק־שותיה הועילו, והוא לא אנס אותה, אלא גמר תוך סיפוק־עצמי, והלך להתרחץ.

כאשר חזר לחדר הוגבל לפני גילה על מה שקרה.

אחרי שעזב את הדירה מיהרה גילה לשכנים וסיפרה להם בהת־רגשות על המיקרה. הם קישרו אר־תה עם המרכז לסיוע לקורבנות אונס. הם גם הזמינו את המישטרה.

אלכס, איש־עסקים מוכר ומכובד בעירו, נעצר לחקירה. הוא הכחיש שהפעיל כוח, ואמר כי גילה היא שפיתתה אותו, כדי לקבל ממנו תנאים טובים יותר לעיסקת החלפת הדירה.

כתב־אישום הוגש נגד אלכס ב־בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, והתובעת שרה דותן העלתה את גילה כעדה עיקרית.

למרות נסיונותיו של הסניגור, מאיר זיו, למצוא סתירות בעדותה, עמדה גילה כצוק איתן. גם השו־פט שמואל קוואנט שוכנע באמי־תות דבריה. השבוע הרשיע ה־שופט את אלכס במעשה מגונה.

לאלכס בן השלושים לא היו כל הרשעות קודמות, ולכו ביקש ה־סניגור לדחות את הטיעון לעונש עד להגשת תסקיר קצין־מיבחן.

סיפור של הרפתקה צברית: איך הצליח צעיר ישראלי להחפלח להצגת אופרה של ואגנר בעירו של המלחין המוחרם בישראל

מאת

דויד לנדאו

ה מסע כרכבת ממינכן לבייר־רויט (Bayreuth) אורך כ־כשלוש שעות ובדרך יש להחליף רכבת בנירנברג.

אי־אפשר שלא לחשוב על האירועים, שהתרחשו באיזורים אלה, במחצית הראשונה של המאה. אבל הזמן חולף, ומבעד לחלון נשקפים נופים ירוקים של שדות ויערות, של כפרים שלווים ושל ערים משגשגות.

ממול, בצידו השני של הקרון יושב צמד צעירים מקומיים, הוא והיא, ומגלגל סיגריות. אני לא מוכן להישבע, אבל על־פי הריח המתקתק המרחף בחלל הקרון, נדמה לי שבתוך הטבק יש גם כמה גרגרים של חשיש.

הרכבת מגיעה לבייריוט. אני נכנס למישרד־התיירות המקומי שבתחנה, ושואל היכן אפשר לרכוש כרטיס לפסטיבל. מביטים בי כאילו שנפלתי מהשמיים. לרכוש עכשיו כרטיס לפסטיבל ?

טוב, תצא מהתחנה, תפנה ימינה ותמשיך לאורך הרחוב, עד שתגיע לאולם הפסטיבל. תנסה שם במישרד הכרטיסים, אולי יהיה לך מזל.

נודניקית אמריקאית

ל פני הכניסה למישרד מתהלכים כמה עשרות אנשים נושאי שלטים. מרחוק נדמה שיש שם הפגנה, אך לא. כל אחד נושא שלט נייר שעליו כתוב בגרמנית משהו בנוסח: „מחפש כרטיס לטריסטאן ואיזולדה, או „רוצה להחליף כרטיס לפארסיפל בכרטיס להולנדי המעופף" וכן הלאה. המצב בהחלט אינו מעודד.

אני נכנס למישרד הכרטיסים שגם הוא מוקף בנושאי שלטים. שתי גברות עונות לשאלות המבקרים, ואני מבקש מאחת מהן את תוכנית הפסטיבל. נותנת לי את החוזר המתאים ומוסיפה באדיבות: „אני רואה שהגעת זה עתה, כדאי לך שתמשיך בטיול. אנשים מחפשים לשווא כרטיסים במשך ימים. חם היום ויש בסביבה מקומות יפים רבים שכדאי לראות אותם. חבל על הזמן שלך." אני לא ממהר ועובר לעמוד בפינה.

אנשים נכנסים ויוצאים. אשה לבושה במעיל מבלבלת לכולם את המוח. מדי פעם היא ניגשת לדוכן ושואלת עוד שאלה. לפי המיבטא היא בוודאי אמריקאית. מישהו שוראל אותה מדוע היא לובשת מעיל בחום הזה. היא אומרת שאם תוריד אותו, כולם יראו כמה שהיא שמנה.

כרטיסים לשמיעה

ב ינתיים אני מעיין בדף שלפני. ובכן, הפסטיבל מתחיל ב־25 ביולי ומסתיים ב־28 באוגוסט. מוצגות בו חמש אופרות של ואגנר: טריסטאן ואיזולדה, המייסטרזינגר, ההולנדי המעופף, לוהנגרין ופארסיפל. הערב מציגים את טריסטאן ואיזולדה — אופרה בשלוש מערכות. המנצח הוא דניאל ברנבאום בכבודו ובעצמו.

באולם כאלפיים מקומות. מחיר הכרטיס היקר ביותר — 160 מארקים גרמניים. באולם וביציע הקרוב יורד המחיר בהדרגה עד למאה מארקים. יש שני יציעים שבהם המחירים נעים בין 23 ל־64 מארקים. יש גם מיספר כרטיסים ב־10 מארקים, ב־מושבים בהם אפשר לראות רק חלק מהבימה, וכרטיסים בחמישה מארקים, למקומות שמהם אי־אפשר לראות דבר, אלא רק לשמוע.

מכירת הכרטיסים החלה בנובמבר הקודם. לעיתים צריך לחכות כמה שנים עד שמשיגים כרטיס לאחת ההופעות.

השעה שלוש אחרי הצהריים. ה־הצגה מתחילה בשעה ארבע. אני ערוך סיור בשטח כדי לגלות מקומות שבהם יש סיכוי לתפוס מישהו עם כרטיס מיותר. כמה סיבובים מסיפיקים לי להיווכח שכל המקומות האסטרטגיים תפוסים כבר, ושאין לי מה לעשות, אלא להכין שלט קטן מנייר ולהצטרף אל כולם.

מחשופים עמוקים

א נשים מתאספים בסמוך לדלתות. ניסיתי לראות אותם מקרוב, אך לשווא. הם עומדים בשורה צפופה, ואני מבין שאין לי שום סיכוי לחדור אל הדלת הראשונה. אני מחליט לנסות את מזלי בדלת השנייה, ומגלה שהיא פתוחה לרווחה. אנשים נכנסים ויוצאים בלי הפרעה. אני נכנס ומוצא את עצמי בלובי גדול, שבו מוצבים שולחנות ועליהם מיני־מאפים ומשקאות קלים. אני מתיישב ליד אחד השולחנות, ומזמין כוס קפה.

אחרי כמה דקות אני מבחין בשלט קטן, שעליו כתוב בגרמנית משהו בנוסח: „מחפש כרטיס לטריסטאן ואיזולדה, או „רוצה להחליף כרטיס לפארסיפל בכרטיס להולנדי המעופף" וכן הלאה. המצב בהחלט אינו מעודד.

אני נכנס למישרד הכרטיסים שגם הוא מוקף בנושאי שלטים. שתי גברות עונות לשאלות המבקרים, ואני מבקש מאחת מהן את תוכנית הפסטיבל. נותנת לי את החוזר המתאים ומוסיפה באדיבות: „אני רואה שהגעת זה עתה, כדאי לך שתמשיך בטיול. אנשים מחפשים לשווא כרטיסים במשך ימים. חם היום ויש בסביבה מקומות יפים רבים שכדאי לראות אותם. חבל על הזמן שלך." אני לא ממהר ועובר לעמוד בפינה.

אנשים נכנסים ויוצאים. אשה לבושה במעיל מבלבלת לכולם את המוח. מדי פעם היא ניגשת לדוכן ושואלת עוד שאלה. לפי המיבטא היא בוודאי אמריקאית. מישהו שוראל אותה מדוע היא לובשת מעיל בחום הזה. היא אומרת שאם תוריד אותו, כולם יראו כמה שהיא שמנה.

כרטיסים לשמיעה

ב ינתיים אני מעיין בדף שלפני. ובכן, הפסטיבל מתחיל ב־25 ביולי ומסתיים ב־28 באוגוסט. מוצגות בו חמש אופרות של ואגנר: טריסטאן ואיזולדה, המייסטרזינגר, ההולנדי המעופף, לוהנגרין ופארסיפל. הערב מציגים את טריסטאן ואיזולדה — אופרה בשלוש מערכות. המנצח הוא דניאל ברנבאום בכבודו ובעצמו.

באולם כאלפיים מקומות. מחיר הכרטיס היקר ביותר — 160 מארקים גרמניים. באולם וביציע הקרוב יורד המחיר בהדרגה עד למאה מארקים. יש שני יציעים שבהם המחירים נעים בין 23 ל־64 מארקים. יש גם מיספר כרטיסים ב־10 מארקים, ב־מושבים בהם אפשר לראות רק חלק מהבימה, וכרטיסים בחמישה מארקים, למקומות שמהם אי־אפשר לראות דבר, אלא רק לשמוע.

מכירת הכרטיסים החלה בנובמבר הקודם. לעיתים צריך לחכות כמה שנים עד שמשיגים כרטיס לאחת ההופעות.

השעה שלוש אחרי הצהריים. ה־הצגה מתחילה בשעה ארבע. אני ערוך סיור בשטח כדי לגלות מקומות שבהם יש סיכוי לתפוס מישהו עם כרטיס מיותר. כמה סיבובים מסיפיקים לי להיווכח שכל המקומות האסטרטגיים תפוסים כבר, ושאין לי מה לעשות, אלא להכין שלט קטן מנייר ולהצטרף אל כולם.

מחשופים עמוקים

א נשים מתאספים בסמוך לדלתות. ניסיתי לראות אותם מקרוב, אך לשווא. הם עומדים בשורה צפופה, ואני מבין שאין לי שום סיכוי לחדור אל הדלת הראשונה. אני מחליט לנסות את מזלי בדלת השנייה, ומגלה שהיא פתוחה לרווחה. אנשים נכנסים ויוצאים בלי הפרעה. אני נכנס ומוצא את עצמי בלובי גדול, שבו מוצבים שולחנות ועליהם מיני־מאפים ומשקאות קלים. אני מתיישב ליד אחד השולחנות, ומזמין כוס קפה.

אחרי כמה דקות אני מבחין בשלט קטן, שעליו כתוב בגרמנית משהו בנוסח: „מחפש כרטיס לטריסטאן ואיזולדה, או „רוצה להחליף כרטיס לפארסיפל בכרטיס להולנדי המעופף" וכן הלאה. המצב בהחלט אינו מעודד.

אני נכנס למישרד הכרטיסים שגם הוא מוקף בנושאי שלטים. שתי גברות עונות לשאלות המבקרים, ואני מבקש מאחת מהן את תוכנית הפסטיבל. נותנת לי את החוזר המתאים ומוסיפה באדיבות: „אני רואה שהגעת זה עתה, כדאי לך שתמשיך בטיול. אנשים מחפשים לשווא כרטיסים במשך ימים. חם היום ויש בסביבה מקומות יפים רבים שכדאי לראות אותם. חבל על הזמן שלך." אני לא ממהר ועובר לעמוד בפינה.

אנשים נכנסים ויוצאים. אשה לבושה במעיל מבלבלת לכולם את המוח. מדי פעם היא ניגשת לדוכן ושואלת עוד שאלה. לפי המיבטא היא בוודאי אמריקאית. מישהו שוראל אותה מדוע היא לובשת מעיל בחום הזה. היא אומרת שאם תוריד אותו, כולם יראו כמה שהיא שמנה.

להיכנס בהפסקה

א ני מקיף את הבניין, ומגלה אנשים בסמוך לדלת הכניסה של השחקנים. מכאן אפשר לשמוע מעט מן המתרחש באולם. יש שם מיספר ספסלים, ואני מתיישב על אחד מהם. בסמוך יושבת אשה שעוקבת באמצעות הטכסט שלפניה אחרי מה שמתרחש על הבימה. אני מבקש שתעדכן גם אותי, והיא עושה זאת ברצון.

ובכן, המערכה הראשונה מתרחשת באוניותו של טריסטאן, שמהלכת בין אירלנד וקורנוול. טריסטאן נשלח להביא את איזולדה, בתו של מלך אירלנד, כדי שתנשא לדודו, המלך מארק מקורנוול. איזולדה מאוכזבת מכך שטריסטאן לא זיכה אותה בתשומת־לב. היא מצווה על נערתה, בראנגינה, להכין שיקוי־מוות, שבו היא תמית את עצמה ואת טריסטאן.

אבל, כמו שקורה תמיד באופרות, המשרתת מתחכמת, ותחת שיקוי־מוות היא מכינה שיקוי־אהבה. השניים מתאהבים ונופלים זה בזרועות זה, תוך השמעת שירי אהבה קורעי לב, לפחות את ליבו של מי שמבין היטב את הטכסט.

ההפסקה מתקרבת, ואני מתקדם לעמדת זינוק ליד מיגרש־החניה. השעה חמש ועשרים, והקהל יוצא להפסקה בת שעה. אנשים נעים לכיוון מיגרש החניה. אני שואל כמה מהם אם בדעתם לחזור. כן, הם חוזרים. הם רק הולכים לרכב לפשוט את המעילים. הלה מדי שים של אנשי־אצולה פרוסיים, בלוויית נשותיהם המפורכסות. אך הקהל מגוון למדי. בצד אנשים בלבוש רשמי ומכופתר, יש לא מעט צעירים בלבוש צנוע, אפילו בג'ינס. כמה מהגברות הצעירות יותר והצעירות פחות לובשות שמלות עם מחשופים עמוקים משני הכיוונים.

השעה מתקרבת לארבע, המצב כלאחר יאוש. אין שום סיכוי. אני זורק את השלט המאולתר. הדלתות נסגרות, ההופעה מתחילה, ואני בחוץ. המחשבה הראשונה היא לקפל את הרגליים ולהסתלק.

בהירהור שני אני מחליט לנסות את הטריק הידוע מהיכל התרבות: ממתינים עד ההפסקה, מחכים עד שמישהו יוצא ושואלים אותו אם יש בכוונתו לחזור. אם אינו חוזר, מבקשים ממנו את הכרטיס, נכנסים פנימה ויושבים במקומו.

אהבים מוסיקליים

ב סיונותיו של ואגנר להגשים את רעיונו נמשכו עשרות שנים, ולבסוף, בסיוע לודוויג השני, מלך בווארית, ואחרי שרשרת שערוריות בלתי־פוסקת, הוקם בעיירה ביירויט אולם על־פי רעיונותיו של המלחין. ב־1876, כשוואגנר היה כבר בן 63, נערכה ההופעה הראשונה.

מאז נערך הפסטיבל בתדירות בלתי קבועה, עד היום. אחרי נפילת גרמניה הנאצית חלה הפסקה בת שבע שנים, והוא חודש ב־1951. מאז הוא נערך אחת לשנה בחודשי הקיץ.

הבנין שבו נערך הפסטיבל הוא מזיע — נראה שחם שם, בפנים.

עוד כמה נסיונות עולים בתוהו ואני חוזר אל הרחבה שלפני האולם. תהיה עוד הפסקה בין המערכה הראשונה והשלישית, ואם כבר חיכיתי עד עכשיו, כדאי לחכות עוד קצת.

ביניתיים אני קונה שתי חוברות, ובהן חומר על הפסטיבל ועל היצירה המושמעת הערב. החוברת הראשונה עוסקת ברעיון העומד מאחרי הפסטיבל בהתפתחות המבנה שבו מושמעות האופרות ובאופרות עצמן.

שלוש יצירות

ר יכרד ואגנר נולד ב־1813 ו־החל את הקאריירה המוסיקאלית שלו בגיל 20, כמנצח על מקהלה בעיר וירצבורג. מהחוברת שמתארת בקצרה את חייו, אפשר בהחלט להבין שהאיש גרר אחריו קופת שרצים לא קטנה. פה הוא ברח מפני נושים ושם הוא ברח מסיבות פוליטיות. בהיותו בגלות בשווייץ הוא התחיל להגות את רעיון הפסטיבל. הרעיון המקורי היה לבנות אולם לשימוש חד־פעמי לשערב אחד ערב, ואז להרוס את המבנה. במיכתביו הוא מפרט את הדרישות הצורניות והאקוסטיות של האולם הדרוש, ומעלה בפעם הראשונה את הרעיון להוריד את התיזמורת אל מתחת לאולם, כך שהקהל לא יראה אותה.

בלי מיזוג־אוויר

ואגנר בלי מיזוג־אוויר

(המשך מעמוד 57)

הבנין המקורי מהמאה ה־19, ש־אליו נוספו, במשך השנים, אגפים נוספים, את הפסטיבל מנהלת קרן ציבורית, אך העדיפות לניהולו ניתנת לבני מישפחת ואגנר. ואגנר נפטר בשנת 1883 ובשנים ה־באות ניהלה אותו אלמנתו, קוזי־מה. אחר כך ניהלו אותו בנו ובתו של ואגנר, ומאז 1967 מנהל את הפסטיבל וולפגאנג ואגנר — נכדו של המלחין.

ההפסקה מתקרבת לסיומה והק־הל מתחיל לנהור בחזרה לאולם. אני תופס מקום על הפסטל ה־סמוך למתרגמת, ליד שער הכני־סה של השחקנים, ומחכה.

המערכה השנייה מתרחשת ב־מצודת המלך מארק בקורנוול. מפי המתרגמת אני לומד שהמלך מארק נשא לאישה את איזולדה ויצא ל־מסע ציד. איזולדה הבוערת מאה־בה מאיתתת לאהובה טריסטאן ש־יבוא. הם מבלים יחד באהבים מו־סיקליים. המשרתת מנסה להזהיר אותם מפני בואו של המלך, אבל השניים שקועים בהחלפת אריות.

אני שם לב שמים נוטפים באו־פן קבוע מהמרזבים שליד הקיר, ומפנה את תשומת־ליבה של ה־מתרגמת לכך. מסתבר שהם נוהגים לצנן את האולם על ידי התזת מים על הגג. לא יותר פשוט להכניס מיזוג אוויר?

שני כרטיסים

ב ינתיים, עד הבימה, פוגע אחד מאנשי המלך בטריסטיאן הבוגד, פיצע אותו בחרבו והמע־ים. על הבימה עץ ענק ולפניו שרוע הגיבור הראשי, פצוע. ה־מערכה השלישית, מסתבר, מוקד־שת לגסיסתו.

טריסטאן עושה, כנראה, את חשבון חייו וחשבון אהבתו, בלי־וי התיזמורת, כאשר לפתע פית־אום, מתוך החושך, נגלית לעינינו איזולדה. השניים נופלים זה בזרו־עות זו.

החום באולם כבד מנשוא. אני מתאר לעצמי כמה סבל עובר על אלה היושבים ביציע שמעלינו. עכשיו אני גם מבין מדוע הזוג שישב כאן לפנינו החליט לפרוש מהמערכה.

העלילה מתקדמת לאיטה. המלך מארק מופיע. הוא שומע על שי־קוי האהבה ובא כדי למחול ל־חיים מארגטינה ומצ'ילה, על ה־מישטר „הנאור" של וייט־נאם, ה־מבצע רצח עם בקאמבודיה, על מיפלגת התחיה בסוריה ועל מיפ־לגת הבעת הישראלית, ואפילו על גוש אמונים וגיבוריו — ואיני מוצא כל הקשר.

אמרו על ואגנר שהיה אנטי־שמי מושבע, אבל זה בהחלט לא משתקף במוסיקה שלו. חוץ מזה, לא מעט מהיוצרים הדגולים בכל הזמנים היו אנטי־שמיים. זה ש־וואגנר היה אהוב ואהוד על הנא־צים עוד לא הופך אותו לפסול, גם לא יחסה האוהד של מישפחתו של היוצר אל היטלר.

ואגנר מת זמן רב לפני שהנא־צים הופיעו בזירה העולמית. הד־רך היחידה לבדוק מה היה יחסו

סצינה מתוך טריסטאן ואיזולדה
אריות של אוהבים

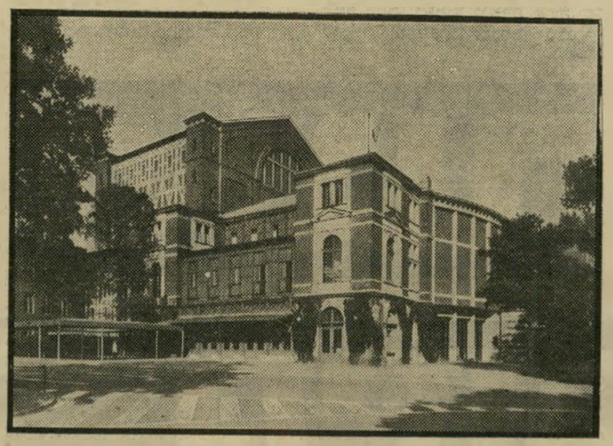

בניין פסטיבל ואגנר בבירויט
לשמוע ולא לראות

אליהם הוא ללכת אל קיברו, מצו־יידים בסיסמוגרף או במכשיר רגיש אחר, ולבדוק אם הוא מתהפך ב־קיברו כל אימת שמזכירים את שמו בהקשר אחד איתם.

אומרים גם על ואגנר שהיה גאון ושהיה בעצם אבי המוסיקה המודרנית ושיחד עם זאת היה גם מטורף על כל הראש — מה ש־יכול להיות בעצם די הגיוני.

יפאני שאינו מוחא כף

ט ריסטן גוסס ומת. ואיזול־דה ממשיכה להשמיע עוד כמה שירים ומצטרפת אל אהובה. המסך יורד, האופרה מסתיימת.

השעה עשר. הקהל פורץ במחי־אות כפיים. צוות השחקנים יוצא אל קידמת הבימה, קד קידה ושב אל מחרי הקלעים. ההתלהבות גו־ברת. השחקנים חוזרים, הפעם ב־צמדים, וזוכים במחיאות כפיים אדירות. ריצפת האולם עשויה עץ והקהל גם רוקע ברגליים. בסמוך עומד בשקט תייר יפאני ואינו מוחא כף. אזרח מקומי, שעומד בסמוך, מביע במבטו שאט־נפש מהתנהגותו של היפאני, אבל זה אינו מגיב.

על הבימה עולה המנצח וזוכה גם הוא בפרץ אדיר של מחיאות כפיים. שוב עולים השחקנים, ו־שוב המנצח, כולם ביחד וכל אחד לחוד. העסק נמשך כעשר דקות, ואנחנו מתחילים בתזוזה החוצה. הקהל מתחיל לנוע לעבר הדלתות אבל מחיאות הכפיים ממשיכות. והשחקנים יוצאים אל הקהל שוב ושוב. אחרי רבע שעה אנחנו כבר בחוץ ומחיאות הכפיים באולם עדיין נמשכות.

בניגוד לחום השורר בפנים, נו־שבת בחוץ רוח נעימה. הלילה כבר ירד, ועלטה מכסה את הארץ.

בפעם הבאה כשאראה אופרה של ואגנר, זה יהיה, אני מקווה, באולם עם מיזוג אוויר.

רכה השנייה מסתיימת. הקהל יוצא החוצה ואני ממהר אל מגרש ה־חניה. אני שואל בני־זוג שמתקר־בים אם בדעתם לחזור לאולם. לא, הם לא חוזרים. אני מבקש את ה־כרטיסים והשניים נותנים אותם ברצון.

אני חוזר במהירות אל סביבות האולם ומוסר כרטיס אחד למתר־גמת. זו אינה יודעת את נפשה מרוב שימחה — כבר יומיים היא מנסה להשיג כרטיס. מרוב התלה־בות היא מזמינה אותי לשתות כוס בירה.

ההפסקה נמשכת שעה. מתחיל להחשיך, ולקראת השעה שמונה וארבעים מתחיל הקהל לחזור ל־אולם, להמשך ההצגה. מסתבר ש־המקומות שלנו הם ביציע האמצ־עי. אנו ממהרים לשם ותופסים את מקומותינו. חם באולם. די מהר אנחנו מתחילים להזיע. ההמתרג־מת מכינה אותי בקצרה למה ש־הולך לקרות.

המערכה השלישית מתחילה. אנו נמצאים בגנו של טריסטאן, בראש צוק סלעי שנשקף אל ה־ים. על הבימה עץ ענק ולפניו שרוע הגיבור הראשי, פצוע. ה־מערכה השלישית, מסתבר, מוקד־שת לגסיסתו.

טריסטאן עושה, כנראה, את חשבון חייו וחשבון אהבתו, בלי־וי התיזמורת, כאשר לפתע פית־אום, מתוך החושך, נגלית לעינינו איזולדה. השניים נופלים זה בזרו־עות זו.

החום באולם כבד מנשוא. אני מתאר לעצמי כמה סבל עובר על אלה היושבים ביציע שמעלינו. עכשיו אני גם מבין מדוע הזוג שישב כאן לפנינו החליט לפרוש מהמערכה.

העלילה מתקדמת לאיטה. המלך מארק מופיע. הוא שומע על שי־קוי האהבה ובא כדי למחול ל־

גוש אמונים? אין קשר

א ומרים עד ואגנר שיצירתו לאומנית וגזענית, ואני מנסה לדמיין לעצמי כאילו האולם מלא בנאצים, המתלהבים ממראה עי־ניהם וממשמע אוזניהם. אבל ה־מוסיקה השקטה ועלילת האהבה שעל הבימה אינם מאפשרים לי זאת. אני מנסה לחשוב על אחדים מכוחות האופל של ימינו אלה — על כנופיות הגנראלים הרוצ־שניים — אבל מאוחר מדי. קרב של צלילים מתפתח מאחורי מסך לבן. האוהבים ממשיכים בהחל־פת אריות.

באולם דממה. העיניים רתוקות אל הנעשה על הבימה. פרט לתיז־מורת, אפשר לשמוע גם את קול הזיעה הניגרת מן הצופים. המוסי־קה ממלאת את חלל האולם. קשה לומר שאני מתרשם, אבל יתכן שזה מפני שאיני מכיר את היצי־רה.

יהלום של חולצה
אופנת יהלום
יצרני חולצות לגברים מבדי איכות
אופנתיים תוצרת חוץ
בדאי לשאול על יהלום...
ת"א שמעות השוק 1
טל. 830721

Grand 41
ברנדי ישראלי מעולה

עקב ההוזלות של משרד האוצר
15% הנחה על רמקולים של
BOSE
הקניה העובה ביותר
באמריקה לשנת 1980
דגם 301
● 5 שנות אחריות
● תוצרת אה"ב
דגמים נוספים
להספקה
BOSE 501
BOSE 601
BOSE 901
נציגים בלעדיים בישראל יסמור
אלמור ככר המדינה, ה' באייר 52, ת"א
טלפונים: 03-455620, 455938

Roberto
קולקציית קיץ 81
יצרני ויבואני
חולצות לגברים
בסטייל
איטלקי
עשרות דגמים
לבעלי חנויות בלבד
ת"א, רח' לוינסקי 24
טל. 820635

יעקב שרת / איש ממאדים

החמורים באים!

ח"כ דונקי שוט־שילנסקי גילה את סכנת ה„גורו". אין ספק, זוהי סכנה עצומה המרחפת על המדינה ומאיימת לא רק על הורים אומללים, המגלים לפתע שילדיהם הפסיקו לשמוע בקולם ובחרו באורח־חיים מנוגד קוטבית לשלהם; היא גם מאיימת, כדבריו, בהגברת מכת ההשתמטות מצה"ל ואפילו בהגברת ה־ירידה. חה"כ דונקי שילנסקי טוען, כי כת ה„גורו" הפועלת בישראל במרץ רב, אינה מהססת לפנות גם אל קטינים, ובהתאם למידע שבידיו יש בפעילות הכת, שהפכה ל„אופנה", היבטים בלתי־חוקיים רבים!

צריך להתפלל, שחה"כ דונקי שילנסקי יצליח להוציא את כל כיתות ה„גורו" למיניהן אל מעבר לחוק, ובקרוב. זה ימנע סבל מהורים, שכידוע יש להם זכות טבעית על ההשקפות ועל אורח־החיים של ילדיהם, וזה יהיה טוב למדינה בכלל. מוכרחים לחוקק בכנסת חוק מפורש ומפורט היטב, שיאסור כל שטיפת־מוח בארץ הזאת, וביחוד לגבי קטינים שאינם מסוגלים להפעיל ביקורת כלשהי על המוחזר למוחם בדרכים „חינוכיות" שונות ומשונות. החוק הזה צריך גם לאסור על ילדים לנהוג אחרת מהוריהם, ורצוי שגיל הילדים יוגדר משנה־שנתיים עד שבעים־שמונים, מח שבטוח בטוח.

בנוסף, יש לחוקק חוק־עזר נגד ירידה, וכן, שכח־תי, צריך גם חוק נגד השתמטות „פסיכית" מהצבא, שלפי המידע של הח"כ שילנסקי נקוטה על־ידי חסידי ה„גורו". כן כן, גורו מגורו, מגור ומבעלז.

אולי, אולי תהיה בעיה לגבי החינוך הכללי בארץ, הכולל אלמנטים מובהקים של שטיפת־מוח לקטינים; אולי תהיה בעיה לגבי החינוך הדתי בארץ, שמתחיל לשטוף מוחם של קטינים במיני אמונות תפלות שאני פשוט מתבייש לספר עליהן פה; אולי תהיה בעיה לגבי ה„גורו" של החוזרים בתשובה שלפי המידע שב־ידי (לרבות מתוך פגישות עם חורי צעירים שהתמכרו לאורח החיים הזה) ממש חוטפים נשמות, ומה גם שיש אומרים, שהמחזירים בתשובה פועלים במרץ רב, והכת שלהם נחייתה ל„אופנה" ממש; ואולי תהיה בעיה לכל תנועות הנוער, שלא אחת מחוללות קונ־פליקטים איומים בין ילדים והוריהם, לרבות הסתת צעירים, לפעמים קטינים, לעשות מעשים בעלי היב־טים בלתי־חוקיים, כגון פלישה לבתים לא־להם שפונו לקראת החזרת סיני או הקמת התנחלויות בלתי־חוקיות.

העולם, והעיקר זה יכניס המון מטבע קשה, וכמו שאומרים מה יותר קשה מה יותר טוב.

יישר כוחכם

(—) גומר בת דבליים (שם בדוי)

פנינים באפר

את הפחם, כידוע, אי־אפשר להוביל ברכבת מנמל חיפה לתחנת הכוח החדשה בחוף חדרה, מחמת זיהום אווירא דארץ־ישראל בגרגיריו הזערעריים. אמנם, ב־חו"ל עושים זאת בהצלחה יתירה, אבל בישראל אצו־רצו להשקיע מיליארדים מיותרים לחלוטין בהקמת נמל מיוחד לפריקת פחם מול תחנת הכוח, ונמל חיפה נשם לרווחה — ולאבטלה.

עכשיו אנו מתבשרים, כי אפר פחם חדרה ינוצל לייצור חומרי בניה. הפלא ופלא! את האפר הזה, שגרגיריו הזערערים עלולים לטמא את אווירא דארץ־ישראל, לא יוליכו למיפעל הפיכתו לבלוקים, לתחליף צמנט ולתחליף חצץ בדרך הים, אלא ביבשה!

איככה זה? ומה יהיה על האוויר? פשוט מאוד: האפר יובל במשאיות מיוחדות, שיעמדו בתקני אקו־לוגיית־אוויר שייקבעו לצורך זה.

והיות ובראש עיריית חדרה לא עומד חלמאי כב־עיר מסויימת אחרת, שבזכותו ובזכות שכמותו נגזלה פת לחם מסווארי חיפה, נגזלה מטלה חינוית מרכ־בות ישראל, נגזל חון עתק מן האוצר (האזרח) ל־בניית נמל מיותר (שיושבת בימי סערה) — לא קמה זעקה נגד האפר האיום שייפלט מתנורי הקיטור של תחנת הכוח החדשה, והוא יובל לאן שיובל בצורה יעילה וחסכונית. קשה להאמין!

מרידור והמגנט

המצאה פשוטה כל־כך, אם אני מבינה אל נכון! כל תינוק יודע, שהעברת מגנט על פני סליל מתכ־תי יוצרת חשמל. אז מה הבעיה? בניו־יורק, באמת, קם ממציא עולמי, המציע להתקין בעוד מועד רש־תות סליליות בתשתית הכבישים, לתקוע מגנטים ב־צמיגי גלגלי המכוניות — וחשמל על העולם!

— נבזיות שיקרית, שכן יותר משפעולות התגמול בלמו הסתננות הן עודדו אותה; יכולים גם להגיד לאריק נו־נו־נו, אתה האישיות הממלכתית הישראלית הבכי־רה הראשונה — שר בישראל, ומה גם שר בטחון — המודה במהות הקנוניתית של מיבצע „קדש", וזה יגרום נזק בל־ישוער לתדמית ישראל ולהסברת ישר־אל וכו'; יכולים עוד להגיד לאריק נו־נו־נו, מה עניין קודש קדש אצל קדשת הקנוניה, זה לחוד וזו לחוד, ואם הם הזדווגו זו היתה באמת טעות מיותרת לגמ־רי ובהחלט היה אפשר לוותר על המספר הזה, היינו צריכים לעשות הכל בעצמנו ואז הכל היה בסדר (כאילו אז ישראל לא היתה חושפת יצרי התפשטות, שהתבטאו ברחב „מלכות ישראל השלישית" של בן־גוריון) — כן, יכולים להגיד את כל הנו־נו־נואים ה־אלה לאריק שרון, אבל מה זה מעלה או מוריד!

אריאל שרון היה יכול להיות קצין חמום־מוח ב־1956, ולפני כן, ולחשוב כמו רבותיו דיין ובן־גוריון שהם מחזיקים את כל העולם בזקן, ועדיין הקנוניה קנוניה; אריאל שרון יכול להיות שר בטחון ולהזיק לתדמית ולהסברה של ישראל וכו' — והקנוניה עדיין קנוניה; הסיפור המגוחך על הטעות שבקנוניה המי־תרת עם צרפת ואנגליה השוקעות הוא סיפור שאין לו שחר, שכן לא זו בלבד שדוד בן־גוריון העמיד את כל המבצע בתלות מוחלטת במה יעשו הגויים (מזכיר לכם משהו?) אחרת הוא פשוט לא היה בא לעולם, אלא שיש דעות מפורשות, סבירות למדי, הגורסות שכל רעיון המיבצע והקנוניה גם יחד לא היו פרי יוזמה אסטרטגית ישראלית אלא פרי יוזמה זרה, וב־יתר דיוק צרפתית — ואני לא מוכן להתערב, ששגריר צרפת בישראל פייר ז'ילבר לא היה אדריכל העניין, ואפילו הצליח למכור את הרעיון לרעו שמעון פרס במתוחכם, כלומר באופן ששמעון פרס היה בטוח למחרת שהרעיון, בעצם, שלו, כך שכל המאמץ להפ־ריד בין „קדש" והקנוניה נלעג נואל — אלה הם תאומי־סיאם מובהקים. הסיפור על „הטעות" אולי יכול לשכנע תמימים ושאינם יודעים לשאול, אבל הקנוניה היא עדיין קנוניה.

אנשים נבונים כבר עמדו על כך, שאם אריאל שרון פוסל את שיתוף הפעולה האסטרטגי החולף — ואיזה שיתוף שכזה אינו חולף? — בין ישראל וצר־פת ואנגליה ב־1956, אין לו שום זכות לפאר ולשבח את שיתוף הפעולה האסטרטגי (המילולי־מליצי, עדיין;

גורו מגורו ומבעלז! * מי יצמיד לגברים מגנטים על התחת? * אצו־רצו חלמאים * איזה מין עיסקוס!

לא חשוב. אני בטוח שחה"כ דונקי שוט־שילנסקי המלומד כבר נתן דעתו על כל אלה, וחוקי השוט הדונקיים שהוא יציע לחוקק בכנסת יבחינו בבירור בין שטיפת־מוח לאומית־קלריקלית ובין שטיפת־מוח אנטי־לאומית ואנטי־יהודית, כך שאני, בתור הורה ו־אזרח, אוכל לישון בקורט בשקט בדעתי כי יום יבוא — ובמהרה — וכל ילדינו וצעירינו יהיו כפילאים דמויי־דונקי־שילנסקי, וכשכל החמורים האלה ינערו — העולם יתחרש!

הפרוספריטי בפתח

אהלן בגין, אהלן שרון,

באמת אני רוצה להודות לכם, כמו שאומרים, ישר לעניין. בגין, אתה אולי כבר לא עושה את זה מזמן, ועוד עם מין עיסקוס. רק מנשק, יעני, אבל בטח עוד זוכר משהו. שרון, זה גבר. יש הוכחות. אז ב־ימים שמדברים בכל מקום על אבטלה וכל הצרות, מגיע לכם צ"ש אחד גדול, כמו שכתוב בתורה זה הקטן יהיה גדול. לכם זה אולי מזכיר את ישראל הקטנה שלנו, שנהיית גדולה כמו בלון אסטרטגי.

אבל אני מתכוונת לא־כל כך לאסטרטגיה אלא דווקא לטקטיקה, ואני אומרת לכם, שביקורים קבו־עים של אוניות מילחמה אמריקאיות עם המון בחו־רים נחמדים שמתים לעשות חיים זה הכי טקטיקה בעולם. בחיי, אני חושבת שכדאי לכם לבנות נמל גם באשקלון, וגם אז לא נספיק לספק את הטריקיטק־טיים האמריקניים.

מה אגיד לכם, לכבוד העידן החדש ביחסי ישר־אל־ארה"ב אני, בתור פטריוטית, אבל אנטי־שוביניס־טית, כבר עשיתי כתובת קעקע מיוחדת: על רגל אחת יש לי כתובת „אסטרטגיה" ועל הרגל השניה, יש לי כתובת „טקטיקה" — ולא תאמינו איך זה עובד. בחיי, הפטנט הזה יפרסם את המדינה שלנו בכל נמלי

אך שמע זאת מיודענו האנרגטי מרידור, וכבר זכה מישהו לנסוע מטעמו לניו־יורק לבדוק את ה־פטנט. מה מה, אומרים שהמחזמר „אוויטה" ראוי לצפייה.

אז אני שואל פה שאלת תם: אם כל־כך פשוט, מדוע לא רתמו עד כה את השדרה החמישית לרשת החש־מל של ניו־יורק?

ושאלה של ממזר: מרידור, מה בנוגע לרישות כל המיטות בארץ בסלילים מתכתיים, ולציוד הגברים (בדרך כלל) במגנטים על התחת?

האמת של אריק

שר הבטחון אריאל שרון ידוע כמי שמכין את השי־עורים. תכונה חריגה למדי בנוף הפוליטי־בטחוני ה־ישראלי לא מתמול שלשום. לא תמיד הכנת שעורים זאת משרתת מטרות חיוביות (לפי דעתך או לפי דעתי), אבל עצם הכנת השיעורים כבודה במקומה מונח.

לכן, כאשר אריאל שרון פותח פיו ערב תל־אביבי אחד, בחירות גמורה שנטל לעצמו במצודת זאב, כש־המיניסקוס עושה שמות בברך של בגין עד שאינו יכול ללכת מרחוב רוזנבאום עד רחוב המלך ג'ורג', ואומר שבמיבצע „קדש" ישראל שירתה מעצמות זרות, או משהו כזה, הוא יודע מה שהוא אומר.

יכולים כל מיני יהודים טובים לחרוק שן ולזעוק חמס, להגיד לאריק נו־נו־נו, הלא אתה בעצמך חיית מחודי החנית של צה"ל באותה מלחמה גדולה, ש־העיקה לישראל שפע הישגים מדיניים, בטחוניים וכלכליים — ועינינו חרואות, מעולם לא היה מצבנו טוב יותר! — אתה אפילו היית מכשיר הקרקע לאו־תה מלחמה גדולה, בפקדך על כל אותן פעולות תג־מול אומללות, שנועדו לחמם את יצר הלחימה של העם ולשכנע את העולם כי ישראל אינה יכולה שלא לעשות משהו גדול, אף שהיה מי ששקד להציגן בנב־זיות שיקרית כפעולות לחיסול ההסתננות הפדאינית עוד נראה במה הוא יתבטא בממש). עם ארה"ב. אמת ויציב. אבל הקנוניה עדיין קנוניה, ותישאר קנוניה לדראון עולם בתולדות המדיניות הישראלית.

קצת מגוחך, שיהודים טובים ממשיכים להתווכח ולהתפלמס על הכתם הבל־יימחה הזה כל פעם מחדש, וחוזרים ומוכיחים לעצמם שהיה אפשר להימנע ממנו. היסטוריה זה לא תחתונים צואים. היסטוריה אי־אפשר לכבס. וחוץ מזה, למי מועילה הכביסה הביתית הקטנה האווילית הזאת, שעה שהעולם כולו גיבש זה מכבר דעות מוצקות בפרשה זו?

שר הביטחון אמר אמת. התגובה על אמת זאת אינה יכולה להיות זעקות „שקר!" התגובה יכולה להיות אך ורק: „אז מה, ועכשיו אתה מציע לנו להסתאב בקנוניה מסריחה יותר?"

אי אפשר להכחיש

אי אפשר לכפור, אי אפשר להכחיש / את הכל עשה ה„געפילטע פיש" / ועכשיו לא עובר יום אחד בציון / בלעדי דיון, בלעדי סימפוזיון / וכל מי־שהוא־מה אך דעתו להביע / ובפתרונו־הוא את האומה מבקש להשביע / והצעות מרובות, מספרן לא כמית / מיירי ומרי עד ממשלת אחדות לאומית / והפולמוס מתלהט ועוקץ ונושך / ומחייב הרחבה והעמקה ו־המשך / אשכנזים כספרדים ממלאים אולמות / שם זקן וטף, עלמים עם עלמות — וכבר יצא הקול כי באחד הערבים / נולדו במזל טוב כמה זוגות מעור־בים / על כן בתוקפנות כולנו נזדיין / נמשיך להת־ווכח, לצעוק ולדיין / ואם רק נמשיך בדרך זו שניים־שלושה דורות / יהפוך כושי עורו ונמר חברבורות / העדתיות תיעלם בתערובת משפחתית, חברתית ונפ־שית / ו„אשכנזי" ו„ספרדי" יישארו רק בהיכל מפ־לצות השעווה של הרבנות הראשית.

בארץ פועלים שלושה מועדוני־לילה המציעים
ההצגה האמיתית מתרחשת מאחורי הקלעים

הסטריפטיז האחרון

כדי להתפשט

טיפאני שיער, לובשת בגד נוצץ, שאותו תסיר.

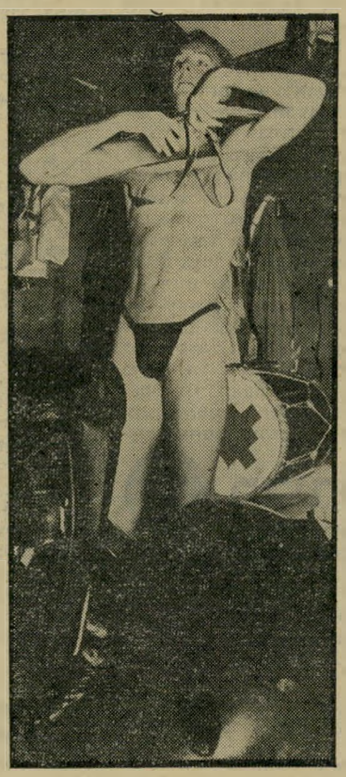

ללבוש

גרגורי לפני המופע בחדר־ההלבשה, במגפי־עור שחורים וגבוהים, מתלבש לפני המופע.

מיקצועיים על תנועות הריקוד שלא בוצעו בשלמות מספיקה. הנערה טוענת כלפי בן זוגה שהסיבוב שלו לא היה חד מספיק, ולכן לא איפשר לה הרמת רגל חדה.

שני המיוזעים מתלוננים על החום ה־שורר בישראל. אין שום זכר לרומנטיקה והתשוקה שהופגנו לפני רגע קט על ה־בימה, למרות שהזוג שביצע ריקוד כה אירוטי הוא זוג מאוהב גם בחיים. אולם את האהבה האמיתית הם מנהלים הרחק מאורות הזרקורים.

בישראל קיימים שלושה מועדוני־לילה המעלים על בימתם מופעים בינלאומיים

סוחר עתיקות

גרגורי, מחבק את חברתו לחיים טיפאני, שהפכה אותו לחשפן. בבקרים מסתובב גרגורי ומחפש עתיקות ובלילה הוא מופיע במופע ערום, בתמונה למטה: השניים מתאמנים לקראת ההופעה.

הקלעים ויכוח לגמרי לא אירוטי בין שני הנאהבים.

השניים נוטפים זיעה ומחליפים רשמים

ב אולם הענק הושלך הס. פה ושם נשמעו ציחקוקים של מבוכה. נשים נעו בכיסאות בחוסר מנוחה, אחרות הסיטו את מבטן במבוכה. עיני הגברים עקבו ב־דריכות אחרי תנועות הנערה שעל הבימה, שהסירה באטיות את גרביה ואת שאריות לבושה המינימלי, ונשארה עירומה כביום היוולדה.

גופה של הנערה התפתל בתנועות נחש לצלילי המוסיקה החושנית שברקע.

אל הנערה המחוללת הצטרף בחור גבה־קומה ויפה גוף, שרק רצועת עור צרה עוטפת את מותניו ואינה משאירה מקום רב לדמיון. הזוג מתפתל, שני הגופות נוגעים זה בזה, הזיעה ניגרת מהם, ועל פניהם מבטי תאווה.

האווירה באולם מתחממת עוד יותר. ה־קהל מהופנט. הזרקורים הענקיים מחממים את הבימה ואת החשפנים. הבחור גוהר מעל הבחורה ואנחה כבדה נשמעת ברקע. האור כבה והמיספר נגמר.

ההצגה האמיתית

ה קהל הישראלי נבוך, ודומה שאינו יודע כיצד לקבל את המאכל שהוגש לו זה עתה על הבימה. קריאות ביניים נשמעות מכל עבר. בעוד שהקהל עדיין לא נרגע מה שראוי עיניו, מתנהל מאחורי

קהל מופעי חשפנות, אך

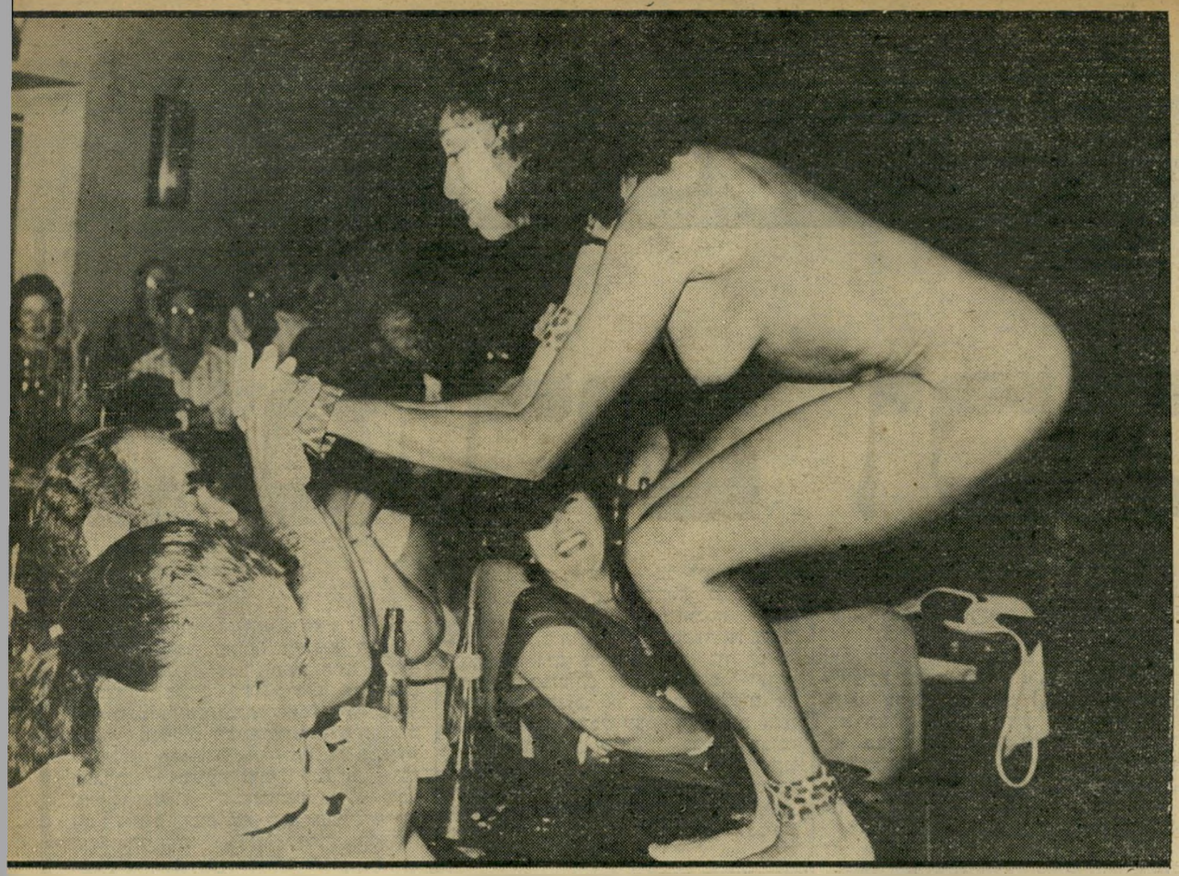

איפור החשפנית ג'אנדי לפני האי־פור, בשיערה הטיבעי הקצר, לצורך ההופעה היא חובשת פיאה.

הכוללים חשפנות. המועדון הגדול ביותר בארץ שבו שוררת אווירת חוצלארץ אמיתית, נמצא ברחובה הראשי של יפו ומושך אליו קהל עצום ומגוון. כל מי שרוצה להתי־בסם באווירה בינלאומית, ממש כמו ב־פאריס, מגיע לכאן.

האמת היא, כפי שמעיד בעל המועדון, שהאנשים באים לראות דווקא את הסטריפ־טיז. יש בזה משהו מעורר ושונה מ־אווירת יתר המועדונים.

ההצגה האמיתית והמעניינת מתרחשת

ירידה אל הקהל

בשלב הסופי של המופע, מפלרטטת ג'אנדי עם הקהל הישראלי, שאינו יודע, בדרך־כלל, כיצד להגיב על מה שרואות עיניו. „אני שונאת את המיקצוע שלי. אני אעשה כסף ואפרוש. הבחורים הישראלים חושבים שאם אני סטריפטיזאית, אפשר להשיג אותי בקלות. האמת היא שאני צנועה וביישנית."

„טיפאני מאמנת אותי, ומחזיקה אותי קצר במיקצוע," הוא מצטחק. „אני שומע בקולה. היא מקצועית מאוד ודורשת שלי־מות בעבודה. אני ממש נהנה לעבוד איתה. לא חלמתי בחלומותי הוורודים ביותר ש־יום אחד אעמוד על הבימה מאופר ועירום, וארקוד ריקודים אירוטיים בכל העולם. אבל החיים צופנים בחובם הפתעות."

השניים חיים את המיקצוע, מנסים להש־תכר כסף רב, וגם מצליחים, משום שה־

(המשך בעמוד 74)

לאו דווקא על הבימה אלא בחדר ההלבשה הגדול שמאחורי הקלעים. כאן המקום שו־קק פעילות. כשעה לפני המופע מגיעות החשפניות ושאר האמנים ומתחילים באי־מוניהם הקשים לפני ההופעה.

הנשים מתאפרות איפור כבד, המאפשר להן להחליף לגמרי את אישיותן ומראה פניהן. הראשים נעטפים בפיאות נכריות כבדות, את החזה מאפרים בקווים המדגי־שים אותו יותר לאור הזרקורים.

את הגוף עוטפים ברצועות צרות של חוטים מבריקים ומוזהבים, אותם מסירים באמצע המופע. על הרגליים נועלים נע־ליים מוכספות בעלות עקבים גבוהים, ה־מדגישים את הקומה הגבוהה. את שיער הערווה מסרקים, ואחרי שנשלמת מלאכת האיפור והתחפושת מתחילה עבודת האי־מונים הגופניים.

המתח לקראת ההופעה מורגש כאן היטב. הקהל הישראלי אינו רגיל למופעים מסוג זה, והחשפנים חוששים כיצד יתקבלו על ידי הקהל הישראלי.

„מחזיקה אותי קצר"

החשפנית **טיפאני**, כוכבת המופע, נולדה במרוקו ועברה לחיות בספרד, שם התחילה את הקאריירה שלה כנערת מקהלה. בספרד פגשה טיפאני את בעלה הראשון, שהחליט שאי־אפשר לעשות כסף מריקוד בקבוצה, ולימד אותה את מקצוע הסטריפטיז.

השניים הופיעו כצמד, ועבדו במועדונים מפוארים בפאריס כמו הלידו והמולין רוז'.

אחרי תשע שנות נדודים החליטו השניים להתגרש. טיפאני נסעה ללונדון, שם הכירה בדיסקוטק אחד, את גרגורי, המומחה ל־עתיקות.

אחרי יציאה משותפת של שלושה ערבים החליטה טיפאני לספר לגרגורי על מיק־צועה. תגובתו הראשונית היתה הלם. „אולם אחר־כך" היא מספרת, „לקחתי אותו למופע סטריפטיז שלי באחד המועדונים. גרגורי התלהב, ומאז עברנו לחיות ביחד כזוג מאוהב.

„המיקצוע שלי דורש נדודים בעולם, ו־גרגורי החליט להצטרף אלי במסעותי. יום אחד החלטנו שאם אנחנו ביחד, כדאי שנופיע ביחד.

התחלתי לאמן אותו יום־יום במשך שעות ארוכות. בנינו תכנית סטריפטיז לזוג, תיכ־ננתי את התילבושות, לקחנו כוריאוגרף, הקלטנו תיזמורת והתחלנו להופיע יחד ב־רחבי־העולם בשם האמנותי זירת האהבה."

כך הפך מומחה ואספן העתיקות לחשפן. הוא נהנה לטייל בעולם, תר אחרי עתיקות חדשות, ועדיין לחשפן בלילה.

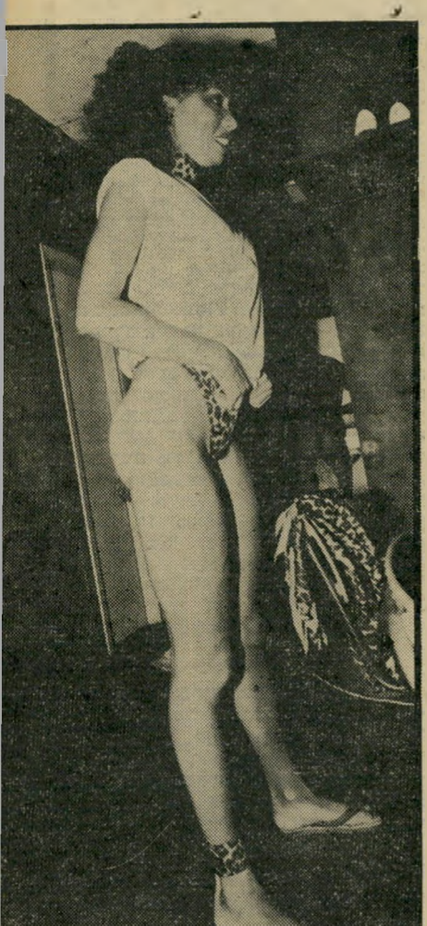

נוק־אאוט עומדת להנחית ג'אנדי על הקהל הישראלי. כאן, בשיער סיבעי קצוץ ובביגדי מתאגרף, מתאמנת ג'אנדי לקראת מופע החש־פנות. שבו תסיר את ביגדי המתאגרף לאט־לאט, ותיוותר לבסוף בבגדים האינדוף הלרך

הנמרה ג'אנדי בפיאה נוכרית ארוכת־שיער, לובשת את

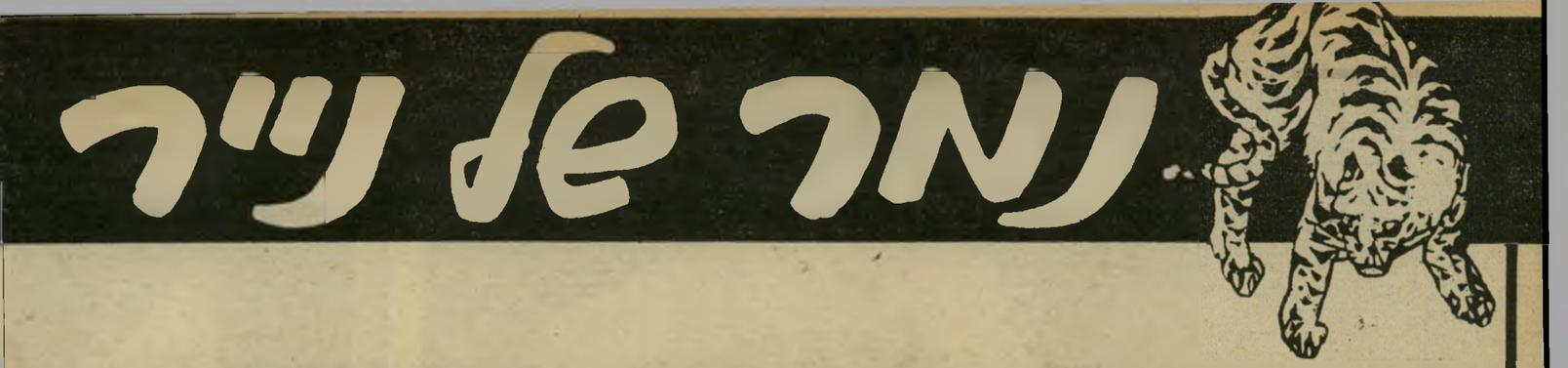

כיפורים וכופרים

המריזיה

ידיעה קצרה בעיתונים בישרה קודם ראש־השנה את החזרת מיקצוע הספרות כמיקצוע־חובה בבחינות־הבגרות. שוב ייאלצו תלמידים לשנן ימים על ימים יצירות מישניות ובלתי־משמעותיות מתוך מיכלול הספרות העברית והעולמית. שוב לא ילמדו תלמידים את חלקה של הספרות העברית — בעיקר מימי ההשכלה — ב־יצירת התשתית התרבותית עליה ניטע זר הציונות. שוב לא ידעו תלמידים על המילחמה אותה הכריזו מחוללי הספרות והשירה העבריים באלף שנות רבנות.

תלמידי מערכת החינוך יהיו שוב קורבן לתהליך ההמריזציה של החינוך ומערכת־הלימודים. התהליך שהתחיל בימי שר־החינוך זלמן ארן — תהליך סירוס המש־מעויות העיקריות של הספרות העברית — הגיע לידי שלמות בארבע וחצי שנות כהונתו של **זבולון המר**, שהפך את החינוך החופשי לאגף במישרד־חינוך דתי, שמרבית פקידיו החופשיים נעלמו מהנוף שלו.

מדור זה מוקדש להשתקפות של נושא אחד, יום הכיפורים, כפי שלא יילמד במערכת החינוך בישראל, למרות שהוא דן בעידית של סופרי ומשוררי העברית במשך למעלה ממאה שנה. הדברים המו־באים כאן, הינם בבחינת מידגם־זוטא לעוצמה המהפכנית הטמונה בלמעלה ממאה שנות ספרות עברית, עוצמה, שאין לה שיקוף במערכת החינוך בעלת הגוון הדתי־לאומי, הנכפה כיום על התלמידים. מאה שנות ספרות עברית, המייצגים מרידה מוחלטת באיבון הדתי, אשר עשוי להוליך את המדינה ואת תרבותה לקראת חומיי־ניזציה מוחלטת.

שוט ביקורת

יהודה לייב גורדון, המכונה **אד"ג**, נחשב לאחד המשוררים־העבריים הגדולים שבכל הדורות. גורדון (1830—1892), לאחר שביסס את מעמדו בצמרת השירה העברית במיזרח־אירופה, החל מפרסם בשנת 1871 בהשחר (בעריכת **פרץ סמולנסקין**) שורה של יצירות פיוטיות, שמטרתן הגלויה היתה להילחם ברבנים האדוקים ובדתיות המאובנת. במשקם קטנים לילדים גדולים שם יל"ג ללעז ולקלס את הצבועים, את הנהרגים על אותיות מתות. הוא המשיך מגמה זו בקובץ של יו"ד (**„אשה עבריה, מי ידע חיך? / כחושך כאת ובחושך תלכי...“**). בפואמה אחרת, שני יוסף בן שמעון, מוסיף יל"ג להצליף בשוט־ביקורתו על הרבנים, פרנסי הציבור היהודי. בפואמה שוברת יבם הוא מראה את הבעיות שיוצר שילטונם של הרבנים מטעם הממשלה, שאין עיניהם כי אם אל ביצעם. מימד לגלגני קיים בשיר תשליך.

יל"ג השפיע על דור שלם של יוצרים, אשר פעלו בתנאים־לא־תנאים.

אחד מתלמידיו, שהציג את הדת ומינהגיה באור שונה מן המקובל, היה **שלמה מנדלקרן** (המכונה **שמ"ק**). בבאלדה כל נדרי, מנדלקרן התפרסם מאוחר יותר בסיפרו היכל קודש, שהוא קונקורדנציה מקיפה של התנ"ך, הנמצאת בשימוש עד עצם היום הזה.

מנדלקרן (1846—1902) מתאר בכל נדרי ליל כיפור בשעת תפילת כל נדרי. בעוד המתפללים משתפכים בתפילת זכה וזיקני העדה עם סיפרי התורה בידיהם נוטלים רשות להתפלל עם העבריינים — בעוד החתד מפני יום הדין ממלא כל לב, נמצא בין הקהל אחד, הפוחד להשאיר את כספו בבית, ולוקח אותו עימו בכיסו לבית־הכנסת. בעוד הוא מכה על ליבו בתפילת על־חטא, הוא מרגיש, שכספו נגנב ממנו. בחשאי הוא יוצא מבית־הכנסת והולך למישטרה (בית־הפקידות) ומספר על הגנבה. השוטרים מקיפים את בית־הכנסת ומחפשים בכיסיהם של המתפללים — ועדיין לא נמצא הגנב. אך כשהם ניגשים אל הפרוש, רועדות כל עצמותיו ובשום אופן הוא אינו נותן שיחפשו בכיסיו בבית־הכנסת. הוא מסכים שרק במישטרה ירוקנו את כיסיו. השוטרים בטוחים כי נמצא הגנב, והם משלחים את הצמים לבתיהם. אבל בתחנת המישטרה מתגלה, שבכיסיו של הפרוש נמצאו „ביצים צלויות ותרנגולת מפוטמת...“ השוטרים פוטרים אותו מעוון, אבל אחיו היהודים אינם פוטרים אותו, מכים אותו במכות רצח ומגרשים אותו מהעיר.

משורר י.ל. גורדון
הנהרגים על אותיות מתות

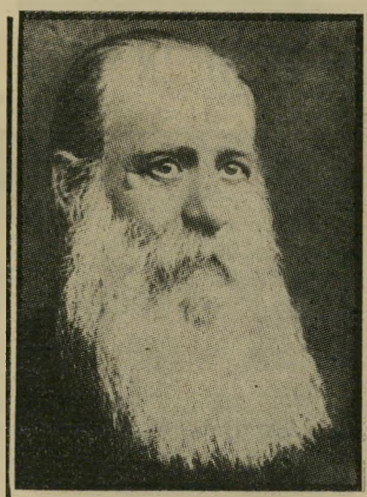

סופר ליליינבלום
אוכלים ברסטורציון

סופר סמולנסקין
התפקר ובא באפיקורסות

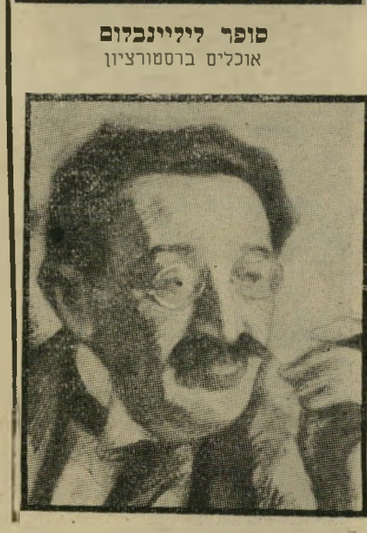

סופר פרישמן
אם רוצחת בתה בליל כיפורים

יום הקוגל הקדוש

משה לייב ליליינבלום (1843—1910), מראשי תנועת חיבת ציון, נתפס בנעוריו להשכלה ונדרדף על־ידי הקנאים הדתיים. ב־1868 החל מפרסם סידרת מאמרים בהמליץ, בהם ביקש „לחבר את הדת עם החיים“ על־ידי הסרת חומרות רבות. הוא פירסם פואמה סאטירית על הווי דורו בשם עמק רפאים, וספר־וידוי אוטוביוגרפי חס־אות נעורים, בהם חירף, גידף והשמיץ את הרבנות. לילייבלום פסע אל מעבר לאמונה הדתית, ושאל: „...ומדוע תצרר אתנו בכנפי רוח אויא (א ס י ה), והיא לא תצלח, כי נוע ינוע רוח איזא אשר אך כצל יהלוך מפני רוח אירופא, אשר בפיפה ובפערה דרכו!...“ עד מהרה הוחרם ליליינבלום בעיירות רוסיה, ונאלץ להרחיק נדוד לאודיסה.

באחד ממאמריו, עולם התוהו, כותב ליליינבלום על האווירה המחניקה את החברה היהודית: „אויר מעופש ומלא ארס מחניק אותנו, שיטות כוזבות ומעשי שטות נארגו בחיינו כל כך, עד שנקלמו בגופנו ובנפשנו, בדמנו ובגידינו, אך כל אלה אינם חשובים כלום כנגד הכטלה ורפיון הידיים המקיפים אותנו...“

על יום־הכיפורים כותב ליליינבלום, בסיפרו חטאות נעורים: „היה איך שיהיה, אם נאמר לתקן את היהדות כימים האלה — תשאר התיאולוגיה ככל מומה ומחלו־תיה, תם היהדות לא תרפא; והיו לך למופת אלה, האוכלים ביום־הכיפורים ברסטוראציון (מסעדות) של נכרים, ה־קרובים אל המטפל שלהם, למען לא יאחרו מועד הזכרת־נשמות, כאשר זכרת אתה... ואני אביא לך למופת דרכי יושבי עיר החדשה, אשר הפועל פעולתו ביום־השבת מתענה בעשרה בשבת; הנושא מצא בפרהסיה בשבת ועסק בו במקח־וממכר שגלח זקנו — מדקדק בתרגול לבן לכפות וקונה גווילי, שיר־המעלות לאשתו היולדת; ההולך ביום השבת אל המטפל לאמור, קדיש על אבי — מכבה לא החזק מן המטפל את הציגארה, אשר עישן בלבתו...“

במקום אחר בחטאות נעורים מוסיף ליליינבלום ומעיר בנושא יום־הכיפורים: „בחודש האחרון לפני כתבי, זכרון זה עלה ריח־התיאולוגיה לפיג ממחי, אך גם אז הלכתי לאמי־לאמי. בעת ההיא לא עברתי עוד על לאו דהבערה (איסור הדלקה) בשבת, מכל מקום עברתי עליו ביום־הכיפורים, ומעמי עמי: שאיסור הבעירה לא נזכר ביום־הכיפורים בתורה; וכפירוש כתבה התורה, שהבעירה אסורה אך בשבת...“

בעיית העישון בשבת וביום־הכיפורים אינם מרפים מליליינבלום, והוא פונה לאהובת לבו: „רמי בנפשך, כי כבר קראתי לי דחור ממשפחתי. אם לא ביטול־התפילה יעיד יותר: העישון ביום־הקונל הקדוש לא יוכלו לקרוא לי דרור, יש למצוא אמצעים אחרים...“ *

ליליינבלום הצעיר, אכן היה מורד של ממש במוסכמות, ולא חשש מפניה של הרבנות, ויצא חוצץ כנגד ציפור־הנפש של היהדות. ליליינבלום היו גם יורשים, וממשיכי דרך רבים.

וזפילין בראש כלב

הסופר והעורך **פרץ סמולנסקין** (1842—1885), מייסד ועורך השחר, נחשב לאחד מנושאי הדגל של המאבק האידי־אולוגי ביהדות הרבנית, מאבק שהביא בסופו של דבר לצמיחתה של הציונות.

סמולנסקין, מתואר על־ידי שלושה סופ־רים אחרים, מהזדם השמרני יותר בספרות העברית, כמחלל כל קודש, ובעיקר בימי שהותו באודיסה.

אברהם דוב גוטלובר (אד"ב), המספר במאמרו פרש על פני פרץ, כי פרץ סמולנסקין התפקר ובא לאפיקורוסות קיצו־נית, ובאודיסה הוא הניח תפילין על ראשו של כלב. גם הסופרים **ברייזין** ו**בן־עמי**, מתארים את סמולנסקין באודיסה כמחלל כל קדוש וכמומר־להכעיס.

בסיפרו הנודע התועה בדרכי החיים, מביא סמולנסקין פרק תחת הכותרת יום־הכיפורים, בו הוא מלגלג על מועד זה. בסיפורו יילקת־הרות, הוא מספר על **שרה**, בת רב שנשאה לעילוי, וחייתה באושר עד שהוא מת, והותירה אלמנה כרוכה בבת, ושמה **יעל**. האם לא מגעה מהבת לימוד־לשונות, זימרה וניגון, ומשום שהמורה לזימרה וחברותיה היו נוצריות לא יכלה האם למנוע מיעל את חברתם של לא־יהודים. אלא שיהודים קנאים החלו לרדוף את שרה, והיא נאלצה לעבור ולחיות בעיר־הבירה פראג, שם למדה יעל בקונ־סרבאטוריון, ואף נסעה להשתלם באיטליה. הקאריירה שלה כזמרת אופרה באיטליה עלתה ופרחה, והבת שיגרה משם מיכתבים לאמה. מאוחר יותר חדלו המיכתבים להגיע, והאם שנבהלה מהירהורים ביום־הכיפורים ומחלום במוצאי יום־הכיפורים, מחליטה לצאת בעיקבות בתה. היא מוצאת אותה

---

* יום השבת, שבו אוכלים פשטידה (קוגל) בסעודת־הצהריים.

בארמונו של נסיך נוצרי, חבוקה בזרועותיו. הבת אינה רואה את האם, והאם מוציאה מליבה זעקה קורעת־לב. הבת מזדעזעת אינסטינקטיבית, אך אהובה ה־נסיך מרגיעה ואומר: „הלא רק יללת־הרוח היא...“ וחוזר לחבק אותה בזרועותיו. האם טובעת בנהר, בעוד הבת מתאבלת עליה בסתר.

יללת־הרוח הוא אחד הסיפורים העבריים הראשונים אשר זכו לתרגום לשפה אירופית, ולהערכה סיפרותית חשובה ביותר. יללת־הרוח פורסם בגרמניה בירחונו של המספר המפורסם בשעתו **זאכר פון־מאזוך***, בסאטרדיי רוויו האנגלי, ותורגם גם לרוסית ולפולנית.

סמולנסקין היה מנושאי דגל של מאבק בדיעות הקדומות של הדת היהודית בזמנו (התורת על עצמן גם בימינו). הוא כינה את החסידות כ„בתה הסוררת של הקבלה“, והגדיר את הקבלה כ„תורת זונים“, וב־אחד ממאמריו אף הרחיב הדיבור על „הארי המת ותלמידו הכלב החי ויטאל ויתר גורי פריצי־החיות, אשר השחיתו, התעיבו דרכם ויריבו תועבה ויזנחו ויאמאסו בתורת ישראל ויהיו כבעלי אמונה חדשה לכל משפטיהם...“

ביום הכיפורים

אין ספק שהסופרים העבריים הושפעו ממילחמת־התרבות (קולטורקאמפף) אשר התנהלה בגרמניה בין הדת והמדינה ב־שאלת: מה עדיף, השילטון הדתי של ההגמונים הקתוליים ושל האפיפיור, או השילטון המדיני של הממשלה החילונית? מילחמה אותה ניהל **אוטו פון־בים־מארק**, שנסתיימה בנצחונו. אין ספק כי ניצני מילחמה תרבותית זו נראו באחרונה בישראל של ראשית שנות ה־80, והם עשויים אף לגבור, עם התחזק נסיונה של הרבנות להשליט עצמה על המדינה, יציר כפיה של הציונות.

הסופר דויד פרישמן (1859־1922) התמודד כפולה עם יום־הכיפורים. בסיפורו ביום הכיפורים, המתאר עיירה שבה מפריד גשר בין הרובע היהודי לרובע הלא־יהודי, מגלה המספר זקנה משוגעת („מחוללת ומרקדת ושוברת שירים בקול גדול...“) שהנערים היהודיים רודפים אחריה.

המספר מנסה לשחזר את עברה של הזקנה, ומגלה כי היא היתה נשואה ל„מגן וכעל כלי־שיר“ ובתה הלכה בעיקבות בעלה שמת. יום אחד עוברת הבת את הגשר, אל הגדה הגויית, למשמע „מיזמור־שיר קמן מאת וולפגנג פון־גתה, אשר ינגנו אותו על־פי לודוויג וון־בטהובן...“ שנשמע מביתם של יהודים משכילים שעברו לחיות בין הגויים. הבת הופכת לזמרת, ובאה בחברת גויים ונעלמת מהעיר. האם יוצאת בעקבותיה, רודפת אחריה „מעיר אל עיר וממקום למקום“, עד שהיא מסתתרת לה במינזר. מאוחר יותר מתקשרת הבת עם גראף פולני „ורק פניה הלבינו מאוד למן העת ההיא, וכ־עיניה השחורות התלקחה אש זרה...“

אסתר, הבת, שבה לשיר שירים באולמות אופרה, או כתיאורו של פרישמן: „וגם בימים הנוראים האלה עלתה אסתר כפעם בפעם על הכמה, וגם בלילות ראש־השנה וגם בלילות ימי־התשובה עלתה ותשר...“ והאם המאתרת אותה, המומה: „ליל כל־נדרי קרב ובא. עיד בערב יום־הכיפורים הדביקו אנשי התיאטרון את גלויות הודעותיהם אל כתלי הבתים ובצירי הרחו־בות לכשר בקהל: כי בערב תעלה על הבמה העלמה ארנסטה די רודיני (אסתר גולדשטיין) להראות אל הקהל כתור ויולמה כמחזה, לה טראזויטה'... והאם ניצבת מול בית־הזימרה, ואחרי האופרה, כאשר אסתר קוצרת מחיאות־כפיים ויוצאת החוצה: „האלמנה התנפלה עליה פתאום בזרוע־כוח ותחזק בעורפה ותשם מחנק לצווארה. ופתאום והנה גם אבן חדה נגעה אל קודקוד הנערה האמללה ויזב הדם. ואז התמלטה זעקה גדולה מפיה, ובהתאסף אנשים רבים אל מקום המעשה מקץ רגעים אחדים, וימצאו גווית נערה מתבוססת בדמיה על הארץ, והיא תולה בין החיים ובין המוות, ולרגליה כורעת אשה עבריה, הנושקת אותה מנשיקות פיה וצוחקת בקול גדול...“

אפיקורס

מיכה יוסף ברדיצ'בסקי (1865—1981) כפר גם הוא בדת. בהשפעת כיתבי **פרידריך ניטשה** יצא בסידרת מאמרים ומסות שהיו מרד במסורת הדתית ובכבליה. בסיפורו מעבר לנהר הוא מעמיד במרכז אפיקורס מובדל מהקהל, המספק ספרי־מיגות לאברך צעיר ונשוי. הכופר מתגורר מעבר לנהר. כאן מתרחש תהליך ספרותי, אותו כינה פרופ' דן מירון: „העתקת החוויה האישית של אובדן האמונה אל התחום הכלטריסטי הבריוני...“, ובהגיע גיבורו של ברדיצ'בסקי ליום־הכיפורים: „...בהתאסף כל העם למקומן ועד גדול בכנית־המדרש, כניי־העדה עטופים בטלי־תותיהם ותכריכיהם, עומדים ומתפללים; כעמוד שני זקנים לימים וספרי־תורה בידיהם על־יד העמוד ומתירים להתפלל עם העבריינים על דעת המקום ועל דעת הקהל, תשוקה זרה בערה בקרבי, להרים מליתי אף אני מעל ראשי ולקרוא בקול גדול: „הקיצה עמי!“...“

בן־דור של ברדיצ'בסקי היה הסופר **מרדכי זאב פיירברג** (1874—1899), שנודע בסיפורו העיקרי לאן שנדפס בהמ־שכים בהשילוח (תרנ"ט) כמה חודשים לפני הופעת מעבר לנהר. אלא שלאן הפך למה שמכונה סיפור של דור, סיפור שגיבורו גם הוא אפיקורס. אלא שייצרו של גיבור לאן מתמקד בכיבוי הנר בליל יום־הכיפו־רים. את נרות יום־הכיפורים מדליקים כנרות נשמה, והמשמעות הסימלית היא מעין מוות רוחני של נשמתו היהודית של הגיבור.

יאן קיפער

יוסף חיים ברנר (1881—1921), ראה את כתיבתו, בחלקה, כמאמץ של ביזוי קדושים וקדושה. במחזהו מעבר לגבולין, הוא יוצר סיטואציה מתגרה של סעודת סוציאליסטים יהודיים בלונדון, בליל־כיפורים: „מתכוננים לתעמולה גדולה. בית־דפוס חדש, בית־מזון חדש. בית־המזון מלא תמיד. אל יום־הכיפורים הבא מכוננים סעודת שלמה גמורה... והפונד־קאים מצידם מתכוננים גם הם להראות להם גם לא להבא כיצד להכין משתאת של מלחמת־תרבות היה המשורר **יהודה עמיחי**, העושה שימושים חילוניים רבים ליום־הכיפורים בשירתו. בפואמה שלו מטעות בנימין האחרון מטודילה (בספר עכשיו בדעש), הוא גואל את התרבות העברית מחרפת שתיקה בת שני דורות.

הקטעים מתוך אותה פואמה, מעוררים מחדש סידרת שאלות, שעל ספרות להק־שות: „יכיום כיפור כנעלי התעמלות רצת. / ובקדש, קדוש, קדוש, קפצת גבוה / וגבוה יותר מכולם, כמעט עד למלאכי התיקדה... וביום כיפור יצאת למלחמת־אגרוף / נגד עצמך: אשמנו, בגדנו, / באגרופים קשים ובלי כפפות... התפילות שהתפללת אותן בילדותך, / עכשיו הן חזורות ונושרות מלמעלה / כקליעים שלא פגעו וחזורים / אחרי הרבה זמן לארץ... הגזף המסתגף / ביום כיפור שכח את הכוהן הגדול / והיפה, כמוך, בלילה הזה, שכח את השיר... אבל ביום הכיפור האחרון, כתום תפילת / נעילה, כשהכל ציפו לשופר / בדממה גדולה, אחר צעקות ,פתח לנו שער', / נשמע קולו כפעיית תינוק דקה, צעקתו הרא־שונה. חיי, ראשית חיי. / ... הייתי לך פר פורים ופר כיפורים, / לבוש תפיריסים בשני צבעי מזקוק. / שבריים, תרועה, אהבה, אהבה גדולה...“

נימה סאטירית על רעיון בקשת המחילה ליום אחד בשנה מעמיד עמיחי בשירו שני שירי יום־כיפור: „סילחו לי כבר עכשיו, שלושה חודשים / לפני ימי הסליחה הנוראים. / אני חרשש שלא אגיע. / אני מפזר את יום־הכיפור על פני / כל השנה. // ענבים בשלים בעונתם. / אך איך יכשילו חטאים וכפרתם ביום אחד?“

יהודה עמיחי פתח דף חדש, אחרי הרבה דפים חלקים וריקים בדיאלוג בין הספרות העברית, למרביתה של האוכלוסיה היהו־דית—אתיאיסטית, דיאלוג שהוא שאלת חיים ומוות לחברה הישראלית.

2025, באר־שבע

הסופר **יצחק בן־נר** בסיפורו ניקוד שהתפרסם בסיפרו שקיעה כפרית, במתכוון או שלא במתכוון, העמיד את עיסוקיו של הישראלי ביום־הכיפורים במרכז סיפורו זה. הסיפור, אשר גיבורו, קציין בכיר בצבא־הקבע, נטש את יחידתו, ערב פרוץ מילחמת יום־הכיפורים, במטרה לבלות ליל־אהבים עם פילגשו החיילת: „באמצע הדרך הוא מחליט על באר־שבע. לא. היא מחליטה. אז מה? והוא נעתר. מלון קטן ליד המרכז. הוא מנסה ליצור קשר עם האוגדה. היא ממתינה לו, כלא סבלנות רבה. הוא מנתר, לבסוף: „תמסרי להם שמספרי הוא 2025, באר־שבע, ולא מה שמספרתי להם קודם. ברור לך?' הוא צועק למרכזנית האלמנית. ,כן. תגידי אלוף־משנה אדר. מה שמך?'

„היא אינו זוכר אפילו את שמה של המזמזמת חסרת־הפנים הזאת. לאחר המילחמה הוא מעביר שעות רבות בניסי־גות לאתרה, כאילו היה הדבר יכול לסייע במשהו. הם מסתגרים בחדרם עד למחרת בשעות לפני הצהריים. קולות אנשים, נהמת־רכב, מעבר לשקם הדק, המזדמזם. ,תגיד, מה זה? לא יום־כיפורים היום?' היא לובשת, בנימוס, כמעט, את מכנסי־הצבא. היא מכסה את עירומה בסדין, כאילו פרץ זר לחדר...“

לסיכום: הסירוס ההדרגתי של לימודי הספרות, עיקור המרכיבים האמיתיים של ספרות־ההשכלה, עד לכדי הפיכתה לספק ספרות תורנית, הינו פועל יוצא של סחף וניתוק הדרגתי מבעיות היסוד של הספ־רות הישראלית. סחף שהוא תולדה ישירה מהידוק חגורה תרבותי של פוליטיקאים קלריקאליים מסוגו של **זבולון המר**, אשר עיקרו את הלוז ואת האמת ממערכת הלימוד של תולדות הספרות העברית, והפכו אותה לספרות כמעט מטעם ולוקה בחסר. בחינות־הבגרות מתחילות להיראות בעידנו של זבולון המר לבחינות־הבגרות לספרות רוסית בברית־המועצות. בחינות מהן נעדרים **דוסטויבסקי, צ'כוב, זאמייטין, בונין, סוזן־ניצין** ועוד רבים, שיצירותיהם עשויות לגרום מחשבות מסוכנות לנבחנים.

אבל הרושם המתחזק הוא, שלאיש לא אינכפת כבר הדבר. יפי הנפש שותקים. הסופרים מתעלמים, ושר־החינוך ממשיך לקצץ בנטיעות מערכת־החינוך.

סופר ברנר
רבני ישראל הרמאים

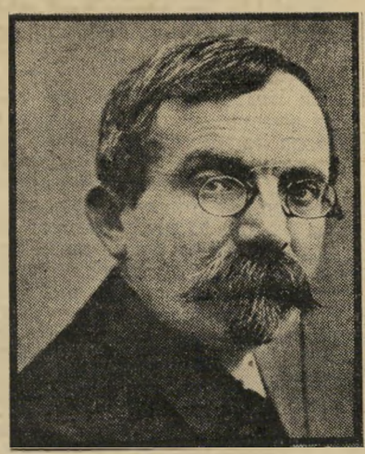

סופר ברדיצ'בסקי
סיפרי־מינות לאברך צעיר

משורר עמיחי
איך יבשיל חטאים וכפרתם ביום אחד?

סופר בן־נר
ליל אהבים עם פילגש

מאת דן פומר

כלבוטק

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדנה פיינרו

לא כל פנסיון הוא מעון

כל אזרח יכול לתלות על דלת ביתו שלט: „כאן פנסיון לכלבים", ומובטחת לו פרנסה מלאה. איש לא יטרח לבדוק אם אכן מתאים המקום לשמש פנסיון לבעלי־חיים, איש לא מוסמך להיכנס פנימה למיטבח, להעיף עין בתנאי המגורים ולתת לבעל־הבית הכשר כלשהו לגבות תשלום עבור חיות המחמד המופקדות בידו (אפילו משגיח כשרות אין במקום שכזה).

האם נתן מישהו דעתו השקוּעה לשאלה אם אין זה חשוב לשמור על בריאותו של בן־המישפחה ההולך על ארבע, למען יתר בני־המישפחה ולמען בריאות הציבור?

ומעשה שהיה כך היה. מישפחת כהן נסעה לפני זמן מה לסוף־שבוע ומסרה את כלבה, מגזע רועה גרמני, לפנסיון לכלבים במרכז הארץ. הם שבו מחופשתם, מיהרו לקחת את הכלב, ואז נאמר להם, בלי גינונים מיוחדים, כי הכלב איננו. מת.

בני־המישפחה היו כהלם. הילדים פרצו בבכי. איך זה יכול להיות?! צעקו ולא האמינו למישמע אוזניהם. אבל בעל ה־פנסיון בשלו: הכלב מת. מת.

הם דרשו בתוקף לראות את הגופה. הם פשוט לא היו מסוגלים להאמין כי בתוך יום וחצי היה כלבם האהוב כלא היה. חשדו שהוא נגנב או נמכר. בעל הפנסיון טען בתוקף כי הוא קבר את הגופה וזהו. תשובה אחרת לא היתה בפיו.

בחוסר ברירה ניגשו בני המישפחה למישטרה והגישו תלונה על סירוב להחזיר רכוש (כן, כלב סוס או חיה אחרת נחשבים בעיני החוק כרכוש). ובנוכחות המישטרה הוצאה הגופה ונשלחה לבדיקה כדי לברר את סיבות המוות.

הפנסיונים בישראל הפכו אבן שואבת ממון, והם הפקר בידי אנשים המנצלים את חרדתו של האדם לשלומו של בעל־החיים היקר לו, את העובדה שהוא בוטח בהם וחושב שאם הוא משלם הרבה הוא זוכה ליחס טוב.

אין זאת אומרת שכל הפנסיונים בישראל הם הפקר לרמאים. ישנם גם כאלה ה־מעניקים תשומת לב ותנאים היגייניים הולמים, והכלב מבלה בם חופשה נאה כמו בעליו. אבל הם מעטים. יש צורך דחוף ביותר בחקיקה להסדרת נושא הפנסיונים לבעלי חיים. גם לבריאות הציבור וגם ל־הגנה על זכויות האזרח.

לא ללקק את שיירי החג

שאלו כל סמל מישטרה תורן ויספר לכם שכל סיכסוכי השכנים, המריבות על חבל הכביסה ושטיפת חדרי־המדרגות, מתחילים ביום השישי בצהריים ומתלהטים לקראת שבת. שאלו כל רופא וטריינר ויספר לכם שמיקרי ההרעלות הרבים ביותר בבעלי־חיים מתרחשים בחגים.

יום הכיפורים נחשב אומנם ליום של צום, אבל די בסעודה מפסקת של האידישע מאמע ובכל ארוחות החג שלפניה ואחריה, כדי להפוך את חודש החגים לחודש של זלילה אחת גדולה.

בבתים מסויימים חושבים כי חבל לזרוק אוכל. לכן אוכלים הכל, וכשבעלי הבית מתפוצצים, הם לא רוצים, חס־וחלילה, לזרוק את השיירים האדירים לזבל. הרי יש כלב בבית, שיאכל, לבריאות. ולמה לא לכבד גם את החתול?

וכך, הופכת חיית־הבית לפח חי, בולע, אך לא מעכל. כי לא כל מזון של בני־אדם מתאים לקיבתם של חתולים, מה גם שקשה לפעמים למיין את כל העצמות ש־בעיסה, וכל המזונות המתובלים הם רעל לכלב. התוצאות ממהרות להופיע: הרע־לות קיבה, שילשולים אין־סופיים הגורמים להתייבשות, ואף לסכנת חיים.

לכן, אם אתם אוהבים לאכול יותר מדי אל תכריחו גם את הכלב לעשות זאת.

לדווח למס הכנסה

עימנואל בן־חנן מתל־אביב, שלח מיכתב לכלבוטק שאי אפשר שלא לפרסמו:

„לכלבוטק שלום, לבעלי חיות־בית (קרי: בני המעמד הקאפיטאליסטי שלהם היכולת לפרנס בני־מישפחה ההולכים על ארבע.

„אין ספק כי ההצעה שיוזמה על־ידי כמה מאדריכלי מס־הכנסה ומס־רכוש לדרוש מבעלי הכנסות גבוהות לדווח על כל־בים וחתולים שבבתיהם, „כי לגדל כלב זה כמו לגדל ילד", באמת ובצדק יסודה.

„נכון מאד, לגדל כלב זה בדיוק כמו לגדל ילד, לכן אני מציע לדווח על הכלב למס־ההכנסה ולקבל מביטוח־לאומי קיצבת ילדים בהתאם.

„כדאי, לדעתי, להחזיק כלבה ולעודד את המלטותיה, שכן בתוך זמן קצר ביותר תהפוך המישפחה לברוכת־ילדים, ותוכל להנות גם מקיצבת סעד".

אל תעשה לאחרים

איננו אוהבים להביא בכלבוטק סיפורים אכזריים. אבל, לצערנו, כשמדובר במעשי אכזריות חוזרים ונישנים, איננו יכולים לעבור לסדר היום.

שוב יוצאים המרעילים ומשתוללים. מיקרה שקרה לפני שבועים בגן־רווה (מועצה אזורית) שבר את ליבה של מישפחת מורשבניקים ותיקה, שעד לאותו יום האמינה כי היא גרה בסביבה שיש בה איכות חיים

וקירבה לטבע. עד לאותו יום, או ליתר דיוק לילה, שאי אפשר לשכוח.

כלבם, גור, בן שלושה חודשים, נמצא מתפתל, כשהוא קשור עדיין למלונתו, הבהילו אותו לרופא. אך כשהגיעו אליו, כבר היה הכלב ללא רוח חיים. בניתוח שלאחר המוות התברר שהורעל בארסניק.

רעל מסוג זה אינו מסתובב לבד ברחוב. זהו רעל שנמצא רק בידי הרשויות המוסמכות שבמחלקות־התברואה של המועצות האזוריות. הרעלה של גור שלא שוטט רחוק ממלונתו היא מיקרה של הרעלה מכוונת, אכזרית ומתוכננת. זה היה מישהו שהתכוון להרעיל, היתה לו גישה חופשית לרעל המסוכן והאסור באחזקה בידיים פרטיות, והוא ניצל את מעמדו, והגיש לכלב התמים את הרעל בתוך מזון מפתה. נורא.

עובד רשות מקומית אחרת הרעיל כלב לפי פקודת הכלבת (כלב ששוטט לבדו, לא זמם ובלי רצועה). הכלב המורעל הקיא בתוך זמן קצר את הבשר שאכל עם הרעל, ולא אונה לו כל רע. לעומת זאת, כלבו של המרעיל, שליווה אותו בפעולה, אכל את הקיא יחד עם הרעל ונפח את נישמתו. כך ייעשה למרעיל, אך, למען החיים — מה אשם כלבו?

איך גילה מר שוורצבאום מוינה שישראל היא מדינה דייקנית?

הוא טס לתל־אביב באל על.
מכתב התודה ששלח לאחר מכן מעיד כי לא בכדי הגיעה חברת התעופה הלאומית למקום הראשון בעולם בדיוק מבצעי. מטוסו של מר שוורצבאום, כמו רובן המכריע של טיסות אל על (94%) המריא בדיוק בזמן. היום אל על מקפידה על כך. ממש כשם שהיא מקפידה על טיב השרות, שגם אותו ציין מר שוורצבאום לשבח.
שרות זה זכה במקום הראשון בסקר מיוחד של ה"ידיעות מיילי". גם מחלקת המלך שלמה דורגה אחת משבע מחלקות העסקים המצטיינות בשירות לנוסע מתוך עשרות חברות תעופה על ידי עתוני תיירות וסקר מיוחד של חברת Boeing. ואין זה מפתיע. ליתר דיוק בהחלט צפוי לאור מה שמשקיעה היום חברת התעופה הלאומית — נתיב היצוא האוירי של המדינה.
טוס אל על ותסכים גם אתה עם מר שורצבאום מוינה שכתב:

"תענוג לטוס אל על.
כל הכבוד לדיוק בהמראות ולטיב השירות."
(הכתובת המלאה שמורה בחברה)

אני רוצה לטוס אל על

EL AL אל על

KicKers®

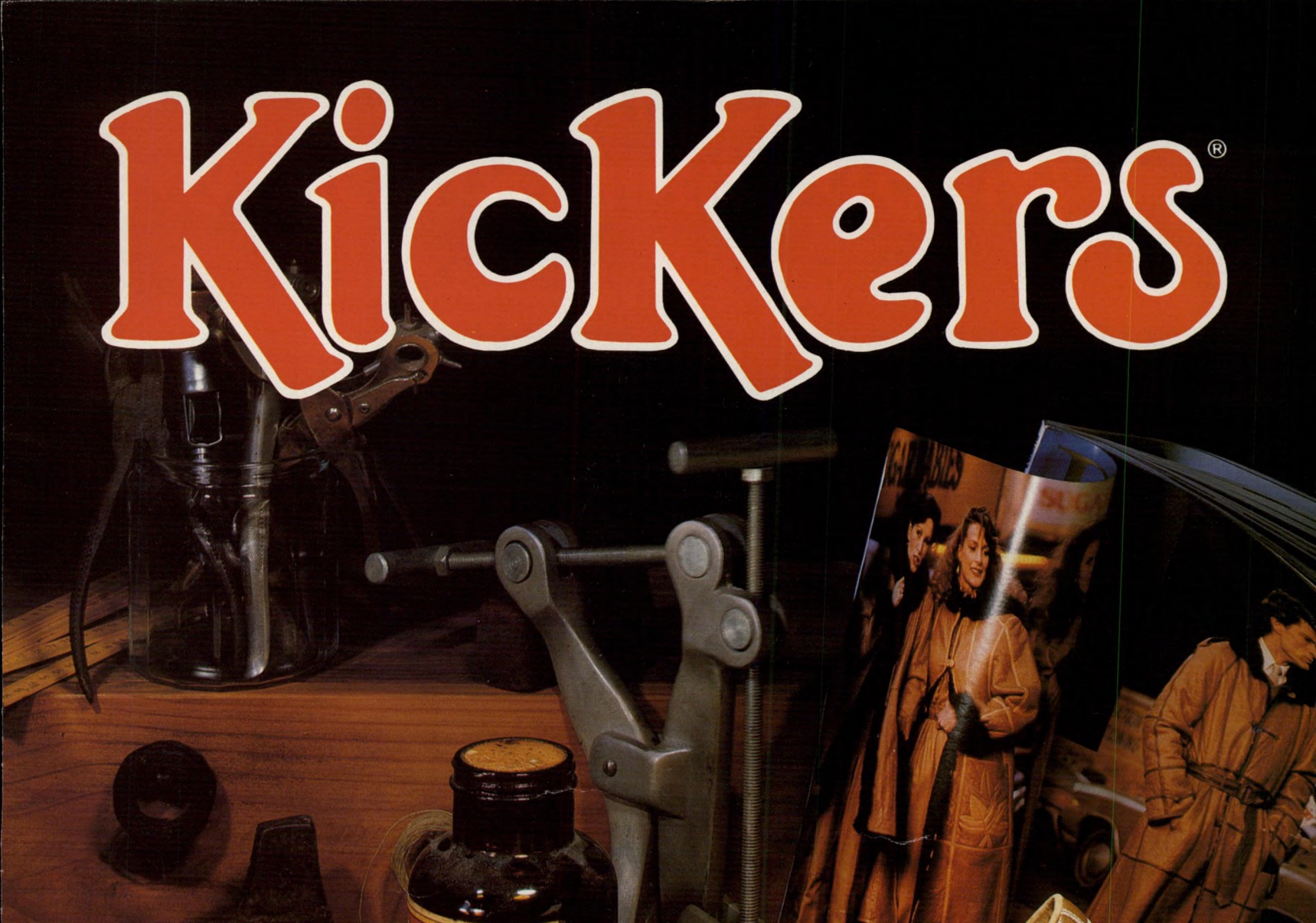

מיתוג ותדמית

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

מטבעות

מי מרוויח ומי מפסיד

אספני המטבעות כתחביב, ובעיקר המשקיעים במטבעות לצורכי השקעה, מאוכזבים. אבל הם יכולים להרשות לעצמם. לרוב, מה „שתקוע" עוד יעלה, אם לא הערך האספני, לפחות ערך המתכת במטבע או במדליה. הסוחרים „יושבים" על מלאי ואין קונה, אפילו שהמחירים הם אטרקטיביים. בניגוד לבורסה לניירות ערך, לשוק המטבעות מערכת ציפיות וכללי מיסחר שונים. אך בתוך השפל הזה שירד על הענף, יש מי שמרוויח, והרבה מאוד.

שמעתם על „החברה הממשלתית למדליות ומטבעות"? היא עושה עסקים

מדליה ממלכתית — שערי ירושלים
מוכרים היסטוריה וזה עובד

מצויינים. בעיקר בארצות־הברית. היא ייצאה 5.32 מיליון דולר בשנה האחרונה, גידול מרשים של 83% לעומת השנה הקודמת. חברה ממשלתית שמרוויחה מצויין, כאשר הענף כולו מפסיד, ראוייה לציון.

בלי כל קשר לרווחים, הנפיקה החברה החודש מדליה חדשה, „שערי ירושלים". תראו איך מוכרים לנו פה ולהם שם, בחו"ל, היסטוריה בת זמננו. וזה עובד.

מט"ח

הריבית היא הקובעת

הפיחות המואץ של השקל, כלפי ה־מטבעות האירופיים וכלפי הדולר האמרי־קאי, נגמר השבוע. מה זה היה: זריקת עידוד לייצוא, או מכירת סוף העונה של מט"ח מסובסד, בעזרתו האדיבה של בנק ישראל? אל דאגה, עדיין המט"ח זול יחסית בארץ.

אבל מה קרה באירופה למטבעות ה־אירופיים שהתחזקו כלפי הדולר? כל ה־מומחים באירופה עוסקים עכשיו בתחז־יות והערכות, אם התחזקות המטבעות האירופיים כלפי הדולר, או החלשות ה־דולר כלפי האירופיים, זה עניין לטווח קצר, או אולי לטווח ארוך. כמה מהם יעשו פרנסה טובה רק מהשאלה, אחרים מהתשובות.

מומחים אומרים שהשיפור במטבעות האירופיים משקף שיפור בסיסי באזורי התשלומים של מדינות אירופה. אחרים אומרים: כן, אבל זה לא הכל, יש סיבה יותר טובה — העליה בשערי הריבית באירופה, שעה ששערי הריבית בארצות־הברית נשארו קבועים עם נטיה לירידה. הפער בין שני שערי הריבית הצטמצם ובכך גרם להתחזקותן של המטבעות ה־אירופיים. האמריקאים לא התרגשו. רו־בם בטוחים שהריבית בארצם, לא רק שלא תרד, אלא תעלה שוב, ואז שוב יועמדו המטבעות האירופיים „במקומם".

זהב. אם תחליט הוועדה שמינה ה־נשיא רגן בחיוב, והדולר יוצמד לבסיס הזהב, מה יהיה מחירו?

כסף. קפיצות קלות מעלה מטה, ועדיין כדאי לקנות.

מוניות

כל מונית והקופה שלה

באחד באוקטובר נכנסה לתוקפה תק־נה המחייבת את כל בעלי המוניות ל־התקין קופה רושמת במוניותיהם. למרוץ על כיסם של בעלי המוניות, התייצבו

מונה קופה רושמת
המחיר 150,000 לירות

שלוש חברות המייצרות ומשווקות מונה משולב בקופה רושמת.

המונה שהיה נהוג עד כה הראה רק את המחיר. עם הכנסת הקופה הרוש־מת, יקבל כל נוסע חשבונית מס ש־העתקה ישמש לצורכי מס־הכנסה.

מחירו של המקר"ם (מונה קופה רוש־מת למונית) הוא כ־1000 דולר בכל שלוש החברות, ועם מע"מ מגיע המחיר ל־150 אלף לירות; אם נכפיל סכום זה ב־6200, כמספר המוניות בארץ, נגיע ל־סכום המתקרב למיליארד לירות. ועכשיו אתם בודאי מבינים מדוע כדאי להיאבק על חסדיהם של בעלי־המוניות.

אם המחיר שווה, אז מה שווה יותר? כל חברה מהשלוש טוענת, ניחשתם, ש־המקר"ם שלה שווה יותר. כך טוענים „אלביט" ו„פז־שחם" שפיתחו את ה„פז־מוניה", כך גם טוענת חברת „מידל־איסט אלקטרוניקס" שפיתחה את ה„מוני־טקס", וכך גם „א־ב אלקטרוניקה". שתי הראשונות אומרות גם שיש להן הזמנות לייצוא. כולן עומדות בדרישות שילטו־נות המס ומישרד־התחבורה, אז מה בכל זאת?

כל המקר"מים הם פרי פיתוח ישר־אלי מקורי — ה„פזמונית" פותחה על ידי „אלביט מחשבים" והוא המתקן ה־יחיד המופיע כיחידה אחת, וגודלו מאפ־שר התקנתו בתא הכפפות של המונית. שתי החברות האחרות מייצרות ומשוו־קות מקר"ם המורכב משתי יחידות, מו־נה וקופה רושמת בנפרד. יש נהגים ה־טוענים שזה מקשה, לעומתם אחרים מצביעים על היתרון שהקופה הרושמת צמודה לנהג ולא למונית. „כל נהג וחקו־פה שלו".

מעניין מה שמעניין את נהגי המונ־יות: קודם כל שאפשר יהיה לשנות את התעריף במהירות — הפעלה בלחיצת כפתור, ולמוניות בין עירוניות, הפעלה של מחיר קבוע לנסיעות שירות. שהסרט בקופה הרושמת יהיה מספיק ארוך, שלא יצטרכו להחליף אותו כל יום או יומיים, ובכלל, שהמכשיר יהיה כזה, ש־יטפלו בו פחות ושיכנס פחות למוסך ו־שמחיר השירות יהיה נמוך.

לכל מקר"ם „פצ'ונקס" משלו: ב־„פזמונית" אפשרות הפרדה בין מזומן לאשראי, ל„מוניטקס", סרט קופה מת־פצל, ארוך במיוחד. לנהגי המוניות יש עכשיו שתי בעיות: הראשונה — איזה מקר"ם לקנות; השניה — מאיפה יבוא הכסף לקנות אותו. נסיעה טובה.

הבורסה

סיכום: הטובים, הרעים ומה שביניהם

נסכם את שנת תשמ"א, בכמה שו־רות. שתי תופעות בלטו בשנה זו בבור־סה. האחת — פעילות הבנקים. ערך מניות הבנקים הנסחרות היום בבורסה נאמד ב־4 מיליארד דולר — סכום עתק שהטיל את צילו על כל שוק־ההון. גם הביצועים של הבנקים היו ללא תקדים.

מראשית השנה נתנו מניות בל"ל תשואה ריאלית (לאחר ניכוי האינפלציה) של 45%; מניות „בנק הפועלים" נתנו תשו־אה ריאלית של 28%, ואי־די־בי 27%.

תופעה שניה, מיוחדת לשנה זו, היא הגידול העצום בפעילות הספקולטיבית של קבוצות שעבדו על מניות „מסומנות". אם ניקח שני מרכיבים אלה, כאשר מניות הבנקים מהוות 70% מהשוק, ו־המסומנות 20%—15 מהשוק, נשאר מעט מאוד לבחירה ענייינית. כמו שאמר לי יועץ בריטי לענייני פיננסים, לאחרונה: אצלכם זה לא בורסה, זה קזינו לאומי.

מכשירים

הלהיט התורן

אומרים שפגז ה־105 מילימטר שפותח על ידי התעשיה הצבאית, נחטף על ידי קציני החימוש של צבאות שונים. ערך הייצוא של פגזים אלה הגיע לחצי מיל־יארד דולר.

מה הלאה

באוקטובר תהיה בורסה רעה. הבנקים יהיו מחוץ למישחק. המניות המסומנות לא. אתם לא קוראים מאזנים? גם אני לא. אבל כותרות כדאי לקרוא: המאפיין הוא ירידה ריאלית ברייווחיות של חברות בריאות. ראו את החברה המרכזית, את כלל תעשיות, דלק זעוד. זה סימן לא מעודד. אבל לא רק זה, ההזרמה קרוב לודאי שתקטן, ההכנסה הפנויה תקטן אף היא. הספיגה באמצעות ההנפקות ממשיכה לרוץ, וגם קניית עשרת אל־פים מכוניות בחודש אחד מוציאה מ־השוק סכומים ענקיים. בקיצור, יהיה פחות כסף, הרבה פחות.

במה להשקיע

לא בצמודים. הצמודים היום יקרים. מחירם הגבוה משקף כבר את הציפיות לממדים גבוהים בחודשים הקרובים. לא צפוי רווח יתר מצמודים, לכל היותר יע־שה המשקיע את הממד.

מה כן? להשקיע במניות הבנקים. זהו המפלט הבטוח. אולי גם במט"ח, פחות מהמדד בוודאי שלא יעשו, ואולי קצת יותר. על „המסומנות" תשאלו את ה־יועצים, גם שם יש לפעמים מציאות של חג.

סיפורים חשובים

● לפני למעלה מחודש כתבתי במדור זה של„ארטי" התקינו מנועי דיזל. עכשיו הם עומדים להודיע על מאות אחוזי הטבה.

● „בנין" למשכנתאות (בבעלות „בנק הפועלים" ו„הבנק לבניה"): סך כל ה־מניות הרשומות למסחר בבורסה הוא 28,000,000 ע"נ, אלה מייצגות 28% מ־זכויות ההצבעה בחברה. שאר המניות שאינן נסחרות הן בעלות עדיפות ב־הצבעה. קבוצה מאוד מסויימת, אספה כמות גדולה של סחורה — (הערה: כל בעל 10% מהמניות יכול למנות מנהל בדירקטוריון של החברה) ועכשיו מחפ־שים קבלן, כמו דרוקר או גינדי, שיהיה מוכן לשלם מחיר יפה, עבור האפשרות למנות דירקטור. עוד משהו: מניות „בנין" לא עלו מאז ינואר, כלומר הפסי־דו ריאלית 60%. יחד עם זה, לחסידי המכפילים — המכפיל של „בנין" הוא הטוב ביותר בין הבנקים למשכנתאות.

הטובים זכל השאר

בקבוצת הבנקים וחברות האחזקה היתה המניה הגרועה ביותר, מראשית השנה, „דנות": 66%— (מינוס) לאחר ניכוי האינפלציה. בקבוצת הבנקים ל־משכנתאות היתה הטובה ביותר, „מי־רב": 67%+ לאחר ניכוי עליית המדד. הגרועה ביותר „משכנתאות לבנין": 68%— בענף מוסדות המימון היתה ח־טובה בין חברות הביטוח: 16%+. ה־גרועה ביותר „צור": 63%—. „ספנות" היתה הטובה ביותר בקבוצת המיסחר: 115%+; הגרועה ביותר רפ"ק: 27%—. בקבוצת המקרקעין היתה הטובה ביותר „רסקו": 114%+; הגרועה ביותר „מט־עי הדר": 28%—.

ומה קרה בתעשיה? המניה הטובה ביותר היתה של „רים": 104%+; ה־גרועה ביותר „אתא": 59%— בקבוצת החברות להשקעה היתה הפתעה, „עוז" השיגה שיא: 469 אחוזים תשואה ל־אחר ניכוי המדד. הגרועה היתה „לנד־קו": 61%— כבר היו דברים מעולם. בשנת תשל"ב יתהפך הגלגל, וחרבה מאלה שהיו למעלה ירדו ולחיפך.

תשואה טובה לשנה החדשה.

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.10.81

	לשנה בשקל				לחצי שנה בשקל	
	מחיר העיתון		חוצאות משלוח	מע"מ	סה"כ	סה"כ
◆ בארץ	545	+	45	+ 70 =	660	380
◆ לארצות תבל דואר רגיל	545	+	145	+ 83 =	773	420
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אויר						
◆ אירופה	545	+	240	+ 94 =	879	470
◆ ארה"ב, קנדה, מקסיקו	545	+	607	+ 138 =	1290	720
◆ ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו, אוסטרליה, ניו זילנד	545	+	1252	+ 203 =	2000	1050
◆ גאנה, חוף השנהב, ניגריה, דרום־אפריקה, טוגו, חבש, קניה	545	+	723	+ 152 =	1420	750
◆ פנמה, טאיוון, יפן	545	+	910	+ 175 =	1630	890
◆ תאילנד, הונג־קונג, סינגפור, קוריאה	545	+	741	+ 154 =	1440	780

ביקור במיפעלי הבירה

אנשי הצי השישי של ארה"ב בביקורם במיפעלי הבירה בנתניה. הם סיירו במיפעלים, קיבלו הסברים, שתו ונהנו.

גזר גמדי של סנפרוסט מעניק לך פרס ענק.

שלחי לסנפרוסט מתכון גזר גמדי וזכי בענק יהלומים ששוויו 10,000 שקל.

גזר גמדי, כוכב אמיתי: טעמו מעודן, צבעו רענן, שופע בריאות ומרגיש מצוין על צלחתך. חברי מתכון מקורי בו יככב הגזר הגמדי של סנפרוסט ותוכלי לזכות בפרס ענק שיגצנץ על צווארך ויזכיר לך את הכוכב שלנו.

גזר גמדי, אהובם של אניני הטעם בארה"ב ובאירופה מעתה במטבחך.

את המתכונים שלחי לת.ד. 40020 ת"א עבור "גזר גמדי" לא יאוחר מ־15.10.81. צוות שופטים בראשות שף אורי גוטמן יבחר את המתכון הזוכה.

ניהם מערכות חדמית

SF
סנפרוסט
טרי יותר מטרי.

תן תרמפ לחייל

במדינה

אורחים

עצם בלחי־מזוהה

צעיר אמריקאי מטייל בעולם על גלגליות ומפרש בידו

„מי זה? מה זה?" ממלמלים אחריו כולם בקריאות פליאה. מי שמטייל להנאתו, או נוהג ברכב, אם ייתקל בעב"ם — עצם־בלחי־מזוהה — המחליק בכבישי תל־אביב, שגובהו 1.78 ס"מ, צבעו כצבע השוקולד, והוא צנום כגפרור, נועל נעלי־החלקה (סקטים), ומחזיק בידו מיפרש — אל דאגה, הוא ניתן לזיהוי כפיליפ בלום, יהודי יליד בוסטון, בן 25.

פיליפ אימץ לו את הספורט האמריקאי החדש לפני חודשים אחדים. הוא פגש שני אנשים ש„תפסו רוח" ברחובות בוסטון. הם הצליחו להפנט אותו, והוא השתוקק להחליק כמוהם. אחרי הכרות קצרה נענו לתחנוניו והסכימו ללמדו את התורה, ולהכניסו בסוד העניין.

כל בוקר, בשעה שהשחר הפציע, נפגשו המוסקטרים המשוגעים לעניין, ואימנו את ידידם הצעיר. „תפסנו רוחות ברחובות הריקים והשקטים הסמוכים לאוקיאנוס. הרוח שנשבה ממש דחפה אותנו, ואנחנו החלקנו במהירות של 50 מייל לשעה, שזה כ־75 קמ"ש. כמעט המראנו," מצטחק פיליפ.

„ככה התאמנתי יום יום במשך כמה חודשים. לקחתי את הספורט החדש ברצינות, ותוך זמן קצר החלקתי בצורה כל־כך טובה ובטוחה, שהחלטתי לטייל בעולם בצורה כזאת."

הפקידים היו המומים. ב־11 בספטמבר זנח פיליפ את אמו, ביתו עירו ועסקיו לטובת טיול חייו. הוא טס מבוסטון לניו־יורק ומשם המשיך לבריסל, תחנתו הראשונה. מנמל־התעופה נסע באוטובוס לי־מרכז העיר, ושם התחיל בחגיגת ההחלקה. אנשים עצרו ברחובות והביטו ביצור שהצליח להפר את שלוותם הבלתי־מופרת של הבלגים.

בתוך זמן קצר עלתה עליו המישטרה ועצרה אותו. לאחר משא־ומתן מילולי קצר, שבו הסבירו השוטרים לפיליפ בצרפתית כי הם אוסרים עליו להחליק בכבישי עירם, והוא עשה עצמו כאינו מבין, התמם וענה להם באנגלית, לקחו אותו השוטרים המנומסים לתחנת־הרכבת.

פיליפ נסע שתי תחנות, ירד והמשיך להחליק בגאווה רבה, על אפם ועל חמתם של השוטרים המרובעים. כך נסתיימה תקריתו המישטרתית.

לאחר שעבר את בריסל לאורכה ולרוחבה, שם את פעמיו ברכבת לפאריס, עיר האופנה והאורות, שתהיה מוכנה בוודאי, כך חשב, לקבל גם את אופנת ההחלקה המיפרשתית שלו.

כמו כל תייר אחר, הוא נכנס לבנק להחלפת כסף. ההבדל הקטן היה שהוא נכנס לבנק בהחלקה. למי שאינו יודע — הבנקים בפאריס מרווחים מאוד, ובכניסה לכל בנק, כימעט, יש רחבה ענקית, בדרך־כלל עגולה, שאינה מביישת כל אולם נשפים מכובד.

פיליפ העדין, התגבר על בישנותו ונכנס בתנופת־החלקה לבנק. הצרפתים היו המומים, הם לא ראו דבר כזה מימיהם. כך עבר מהפקיד לקופאי כשהוא מלווה במחיאות כפיים נלהבות.

מהבנק פנה לשדרות שאנז־אלי־זה. יושבי בתי־הקפה התרוממו מן מושביהם, בעלי החנויות יצאו מפיתחיהן, וכל העוברים והשבים הביטו בו כאילו נחת זה עתה מכוכב־לכת בלתי־מוכר.

מיפרש כחול־לבן. „אני נהנה מאוד מהבעות פני האנשים. ברגע הראשון הם מופתעים, אף קצת נבוכים, ופיתאום הם מוצאים עצמם מחייכים ואף פורצים בצחוק. אני מרגיש טוב כשאני גורם לאנשים להעלות חיוך על שיפתותיהם, או לצחוק," אומר פיליפ.

פיליפ, שהוא בעל נפש הרפתקנית, החליט לא לוותר על סיבוב במיגדל־אייפל. הוא עלה במעלית עד הקומה האחרונה של המיגדל, שם רצה להראות את כוחו בהחלקה לתיירים הסקרנים. אך שומר המיגדל שעמד במקום „לא רצה שאגנוב את ההצגה", גרשו מעל פניו, ואף ניסה לחתוך את הקשר המחבר את המיפרשית לנעליו.

פיליפ ברח כל עוד נפשו בו, אך בזה לא הסתיים הרומן שלו עם פאריס. באחד הימים עלה במדרגות נעות וחלק מן המיפרש נתקלע במדרגות, התקפל ונשבר. „הייתי כל־כך עצבני, חשבתי שכבר הלכה לי כל החופשה. חככתי בדעתי מי יוכל לתקן לי את מיפרשי היקר."

הישועה באה בחנות שמוכרים בה ציוד לסרפינג: „הם היו נחמדים מאוד אלי, ותיקנו לי את המיפרש בלי כסף".

„המיפרש הזה יקר מאוד. בקליפורניה הוא עולה 250 דולר. אני בניתי את המיפרש שלי לבד. המיסגרת עשוייה מאלומיניום בגובה של כשלושה מטרים, וברוחב שניים וחצי. על המיסגרת מתחתי בד בצבע כחול־לבן, כצבעי דגל ישראל, ויש חלון שדרכו אפשר להשקיף על התנועה בכביש. בטיולי תרמילי הוא כל כך רכושי, ואותו אני שם על גבי. יש לי גם ציוד בסיחות נוסף, לברכיים ולמרפקים — מין תחבושות עם מיכסה פלסטיק להגנה מפני שבירה, וכמובן, כפפות עור.

„המהירות שאליה אפשר להגיע היא כפולה ממהירות הרוח. אם הרוח 20 קמ"ש, אני מחליק במהירות 40 קמ"ש. עם המיפרש ניתן לשחק בהתאם לכיוון הרוח. אם הרוח מאחורי, אני מניח את המיפרש לפני. הרוח דוחפת את המיפרש, המיפרש אותי, והסקטים מריצים אותי. אם הרוח צדדית, המיפרש מוסט הצידה. אני גם משתמש בהטיית הגוף בהתאם לרוח ולצורך."

„עד היום, תודה לאל, לא שברתי אף חלק בגופי. תמיד קיימת אפשרות נפילה, אך גם ליפול צריך לדעת כך, שיגרם מינימום נזק. נפלתי כמה פעמים," הוא מודה. „אך רק שרטתי את עצמי. הדבר הכי חשוב בספורט זה הוא לדעת להחליק היטב. ואז, באימון קצר עם מיפרשית, אפשר להגיע לרמה טובה."

לפיליפ יש גם וואק־מאן, מין רדיו־קסטה עם אוזניות, וכך הוא משלב את ההחלקה עם מוסיקה קיצבית וריקוד.

„לנצל את החיים". מפאריס המשיך פיליפ את דרכו ברכבת לדרום־צרפת. את רוב הדרך בין סאן־טרופה, סאן־רפאל, הריוויירה הצרפתית ומונטה־קארלו עבר בהחלקה על גלגליו ומיפרשו. משם לקח רכבת לאנקונה שבאיטליה, ובאוניה שם פעמיו לארץ הקודש.

„אני רוצה להיות הראשון שיביא, ואולי יחדיר, ספורט זה לארץ. אני רוצה להחליק בנואיביה לפני שמחזירים את האיזור."

לפיליפ עבר ישראלי עשיר. בפעם הראשונה בא לארץ ב־1973, עם קבוצת נוער יהודי, ומאז הלך שבי אחרי קסמי הארץ ונערותיה. מאז הוא ביקר בארץ כבר שבע פעמים.

הוא למד באוניברסיטת תל־אביב יהדות, סוציולוגיה, היסטוריה ואנגלית.

בשהותו בארץ הכיר נשים ישראליות רבות, „והן מאוד מוצאות חן בעיניי. אני מעוניין להכיר עוד בחורות ישראליות, הן מאוד נחמדות ומיוחדות."

אז מה הפלא, שעם עבר כזה ואחרי שבע גיחות, הוא מדבר עברית רהוטה?

לפני שלוש שנים, באחד מביקוריו בארץ, קיבל פיליפ הודעה על פטירת אביו. הוא נאלץ לחזור לבוסטון כדי לעזור לאמו בעסקי הטקסטיל שהשאיר להם אביו.

„זהו ספורט מיוחד, מהנה, ונעים. אני מאוד גאה בזה שהייתי הראשון שעשה זאת בבלגיה ובצרפת, והראשון בישראל, כמובן."

ומה באשר לסכנות האורבות בכבישי ישראל?

השיב פיליפ בחיוך אופטימי: „אני רוצה לנצל את החיים בצורה מכסימלית. אבי נפטר בגיל 52, הוא לא נסע, לא ראה עולם, ולא נהנה. אני רוצה ליהנות כל עוד אני חי, כך שאם יקרה לי משהו מחר, לפחות אדע שעשיתי חיים, שניצלתי את החיים עד הסוף."

תיפסי־רוח בזום וגלגיזרוח ברח' דיזנגוף
לנצל את החיים בצורה מכסימלית

ישראלים בחו"ל

היכן ישראל שלנו?

גם פאר־ראקווי היא ארץ־ישראל

„גם לטרון היא ארץ־ישראל," שרו אסירי השבת השחורה, שנכלאו על־ידי הבריטים במחנה־מעצר בקירבת המינזר המפורסם. „גם קפריסין היא ארץ־ישראל," שרו, לאחר מכן, המעפילים שנלכדו בלב ים על־ידי חיל־הים הבריטי, ושהובאו לאי השכן.

עתה אפשר לשיר: „גם פאר־ראקווי, ניו־יורק, היא ארץ־ישראל."

ציון בע"מ. לפני כמה ימים פירסם עיתון־היורדים בארצות־הברית, ישראל שלנו, את המודעה הזאת:

חוות ציון בע"מ

מציעה להשכרה 15 וילות בנות 5 חדרים, קרוב לשפת הים בפאר־ראקווי, ניו־יורק. הוילות מרוהטות בצורה מלאה. השכירות החודשית נעה בין 250$ ל־275$. כל 15 הבתים מרוכזים יחדיו כשכונה נפרדת באיזור יהודי מובהק. בשכונה בתי ספר יהודיים, בתי כנסת, וחנויות מזון כשרות למהדרין. תחבורה נוחה, סאבווי A, ואטובוסים.

הזדמנות חד־פעמית לחיות באווירה ושכונה ישראלית בארה"ב.

לפרטים נא להתקשר
ביום: **(212) 577-9780**
בלילה: **(212) 471-3602**
ולבקש את שלמה

שתי גדות לרפי שאולי

אם יש מישהו שאני מעריכה באמת ובתמים זה **רפי שאולי**. הבחור פשוט לא מותיר לנו כמה שעות פנויות בין רומן אחד לרומן שני.

רק סיפרתי לכם על אהבה חדשה בשם

ציפי לוין
אין מיליונר, יש אהבה

ירדן, והנה שוב חידוש — רפי טס לניו־יורק כדי להיפגש שם עם אהבתו הגדולה **ציפי לוין**, שנסעה לאמריקה כדי להתחתן עם מחזרה המולטי־מיליונר. ציפי שינתה תוכניות והיא לא מתחתנת, היא חוזרת עם רפי לארץ. אני לא יודעת מה תעשה ירדן שמחכה בבית כמו ילדה טובה — לרפי יש עכשיו שתי גדות לירדן, בגדה אחת ציפי ובשנייה ירדן.

מעניין, במי משתיהן יבחר?

הלשעבר של בועז שרעבי התחתנה עם נסיך החצילים

כל המדינה עקבה אחרי נישואיהם של הזמר **בועז שרעבי** והדוגמנית היפהפיה **ליאורה סחה**. אבל, לצערי, נישואין אלה לא החזיקו מעמד, ולאחר כמה חודשים נפרדה ליאורה מבועז בהמולה גדולה וחזרה לבית הוריה, והיא בת שבע־עשרה וחצי בילבד.

מאז זרמו הרבה מים בירדן. ליאורה, שהיא בת אחיו של בוסי סחה המנוח, התחילה חיים חדשים. היא עבדה בחנות בגד עור ביפו העתיקה, ומדי פעם הצטלמה לתמונות פירסומת. כאשר הכירה ליאורה את **יואב בניש**, הלא הוא בנו של מלך החצילים, חל מהפך בחייה. האהבה הלוהטת גרמה להחלטתם של השניים לתת לה תוקף חוקי ולהתחתן.

החתונה נערכה ביום השישי בבוקר, וביום שבת היתה מסיבת־"חאפלה" גדולה, כפי שרק בניש יודע לעשות, לכבוד הזוג המאושר. יואב בניש, שהוא ארכיטקט במיקצועו, רכש את מיסעדת ליפסקי מול המכס ביפו, ואחרי שיפוצים במקום יפתחו השניים עסק חדש ששמו, כן, לא טעיתם, מיסעדת בניש החדשה.

ליאורה סחה
גם אדריכל וגם חציל

שולי חנני: אם השנה

הרבה זמן לא שמענו דבר על **שולי חנני**. כולם שאלו אותי לאן נעלמה הבלונדית המפורסמת כל־כך, אז הלכתי ובררתי, והנה אשת־בשורות אני.

שולי חנני־אבנרי הפכה אם מאושרת לבתה **מירי**. שולי, שנישאה לפני כשנה לאיש־העסקים **יוסי אבנרי**, המנהל רשת חנויות למוצרי־חשמל, הודיעה לי השבוע בשימחה: „אני אמא מאושרת שיושבת בבית ומגדלת את בתי!"

אף אחד לא יכול להגיד עלי שאני לא מפרגנת לאחרים. והפעם, יותר מתמיד, אני מקווה ששולי תמצא את המנוחה והנחלה.

שולי ויוסי אבנרי
יושבת בבית ומגדלת את הבת

אהבה בלי גבולות

למי שתוהה לאן נעלמה הלאומית שלנו ומה זה שכבר שבוע לא שמענו ממנה, אני רוצה להרגיע אותו שאין מה לדאוג. **פנינה רוזנבלום** נסעה לה לאוסטרליה. מדוע כל־כך רחוק? אתם בטח שואלים, כי — **דייוויד בורשטיין** נמצא שם. דייוויד הוא החבר שלה כבר מזה כמה חודשים טובים. והוא, כמו שאתם מתארים לעצמכם, איש־עסקים עשיר מאוד, שמלבד הווילה שלו בשיכון צמרת מגלגל, שלא באשמתו, עסקים גדולים באוסטרליה. הוא קיבל את זה בירושה מההורים, מה לעשות.

פנינה רוזנבלום
לבדוק —

דייוויד, שנסע לטפל בכמה עניינים, התגעגע לפנינה שלו ושלח כרטיס. פנינה ארזה צ'ק־צ'אק רק שלוש מזוודות וטסה אליו לאוסטרליה. כי גם היא מתגעגעת לדייוויד והיא גם רוצה לבדוק מה העניינים שם: אם זאת אהבה או סתם רומן חולף. מצידה זאת אומרת, כי דייוויד, המאוהב מאוד מזמן, כבר רוצה לשים לה טבעת על האצבע.

אבל פנינה שלנו היא בחורה עם ראש על הכתפיים, ולמרות האהבה הגדולה היא לא כל־כך בטוחה שאוסטרליה זה בדיוק המקום בשבילה. זה נראה לה קצת רחוק מדי ממרכז העניינים וקצת שקט מדי לאופייה הסוער. ואם תשאלו אותי אז היא לגמרי צודקת.

פנינה סיפרה לי שאם היא תחליט שאוסטרליה זה לא זה, למרות שדייוויד זה לגמרי „זה", הרי שהיא לא תהיה מוכנה לשלם את המחיר. ובכלל, אם צריך לשלם כאן מחיר אז שזה יהיה הוא שישלם.

דייוויד בורשטיין
— מה העניינים

אז כמו שאמרתי, אם לא ייצא שידוך מהעסק, הרי שמקסימום עשתה טיול של חודש לאוסטרליה.

נוסעים חוזרים

נוסעים

זוכרים אותה, את **תמי עזריה**? בטח לא הרבה. טוב, אני רואה שאני צריכה לרענן לכם קצת את הזכרון.

תמי היתה אחת הצלעות של שלישיית שוקולד מנטה מסטיק, כשזו היתה עוד בחיתוליה. וכשרק התחילו השלוש לקצור הצלחות ראשונות, היא התאהבה פתאום בישראלי ניו־יורקי, ונסעה אליו לאמריקה. עברו מאז לא מעט שנים, ומה לעשות — כמו בהרבה מיקרים בזמן האחרון, הביזנס השניים שאם הם רוצים להישאר חברים טובים, אז יותר טוב שלא יישארו ביחד. תמי חזרה אלינו לארץ סופית, והשאירה אותו שם. עוד לא הספקנו להגיד לה „ברוכים הבאים" והיא הספיקה כבר לנהל רומן עם צלם־הסרטים **צביקה גיל**, שהיה שבור לגמרי אחרי הפירוד הסופי שלו מאשתו, **גלית רויטמן**, ושהיה זקוק למישהו סוער כמו תמי הקטנה. גם פה האהבה היתה קצרה ומהירה. וכדי להתחאוש היא בורחת שוב לניו־יורק. הפעם, לפחות, היא עושה את זה עם הפסטיבל החסידי — גם להירגע וגם לראות קצת אמריקה, כמו שהיא אומרת.

הפרפר החדש התחתן

מי לא זוכר את צמד הפרברים, שהגג השבוע עשרים שנות זמר?

החצי הפחות ותיק בצמד, הזמר **אורי הרפז**, שהוא את תאום זהה לחלוטין **לזוהר**, שגם הוא עוסק במוסיקה, התחתן עם נערה נחמדה בשם **דניאלה ישיר**.

דניאלה, שהיתה נשואה במשך זמן קצר לטייס בחיל־האוויר, למדה עיצוב־פנים אך אינה עוסקת בכך, אלא עובדת במרכז ההזמנות בחברת אל על.

אורי תיכנן את חגיגת החתונה לתאריך הולדתו, וחגג את יום־הולדתו העשרים ותישעה יחד עם נישואיו. השניים שכרו דירה בתל־אביב והתוכנית העיקרית שיהם היא להמשיך להיות מאושרים יחדיו — דניאלה תמשיך לעבוד באל על ואורי ישיר שירים לכלתו הטריה.

סמי פותח את העיניים

אהבה חדשה יש למנהל המועדון התל־אביבי, **סמי הירש**, בן ה־34.

סמי הוא כזכור אב לילדה בת תשע מנישואיו ל**דליה מיצ'ן**, אחותו של מפיק הסרטים **ארנון מיצ'ן**. סמי אוהב אותן יפות, צעירות, ורצוי שיהיו גם דוגמניות. לכן אהבתו האחרונה היא **חווי נץ**, בת ה־19.

חווי היא אמנם חיילת אך יפה וצעירה, וכבר הספיקה להיכנס לעולם הדוגמנות. סמי מחליף אהבות בקצב הסילון — הוא לוקח אותן צעירות, פותח להן את העיניים, ועובר הלאה.

מה שמעניין כרגע את חוג ידידיו הוא כמה זמן ימשיך הרומן הסוער הזה?

רחל מרחלת על כל העולם

חזרה מן הכרך האכזר

הם באים, הם באים.
שמתם לב שהחברה מתחילים טיפין־טיפין לחזור? שהאגדה האמריקאית מתחילה להתנפץ לה?
אז בין החזורות סופית גם **מרגלית אנקורי**. ושוב אני צריכה לעשות כאן ריענון קצר לדור שאולי לא כל־כך זוכר את יוסף ואחיו.
מרגלית, שהיתה סטאר גדול בשיער

מרגלית אנקורי
הילד נמצא בקיבוץ

נטשה אותנו כבר מזמן לטובת קאריירה בניו־יורק.
אבל מסתבר שלא תמיד החלומות והחיים נפגשים, ומרגלית הבינה מהר מאוד שכמוה מתגלגלות מאות בכרך האכזר.
אז גם בגלל זה, וגם ביגלל הילד שלה, הנמצא פה בקיבוץ ושהיא רוצה להיות לידו, וגם ביגלל השמש ומפני שיש לה כאן יותר חברים, היא חזרה אלינו סופית.
ומה היא חושבת לעשות? לשיר. בטח. ומי שעוד זוכר את הקול המשגע שלה, ומוכן לשכוח לה את הסקנדאלים, מוזמן להחזיק לה כמוני אצבעות.
היא הבטיחה לי שהיא נרגעה לגמרי; ושמה שהיא רוצה עכשיו זה מיסגרת, שקט, הרבה עבודה והרבה מוסיקה.

שולץ העצוב והנורא

אז יש לי סיפורים ארוכים היום, הא? אני מקווה שעוד לא התעייפתם לגמרי. הנה עוד סיפור אחד לקינוח. אחרון ודי. **שוּלץ „האיום"**, שקוראים לו ככה ואני עד היום לא מבינה למה, כי הוא בחור נחמד מאוד, הספיק הרבה בשנתיים האחרונות. הוא התחתן עם **ארנה**, הצלמת הפריקית, עשה סרט, כימעט שהופיע בסרט על פרקש, ועכשיו הוא בלהקת כרי־מוזום.
שולץ היה מאושר כימעט לגמרי, כימעט כמו באגדות. אבל מרוב שהוא היה עסוק הוא הזניח את אשתו הקטנה. הזניח אותה עד כדי כך שדווקא מצא חן בעיניה להיות לבד. וזה מה שהיא רוצה עכשיו באופן מוחלט.
לשולץ נעשה נורא עצוב מזה. למרות שהוא בלהקת כרומוזום, וגם על הסרט שלו אמרו שהוא דווקא בסדר. הוא אהב את אשתו יותר מהכל. רק לא ידע שאשה זה כמו צמח, שיש להשקות אותו.
אז היום שולץ האיום הוא שולץ העצוב. הוא עזב את הדירה שלהם בקינג־ג'ורג' ומחפש באופן דחוף חדר. מישהו שמע על דירה?

בלי חלב ובלי דבש

גלי עטרי
מה קרה לפלייבק?

רבים אמרו שהיא עשתה את שטות חייה כשעזבה את חלב ודבש. אבל היא, **גלי עטרי**, לא התייחסה לכך, והתעקשה להוכיח שהיא לא צריכה אף אחד, שהיא שווה את כל ה־100% ושחלב ודבש הם רק תיזמורת.
היא הופיעה עם פלייבק, דרשה וגם קיבלה סכומים גבוהים לכל הופעה. ולמי שלא יודע מה זה פלייבק — זו מוסיקה שמוקלטת על סלילי הקלטה, ועל הרקע שלה שר הזמר.
ככה חרשה השחורה והנאיוה, עם טכנאי צמוד, את ארצנו הקטנטונת ושילשלה את רוב הסכום נטו לכיסה, כי כבר אין עוד שלושה שיש להתחלק איתם.
בכל האגדות מופיע תמיד הביטוי „עד ש..." וכך גם בסיפור הקטן שלנו. עד שהיא הופיעה באירוע חשוב במרכז הארץ. שם — אני לא רוצה לנקוב בשמות ובמקומות, אבל תסמכו עלי, אני אומרת אז אני יודעת — עלתה גלי להופיע לפני קהל ששילם הרבה הרבה כסף תמורת ההופעה הזאת. הרבה מאוד, בערך חודשיים משכורת של שכיר ממוצע במשק.
אחרי 15 דקות בדיוק נקרע הסליל והיתה „פאשלה" איומה. גלי נאלצה לקצר את ההופעה ולברוח משם מהר מהר. המזמין הכועס סירב לשלם את כל הסכום, ולדעתי די בצדק.
אבל לא זה הלקח של הסיפור. הלקח הוא שמאז התקרית עושה גלי חזרות עם תיזמורת, ואני מקווה שיותר לא יקרו לה כאלה בושות.
אולי לא הייתי מספרת את הסיפור הזה, כי גלי בחורה נחמדה מאוד. אבל אני רוצה פעם אחת להגיד בקול רם שלפעמים קורים פה דברים שהם בחזקת סקנדאל. הזמרים שלנו, עם כל הכבוד להם, שוכחים לפעמים את הגבול. ואנשים הם בכל זאת לא עד כדי כך פראיירים. כשהם משלמים טוב אז הם רוצים, ובצדק, לקבל את הכי טוב. מה שקורין בשפת הביזנס: תמורה הולמת עבור ההשקעה.

התחת של טמירה

בעניין „פאשלות" של זמרים יש עוד משהוא שאני לא יכולה להתאפק וחייבת לספר לכם. כי למרות שהוא וולגארי אני חושבת שהוא עצוב, או, בעצם, להיפך.
טמירה ירדני היא מפיקה צעירה ודינאמית ואפילו מוכשרת. בין יתר הזמרים שהיא מייצגת ישנו גם הזמר **גרי אקשטיין**. מישרד קצב 2, בניהולו של **מאיר קוטלר** הנמרץ, הזמין את גרי להופעה בבית־שאן במיסגרת אירוע שהוא אירגן שם.
גרי, שהוא בחור נחמד, טוב ומוכשר, כמו שכולנו יודעים, איחר, משום מה, להופעה. המנחה ניסה למשוך את הזמן כעשרים דקות ושלף את כל הבדיחות שיכול היה, רק שהקהל לא יתפזר לו. כי כמו שאתם בטח יודעים, דברים כאלה קורים לפעמים בהופעות, ובסך־הכל כולנו בני־אדם.
כמו שאתם בוודאי מתארים לעצמכם, כשבא גרי הוא מצא רק 20 איש במקום, ומארגן האירוע שלח אותו חזרה הביתה. עד כאן הייתי יכולה להרגיע אתכם ולומר שיש לפעמים תקלות בחיים.
אבל לא זה הסיפור. התחלתי עם טמירה ירדני, זוכרים? עיריית בית־שאן סירבה לשלם את הכסף, ובצדק. מאיר קוטלר, מנהל קצב 2, ביקש מטמירה ירדני ליטול חלק בהפסדים ובעוגמת־הנפש שנגרמה לתושבי בית־שאן. הוא היה מוכן להסתפק גם בהופעת פיצוי של גרי כתמורה חוגנת ל„פאשלה". טמירה טענה שהיתה עם גרי באותו ערב ושהם הגיעו בזמן, רק שהקהל, משום מה, לא היה במקום.
האמת היא שהסיפור הזה קרה די מזמן, אבל אני מספרת אותו היום בגלל הפינאלה. קוטלר שלנו לא התייאש ושלח מכתב דרך עורך־דין. בעסקים כמו בעסקים. ואז הוא קיבל מיכתב מהמפיקה ועל עמוד חלק לבן באותיות של קידוש לבנה, מצא את המישפט:
„קצב 2 יכולים להיכנס לי לתחת!"
על החתום: טמירה ירדני.

טמירה ירדני
מי בתחת של מי?

כשביקשתי את תגובתה של טמירה היא העדיפה לא להתייחס לכל העניין. אבל תאמינו לי, שלולא הייתי רואה את המיכתב הזה במו־עיני, לא הייתי מעזה לספר זאת לכם. אני מספרת זאת כדי שתדעו איך מנהלים עסקים ברמה גבוהה.

לפיד חדש לאילן

כימעט והתחלתי לקרוא לו „עורך־הדין של הדוגמניות". אני מתכוונת ל**אילן יפידות**, שתמיד אהב אותן גבוהות־רזות־שחומות, שיער אסוף ועצמות־לחיים בולטות.
זה התחיל אצלו ב**ליאורה יפידות**. אחריה באה **אמירי**, אשתו השניה, שהיא ליאורה מיניאטורית, ולאחרונה נגמר הרומן הלוהט שלו עם **ניבה פון־וויזן**, שהיתה הפעם בלונדית צוננת לשם שינוי, אבל עדיין דוגמנית, דקה וגבוהה ועם שם שיש בו „פון" אצילי.
אז הייתי בטוחה שהוא ימשיך באותו סטייל, ולא יקלקל, והנה גם אותי החיים עוד מצליחים להפתיע. הפעם היא גבוהה, השיער אדמוני ושופע והייתי אומרת שהיא קצת שמנה מדי להיות דוגמנית. מה שאני יודעת הוא שקוראים לה **נעמי**, שהיתה סרן בחיל־האוויר, דיילת באל על, והיום היא מנהלת המכירות של מיגדל דניאל.
נעמי שעזבה דובר של מיפלגה פולי־טית לטובת אילן, מנסה להישמע רגועה לגמרי בעניין של אילן. אבל אחרי הטיול ליוון שעשו השניים ביחד, ציפור קטנה לחשה לי שהפעם זה יותר מאשר שינוי־סיגנון אצל הבחור, ואולי יש כאן גם שינוי מסוג אחר.

אהבה צימחונית

תהרגו אותי, אבל אני לא מבינה למה ההצלחה הורגת אהבות.
הם היו זוג יפה להפליא, כבר הרבה שנים ביחד. זוג כזה שכשמישהו ניסה להתקרב אל אחד מהם, אז אמרו לו שלא כדאי לו להסתבך, כי שם זה סיפור לכל החיים. אז כשהם היו זוג עם תוכניות ל־עתיד, חולמים ואוהבים, הכל היה נהדר והם היו צמודים בכל מקום.
עכשיו, כשהחלום התגשם ומתחיל להיכנס כסף, ואפשר היה לגמור ב„מאז הם חיים באושר ועושר", דווקא עכשיו **יוכי** ו**אריה המבורגר**, בעלי המיסעדה הצימחונית בגנה, החליטו שהפעם הם נפרדים סופית. אני לא כל־כך יודעת מה יהיה עם העסק שהם הקימו בהרבה עמל, באהבה ובעשר אצבעות, אבל אחד משניהם התחיל לחפש ברצינות דירה.

ניקמת השוטר

(המשך מעמוד 10)

של האשמות כבדות. פרשת סגלוביץ הסעירה את הארץ כולה. אב־בית־הדין בּמישפטו של סגלוביץ — שנגע ליחסיו של הקצין עם אנשים מהעולם התחתון ונשות עבריינים וקבלת טובות־הנאה מאנשים בעלי עבר פלילי — היה ניצב יחזקאל קרתי. סניגורו של סגלוביץ היה אברהם תורגמן.

כיום מודים הכל שתורגמן הציל את סגלוביץ במילחמתו העיקשת, בין כתלי בית־הדין. סגלוביץ אמנם הורשע בכמה פרטי־אישום בלתי־חשובים, אך מההאשמות הכבדות יצא זכאי.

אחרי המישפט נשלח סגלוביץ לגלות במרחב חיפה. שנים אחר־כך, כשמונה תורגמן כמפקד מרחב חיפה, לא היה אדם שמח מסגלוביץ — ידידו הפך מפקדו הישיר.

אחרי כמה חודשי עבודה ביחד במרחב חיפה החליט תורגמן שסגלוביץ אינו די טוב ואינו משתלב בתוכניתו להבריא את המרחב. הוא הזמין את סגלוביץ לשיחה ידידותית והודיע לו שהוא עומד להעבירו מתפקידו. סגלוביץ נפגע, ומאותו היום היה תורגמן לאוייבו.

טלוויזיה ציבעונית

ערב דפני הריב ביניהם נסעו סגלוביץ ותורגמן באחד הימים במכונית ה־קורטינה של תורגמן. סגלוביץ שיחק ברדיו שבמכונית, אולם הצליח למצוא רק תחנות המשדרות מוסיקה קלאסית, מוסיקה רומנטית ישנה ופרקי־חזנות.

„מדוע שלא תשים לך במכונית טייפ־קסטות?" שאל סגלוביץ את תורגמן.

„אין לי זמן לזה," השיב לו תורגמן. „יש לי קרוב־מישפחה, קוראים לו אהוד, שיש לו בחיפה חנות להתקנת רדיו וטייפים למכוניות. תשלח את הנהג שלך אליו, והוא יתקין לך."

תורגמן הסכים.

כעבור כמה ימים הזכיר לו סגלוביץ את עניין הטייפ ואהוד, ואז שלח תורגמן את הנהג שלו לחנות של אהוד. הטייפ שהורכב לא היה תקין, נשלח כמה פעמים לתיקון פעם אחת אף הוחלף. תורגמן קיבל חשבון על 3800 לירות, סכום שנראה לו סביר בהתחשב בעובדה שהפרשה כולה אירעה לפני כארבע שנים, ופרע אותו באותו היום בצ'ק אישי.

כעבור כמה חודשים הציע לו אחד מידידיו בירושלים, הייבואן זאב פרוסמן, לקנות מקלט־טלוויזיה צבעונית מסוג גרונדיג, ממישלוח חדש שפרוסמן קיבל. מחיר המקלט בשוק היה 55 אלף לירות. לתורגמן לא היה ספוס כה גדול, ופרוסמן הסכים למכור לו את המקלט בתשלומים בני 10 אלפים לירות לחודש. אך דרש להוסיף על המחיר 15 אלף לירות כריבית. תורגמן פרע את התשלומים תוך שיבעה חודשים.

אחרי ששדה הקליט את שרה ארבל, הוא שלח תלונה למפקח־הכללי של המישטרה — באותה תקופה היה זה הרצל שפיר — נגד תורגמן. על פי תלונתו של שדה קיבל תורגמן טייפ למכונית כשוחד, ללא תשלום; קיבל טלוויזיה ציבעונית במחיר מוזל במיוחד, גם זאת כשוחד; ואף נהג בצורה שאינה הולמת קצין בכיר בכך שניהל רומן עם שרה ארבל, סמלת שהיתה תחת פיקודו. אל התלונה שלו צירף שדה את סרט־ההקלטה של שיחתו עם שרה ארבל. מאוחר יותר קבעו מעבדות המישטרה שהיה מי ששיפץ קצת את סרט ההקלטה.

הרצל שפיר הורה לחקור את הפרשה. חוקרי יח"פ, היחידה לחקירות פנימיות של המישטרה, גבו עדויות, ערכו חקירות והגישו את מסקנותיהם למפכ"ל. על פי מסקנות החקירה לא הרוויח תורגמן אגורה אחת מעיסקת הטלוויזיה שלו, אלא אף שילם יותר מרוכש אחר, ביגלל הריבית. עבור הטייפ שולם הסכום המלא. באשר לעניין הרומן של תורגמן עם שרה ארבל קבעה החקירה כי אכן היו יחסי־נאהבים בין המפקד לסמלת.

שר־הפנים עם המפכ"ל איבצן ואשתו
מה זה שוחד?

כשקיבל הרצל שפיר את מסקנות־החקירה, אמר: „אין כאן שום דבר נגד תורגמן. אותי לא מעניין את מי דופק כל אחד מהקצינים שלי."

נדמה היה שפרשה זו הסתיימה. שליחים מטעם סגלוביץ הגיעו אל תורגמן וביקשו סולחה. תורגמן, שידע שסגלוביץ עשה יד אחת עם שדה כדי להפליל אותו, סירב לסלוח, אך הבטיח שכל רע לא יאונה לקצין־המישטרה סגלוביץ במיסגרת התפקיד שהוא ממלא.

כשמונה איבצן כמפכ"ל המישטרה, דאג שדה לשלוח לו את החומר מחדש, כאילו לא היתה כלל חקירה. כששמע על כך תורגמן הוא פנה לאיבצן, ביקש לחקור שוב את הפרשה ולקבוע חד־משמעית אם הוא אשם או לא. איבצן סבר שמיותר לחקור שנית את הפרשה שנחקרה כבר ביסודיות, אך שלח את החומר כולו ליועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, כדי שזה יקבע אם על סמך חומר זה יש מקום לנקיטת צעדים נגד תורגמן.

אולמרט רוכב שוב

חוות־הדעת של זמיר התייחסה לכל אחד מהנושאים שנחקרו.

בעניין הטייפ למכונית קבע זמיר ש־הוכח מעל לכל ספק שלא הייתה כל עבירה, וכי תורגמן שילם עבורו.

לגבי מקלט־הטלוויזיה קבע שאין ספק שתורגמן שילם את מלוא המחיר עבור המכשיר, אך העיר הערה כללית: „העובדה שקציני־מישטרה רוכשים דברים בשיטת תשלומים אינה נראית לי."

לגבי פרשת־האהבים של תורגמן עם שרה ארבל קבע זמיר: „אין כאן שום דבר פלילי. זהו עניין פנימי של המישטרה, ולא של היועץ המישפטי למשלה." פרשת ניצב־משנה דויד פרנקו השוטרת בטי עובד, המסעירה עתה את הארץ כולה, היתה רקע מתאים כדי לעורר את פרשת תורגמן מחדש. שדה וסגלוביץ ידעו שאינם יכולים שוב לפנות בתלונות ל־מישטרה, אחרי שזו חקרה כמה פעמים את פרשת תורגמן ואף לא ליועץ המישפטי לממשלה, שאף הוא חקר בה. עיתונאים שאליהם פנו ביקשו הוכחות ואת אלה לא יכלו שדה וסגלוביץ להם. שדה הגה רעיון מוצלח: לתת את סרט ה־הקלטה ואת החומר שבידיו לשני חברי־הכנסת, אהוד אולמרט ויוסי שריד. שני הידידים אלה עלו כבר בעבר כמה פעמים לכותרות העיתונים בעיקבות פרשות שו־אותן, כביכול, חשפו, ואפשר היה לקוות שימצאו עניין גם בפרשה זו.

שריד ואולמרט עטו על החומר שהוצג להם כמוצאי שלל רב. שריד הבין שב־תקופת פרשת פרנקו תקבל פרשה כואת כותרות־ענק בעיתונים. לאולמרט היה עוד מניע אחד: היה לו חשבון ישן עם תורגמן.

לפני כמה שנים הרצה תורגמן בכיתת־ספר תיכון בקריית־ים. בתום ההרצאה קם אחד התלמידים ושאל את תורגמן: „קראתי בעיתון שח"כ אהוד אולמרט טוען שהמישטרה קיבלה תוספת של 40 תקנים לחוקרים, ובמקום חוקרים לקחה עוד 40 טבחים." תורגמן ידע שהדבר אינו נכון והשיב: „זה שקר מוחלט." כשהגיע הדבר לידיעתו של אולמרט, הוא התלונן בכתב אל היועץ המישפטי לממשלה ושר־הפנים על השוטר שהעז לכנות חבר־כנסת כשקרן. העובדה שהדברים של אילם־ט היו שקר לא עניינה את הח"כ הנכבד.

אשרי המציות

שדה וא ידע שבמהרה יגלו גם אול־מרט וגם שריד שהפרשה כולה נח־קרה כבר, ואין בה ממש. לכן הוא היה צריך חומר חדש. לפתע נזכר שדה שחמש שנים קודם לכן נתן הוא עצמו שוחד ל־תורגמן.

אחרי שקיבל חסינות מפני העמדה לדין, סיפר שדה שהוא ביקש מתורגמן, שהיה אז ראש ענף־התנועה במטה־הארצי של המישטרה, לעזור לו לקבל מינוי כמפקד מרחב חיפה, ולדבר עליו טובות באוזני המפכ"ל, חיים תבורי.

תורגמן דרש וקיבל, לדברי שדה, שני מציתים אלקטרוניים יקרים, ששווי כל אחד מהם 60 דולר.

תורגמן נקרא שוב לחקירה. הוא לא הכחיש שקיבל שני מציתים משדה, אך גירסתו היתה שונה לגמרי.

לדבריו, הוא נשלח על־ידי תבורי ל־חיפה, שנתיים לפני שהוא מונה כמפקד המרחב, כדי לדון עם ראש ענף־הסיור במישטרת חיפה, צבי שדה, על הקמת כי־רת־בטיחות בעיר.

„בעת שישבנו בישיבה הוצאתי סיגריה מהכיס, ושדה מיהר להדליק לי אותה במצית שהיה לו. אחר־כך הוא אמר לי: ‚קח את זה במתנה'. זה היה מצית מ־בקליע, מצית פשוט שזורקים אותו אחרי שנגמר הגאז. היתה על זה פירסומת של איזה חברה חיפאית, אני לא זוכר איזה. נדמה לי שקוראים לה רכס. אני לא משתמש במציתים זולים כאלה ולא רציתי לקחת, אבל שדה כל־כך ביקש, אז לקחתי.

„אחרי כמה שבועות שלח לי שדה את סיכום הפגישה שהיתה בינינו, יגם עוד מצית, בדיוק מאותו הסוג, בקלית שוז־רקים אחרי שנגמר הגאז. שדה גם הזכיר לי שהבטחתי לדבר עם תבורי טובות עליו.

„זה נכון. אמנם הבטחתי, אבל כלל לא חשבתי לקיים את זה. הבטחה כזו היא מסוג ההבטחות שתמיד נותנים. אילו היה מתמנה כמפקד המרחב הוא היה חושב שזה בגללי, ואז הייתי רוכש לי עוד ידיד במישטרה. שלחתי לו בחזרה פתק שעליו כתבתי: ‚תודה על השי, אני אדבר איתו בקרוב'."

חקירת המישטרה בפרשת המציתים הסתיימה אף היא. התברר שאמנם היה שדה נוהג לחלק מציתים של אותה חברה מיסחרית לכל מי שהיה נכנס אליו למישרד. התברר שמחיר מצית כזה לא הגיע אף לדולר אחד, וכי גם המציתים, שלדברי שדה הוא נתן לתורג־מן, מחירם אינו עולה על 15 דולר. שדה נקרא לחקירה במכונת־אמת אך הסכים לענות רק על שאלה אחת: „האם נתת לתורגמן מציתים?" בתשובה לשאלה זו לא נמצא שדה משקר.

אין ספק שלמרות האווירה הציבורית הקשה סביב נקיון־הכפיים של המישטרה בימים אלה, לא יצליחו שני חברי־הכנסת להפליל את תורגמן. שדה וסגלוביץ יצ־טרכו להמציא סיפורים חדשים כדי ש־נקמתם תצא אל הפועל. **יוסי ינאי**

הנפשות הליברליות

(המשך מעמוד 7)

יאושרו המתפקדים החדשים של קינן ואלבין כחברי איגוד־העובדים־הליברלים.

לדברי מיקי אלבין לא עלתה פעולת ההתפקדות בכסף רב. בניגוד למשה קינן, הוא טוען: „אין מסוף של מחשב, אין ווקי־טוקי. יש דירה של חדר וחצי שקינן גם מתגורר בה. דובר על סכומים מבהילים. אבל למעשה עלתה כל הפעולה עד היום סכום של כמאה ועשרים אלף לירות, כולל שכר־דירה, הוצאות־נסיעה וטלפון.

„ההכנסות שלנו, שבאות מחברים ש־מוכנים להצטרף, מגיעות ל־117 אלף לירות, כך שיש גרעון של שלושת אלפי לירות, ואנחנו מוכנים ללכת גם לגרעון של חמי־שים אלף לירות."

„מה למיליונר ולהסתדרות?"

איבן מיזן שאסור לשכוח שגדל פעולה זו עומד איגוד העובדים, ש־לרשותו הכנסה חודשית של כחמישה מיליון לירות — התשלום שמקבלת ה־סיעה מן ההסתדרות.

חבריו של אלבין בהתארגנות החדשה במיפלגה הליברלית הם מנחם עצמון, שהוא גם שותפו של אלבין בכמה מעסקיו, וכן הממונה על הכנסות המדינה, אוריאל לין. שלאחרונה הגיש גם הוא בקשה להצטרף לאיגוד העובדים הליברלים.

אלא שנגדם עומד יריב רב עוצמה. זהו הח"כ צבי רנר. במיפלגה אומרים שקיבל את המינוי בכנסת כ„סוכריה", לאות תודה על שירותו רב השנים.

רנר עלה לארץ מפולין ב־1934. הוא היה חבר קיבוץ אחווה של הציונים ה־כלליים, שחוסל אחרי ארבע שנים. „למיפ־לגה לא היתה נטייה לדברים האלה," אומר רנר. הוא היה מנהל עבודה מטעם לישכת העבודה המיפלגתית, ולאחר מכן עבר לתל־אביב.

רנר מספר שבתחילת שהותו בתל־אביב ישן שלושה שבועות על שפת־הים, עד שמצא דירה. הוא עבד בעבודות שונות בבניין ובנמל תל־אביב, עד שהתקבל ל־עבודה בעיריה. מטעם העיריה מונה ב־1945 כמפקח על בניית התחנה־המרכזית בתל־אביב, ומאז 1969 הוא חבר הנהלת עיריית תל־אביב. באותה שנה ירש גם את שמואל רכטמן כיו"ר איגוד העובדים הליברלים.

„האנשים האלה ידעו כל הזמן שיש איגוד־עובדים במיפלגה, וכל הזמן לא הצטרפו ולחמו נגדנו," אומר רנר על ניסיונם של אלבין, עצמון ולין להשתלט על האיגוד שהוא עומד בראשו. „אני 40 שנה בהסתדרות, ואני נגד קבלת אנשים שאין להם שום זיקה להסתדרות. מה לאלבין המיליונר ולהסתדרות? מפחידה אותי המחשבה שאדם שיש לו הרבה כסף יכול לפתוח מיפלגות ויכול לסגור מיפ־לגות".

מיקי אלבין אינו נרתע מדבריו של רנר. לדבריו, הוא חבר הסתדרות. וזכותו להיות חבר באיגוד העובדים הליברלים. הוא דוחה את הטענות כאילו הצטרף למיפלגה הליברלית רק אחרי ניצחון הליכוד במהפך של 1977, וטוען שהוא חבר במיפלגה מזה 18 שנים.

שמו של אלבין התחיל להופיע בהק־שרים עיסקיים ופוליטיים רק בשנים ה־אחרונות, מאז רכש, בשותפות עם חברו לספסל הלימודים, יונתן זוכוביצקי, את חברת פרימן.

זוכוביצקי הוא אחד מחתניו של אייזי־ברג, ושותפות זאת סללה את הדרך לפני אלבין, שהפך שותפו של אייזנברג ונציגו בעסקים רבים. אלבין הוא שותף בחברת הברוקרים נשואה, השייכת לקבוצת אייזי־ברג, והוא מבעלי חברת קיסריה מקרקעין. לאחרונה מנהל אלבין את המו"מ לרכישת התחנה־המרכזית החדשה בתל־אביב למען קבוצת אייזנברג.

אלבין הוא גם שותף בכיר בירחון מוניטין, בשבועון הכלכלי כספים ובשבו־עון הבידור אנשים, שיצא לאחרונה. ב־העולם הזה (2295) דווח כבר על קשריו המיוחדים עם שר־התיירות אברהם שריר ועם מנכ"ל המשרד, רפי פרבר. עתה מבקש אלבין להרחיב את אחיזתו במיפלגה ה־ליברלית, אך מחברי שהאנשים, שהוא וחבריו ממנים את פעילותם, אינם בורי־רים באמצעים. אלבין אומר: „רשמנו כל מי שטען שהוא חבר. אני לא גייסתי באופן אישי אנשים. בדקנו את המצטרפים במידת יכולתנו." **שלמה פרנקל**

ספורט

כדורמים

קריית טבעון אלופה

שופט המישחק שרק והשחקנים יצאו בשחיה מהירה אל מרכז הבריכה, לשם השליך השופט את הכדור.

ראשון נגע בכדור שחקן גיבעת־חיים **ניר שמיר**, אלוף ישראל במיקצה 100 מטר בסיגנון חתירה. בבריכת מכון וינגייט נעשו המים במערבולות כשהכדור עבר מיד ליד, והאפשרות היחידה לזיהוי ה־שחקנים היתה על־פי צבע הכובע והמיספר שעליו. בתחילת המישחק איבדו הכחולים — קריית טיבעון — כדורים בעוד שה־לבנים — גיבעת־חיים — קבעו לעצמם יתרון.

השוער **דני פלג** (19) מטיבעון, היה חסר־אונים מול המיתקפה החזקה של ה־לבנים מגיבעת־חיים. על שפת הבריכה עמד המאמן **פלגי רוזנפלד** (27) רגוע. הוא בטח בשוער הצעיר, שהוא שוער נבחרת ישראל בכדורמים, שיידע לחסום את השער. בבריכה שיחקו שלושה שחיי־נים וחיקים, ילידי קריית־טיבעון — **רוני קרן, רפי מזמן, ואבי שנלר** — כולם בני 27 ומשחקים כדורמים בקבוצה זו כבר 14 שנה.

לצידם שיחקו צעירים כ**בני מייסנר** (17), קפטן נבחרת הנוער של ישראל, ו**מיקי ויצן** (19), מלך השערים של הליגה.

שוער פלג סופג שער
אך השוער הריב ספג יותר

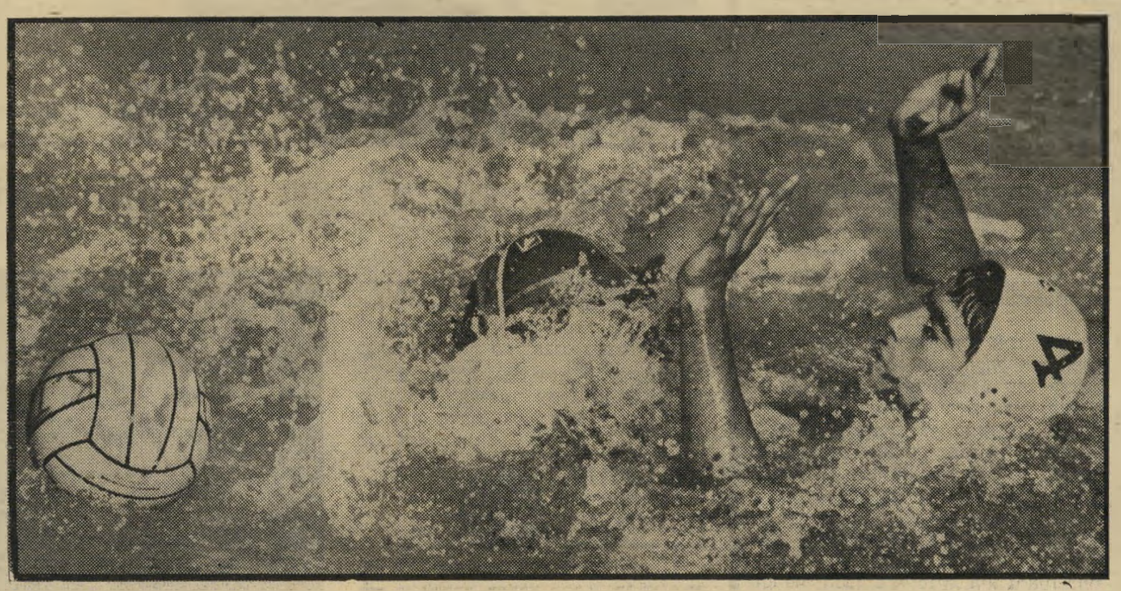

קניץ (מימין) מטביע את מזמן
מתחת למים, הכל מותר

רוני קרן מקריית־טיבעון נחשב לשחקן המסוגל להתרומם גבוה ביותר מעל לפני־המים, וזה אחד היתרונות העושים אותו לשחקן מצטיין בארץ. שחקן כמוהו חופשי לזרוק כדור מעל ידיהם הבכרמות של שחקני היריב המבקשים לחסום אותו.

שחקני הכדורמים מהגוש הקומוניסטי נחשבים לטובים בעולם. הם שחקנים מיק־צועיים, שלא כמו השחקנים בישראל, ש־כולם חובבים ושכרם הוא ההנאה מה־מישחק. בדירוג א' בעולם מתחרות רק קבוצות מיקצועיות, בעוד שהישראלים מתחרים בדירוג ב' בעולם.

כל שחקני הכדורמים הישראלים הם בעלי גוף שרירי ומגודל. את הכוח הפיסי הם משיגים באימונים מפרכים שהם עור־כים מדי יום. בהשוואה למימדי־הגוף של יריביהם בעולם נראים הישראלים קטנים וגם הישגיהם בכדורמים אינם מזהירים. אגודות הספורט בארץ גם אינן תומכות בהם כמו בענפי ספורט אחרים.

השחקנים אינם נהנים ממשכורת תמורת העיסוק הגוזל מהם שעות רבות. רק מאמן הקבוצה מקבל משכורת מאגודת הפועל.

מנצח קרן
שמפניה למנצחים

השחקן הבולט בגיבעת־חיים היה **אייל קניץ**. אייל הוא בנו של ד"ר **מיכה קניץ**, שהיה בעבר שחקן בנבחרת היריבה — קריית־טיבעון — ועד לפני מספר שנים היה שוער נבחרת ישראל בכדור־מים.

מאמן קבוצת גיבעת־חיים המובסת הוא **עודד רוזנפלד**, שאף הוא שיחק בעבר בקבוצת הכדורמים של קריית־טיבעון, ו־היום הוא גם מאמן נבחרת ישראל.

למי שאינו מקורב לענף ספורט זה בישראל תיראה תמוהה העובדה שגם מאמן גיבעת־חיים וגם השחקן המוביל שלה היו קשורים בעבר בקבוצה היריבה, קריית־טיבעון. אך אין להתפלא על כך כלל וכלל. אוהדי הענף יודעים שהכדורמים התפתח בבריכת קריית־טיבעון, והבולטים שבשח־קני נבחרת ישראל צמחו בקבוצה זו.

בשנים האחרונות נערך במכון וינגייט סקר על ענפי הספורט השונים והקשר שלהם לאינטליגנציה של הספורטאים. מימצאי הסקר דירגו את הכדורגל בתחתית הסולם, בעוד שספורטאי הכדורמים טיפסו לראשו. בנוסף על האינטליגנציה נדרשים שחקני הכדורמים לכושר גופני גבוה.

המישחק הוא מישחק כוח. שחקן יכול לעצור את היריב השוחה אל הכדור. לפעמים ניתן לראות שחקן המקדים את היריב, אך לפתע שוקע במים ואינו מסוגל לתפוס את הכדור. היריב תפס בו מתחת לפני־המים ומשך אותו לעומק. קשה להב־חין בטכניקה בה משתמש השחקן תחת פני המים. במישחק זה מותר הכל — אסור רק שהשופט יראה. כל משיכה נחשבת לעבירה שהעונש עליה הרחקה מהמישחק.

כל שחקני הכדורמים הם גם שחיינים מהירים, אולם הידיים, הרגליים והכתפיים החזקות קובעות את יתרון הקרב על ה־כדור.

אחרי ניצחונם במישחק שנערך בבריכת מכון וינגייט לגמו אלופי ליגת־הקיץ ב־כדורמים, שחקני קריית־טיבעון, את שמ־פניית הניצחון.

אסור לשחקני הכדורמים לעמוד על קרקעית הבריכה או להסתייע בה או בגוף שחקן אחר כדי להתקדם אל הכדור. במשך כל זמן המישחק חייבים השחקנים לשחות או להרים את גופם מעל לפני־המים.

מאמן רוזנפלד נזרק למים
שלא יישאר יבש

האם ההצלחה הרגה את שושי?

(המשך מעמוד 43)

מפורסם, הם חיפשו אותו. פיתאום אמא שלו נזכרה שיש לה בן.

„אבל הוא לא רצה לשמוע ממנה. שו־שי שנא אותה. אף פעם לא שכח לה את

האמרגן

דודו אלהרר הכיר את שושי עוד בימים בהם הופיע באילת. הוא התלהב מש־רתו והציע לו עזרה בהפקת תקליט.

זה שזרקה אותו מהבית. אני זוכרת שפעם הוא אמר לי: תראי נירה איך הם רו־צים אותי. 33 שנה לא זכרו, לא באו לבקר, כלום! ופיתאום יש שושי. מצלצ־לים לשאול מה שלומי, מבקשים שאבוא. מה הם רוצים ממני, כסף? אפילו להלוויה

האח החורג

לא ראה את שושי שנים רבות. הוא תמך באימו (משמאל) והביט בעצב לעבר הקבר של שושי. מלבדו נכחו בהלוויה עוד קרובים, שאף הם לא ראו את שושי שנים רבות, עד שהתפרסם.

ימים. שלושה חודשים אחרי ששוחרר מהכלא, הוא נמצא מת בדירתו על־ידי חברו הקרוב, עומרי רון, שבא לדירתו של שושי כדי לבלות איתו את הלילה.

המימצאים הרפואיים העידו על כמות גדולה של אלכוהול בגופו של הנפטר. בגופו נמצאו גם סימנים שהעידו על כך שלפני מותו הוא לקח מיספר גדול של כדורי אדולין. כידוע, כמויות מופרזות של אדולין בצירוף אלכוהול הם מירשם בדוק והרסני למוות.

מה הביא את הזמר מלא החיים ליטול כמויות הרסניות כאלה של סמים ויין? שושי ידע על מצבו הגופני הגרוע. מדוע אם כן לא נזהר? האם היתה פעולתו מכוונת? האם חפץ לשלוח־יד בנפשו, או

„שושי הופיע אצלי במישרד," מספר ברדוגו. „האיש היה מדוכא לגמרי. הוא טען שדודו לא משלם לו מספיק, ושאינו עומד בהבטחות שהבטיח לו בכלא.

„פשוט בקריזה"

„ש ושי ביקש ממני לעזור לו להשתחרר מהחוזה שלו עם דודו ולמצוא עבורו אמרגן חדש, ואני הס־כמתי. הידיעה בעיתון, שסיפרה על מותו, הפתיעה אותי לגמרי."

המתח והלחץ הרב שבו היה שושי שרוי השפיעו על התנהגותו. „הוא היה פשוט

בקריזה. אי־אפשר היה לדבר איתו," לחי־שת נירה. „בפעם האחרונה כשבא אלי לירושלים אמרתי לו שאי־אפשר יותר ככה, והוא חזר לתל־אביב במצב־רוח רע.

„לפני שהלך אמר שיש לו הרגשה ש־לכאן הוא לא יחזור יותר. לא הבנתי על מה הוא מדבר. אולי הוא הרגיש שעוד מעט הוא גומר."

ההיה זה רק חלום?

ב מיכתב האחרון ששלח שושי לדו־דו אלהרר מהכלא כתב: „תן לי איזה סימן של חיים. שאני אבין שאתה עדיין מתייחס אלי. דודו, אני לא נודניק, רק

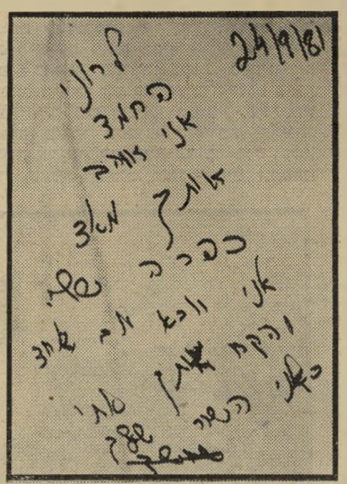

כפרה

ההקדשה נכתבה על־ידי שושי לבנה של ידידה. שושי היה אדם אהוב מאוד. המילים החמות מעידות על אופיו הנוח ועל רגישותו.

שתבין שאני בן־אדם מלא רגש, וקשה לי לחשוב שכל מה שדיברנו היה סתם, ואני כל הזמן חלמתי רק חלום."

האם זה היה באמת רק חלום? שואלים היום ידידיו של שושי. **איילת דקל**

„הלוויה עלובה!"

קראה נירה, חברתו של שושי. „למה לא קברו אותו בירושלים? לפחות לשם היו באים החב־רים שלו, והיתה לו הלוויה מכובדת. נירה, שהחזיקה בידה זר־פרחים קטן, בכתה כל הזמן.

שלי לא הייתי מזמין אותם. לי אין מישפ־חה. אני יתום!"

מירשם בדוק למוות

א ין איכוא פלא שכאשר ראה יובל את המישפחה שהגיעה להלוויה, הוא נדהם. הרי שושי לא דיבר עליהם. ולא הזכיר אותם. הוא אמר שהוא יתום.

שושי באמת היה יתום. הוא היה בן ארבע כשהושלך לרחוב, ונתגלגל בבתי־יתומים ובמוסדות.

כשהפך לסיפור הצלחה סירב לחדש את הקשר עם המישפחה ששללה ממנו את ילדותו ונטשה אותו, לדבריו.

סיפור ההצלחה של שושי לא האריך

האם היה מצב רוחו כה גרוע עד שאיבד לחלוטין את חוש הביקורת שלו?

בשבועות שקדמו למותו של שושי היה האיש מדוכא עד עפר. חבריו לא הבינו מה עובר עליו, הוא הסתגר וסירב לראותם. היחידה שידעה שמץ מהעובר עליו היתה חברתו נירה.

„אף פעם לא ראיתי את שושי בדיכאון כזה," היא מספרת. „הוא נסגר בבית, לא דיבר, לא שר, לא הלך להופיע.

„ידעתי שהוא רב עם דודו אלהרר. שושי התלונן שלא קיבל בכלל כסף. שהוא חי חיי־כלב. ידעתי שקשה עם שושי. אבל בכל זאת חשבתי שדודו צריך לתת לו עוד צ'אנס להוכיח את עצמו."

אדם נוסף אשר ידע על הסיכסוך שנפל לאחרונה בין שושי ואמרגנו, היה עורך־הדין הירושלמי אבי ברדוגו, שהיה פרקליטו של שושי מזה שנים.

הסטריפטיז האחרון

(המשך מעמוד 61)

ביקוש בעולם לצמדי עירום הוא רב.

„במיקצוע זה," אומרת טיפאני, „חייבים לעבוד יחד. המיקצוע דורש נסיעות רבות, ואם רוצים להישאר יחד חייבים לעבוד באותו מיקצוע, אחרת זה לא הולך."

טיפאני וגרגורי אינם רואים את המיק־צוע כמשפיל. אומרת טיפאני: „זה מיק־צוע ככל מיקצוע. אנחנו מבצעים אקט אהבה על הבימה, אולם לא מרגישים שום רגש. הייחס הוא לעבודה בלבד. הריקוד דורש מאמץ פיסי עצום וכן כוח־ריכוז, כי אנחנו תלויים אחד בתנועות של השני על הבימה. אנחנו משחקים כאילו יש לנו תאווה בעיניים, אבל לאהוב אנחנו אוה־בים הרחק מן הבימה."

„מיקצוע משפיל"

ט יפאני ממש מאוהבת במיקצועה ו־אינה רוצה במיקצוע אחר, אולם היא מודעת היטב לעובדה שיום אחד, כשתז־דקן, תיאלץ לפרוש.

„חשבתי על זה," היא מרציגה. „את הכסף שאנחנו משתכרים אנחנו משקיעים בכל מיני עסקים, אפילו קנינו מיסעדה ב־גרמניה. גרגורי משקיע את הכסף בעתי־קות השוות הון־עתק, כך שבעיות פרנסה לא יהיו לנו."

על ילדים אין הם חושבים בינתיים. קשה לגדל ילד ולנדוד בעולם, גם חברים אין להם, כי הם תמיד בנסיעות. הקשרים החברתיים שלהם הם ארעיים בלבד, והקשר ניתק ברגע שהם עוזבים מקום מסויים.

מי שלא נהנית ממיקצועה, ואולי אפילו סובלת ממנו, היא החשפנית האכזוטית ג'נדי, בת לאם סינית מהונג־קונג ולאב שחור אמריקאי. ג'נדי מעידה על עצמה שהיא זמרת שנקלעה בטעות למיקצוע החשפנות: „סטריפטיז הוא מיקצוע מש־פיל, ואני שונאת אותו!" היא מכריזה. „האמת היא, שכרגע אין עבודה בלונדון בשירה. משום שאני רקדנית טובה, ומ־שום שהביקוש לסטריפטיז הוא גדול, בני־תי לי תכנית־יחיד, אחרי שנפרדתי מהשותף שלי, ואני נודדת קצת בעולם הגדול. אני חייבת להתקיים ממשהו, וסטריפטיז זה עסק שמכניס הרבה כסף."

את הקהל הישראלי היא אינה אוהבת: „אני ממש סובלת כאן. הקהל הוא המוני ומגיב בגסות. הישראלים מרשים לעצמם הכל — שולחים אלי ידיים אפילו באמצע ההופעה, וגורמים לי להשפלה. הגברים הישראלים חושבים שאם אני סטריפטי־זאית, אני זונה שאפשר להשיגה בקלות."

כשגגמר המיספר על הבימה היא מהרת לכסות את גופה המיוזע בחולצה פשוטה, מסירה את הפיאה הכבדה שעל ראשה ו־נשארת בשיער קצוץ. כשהיא מסירה את האיפור הכבד מעל פניה, היא נראית בחו־רה פשוטה, רגילה ונחמדה, שלא היית מסב אחריה את ראשך ברחוב.

זריזות הגוף

ה אקרובט הצעיר ויפה־התואר הסס־רדי, ויקטור סייץ, הוא בן 21 בלבד. ויקטור מופיע במופע אקרובטי מדהים יחד עם אמו, אינקרניטה סייץ.

האם ואביו של ויקטור היו בעבר צמד לולייני־קירקס, שביצע תרגילים מסוכנים על טרפז. בשנה שעברה, באחד המופעים נפל אביו של ויקטור מהטרפז, מגובה של 15 מטר, שבר את גבו, את שתי רגליו וצלעותיו, ועתה הוא מחלים בבית־חולים.

בתחילה עבד ויקטור עם אביו, אבל לאחר התאונה ממלאה אימו את מקום האב.

אימו של ויקטור היתה רקדנית לפני ש־פגשה באביו, שלימד אותה את המיקצוע, ומאז הם עברו כמעט את כל העולם.

מיקצועו של ויקטור דורש אימונים קשים ומפריכים. האקרובטיקה שלו בנויה על זריזות הגוף, ודורשת ביצוע מדוייק ו־מושלם. כדי להגיע לשלמות זו דרוש כוח רב וריכוז עצום. לאימונים מקדיש ויק־טור שש שעות בבוקר, וכשעתיים לפני ההופעה, הנמשכת כרבע שעה.

אימו משמשת עזר כנגדו, והם מסתדרים מצויין. היא אינה מתערבת בחייו הפרי־טיים, ובדרך כלל יושבת בבית וקוראת. „אני גאה מאוד בילד שלי, ובבן השני שלי שהוא רקדן על קרח. לעולם לא ארשה לויקטור לבצע תרגילים שיסכנו את חייו לאחר מה שאירע לבעלי." **נירה גל**

מתאים לי... BROADWAY 80

תמיד חשבתי
שיש רק
סיגריה אחת -
עד שגיליתי
את
BROADWAY 80

80 מ"מ,
תערובת אמריקאית,

העולם הזה
ז' תשרי תשמ"ב, 5.10.1981 מיספר 2301 המחיר 18 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

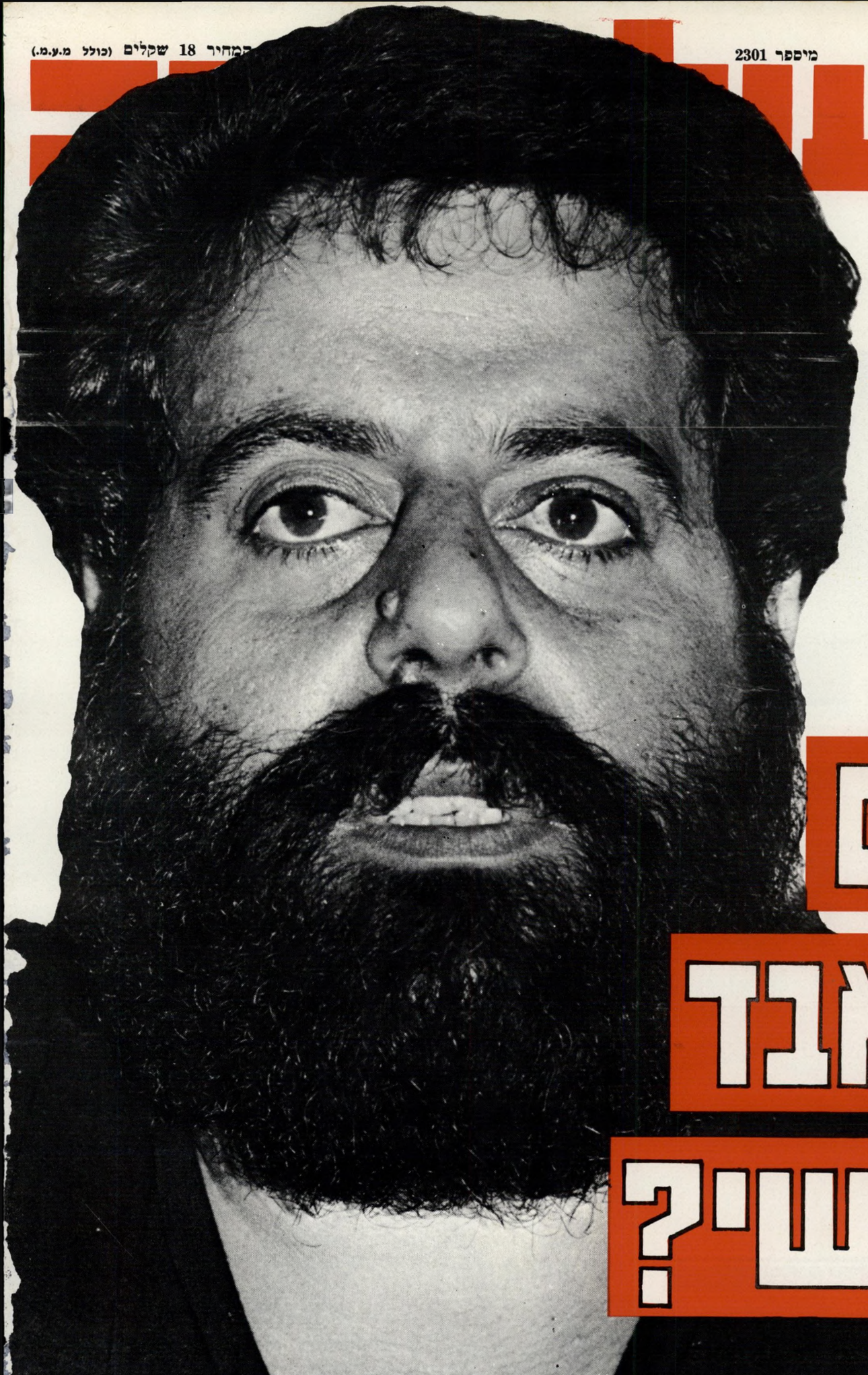

זמר
דויד
("שושי")
רחמים

האם התאבד שושי?

זמר בת־הסוהר, שהתנכר למישפחתו ורב עם אמרגנו, לקח כמות מופרזת של כדורי־סם